

ATEX 2014/34/EU ÚTMUTATÓ

ÚTMUTATÓ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (2014.02.26.) A
ROBBANÁSVESZÉLYES LÉGKÖRBE VALÓ HASZNÁLATRA SZÁNT
FELSZERELÉSEKRE ÉS VÉDELMI RENDSZEREKRE VONATKOZÓ
TAGÁLLAMI JOGSZABÁLYOK HARMONIZÁCIÓJÁRÓL SZÓLÓ
IRÁNYELVÉNEK HASZNÁLATÁHOZ

Eredeti cím:

Guide to the application of Directive 2014/34 EU on the harmonisation of the law of the Member States relating to equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres.

5. kiadás – 2024. április

Jelen ATEX 2014/34/EU útmutató szerzői:

az Európai Bizottság nevében: Mario Gabrielli Cossellu és Jan Mayerhöfer (főszerkesztő)
az ATEX 2014/34/EU Szakértői Munkacsoport tagjainak részvételével és támogatásával.

Az ötödik kiadást 2024. áprilisban adták ki. Ez a kiadás az ATEX Szakértői Csoport 2023. május 17-i ülésén elért megállapodásokat is tartalmazza: ld. az ATEX Szakértői Csoport ülésének jegyzőkönyvét a Bizottság Szakértői Csoportjának ATEX-szel kapcsolatos weboldalán.

Brüsszel, 2024

Fordítói előszó:

Jelen "ATEX Útmutató" a 2014/34/EU ATEX Direktíva értelmezését teszi lehetővé minden piaci szereplő által közérthető formában. Európai Unión belül a potenciálisan robbanásveszélyes környezetbe szánt termékek forgalomba hozatala, forgalmazása során az ATEX Direktíva szerinti megfelelés kötelező érvényű. Ezt Magyarországon a 35/2016. (IX.27.) NGM rendelet szabályozza. A potenciálisan robbanásveszélyes környezetben, illetve tűz- vagy robbanásveszélyes technológiákban üzemelő gyártmányok (ATEX jogszabályban használt nevén: „felszerelések”) tényleges élettartama során ennek a jogszabálynak való folyamatos megfelelést pedig az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet írja elő.

Bár a jogszabályok elérhetők magyar nyelven (részben néha a kapcsolódó harmonizált szabványok is), meggyőződésünk szerint ez az értelmező kiadvány is szükségszerűen meg kell jelenjen magyarul. Mi ezzel az aktualizált fordítással kívánunk a robbanásbiztos berendezéseket gyártó, illetve robbanásveszélyes technológiai rendszerek üzemeltető itthoni cégek munkatársainak segíteni. Az útmutató magyar kiadásának célja tehát továbbra is, hogy mindenkinek azonos tartalommal szolgáljon, és példákat adjon a megfeleléség biztosítása céljából mind a termék (felszerelés), mind azok alkalmazhatóságára vonatkozóan.

Ez a magyar nyelvű szöveg az eredeti angol nyelvű kiadásért felelős szerzők egyetértésével és jóváhagyásával, az ExNB Tanúsító Intézet (ATEX Kijelölési Szám: 2684) finanszírozásával magánfordításként jelent meg. Bár törekedtünk rá, de tudjuk, hogy egy komplex műszaki és jogi szakszöveg fordítása sosem lehet hibátlan. Ezért szeretnénk egyrészt felhívni a figyelmet arra, hogy bármilyen az eredeti szövegtől való eltérés esetében az eredeti szöveg az irányadó. Amennyiben bárki bárhol bármilyen eltérést vagy pontatlanságot talál, köszönettel vesszük, ha jelzi azt felénk.

Az eredeti angol nyelvű kiadvány szövege innen tölthető le: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/52195>

Az ExNB Tanúsító Intézet elérhetőségei:

1154-Budapest, Kozák tér 13-16.

Email cím: info@exnb.eu

Ügyvezető:	Veress Árpád	+36 30 9660 223	veress@exnb.eu
Tanúsítás vezető:	Dr. Kun Gábor	+36 20 354 2863	kun@exnb.eu

Ez a magyar nyelvű kiadás változatlan terjedelemben és formában szabadon sokszorosítható és kizárólag ingyenesen terjeszthető (összesen 199 oldal).

.....
Veress Árpád

Budapest, 2024. május 17.

1. Jelen ATEX útmutató a **2014. április 20-tól** alkalmazandó **2014/34/EU irányelv**¹, közismertebb nevén az ATEX ("Atmosphères explosibles") „termék” irányelv alkalmazására vonatkozik, és valamennyi olyan felet érinti, akikre az Irányelv bevezetése közvetlenül vagy közvetetten hatással van. Az Irányelv a korábbi 94/9/EK irányelvet váltja fel, amely 2003. július 1-től 2016. április 19-ig volt érvényben.

2. Felhívjuk az olvasók figyelmét arra, hogy jelen Útmutató célja mindössze a 2014/34/EU irányelv alkalmazásának megkönnyítése, és csak az Irányelv nemzeti jogrendbe átültetett szövege számít jogilag kötelező érvényűnek. Jelen dokumentum referenciaként szolgál annak biztosítására, hogy az Irányelvet valamennyi érdekelt és érintett fél következetesen alkalmazza. Az ATEX Útmutató célja, hogy elősegítse az ATEX irányelv hatálya alá tartozó gyártmányok szabad mozgásának biztosítását az Európai Unióban, a tagállamok kormányzati szakértői és más érintett felek közötti konszenzus révén.

3. Ezen iránymutatásokat a Belső Piaci, Ipari, Vállalkozási és Kkv-k Főigazgatóság (DG GROW - Növekedési Főigazgatóság)² illetékesei készítették elő, együttműködve az EU tagállamok, az európai szabványosítás, a bejelentett szervezetek és az ipari és más releváns ágazati szereplők képviselőivel és szakértőivel. Az Útmutató a 94/9/EK irányelv alkalmazásáról szóló, 2016. április 19-ig érvényes Útmutató utolsó kiadásán (4. kiadás - 2012. szeptember - 2013. decemberi felülvizsgálat), valamint más horizontális és vertikális útmutató dokumentumokon alapul.

4. Az Európai Bizottság illetékesei vállalják az Útmutató megfelelő fenntartását. Célunk annak biztosítása, hogy a szolgáltatott információk időszerűek és pontosak legyenek. Ha a hibákat jeleznek felénk, megpróbáljuk azokat a lehető leghamarabb kijavítani. A Bizottság ugyanakkor semmilyen anyagi vagy egyéb felelősséget nem vállal a dokumentumban szereplő információkkal kapcsolatban.

Az Útmutatóban szereplő információk:

- általános jellegűek, megfogalmazásuk nem veszi figyelembe adott személyek vagy szervezetek egyedi körülményeit;
- nem feltétlenül átfogóak, teljesekek, pontosak és naprakészek;
- néha olyan külső információkra utalnak, amelyek felett a Bizottság nem rendelkezik ellenőrzéssel, és amelyekért a Bizottság nem vállal felelősséget;
- nem minősülnek szakmai vagy jogi tanácsoknak.

5. Jelen ATEX Útmutatóban a CE-jelölésre és az EU-megfelelőségi nyilatkozatra tett hivatkozások csak a 2014/34/EU irányelvre vonatkozásában értelmezhetőek. Minden olyan egyéb jogszabály betartása kötelező marad, ami a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó gyártmányoknak az Európai Unió³ területén való alkalmazására vonatkozik.

A teljes rendszerről bővebben ld. az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv (Blue Guide) legfrissebb változatát, amely az EU összes hivatalos nyelvén elérhető:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2022:247:TOC>

6. A témával kapcsolatos további útmutatás, különös tekintettel bizonyos meghatározott gyártmánytípusokra, az Európai Bizottság ATEX témájú EUROPA honlapján található: <http://ec.europa.eu/growth/sectors/mechanical-engineering/atex/>

Kérdéseivel forduljon a GROW ATEX erre specializált e-mailszolgálatához: GROW-DIR-ATEX@ec.europa.eu

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/34/EU irányelve (2014. február 26.) a robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt felszerelésekre és védelmi rendszerekre vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (átdolgozás), HL L 96, 29.3.2014, 309. o.

² Az Európai Gazdasági Térségre (EGT) vonatkozó megállapodás (a Tanács és a Bizottság 1993. december 13-i 94/1/ EK határozata, HL L 1., 1994.1.3., 1. o.) alapján Izland, Liechtenstein és Norvégia területét a 2014/34/EU irányelv végrehajtásakor ugyanúgy kell figyelembe venni, mint az EU tagállamok területét. Amikor ebben az útmutatóban az „EU terület” kifejezést használjuk, ugyanez vonatkozik az EGT területére is.

³ 2014. október 31-ig a Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság

BEVEZETÉS

Jelen ATEX Útmutató célja a 2014/34/EU irányelvben említett, a robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt berendezésekre és védelmi rendszerekre vonatkozó egyes kérdések és eljárások tisztázása. Az Útmutatót magával az Irányelvvel és az *EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyvvel*⁴ („Útmutató a termékekre vonatkozó uniós szabályozásról 2016”) együtt kell használni.

Az Útmutató nemcsak a tagállamok illetékes hatóságai számára készült: a legfontosabb érintett gazdasági szereplőket, például gyártókat, ezek szakmai szövetségeit, a szabványok kidolgozásáért felelős testületeket, valamint a megfelelőség-értékelési eljárásokat végző szervezeteket is figyelembe veszi.

Jelen dokumentumnak mindenekelőtt azt kell biztosítania, hogy a helyesen alkalmazott Irányelv valóban megszüntesse az áruk szabad forgalmazásával (szabad mozgásával) kapcsolatos akadályokat és nehézségeket az Európai Unióban (EU) és az Európai Gazdasági Térségben (EGT). Meg kell viszont jegyeznünk, hogy a jelen Útmutatóban szereplő állítások - hacsak ezt külön nem jelezzük - csak a 2014/34/EU irányelv alkalmazására vonatkoznak. Az esetlegesen alkalmazandó egyéb követelményekkel minden érintett félnek tisztában kell lennie.

A 2014/34/EU irányelvet a teljes körű harmonizáció keretében dolgozták ki. „Új megközelítés”⁵ szerinti irányelv, amely összhangban van az Új Jogszabályi Kerettel (New Legislative Framework). Az Irányelv az alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeket állapítja meg, ugyanakkor a szabványokra (ezen belül is elsősorban az európai harmonizált szabványokra) hagyja a követelmények műszaki vonatkozásainak megfogalmazását.

A 2014/34/EU ATEX irányelv a korábbi, 2013. július 1. és 2016. április 19. között érvényben lévő 94/9/EK ATEX irányelvet váltja fel. 2016. április 20-tól a nemzeti jogrendszerekbe átültetett 2014/34/EU irányelv számít az egyetlen érvényes uniós jogi eszköznek.

Az olvasónak tisztában kell lennie azzal, hogy ha az ATEX gyártmányokat munkahelyi használatra szánják, akkor általában a munkavállalók biztonságának biztosítását szolgáló nemzeti és EU jogszabályokat kell alkalmazni. E tekintetben más és más jogszabályok vonatkoznak a földi szektorokra, a szén és más ásványok földalatti kitermelésére és a tengeri olajtermelésre⁶.

⁴ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18027>

⁵ A Tanács 1985. május 7-i állásfoglalása a műszaki harmonizáció és a szabványok új megközelítéséről (HL C 136., 1985.6.4., 1. o.).

⁶ Többek között az Európai Parlament és a Tanács 1999/92/EK irányelve (1999. december 16.) a robbanásveszélyes légkör kockázatának kitett munkavállalók biztonságának és egészségvédelmének javítására vonatkozó minimumkövetelményekről (HL L 23., 28.1. .2000, 57. o.).

Tartalomjegyzék

AZ ATEX IRÁNYELV PREAMBULUMA – BEVEZETŐ HIVATKOZÁSOK ÉS PREAMBULUM-BEKEZDÉSEK	13
1.§ Hivatkozások	13
3.§ Preambulum-bekezdések	14
4.§ A korábbi ATEX irányelv	15
5.§ Az Új Jogszabályi Keret	15
6.§ Az ATEX irányelv hatálya és célja	16
7.§ Egészségvédelem és biztonság	16
8.§ Robbanásveszély elleni védelem	16
9.§ ATEX berendezések és védelmi rendszerek biztonsága: alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények	17
10.§ Gazdasági szereplők felelősségei	18
11.§ A gyártó felelőssége: megfelelés-értékelés	18
12.§ Importőrök felelősségei	19
13.§ Forgalmazók felelősségei	19
14.§ Gyártók felelősségei a gazdasági szereplők vonatkozásában	19
15.§ Termékinformációk és nyomon-követhetőség piacfelügyeleti célokra	20
16.§ Alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények: harmonizált szabványok szerinti megfelelés vélelmezése	20
17.§ Harmonizált szabványok elleni hivatalos kifogások	20
18.§ Megfelelés-értékelési eljárások	21
19.§ EU megfelelési nyilatkozat	21
20.§ CE jelölés	21
21.§ Megfelelés-értékelő szervezetek: bejelentett szervezetek	23
22.§ Forgalomba hozás és piacfelügyelet	23
23.§ Védintézkedési eljárás	24
24.§ Végrehajtási hatáskörök és eljárások	24
25.§ Az ATEX Bizottság	25
26.§ A nem megfelelő gyártmányokra vonatkozó intézkedések végrehajtási jogi aktusai	25
27.§ Megszegésre vonatkozó szankciók	25
28.§ Átmeneti intézkedések	26
29.§ Szubszidiaritás és arányosság	26
30.§ Átültetés a nemzeti jogrendbe	26
AZ ATEX IRÁNYELV CIKKEI	27
31.§ Általános rendelkezések	27
32.§ Az ATEX irányelv hatálya alá tartozó gyártmányok	27
33.§ Használt, javított vagy módosított gyártmányok és pótalkatrészek	28
34.§ A rendeltetészerű használat helye	30

35.§ Érintkezési felület robbanásveszélyes légkörökkel	33
36.§ Az 1. cikk (1)b) pontjában meghatározott biztonsági eszközök, vezérlő eszközök és szabályzó eszközök	37
37.§ Az ATEX irányelv hatálya alá nem tartozó gyártmányok	39
38.§ Példák a 2014/34/EU irányelv hatálya alá nem tartozó berendezésekre	39
39.§ Fogalom meghatározások	41
40.§ Felszerelés (berendezés)	41
41.§ „Saját” gyújtóforrás	42
42.§ Nem villamos berendezések	42
43.§ Villamos berendezések	43
44.§ Kombinált berendezések (szerelvények)	44
1. táblázat: A kombinált termékekre (szerelvényekre) vonatkozó követelmények összefoglalása	47
45.§ Védelmi rendszerek	48
46.§ Alkatrészek	49
47.§ Felszerelések (berendezések) és alkatrészek megkülönböztetése. Különleges követelmények a termékek (gyártmányok) kézikönyveiben	50
2. táblázat: Berendezések (felszerelések) és alkatrészek a 2014/34/EU irányelv szerint	52
48.§ Felszerelések (berendezések) és alkatrészek: példák és problémák	53
49.§ Robbanásveszélyes (robbanóképes) és potenciálisan robbanásveszélyes (robbanásveszélyes) légkörök	54
50.§ Potenciálisan robbanásveszélyes légkörök a 2014/34/EU irányelv szerint	54
51.§ Felszerelés csoport és kategória	55
52.§ Rendeltetésszerű használat	56
53.§ Forgalmazás	56
54.§ Forgalomba hozatal	57
55.§ Gyártó	57
56.§ Meghatalmazott képviselő	58
57.§ Importőr	58
58.§ Forgalmazó	58
59.§ Gazdasági szereplők	59
60.§ Műszaki leírás	59
61.§ Harmonizált szabvány	59
62.§ Akkreditáció és nemzeti akkreditáló testület	60
63.§ Megfelelőség-értékelés	60
64.§ Visszahívás és forgalomból történő kivonás	61
65.§ Uniós harmonizációs jogszabályok	61
66.§ CE-jelölés	62
67.§ Forgalmazás és üzembe helyezés	63
68.§ ATEX gyártmányok forgalmazása a piacon	63
69.§ ATEX gyártmányok forgalomba hozatala	63

70.§ ATEX gyártmányok üzembe helyezése	64
71.§ Alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények	64
72.§ Szabad mozgás	65
73.§ Gazdasági szereplők kötelezettségei	65
74.§ A gyártók kötelezettségei	66
75.§ Alvállalkozói szolgáltatások igénybevétele a gyártó által	67
76.§ A gyártók és a minőségbiztosításon alapuló megfelelőség-értékelés (IV. és VII. melléklet).....	67
77.§ Tanúsítványok és CE jelölés az eredeti gyártó nevének feltüntetése nélkül	68
78.§ ATEX gyártmányok gyártása saját használatra.....	71
79.§ Az Európai Unió hivatalos nyelvei	71
80.§ Meghatalmazott képviselők.....	72
81.§ Importőrök kötelezettségei	74
82.§ A forgalmazók kötelezettségei.....	75
83.§ Importőrök és a forgalmazók gyártói kötelezettségei	75
84.§ A gazdasági szereplők azonosítása	76
85.§ A termék megfelelősége	76
86.§ A termékek megfelelőségének vélelmezése	77
87.§ Harmonizált európai szabványok az EU hivatalos lapjában	77
88.§ Szabványosítási program	77
89.§ Megfelelőség értékelési eljárások	79
3. táblázat: A 2014/34/EU ATEX irányelv megfelelőség-értékelési eljárásai.....	81
90.§ Megfelelőség-értékelési eljárások, amennyiben egy gyártmányra különböző kategóriák vonatkoznak	82
91.§ 2. vagy 3. kategóriába tartozó berendezések besorolásának tisztázása.....	82
4. Táblázat: 2 vagy 3. kategóriába tartozó berendezések besorolásának tisztázása.....	83
92.§ Megfelelőség-értékelési eljárásoktól való kivételes eltérések	84
93.§ EU megfelelőségi nyilatkozat	84
94.§ Alkatrészek írásbeli megfelelőségi nyilatkozata.....	85
95.§ A CE-jelölés. A CE-jelölés és egyéb jelölések használatának szabályai és feltételei.....	86
96.§ Megfelelőség-értékelő szervezetek bejelentése: bejelentett szervezetek	86
97.§ Bejelentés	86
98.§ Bejelentő hatóságok	87
99.§ A bejelentő hatóságokra vonatkozó követelmények.....	87
100.§ A bejelentő hatóságok tájékoztatási kötelezettségei	88
101.§ A bejelentett szervezetre vonatkozó követelmények.....	90
102.§ A bejelentett szervezetek megfelelőségének vélelmezése	90
103.§ A bejelentett szervezetek leányvállalatai és alvállalkozásai.....	91
104.§ Bejelentés iránti kérelem és bejelentési eljárás	92
105.§ Azonosító számok és a bejelentett szervezetek listája. A NANDO adatbázis	92

106.§ A bejelentés változásai.....	93
107.§ A bejelentett szervezet szakmai alkalmasságának vitatása	93
108.§ A bejelentett szervezetek működési kötelezettségei	94
110.§ Értékelési és vizsgálati eredmények biztosítása az EU típusvizsgálati tanúsítvánnyal	95
111.§ Gyártó által végzett vizsgálatok eredményeinek elfogadása a bejelentett szervezet által	95
112.§ Európai szabványoknak megfelelő ATEX vizsgálati és értékelési jelentés tartalmi minimumkövetelményei	95
113.§ Műszaki dokumentáció megőrzése	97
114.§ Fellebbezés a bejelentett szervezetek döntésével szemben	98
115.§ A bejelentett szervezetek tájékoztatási kötelezettsége	98
116.§ Tapasztalatcsere	99
117.§ A bejelentett szervezetek koordinálása. Az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja (ExNBG)	99
118.§ Az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja által kiadott pontosító lapok (Clarification Sheets) státusza és használata	100
119.§ Uniós piacfelügyelet, az uniós piacra belépő gyártmányok ellenőrzése és uniós védintézkedési eljárás.....	101
120.§ Uniós piacfelügyelet és az uniós piacra belépő gyártmányok ellenőrzése	101
121.§ A kockázatot jelentő gyártmányok kezelésére vonatkozó nemzeti szintű eljárások	103
122.§ Uniós védintézkedési eljárás	103
123.§ Kockázatot jelentő megfelelő gyártmányok	104
124.§ Az alaki megfelelés hiánya	105
125.§ A Bizottság, átmeneti és záró rendelkezések.....	105
126.§ Az ATEX Bizottság	106
127.§ Betartatás: Szankciók.....	106
128.§ Átmeneti rendelkezések	107
129.§ Átültetés	107
130.§ Hatályon kívül helyezés.....	108
131.§ Hatálybalépés és alkalmazás	108
132.§ Címzettek és az Irányelv aláírói	109
I. MELLÉKLET	110
FELSZERELÉSCSOPORTOK KATEGÓRIÁKBA TÖRTÉNŐ SOROLÁSÁT MEGHATÁROZÓ KRITÉRIUMOK	110
133.§ Felszerelés csoportok kategóriákba sorolása	110
5. táblázat: A védelem szintjei	110
134.§ I. felszerelés csoport, M1 kategória.....	111
135.§ I. felszerelés csoport, M2 kategória.....	112
136.§ II. felszerelés csoport, 1. kategória	113
137.§ II. felszerelés csoport, 2. kategória	113
138.§ II. felszerelés csoport, 3. kategória	114
II. MELLÉKLET	114

ROBBANÁSVESZÉLYES LÉGKÖRBEŒ VALÓ HASZNÁLATRA SZÁNT FELSZERELÉSEK ÉS VÉDELMI RENDSZEREK TERVEZÉSÉVEL ÉS GYÁRTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ EGÉSZSÉGVÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEK.....	114
139.§ Alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények	114
140.§ Előzetes megfigyelések	114
141.§ Általános követelmények	115
142.§ Integrált robbanás elleni védelem alapelvei. ATEX gyártmányok kockázatértékelése	115
143.§ Különleges körülmények: ellenőrzés, karbantartás, környező területek	117
144.§ Jelölés	118
145.§ CE jelölés	118
146.§ Kiegészítő/különleges jelölések.....	119
6. táblázat: példák a berendezések jelölésére	120
7. táblázat: példák a különböző kategóriájú berendezések jelölésére.....	120
147.§ Szabványokkal kapcsolatos kiegészítő jelölés	121
148.§ Kisméretű gyártmányok jelölése	121
149.§ Alkatrészek jelölése.....	122
150.§ Kombinált gyártmányok (szerelvények) jelölése	123
151.§ Gépkönyv	124
152.§ Anyagok kiválasztása.....	125
153.§ Tervezés és gyártás	126
154.§ Zárt szerkezetek és szivárgás elleni védelem	126
155.§ Por lerakódása	127
156.§ Kiegészítő védelmi eszközök.....	127
157.§ Biztonságos nyitási megoldások.....	127
158.§ Egyéb kockázatokkal szembeni védelem	128
159.§ Felszerelések túlterhelése	128
160.§ Nyomásálló zárt rendszerek	128
161.§ Potenciális gyújtóforrások.....	128
162.§ Különböző gyújtóforrások által előidézett kockázatok.....	129
163.§ Sztatikus elektromos töltés által előidézett kockázatok	129
164.§ Kóboráram és áramszivárgás által előidézett veszélyek.....	129
165.§ Túlmelegedés által előidézett veszély	129
166.§ Nyomáskiegyenlítéseköl származó kockázatok	130
167.§ Külső környezet által előidézett kockázatok.....	130
168.§ Biztonsági eszközökkel szemben támasztott követelmények	131
169.§ Vezérlő- és kijelző egységek	131
170.§ Robbanás elleni védelem céljából mérési funkcióval rendelkező eszközökre vonatkozó követelmények	131
171.§ Szoftver által előidézett kockázatok.....	132
172.§ A rendszerrel kapcsolatos biztonsági követelmények integrációja	132

173.§ Tápfeszültség kimaradás által előidézett kockázatok	132
174.§ Csatlakozási helyek által előidézett kockázatok	132
175.§ Figyelmeztető eszközök alkalmazása felszereléseken	133
176.§ Felszerelésekkel szemben támasztott kiegészítő követelmények	136
III. MELLÉKLET	137
B. MODUL: EU-TÍPUSVIZSGÁLAT	137
178.§ EU-típusvizsgálat	137
179.§ EU-típusvizsgálatra vonatkozó kérelem	138
180.§ A bejelentett szervezet feladatai	139
181.§ Az értékelő jelentés	139
182.§ EU-típusvizsgálati tanúsítvány	139
183.§ Az EU-típusvizsgálati tanúsítvány és az érintettek felelősségei	140
184.§ Változtatások és módosítások.....	141
185.§ A bejelentett szervezet kötelezettségei	141
186.§ Az EU-típusvizsgálati tanúsítvány érvényessége	141
187.§ A gyártó kötelezettségei	142
188.§ Meghatalmazott képviselő.....	142
IV. MELLÉKLET.....	142
D. MODUL: A GYÁRTÁSI FOLYAMAT MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSÁN ALAPULÓ TÍPUSMEGFELELŐSÉG	142
189.§ A gyártási folyamat minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelőség	142
190.§ Gyártás	143
191.§ Minőségbiztosítási rendszer	144
192.§ A bejelentett szervezet feladatkörébe tartozó felügyelet	145
193.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és megfelelőségi nyilatkozat	145
194.§ A gyártó kötelezettségei: dokumentumok megőrzése-minőségbiztosítás	146
195.§ A bejelentett szervezet kötelezettségei	146
196.§ Meghatalmazott képviselő.....	146
V. MELLÉKLET.....	147
F. MODUL: TERMÉKELLENŐRZÉSEN ALAPULÓ TÍPUSMEGFELELŐSÉG	147
197.§ Termékellenőrzésen alapuló típus-megfelelőség.....	147
198.§ Gyártás	147
199.§ Ellenőrzés	148
200.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat.....	148
201.§ A bejelentett szervezet azonosító száma.....	148
202.§ Meghatalmazott képviselő.....	149
VI. MELLÉKLET.....	149
C1. MODUL: BELSŐ GYÁRTÁS ELLENŐRZÉSEN ÉS FELÜGYELT TERMÉKVIZSGÁLATON ALAPULÓ TÍPUSMEGFELELŐSÉG	149

203.§ Belső gyártásellenőrzésen és felügyelt termékvizsgálaton alapuló típus-megfelelőség	149
204.§ Gyártás	149
205.§ Termékellenőrzés	150
206.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat.....	150
207.§ Meghatalmazott képviselő.....	150
VII. MELLÉKLET	151
E. MODUL: A TERMÉK MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSÁN ALAPULÓ TÍPUSMEGFELELŐSÉG	151
208.§ A termék minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelőség.....	151
209.§ Gyártás	151
210.§ Minőségbiztosítási rendszer	152
211.§ A bejelentett szervezet feladatkörébe tartozó felügyelet	153
212.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat.....	153
213.§ A gyártó kötelezettségei	154
214.§ A bejelentett szervezet kötelezettségei	154
215.§ Meghatalmazott képviselő.....	154
VIII. MELLÉKLET.....	155
A. MODUL: BELSŐ GYÁRTÁSELLENŐRZÉS.....	155
216.§ Belső gyártásellenőrzés.....	155
217.§ A műszaki dokumentáció	155
218.§ Gyártás	156
219.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat.....	156
220.§ Meghatalmazott képviselő.....	156
IX. MELLÉKLET.....	157
G. MODUL: AZ EGYEDI TERMÉKELLENŐRZÉSEN ALAPULÓ MEGFELELŐSÉG.....	157
221.§ Az egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelőség	157
222.§ Műszaki dokumentáció	157
223.§ Gyártás	158
224.§ Ellenőrzés	158
225.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat.....	158
226.§ Meghatalmazott képviselő.....	159
X. MELLÉKLET	159
(XXXX. sz.) (1) EU-MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT.....	159
227.§ EU-megfelelőségi nyilatkozat.....	159
8. táblázat: EU megfelelőségi nyilatkozat.....	159
XI. MELLÉKLET.....	161
228.§ A hatályon kívül helyezett irányelv és a hozzá fűzött módosítások listája	161
XII. MELLÉKLET	162
MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT	162

229.§ Megfelelési táblázat	164
AZ EURÓPAI PARLAMENT NYILATKOZATA	164
230.§ Az Európai Parlament nyilatkozata	164
A 2014/34/EU IRÁNYELV EGYÜTTES ALKALMAZÁSA EGYÉB VONTAKOZÓ IRÁNYELVEKKEL	165
231.§ Elektromágneses összeférhetőség irányelv, 2014/30/EU (EMC)	165
232.§ Kisfeszültségű irányelv, 2014/35/EU (LVD).....	165
233.§ Gépekről szóló irányelv, 2006/42/EK (MD) és Géprendelet (EU) 2023/1230 (MR)	165
234.§ Veszélyes áruk szállítása irányelv, 2008/68/EK és 98/91/EK (ADR)	166
235.§ Egyéni védőeszközök rendelet (EU) 2016/425 (PPE)	167
236.§ Nyomástartó berendezések irányelv (2014/68/EU (PED)) és Egyszerű nyomástartó edények irányelv (2014/29/EU (SPVD))	168
237.§ Rádióberendezések irányelv, 2014/53/EU (RED)	168
238.§ Gázüzemű berendezések rendelet (EU) 2016/426 (GAR)	169
239.§ Építési termékek rendelet, 305/2011/EU (CPR)	169
240.§ Tengerészeti felszerelések irányelv, 2014/90/EU (MED).....	169
A 2014/34/EU IRÁNYELV ALKALMAZÁSA BIZONYOS BERENDEZÉSEKRE	170
241.§ Inertizáló rendszerek	170
242.§ Festékszóró kamrák	171
243.§ Szűrőegységek és szellőztetett silótartályok	171
244.§ Gázturbinák	174
245.§ Gőzturbinák	175
246.§ Töltőállomások	176
247.§ Kábelek	176
248.§ Forgó mechanikus tömítések.....	176
249.§ Serleges felvonók	178
250.§ Targoncák	179
251.§ Hordozható túlnyomásos kabinok ("modulok")	180
252.§ Automata kenőrendszerek	182
253.§ Villamosellenállás-fűtési rendszerek	183
254.§ Motorvédelem 3. kategóriájú motorok esetében	188
255.§ Wi-Fi hozzáférési pontok	189
256.§ Illékony anyagok hűtő és tároló berendezései.....	189
HATÁRTERÜLETI GYÁRTMÁNYOK LISTÁJA – ATEX GYÁRTMÁNYOK.....	191
SPECIÁLIS ROBBANÁSVÉDELMI JELÖLÉS (EX) A 84/47/EGK IRÁNYELV ALAPJÁN	198
HASZNOS ATEX WEBOLDALAK	199
Ágazati/vertikális:.....	199
Ágazatközi/horizontális:	199

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/34/EU IRÁNYELVE

(2014. február 26.)

a robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt felszerelésekre és védelmi rendszerekre vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ ATEX IRÁNYELV PREAMBULUMA – BEVEZETŐ HIVATKOZÁSOK ÉS PREAMBULUM-BEKEZDÉSEK

1.§ Hivatkozások

Az 2014/34/EU ATEX irányelv preambulumban szereplő hivatkozások az irányelv jogalapját, az illetékes tanácsadó bizottság véleményét és az irányelv elfogadási eljárását mutatják be.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,
a normál jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 105. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2014. február 5-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. február 20-i határozata.

2. § Az ATEX irányelv jogi alapja

A 2014/34/EU ATEX irányelv jogi alapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ)⁷ 114. cikke (a korábbi EK-Szerződés 95. cikke)⁸, amely lehetővé teszi az Európai Unió számára, hogy intézkedéseket fogadjon el a tagállamok jogszabályainak harmonizálásával kapcsolatban, az egységes belső piac létrehozásának és működésének biztosítása érdekében. Az ilyen jellegű intézkedések alapjául az emberek egészségének és biztonságának, valamint a környezetnek a lehető legmagasabb szintű védelmét kell tekinteni. Az irányelv tehát kettős célt szolgál: lehetővé teszi a termékek szabad mozgását a belső piacon, miközben biztosítja a magas szintű egészségvédelmet és biztonságot.

Az Európai Bizottság javaslatát követően az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően az az EUMSZ 294. cikkében meghatározott, korábban együttes döntésként ismert normál jogalkotási eljárás keretében elfogadta az irányelvet.

A hivatkozás lábjegyzetei az eljárás egymást követő lépéseinek dátumozott hivatkozásait tartalmazzák. A 2014/34/EU ATEX irányelv szövege az Európai Unió Hivatalos Lapjában (HL EU, L96. 2014.3.29. 309. o.) található.

3. § Preambulum-bekezdések

A preambulumbekendések az irányelv főbb rendelkezéseit vezetik be, és ismertetik az elfogadásukat indokoló okokat. Néhány preambulumbekendés azokat a változtatásokat mutatja be, melyek az új 2014/34/EU ATEX irányelvben a korábbi 94/9/EK irányelvhez képest megjelentek (ezek alapvetően az új jogszabályi kerethez való igazodást teszik lehetővé a 768/2008/EK határozat rendelkezései alapján, ld. 5.§).

A preambulumbekendések önmagukban nem tekintendők jogilag kötelező érvényűnek, és általában nem szerepelnek az irányelvet átültető és végrehajtó nemzeti jogszabályokban. Segítenek azonban az irányelv megértésében, különösen akkor, mikor bizonyos rendelkezések jelentését kell tisztázni. Az irányelv szövegének értelmezésekor a bíróságok figyelembe vehetik a preambulumbekendéseket, hogy megállapíthassák a jogalkotók eredeti szándékait.

A következő megjegyzésekben hivatkozások szerepelnek az irányelv preambulumbekendésekkel bevezetett cikkeire és mellékleteire. Amennyiben ezekről további információkra van szüksége, kérjük, olvassa el az érintett cikkeket és mellékletekkel kapcsolatos megjegyzéseket.

A robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt felszerelésekre és védelmi rendszerekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1994. március 23-i 94/9/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽³⁾ jelentős mértékben módosították ⁽⁴⁾. Mivel most további módosításokra kerül sor, az irányelvet az áttekinthetőség érdekében át kell dolgozni

⁽³⁾ HL L 100., 1994.4.19., 1. o.

⁽⁴⁾ Lásd XI. melléklet A. része

⁷ HL C 326., 2012.10.26., 1. o. 47.

⁸ Az ATEX „termék” irányelvre (2016. április 19-ig 94/9/EK; 2016. április 20-ig 2014/34/EU) még mindig „ATEX 95 irányelvként” hivatkoznak, amikor az ATEX „munkahely” irányelvet (1999/92/EK; amely az EUMSZ 153. cikkén, azaz az EK-Szerződés korábbi 137. cikkén alapul) „ATEX 137 irányelvnak” nevezik.

4. § A korábbi ATEX irányelv

Az első preambulum-bekezdés arra emlékeztet, hogy az új 2014/34/EU ATEX irányelv voltaképp a korábbi 94/9/EK irányelvre épül. Ez az irányelv teljes harmonizációs irányelv volt, azaz rendelkezései felváltották az ugyanazokra a témákra vonatkozó meglévő, de eltérő nemzeti és európai jogszabályokat. A 2003. július 1-én hatályba léptetett korábbi ATEX irányelv hatályon kívül helyezte és leváltotta a 79/196/EGK irányelvvel módosított, a potenciálisan robbanásveszélyes légkörben használt elektromos berendezésekről szóló keretirányelvet (76/117/EGK)⁹ és a sújtólégveszélyes bányákban robbanásveszélyes környezetben használt villamos berendezésekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló (82/130/EGK)¹⁰ irányelvet.

A 94/9/EK irányelvre kétszer helyesbítették¹¹ és kétszer módosították¹². A rendelet 2003. július 1-jétől 2016. április 19-ig volt hatályban.

A 2014/34/EU irányelvet az ATEX irányelv átdolgozásának tekintik, mivel a módosítások alapján új irányelv készült.

(2) A termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ szabályokat határoz meg a megfelelőség-értékelő szervezetek akkreditálására, megteremti a harmadik országokból érkező termékek piacfelügyeletének és ellenőrzésének keretét, valamint rögzíti a CE-jelölésre vonatkozó általános elveket.

(3) A termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről szóló, 2008. július 9-i 768/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁽⁶⁾ közös elveket és referenciarendelkezéseket írt elő, amelyeket ágazati jogszabályokban kívánatos alkalmazni annak érdekében, hogy egységes alapot biztosítsanak e jogszabályok felülvizsgálatához és átdolgozásához. A 94/9/EK irányelvet hozzá kell igazítani az említett határozathoz.

⁽⁵⁾ HL L 218., 2008.8.13., 30. o.

⁽⁶⁾ HL L 218., 2008.8.13., 82. o.

5. § Az Új Jogszabályi Keret

A 2014/34/EU ATEX irányelv a korábbi 94/9/EK irányelv Új Jogszabályi Kerethez (NLF) való igazításának eredménye, mely utóbbi az „Új megközelítés a műszaki harmonizáció és szabványok vonatkozásában” néven ismert szabályozási módszer fejlesztésének és frissítésének eredménye. Az NLF jogalkotási aktusai tartalmazzák a 765/2008/EK rendeletet és a 768/2008/EK határozatot.

Ld. a 1.2. szakaszt (Az Új Jogszabályi Keret) az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyvben. A 2014/34/EU irányelv azon részei, melyek - többek között - a gazdasági szereplők, a bejelentett szervezetek, a megfelelőség-értékelési eljárások és a megfelelőségi nyilatkozatok meghatározásaival és kötelezettségeivel kapcsolatosak, közvetlenül az NLF határozat származékai, annak kiegészítései és/vagy terminológiai kiigazításai.

(4) Ezen irányelv hatálya az uniós piacon újonnan forgalomba hozott termékekre, azaz vagy valamely Unióban letelepedett gyártó által készített új termékekre, vagy a harmadik országból behozott (új vagy használt) termékekre terjed ki.

(5) Az irányelvet a rendelkezésre bocsátás valamennyi formájára, így a távértékesítésre is alkalmazni kell.

⁹ HL L 24., 1976.1.31., 45. o.; legutóbb a 90/487/EGK irányelvvel (HL L 270., 1990.10.2., 23. o.) módosítva.

¹⁰ HL L 59., 1982.3.2., 10. o.

¹¹ Helyesbítés: HL L 21, 2000.1.26., 42. o.; Helyesbítés: HL L 304., 2000.12.5., 19. o.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2003. szeptember 29-i 1882/2003/EK rendelete (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) és az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 1025/2012/EU rendelete (HL L 316., 2012.11.14., 12. o.)

6. § Az ATEX irányelv hatálya és célja

Az ATEX irányelv hatálya és célja a korábbi 94/9/EK irányelvről az új 2014/34/EU irányelvre váltva változatlan marad, vagyis biztosítja a termékek szabad mozgását az EU területén. Az ATEX irányelv ebből a célból harmonizált követelményeket és eljárásokat ír elő az EU piacon először forgalomba hozott termékek megfelelőségének megállapítására.

Az ATEX irányelv specifikus kötelezettségeket ró arra a természetes vagy jogi személyre, aki a termékeket forgalomba hozza és/vagy üzembe helyezi, legyen az a gyártó, annak meghatalmazott képviselője, az importőr vagy a forgalmazó. Az irányelv nem szabályozza a felszerelések használatát robbanásveszélyes légkörökben, mert erre egyéb EU vagy nemzeti jogszabályok vonatkoznak, így például az 1999/92/EK ATEX "munkahely" irányelv (lásd a "Bevezetés" 7. lábjegyzetét).

Az irányelv az EU piacon történő forgalomba hozatal minden formájára érvényes, az értékesítési technikától függetlenül, így minden termékre és az egész Unióra érvényes harmonizációs jogszabályként magában foglalja a távértékesítést és az elektronikus eszközökön keresztül történő értékesítést (internet, e-kereskedelem stb.) is. Ez főleg a 3. cikk ("Forgalomba hozatal és forgalomba helyezés") tartalmát érinti (lásd a 67–70. bekezdéseket).

(6) A tagállamok feladata, hogy területükön biztosítsák a személyek – különösen a munkavállalók –, valamint adott esetben a háziállatok egészségét és biztonságát és a vagyónvédelmet, mindenekelőtt a potenciálisan robbanásveszélyes légkörben használatos felszerelések és védelmi rendszerek használatából származó veszélyekkel szemben.

7. § Egészségvédelem és biztonság

A tagállamok egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos kötelezettségei az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) rendelkezésein alapulnak, különös tekintettel a 4, 36, 114, 153. és 169. cikkekre.

Az egészségvédelem és a biztonság a tagállamok alapvető kötelessége, egyszersmind előjoga. Mivel a 2014/34/EU ATEX irányelv az EU szintjén harmonizálja a robbanásveszélyes légkörökben használt berendezések és védelmi rendszerek tervezésére és gyártására vonatkozó egészségvédelmi és biztonsági követelményeket, a tagállamoknak az emberek egészségének és biztonságának stb. védelmére irányuló felelőssége a kapcsolódó kockázatok vonatkozásában azt jelenti, hogy az ATEX irányelv követelményeit helyesen kell alkalmazni.

Ne feledjük, hogy a felszerelések használatát robbanásveszélyes környezetekben az ATEX "munkahely" irányelv (1999/92/EK) szabályozza (ld. a "Bevezetés" 7. lábjegyzetét). Ez az irányelv meghatározza a minimum követelményeket, valamint kiegészíthető az egyes tagállamok nemzeti követelményeivel.

(7) A 94/9/EK irányelv pozitív előrehaladást tett a robbanás elleni eredményes védelem terén mind a földfelszín alatti, mind pedig a felszínen használt felszerelések esetében. A két felszerelés csoportot nagyszámú kereskedelmi és ipari ágazatban használják, és ezért ezek a felszerelés csoportok számottevő gazdasági jelentőséggel bírnak.

8. § Robbanásveszély elleni védelem

Az új 2014/34/EU ATEX irányelv biztosítja a korábbi 94/9/EK irányelv lényeges rendelkezéseinek folytonosságát, elismerve a helyettesített irányelv egészségvédelemre és biztonságra gyakorolt pozitív hatását, mely közel 13 évet felölelő érvényessége alatt mind a bányászati, mind a felszíni berendezések robbanás elleni védelmét biztosította az Európai Unióban és az EGT-országokban.

(8) A felszerelések és védelmi rendszerek biztonsági szintjének a biztosítása érdekében lényeges az egészségvédelmi és biztonsági követelmények betartása. Az ilyen követelményeket olyan általános és kiegészítő követelményekre kell felosztani, amely követelményeknek a felszereléseknek és védelmi rendszereknek meg kell felelniük. Különösen a kiegészítő követelmények esetében kell a fennálló vagy potenciális veszélyekre figyelmet fordítani. A felszereléseknek és védelmi rendszereknek ezért legalább egy ilyen követelménynek meg kell felelniük, amennyiben ez szükséges a megfelelő működésükhöz, illetve azokat alkalmazni kell a rendeltetészerű felhasználásuk során. A rendeltetészerű felhasználás fogalma elsődleges fontosságú a felszerelések és védelmi rendszerek robbanásbiztosító tételét illetően. Alapvető követelmény, hogy a gyártók termékeikről teljes körű

tájékoztatást adjanak. Ezért annak is szükségesnek kell lennie, hogy az ilyen felszerelések és védelmi rendszerek jól megkülönböztethető, egyértelmű jelöléssel legyenek ellátva, amely utal arra, hogy robbanásveszélyes légkörben való használatra készültek.

(9) A felszerelések és védelmi rendszerek biztonsági szintjének a biztosítása érdekében az ebben az irányelvben meghatározott lényeges egészségvédelmi és biztonsági követelmények betartása elengedhetetlen. Az ilyen követelmények végrehajtása vonatkozásában mind a gyártás időpontjában alkalmazott technológiát, mind pedig az elsőrendű fontossággal bíró műszaki és gazdasági követelményeket figyelembe kell venni.

9. § ATEX berendezések és védelmi rendszerek biztonsága: alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények

Az Új Megközelítés és az Új Jogszabályi Keret elveinek és célkitűzéseinek megfelelően meg kell határozni azokat az egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó alapvető követelményeket, amelyek révén biztosítani lehet a magas szintű védelmet. Ezeket az alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeket (EHSR) a 2014/34/EU ATEX irányelv II. melléklete sorolja fel, és a következőkre vonatkoznak:

- a robbanásveszélyes légkörben való felhasználásra szánt berendezések potenciális gyújtóforrásai;
- önálló védelmi rendszerek, melyeknek a robbanást követően kell működésbe lépniük, és elsődleges céljuk a robbanás azonnali megállítása és/vagy a láng és a lökéshullám hatásainak korlátozása;
- biztonsági berendezések, amelyek hozzájárulnak a fent említett berendezések biztonságos működéséhez a gyújtóforrások és önálló védelmi rendszerek biztonságos működéséhez;
- önálló funkcióval nem rendelkező alkatrészek, amelyek nélkülözhetetlenek a fent említett berendezések vagy önálló védelmi berendezések működéséhez.

2003. július 1. óta az érintett gyártmányok csak akkor hozhatók forgalomba az EU területén¹³, illetve akkor mozoghatnak szabadon és működtethetőek meghatározott környezetekben kialakításuknak és rendeltetésüknek megfelelően, ha megfelelnek az ATEX irányelvnek (és más vonatkozó jogszabályoknak), azaz 2016. április 19-ig a 94/9/EK irányelvnek, illetve 2016. április 20-tól a 2014/34/EU irányelvnek.

A 2014/34/EU irányelv harmonizált követelményeket biztosít a por vagy gáz okozta robbanásveszélyes környezetben való használatra szánt villamos és nem villamos berendezésekre, valamint a védelmi rendszerekre. Ide tartoznak azok a robbanásveszélyes légkörön kívüli használatra szánt biztonsági eszközök is, amelyek a robbanási kockázat szempontjából a berendezések vagy a védelmi rendszerek biztonságos működéséhez szükségesek, vagy ehhez hozzájárulnak.

(10) A személyek – különösen a munkavállalók – valamint adott esetben a háziállatok egészsége és biztonsága és a vagyonvédelem magas szintjének elősegítése, továbbá az uniós piacon megvalósuló tisztességes verseny garantálása érdekében a gazdasági szereplőknek az ellátási láncban betöltött szerepüktől függően felelősséget kell vállalniuk a termékek ezen irányelvnek való megfeleléséért.

(11) Az ellátási és értékesítési láncba bekapcsolódó valamennyi gazdasági szereplőnek meg kell hoznia a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy csak olyan termékeket forgalmazzon, amelyek megfelelnek ennek az irányelvnek. Az egyes gazdasági szereplőkhöz rendelt szerepkörhöz tartozó kötelezettségeket egyértelműen és arányosan kell elosztani az ellátási és az értékesítési láncban.

(12) A gazdasági szereplők, a piacfelügyeleti hatóságok és a végfelhasználók közötti kommunikáció elősegítése érdekében a tagállamok ösztönözniük kell a gazdasági szereplőket arra, hogy postai címük mellett internetes elérhetőséget is adják meg.

¹³ A 2014/34/EU irányelv az EGT területén is alkalmazandó (ld. az „Előzetes megjegyzések” 2. lábjegyzetét), valamint minden olyan egyéb területen, ahol megfelelő nemzetközi megállapodások vannak érvényben, így például Svájcban a „Kölcsönös elismerési megállapodás” (MRA), illetve Törökországban a "Vámügyi unió megállapodás" alapján. További részletek a Növekedési Főigazgatóság weboldalán találhatóak: <http://ec.europa.eu/growth/industry/international-aspects/>

10. § Gazdasági szereplők felelősségei

Az uniós harmonizációs jogszabályok a gyártót, a meghatalmazott képviselőt, az importőrt és a forgalmazót "gazdasági szereplőkként" határozzák meg. Az Új Jogszabályi Kereten belül a gazdasági szereplők felelőssége és kötelezettségei részletesebben vannak meghatározva: mindegyiküknek kulcsszerepet kell játszania az ellátási láncban, különös tekintettel a termékek megfelelőségére, a megfelelő intézkedésekre, a kommunikációra és az együttműködésre.

A weboldal címnek a postai cím mellett történő feltüntetése összefügg a gyártókra az irányelv 6. cikkének⁽⁷⁾ bekezdésében, az importőrökre pedig a 8. cikk (3) bekezdésében előírt követelményekkel.

Ld. még a 3.§-t (A termékellátási lánc szereplői és kötelezettségeik) az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyvben.

(13) Mivel a gyártó részletes ismerettel rendelkezik a tervezési és gyártási eljárásról, ő van a legjobb helyzetben ahhoz, hogy elvégezze a megfelelőség-értékelési eljárást. A megfelelőség-értékelésnek ezért kizárólagosan a gyártó kötelezettségének kell maradnia.

11. § A gyártó felelőssége: megfelelőség-értékelés

A gyártmányra vonatkozó megfelelőség-értékelési eljárások esetében a megfelelőség-értékelés csak a gyártó felelőssége, függetlenül attól, hogy az irányelv előírja-e a bejelentett megfelelőség-értékelő testület bevonását, vagy sem.

(14) Gondoskodni kell arról, hogy a harmadik országokból az uniós piacra lépő termékek megfeleljenek ennek az irányelvnek és különösen arról, hogy a gyártók elvégezzék a megfelelő megfelelőség-értékelési eljárásokat ezeken a termékeken. Elő kell tehát írni az importőrök számára, hogy győződjenek meg arról, hogy az általuk forgalomba hozott termékek megfelelnek az ebben az irányelvben előírt követelményeknek, és ne hozzanak forgalomba olyan termékeket, amelyek e követelményeknek nem felelnek meg, vagy kockázatot jelentenek. Rendelkezéseket kell hozni továbbá az importőrök tekintetében annak ellenőrzésére is, hogy a megfelelőség-értékelési eljárásokat elvégezték, illetve hogy a termék jelölése és a gyártók által elkészített dokumentáció az illetékes nemzeti hatóságok részére ellenőrzés céljából rendelkezésre áll.

(15) Amikor egy terméket forgalomba hoznak, az importőröknek a terméken fel kell tüntetniük a nevüket, bejegyzett kereskedelmi nevüket vagy bejegyzett védjegyüket és postai címüket, amelyen kapcsolatba lehet lépni velük. Ez alól kivételt lehet tenni, ha a termék mérete vagy jellege ezt nem teszi lehetővé. Ide tartoznak azok az esetek is, amikor az importőrnek fel kellene bontania a csomagolást ahhoz, hogy nevét és címét a terméken feltüntethesse.

12.§ Importőrök felelősségei

Az importőr az az Unióban letelepedett gazdasági szereplő, aki valamilyen harmadik országból származó terméket először hoz forgalomba az uniós piacon. Az Irányelv az importőrökre vonatkozóan fontos és egyértelmű felelősségeket határoz meg, melyek javarészt az EU-ban letelepedett gyártók felelősségi köreire épülnek.

Az importőrnek biztosítani kell, hogy a gyártó megfelelően teljesítette kötelezettségeit. Az importőr nem csupán a termékek viszonteladója, hanem kulcsszerepet játszik az importált termékek megfelelőségének biztosításában is.

(16) A gyártó vagy az importőr által már forgalomba hozott terméket a forgalmazó forgalmazza, és megfelelő gondossággal kell eljárnia, hogy a terméket olyan módon kezelje, hogy az ne befolyásolja hátrányosan a termék megfelelését.

13.§ Forgalmazók felelősségei

A gyártók és az importőrök mellett a forgalmazók képezik a gazdasági szereplők harmadik olyan kategóriáját, melyre specifikus kötelezettségek vonatkoznak. A forgalmazó olyan természetes vagy jogi személy az ellátási láncban, aki nem minősül gyártónak vagy az importőrnek, és a terméket forgalmazza.

A kiskereskedőknek, nagykereskedőknek és az ellátási lánc többi forgalmazójának nem kell olyan preferenciális kapcsolatban állniuk a gyártóval, mint például a meghatalmazott képviselőnek. A forgalmazónak további terjesztés céljából termékeket szerez be a gyártótól, az importőrtől vagy egy másik forgalmazótól.

A forgalmazóknak kellő gondossággal kell eljárniuk az irányelv alkalmazandó követelményeit illetően. A „kellő gondosság” azokat az erőfeszítéseket jelenti, melyeket a szokásos körültekintéssel vagy ésszerűen eljáró fél tesz a másoknak okozott károk elkerülésére, figyelembe véve a körülményeket. A „kellő gondosság” az ítélőképesség, elővigyázatosság, körültekintés, határozottság és cselekvés adott körülmények közt ésszerűen elvárható szintjére utal.

A forgalmazónak például tudnia kell, hogy mely gyártmányokat kell CE-jelöléssel ellátni, milyen információkat kell a termékhez mellékelni (például az EU-megfelelőségi nyilatkozatot), milyen nyelvi követelmények vonatkoznak a címkézésre és a használati utasításokra vagy más kísérő dokumentumokra, és hogyan kell egyértelműen jelezni, ha a termék nem megfelelő. A forgalmazók kötelessége bizonyítani a nemzeti piacfelügyeleti hatóságoknak, hogy kellő gondossággal jártak el, illetve gondoskodni arról, hogy a gyártó vagy meghatalmazott képviselője, vagy a terméket ellátó személy ésszerűen elvárható mértékben végrehajtotta azokat az intézkedéseket, melyeket az Irányelv a forgalmazók felelősségei és kötelezettségei alatt sorol fel.

(17) Minden olyan gazdasági szereplőt, aki saját neve vagy védjegye alatt hoz forgalomba terméket, illetve azt olyan módon módosítja, hogy az befolyásolja az ezen irányelvnek való megfelelést, gyártónak kell tekinteni, és vállalnia kell a gyártót terhelő kötelezettségeket.

14.§ Gyártók felelősségei a gazdasági szereplők vonatkozásában

Ha a terméket más személy neve vagy védjegye alatt forgalmazzák, akkor ezt a személyt gyártónak kell tekinteni. A gyártó felelőssége az összes olyan természetes vagy jogi személyre is vonatkozik, aki kész gyártmányokat szerel össze, dolgoz fel, csomagol vagy címkéz, és saját neve vagy védjegye alatt hoz forgalomba. Ezenkívül a gyártó felelőssége minden olyan személyre is vonatkozik, aki forgalomba hozatal céljából egy gyártmány rendeltetésszerű használatát úgy változtatja meg, hogy utána a gyártmányra az addigiaktól eltérő alapvető vagy egyéb jogi követelmények alkalmazása válik szükségessé, vagy egy gyártmányt jelentősen módosít vagy átalakít (így új gyártmányt hozva létre).

(18) A forgalmazókat és importőröket, mivel helyileg közel vannak a piachoz, be kell vonni az illetékes nemzeti hatóságok által ellátott piacfelügyeleti feladatokba, és fel kell készíteni az aktív részvételre oly módon, hogy e hatóságok rendelkezésükre bocsátják az adott termékkel kapcsolatban az összes szükséges információt.

(19) A termék teljes ellátási láncban való nyomon követhetősége segít egyszerűbbé és hatékonyabbá tenni a piacfelügyeletet. A hatékony nyomon követési rendszer megkönnyíti a piacfelügyeleti hatóságok feladatait a nem megfelelő terméket forgalmazó gazdasági szereplők visszakövetésében. Az egyéb gazdasági szereplők azonosításához ezen irányelv által előírt információk tárolása esetén nem követelhető meg a gazdasági szereplőtől, hogy ezeket az információkat olyan egyéb gazdasági szereplők tekintetében aktualizálja, amelyek a szóban forgó gazdasági szereplő számára terméket szállítottak, illetve amelyek számára a szóban forgó gazdasági szereplő terméket szállított.

15.§ Termékinformációk és nyomon-követhetőség piacfelügyeleti célokra

A gazdasági szereplőknek (gyártóknak, forgalmazóknak és importőröknek) a hatékony piacfelügyeleti tevékenységek biztosítása érdekében együtt kell működniük a nemzeti hatóságokkal, ideértve az információszolgáltatást és a termékek nyomon-követhetőségének biztosítását az egész ellátási láncban.

A gazdasági szereplők azonosításával az Irányelv 11. cikke foglalkozik (ld. az Útmutató 84.§-t)

20) Ennek az irányelvnek az alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények megfogalmazására kell korlátozódnia. Az említett követelmények tekintetében végzett megfelelőség-értékelés megkönnyítése érdekében azon termékeket, amelyek megfelelnek az európai szabványosításról szóló, 2012. október 25-i 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ összhangban elfogadott harmonizált szabványoknak, az e követelmények részletes műszaki leírásai céljából megfelelőnek kell tekinteni.

¹HLL L 316., 2012.11.14., 12. o.

16.§ Alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények: harmonizált szabványok szerinti megfelelőség vélelmezése

A 2014/34/EU ATEX irányelv az Új Jogszabályi Kerettel összhangban a „Új megközelítés a műszaki harmonizáció és szabványok vonatkozásában” néven ismert szabályozási módszerre támaszkodik. Maga a jogszabály meghatározza azokat a kötelező alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeket (EHSR), amelyeknek az EU piacán forgalomba hozott termékeknek meg kell felelniük, valamint a vonatkozó megfelelőség-értékelési eljárásokat.

Az EHSR betartásának részletes műszaki megoldásait az 1025/2012/EU rendeletnek („szabványosítási rendelet”), különösen annak 2. és 10. cikkének megfelelően meghatározott és elfogadott európai harmonizált szabványok tartalmazzák. A harmonizált szabványok alkalmazása továbbra is önkéntes alapú, de használatuk feltételezi az általuk lefedett EHSR követelmények szerinti megfelelést.

(21) Az 1025/2012/EU rendelet meghatározza az abban az esetben alkalmazandó eljárást, amikor a harmonizált szabványok ellen kifogást emelnek amiatt, hogy azok nem teljes mértékben tesznek eleget az ezen irányelvben előírt követelményeknek.

17.§ Harmonizált szabványok elleni hivatalos kifogások

A harmonizált szabványok elleni kifogások megtételét szolgáló eljárást – vagyis a "hivatalos kifogásolási eljárást" az 1025/2012/EU „szabványosítási rendelet” 11. cikke határozza meg, azokra az esetekre, ha egy tagállam vagy az Európai Parlament úgy ítéli meg, hogy a szabvány nem teljesíti teljes mértékben azokat a követelményeket, amelyek az eredeti szándék szerint az alkalmazási területébe tartoznak, és amelyeket a vonatkozó uniós termékszabályok rögzítenek.

(22) Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők igazolják, az illetékes hatóságok pedig biztosítani tudják, hogy a piacon forgalmazott termékek megfelelnek az alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek, megfelelőség-értékelési eljárásokat kell előírni. A 768/2008/EK határozat a megfelelőség-értékelési eljárásokra különböző modulokat határoz meg, amelyek köre – az adott kockázat és a szükséges biztonsági szint arányától függően – a leginkább megengedőtől a legszigorúbbig terjed. Az ágazatok közötti koherencia biztosítása és az eseti változatok elkerülése érdekében a megfelelőség-értékelési eljárásokat e modulok közül kell kiválasztani.

18.§ Megfelelőség-értékelési eljárások

Az Új Jogszabályi Kereten belül a 768/2008/EK határozat által létrehozott modulok közül hét megfelelőség-értékelési modult a 2014/34/EU ATEX irányelv tartalmaz a robbanásveszélyes környezetben alkalmazandó berendezések és védelmi rendszerek megfelelőségének értékelésére (III – IX. melléklet), a vonatkozó alapvető egészségügyi és biztonsági követelményekkel együtt (Isd. § 5.1 „Megfelelőség-értékelési modulok” cikk).

(23) A gyártóknak EU-megfelelőségi nyilatkozatot kell készíteniük, hogy az ezen irányelvben előírt információ álljon rendelkezésre arról, hogy a termék megfelel az ebben az irányelvben előírt követelményeknek és az egyéb vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályoknak.

(24) Az információkhoz piacfelügyeleti célból történő hatékony hozzáférés érdekében az alkalmazandó uniós jogi aktusok meghatározásához szükséges információt egyetlen EU-megfelelőségi nyilatkozatban kell rendelkezésre bocsátani. A gazdasági szereplők adminisztratív terhének csökkentése érdekében ezen egyetlen EU-megfelelőségi nyilatkozat lehet az egyes vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatokból összeállított dokumentáció.

19.§ EU megfelelőségi nyilatkozat

A (23) és (24) preambulumbekzdés vezeti be a gyártó által az EU piacán forgalomba hozandó gyártmányokra vonatkozóan készített EU-megfelelőségi nyilatkozattal kapcsolatos rendelkezéseket. A 2014/34/EU ATEX irányelv ezeket a rendelkezéseket a 14. cikkben (különös tekintettel az egységes EU-megfelelőségi nyilatkozatra (3. bekezdés)) és a nyilatkozat sablonját meghatározó X. mellékletben tárgyalja.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 4.4. „EU-megfelelőségi nyilatkozat” cikkét.

(25) A tágabb értelemben vett megfelelőség-értékelésre irányuló eljárás egészének látható végeredménye az elektromos berendezés megfelelőségét igazoló CE-jelölés. A CE-jelölésre irányadó általános elveket a 765/2008/EK rendelet határozza meg. A CE-jelölés feltüntetésére vonatkozó szabályokat ebben az irányelvben kell megállapítani.

20.§ CE jelölés

A (25) preambulumbekzdés vezeti be a CE-jelöléssel kapcsolatos rendelkezéseket, hivatkozva az Új Jogszabályi Keretre vonatkozó 765/2008/EK rendelet 30. cikkében meghatározott általános alapelvekre. A 2014/34/EU ATEX irányelv ezekre a rendelkezésekre, illetve a CE jelölés és az egyéb jelölések elhelyezésének szabályaira és feltételeire a 15. és 16. cikkeken hivatkozik.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 4.5.1. „CE jelölés” szakaszát.

(26) Az ebben az irányelvben előírt egyes megfelelőség-értékelési eljárások megfelelőség-értékelő szervezetek bevonását teszik szükségessé, amelyeket a tagállamok bejelentenek a Bizottságnak.

(27) A tapasztalat azt mutatja, hogy a 94/9/EK irányelvben meghatározott kritériumok, amelyeket a Bizottsághoz való bejelentés céljából a megfelelőség-értékelő szervezeteknek teljesíteniük kell, nem elégségesek annak biztosításához, hogy a bejelentett szervezetek az egész Unióban egységesen magas szintű teljesítményt nyújtsanak. Mindazonáltal létfontosságú, hogy valamennyi bejelentett szervezet azonos színvonalon és tisztességes versenyfeltételek mellett lássa el feladatait. Ezért kötelező követelményeket kell megállapítani azokra a megfelelőség-értékelő szervezetekre, amelyek megfelelőség-értékelési szolgáltatások nyújtása céljából be kívánják jelentetni magukat.

(28) Amennyiben egy megfelelőség-értékelő szervezet bizonyítja, hogy a harmonizált szabványokban rögzített kritériumoknak megfelel, akkor vélelmezni kell, hogy megfelel az ebben az irányelvben azoknak megfelelő követelményeknek is.

(29) A megfelelőség-értékelés egységes minőségi színvonalának biztosítása érdekében a bejelentő hatóságokra, valamint a bejelentett szervezetek értékelésében, bejelentésében és felügyeletében részt vevő egyéb szervezetekre szintén követelményeket kell előírni.

(30) Az ebben az irányelvben megállapított rendszert a 765/2008/EK rendeletben meghatározott akkreditálási rendszer egészíti ki. Mivel az akkreditálás alapvető eszközt jelent a megfelelőség-értékelő szervezetek felkészültségének ellenőrzéséhez, a bejelentés céljából ezt is alkalmazni kell.

(31) A nemzeti hatóságoknak előnyben kell részesíteniük a 765/2008/EK rendelet szerinti – a megfelelőségi tanúsítványokba vetett bizalom szükséges szintjét biztosító – átlátható akkreditálást, amellyel bizonyítják a megfelelőség-értékelő szervezetek műszaki alkalmasságát az egész Unióban. A nemzeti hatóságok ugyanakkor úgy ítélik meg, hogy rendelkeznek a megfelelő eszközökkel ahhoz, hogy maguk végezzék el az értékelést. Ebben az esetben az elvégzett értékelések megfelelő szintű hitelességének a többi nemzeti hatóság felé való biztosítása érdekében a Bizottság és a többi tagállam számára be kell nyújtaniuk a szükséges igazoló dokumentumot, amely bizonyítja az adott szabályozási követelmények alapján értékelt megfelelőség-értékelő szervezetek megfelelését.

(32) A megfelelőség-értékelő szervezetek gyakran alvállalkozásba adják a megfelelőség-értékeléshez kapcsolódó tevékenységeik bizonyos részeit, vagy e célból leányvállalatot vesznek igénybe. Az uniós piacon forgalomba hozandó termékre előírt védelmi szint megóvása érdekében alapvető fontosságú, hogy a megfelelőség-értékelési feladatok ellátását illetően az alvállalkozók és leányvállalatok megfeleljenek ugyanazoknak a követelményeknek, mint a bejelentett szervezetek. Ezért fontos, hogy a bejelentendő szervezetek szakmai alkalmasságának és teljesítményének értékelése, valamint a már bejelentett szervezetek ellenőrzése az alvállalkozók és leányvállalatok által végzett tevékenységekre is kiterjedjen.

(33) Javítani kell a bejelentési eljárás hatékonyságát és átláthatóságát és különösen az online bejelentés lehetővé tétele érdekében hozzá kell igazítani az új technológiákhoz.

(34) Mivel a bejelentett szervezetek az Unió egészében kínálhatják szolgáltatásaikat, helyénvaló lehetőséget biztosítani a többi tagállamnak és a Bizottságnak arra, hogy egy adott bejelentett szervezettel szemben kifogást emelhessenek. Ezért fontos biztosítani egy olyan időtartamot, amely során tisztázhatók a megfelelőség-értékelő szervezetek alkalmasságával kapcsolatos kétségek vagy aggályok, mielőtt még bejelentett szervezetként megkezdenék működésüket.

(35) A versenyképesség érdekében döntő jelentőségű, hogy a bejelentett szervezetek úgy alkalmazzák a megfelelőség-értékelési eljárásokat, hogy közben ne hárítsanak szükségtelen terheket a gazdasági szereplőkre. Ugyanebből az okból és a gazdasági szereplők közötti egyenlő bánásmód biztosítása érdekében a megfelelőség-értékelési eljárások technikai alkalmazásában biztosítani kell a következetességet. Ez legjobban a bejelentett szervezetek közötti megfelelő koordinációval és együttműködéssel érhető el.

21.§ Megfelelőség-értékelő szervezetek: bejelentett szervezetek

A megfelelőség-értékelő testületeknek, vagyis az úgynevezett bejelentett szervezeteknek, amelyeket az EU-tagállamok illetékes nemzeti hatóságai bejelentettek a Bizottsághoz és a többi tagállamhoz, részt kell venniük a 2014/34/EU irányelv bizonyos megfelelőség-értékelési eljárásaiban, ld.

III. melléklet: EU-típusvizsgálat

IV. melléklet: A gyártási folyamat minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelőség

V. melléklet: Termékellenőrzésen alapuló típus-megfelelőség

VI. melléklet: Belső gyártásellenőrzésen és felügyelt termékvizsgálaton alapuló típus-megfelelőség

VII. melléklet: A termék minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelőség

IX. melléklet: Az egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelőség

Az ATEX irányelv teljes 4. fejezete – a 17–33. cikkek mindegyike – a bejelentett szervezetekkel foglalkozik, alapvetően a 768/2008/EK határozat releváns tartalmának megisméltésével. A bejelentett szervezetek akkreditálására vonatkozó szabályokat a 765/2008/EK rendelet tartalmazza.

Ld. Még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 5.2. „Megfelelés-értékelő szervezetek” szakaszát és 6. cikkét (Akkreditáció).

(36) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen irányelvben említett termékek csak akkor legyenek forgalomba hozhatók, ha megfelelő tárolás, illetve rendeltetésszerű és ésszerűen előrelátható feltételek mellett történő használat esetén nem veszélyeztetik a személyek egészségét és biztonságát. Az ezen irányelvben említett termékeket csak ésszerűen előrelátható használati feltételek esetén – azaz, ha a használat törvényes és kiszámítható emberi viselkedés eredménye – kell úgy tekinteni, hogy nem felelnek meg az ezen irányelvben meghatározott alapvető egészségi és biztonsági követelményeknek.

(37) A jogbiztonság érdekében egyértelműsíteni kell, hogy a 765/2008/EK rendelet uniós piacfelügyeletre és az uniós piacra belépő termékek ellenőrzésére vonatkozó szabályai az ezen irányelv hatálya alá tartozó termékekre is alkalmazandók. Ez az irányelv nem gátolhatja a tagállamokat abban a választásban, hogy mely illetékes hatóságot bízzák meg e feladatok ellátásával.

22.§ Forgalomba hozás és piacfelügyelet

A „piacfelügyelet” kifejezés a tagállamok illetékes nemzeti hatóságainak tevékenységére utal, melynek során ellenőrzik az EU harmonizációs jogszabályai alá tartozó termékek megfelelőségét, miután azokat forgalomba hozták vagy üzembe helyezték az EU piacon, és meghozzák a nem megfelelő termékek kezeléséhez szükséges intézkedéseket.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 7. cikkét (Piacfelügyelet).

(38) A 94/9/EK irányelv már jelenleg is rendelkezik védintézkedési eljárásról, amelyre szükség van annak lehetővé tételéhez, hogy a termékek megfelelőségét vitatni lehessen. Az átláthatóság javítása és az eljárási idő csökkentése érdekében javítani kell a hatályos védintézkedési eljárásról, hogy az hatékonyabbá váljon, és hogy hasznosuljon a tagállamokban rendelkezésre álló szakértelem.

(39) A jelenlegi rendszert olyan eljárással kell kiegészíteni, amely lehetővé teszi, hogy az érdekelt felek tájékoztatást kapjanak az olyan termékek tekintetében tervezett intézkedésekről, amelyek kockázatot jelentenek a személyek – különösen a munkavállalók –, valamint a háziállatok egészségére és biztonságára vagy a vagyonvédelemre. Lehetővé kell tenni továbbá azt is, hogy a piacfelügyeleti hatóságok a megfelelő gazdasági szereplőkkel együttműködve e termékeket illetően már korábbi szakaszban fel tudjanak lépni.

(40) Amennyiben a tagállamok és a Bizottság egyetértenek az egyik tagállam által hozott intézkedés indokoltságát illetően, nincs szükség a Bizottság további közreműködésére, kivéve az olyan eseteket, ahol a megfelelés hiánya a harmonizált szabvány hiányosságainak tudható be.

23.§ Védintézkedési eljárás

A 2014/34/EU irányelv szerint nem megfelelő, illetve veszélyes termékekre vonatkozó „védintézkedési-eljárás” alapja a 768/2008/EK határozat, célja pedig az, hogy az irányelv hatékonyabbá és eredményesebbé váljon az információk, kommunikáció, források és eredmények tekintetében.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 7.6.2. „Védintézkedési mechanizmusok” szakaszát.

Ahol a nem-megfelelőség oka valamely harmonizált szabvány hiányossága, a „hivatalos kifogások” eljárás alkalmazandó (ld. 17.§).

(41) Ezen irányelv egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Az említett hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.

(42) A tagállamokat a bejelentés alapjául szolgáló követelményeknek eleget nem tevő, illetve már eleget nem tevő bejelentett szervezetekkel kapcsolatos szükséges kiigazító intézkedésekre felkérő végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni.

(43) A vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni az emberi egészségre vagy biztonságra, illetve a közérdek védelmének más szempontjai tekintetében kockázatot jelentő megfelelő termékekre vonatkozó végrehajtási jogi aktusok elfogadása esetén.

(44) A Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia, ha a személyek, valamint a háziállatok egészségére és biztonságra és a vagyona kockázatot jelentő megfelelő termékekkel összefüggésben felmerülő, kellően indokolt esetben ez rendkívül sürgős okból szükséges.

⁽¹⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o

24.§ Végrehajtási hatáskörök és eljárások

Az Európai Bizottság végrehajtási hatásköreit az EU jogalkotói (Európai Parlament és Tanács) határozzák meg és ellenőrzik az annak biztosítása érdekében, hogy bizonyos intézkedéseket az EU egész területén egységesen hajtsanak végre, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 291. cikkével összhangban. A Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó szabályokról és általános elvekről a 182/2011/EU rendelet („komitológiai rendelet”) rendelkezik.

A 2014/34/EU ATEX irányelvben végrehajtási jogi aktus elfogadására akkor van szükség, mikor a bejelentett szervezettel szemben kifogások merülnek fel (lásd a 107. cikket), valamint a piacra került megfelelőnek minősített, de veszélyt jelentő termékek esetében. A 182/2011/EU rendelet 2. cikkének (2) és (3) bekezdése szerint a vizsgálóbizottsági eljárás az olyan termékeket érintő végrehajtási aktusokra vonatkozik, amelyek „az emberek és állatok egészségének vagy biztonságának védelmére” vonatkoznak (b) iii., míg a tanácsadó bizottsági eljárást a bejelentett szervezetekkel szembeni korrekciós intézkedések végrehajtási jogi aktusaira kell alkalmazni.

(45) A kialakult gyakorlatnak megfelelően az ezen irányelv értelmében felállított bizottság hasznos szerepet tölthet be az ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatos olyan ügyeknek a kivizsgálásában, amelyeket vagy az elnök, vagy egy tagállam képviselője vet fel, az eljárási szabályzatával összhangban.

(46) Az ezen irányelvhez kapcsolódó ügyek kivizsgálásakor – a végrehajtás és a jogsértések kivételével –, azaz bizottsági szakértői csoport keretében az Európai Parlamentnek a meglévő gyakorlatnak megfelelően rendelkezésére kell bocsátani az összes információt és dokumentációt, valamint – adott esetben – meg kell hívni az ülésekre.

25.§ Az ATEX Bizottság

A 2014/34/EU ATEX irányelv megerősíti az ATEX Bizottság szerepét az irányelv végrehajtásával, alkalmazásával és kezelésével kapcsolatos különféle kérdések megvizsgálásában. A bizottsági eljárással kapcsolatos specifikus rendelkezéseket az irányelv 39. cikke határozza meg.

A 182/2011/EU rendelet („komitológiai rendelet”) értelmében az ATEX bizottságnak tájékoztatási és dokumentációs kötelezettségei vannak az Európai Parlament irányában a megvitatott kérdésekkel kapcsolatban, kivéve azokat, amelyek kifejezetten az az irányelv végrehajtásával vagy megsértésével kapcsolatosak:

(47) A Bizottságnak végrehajtási jogi aktusok révén, és – tekintetbe véve különleges tulajdonságaikat – a 182/2011/EU rendelet alkalmazása nélkül eljárva meghatározza, hogy indokoltak voltak-e a tagállam által a nem megfelelő termékek tekintetében hozott intézkedések.

26.§ A nem megfelelő gyártmányokra vonatkozó intézkedések végrehajtási jogi aktusai

A Bizottság végrehajtási jogi aktusainak elfogadására nem csak a bejelentett szervezetekkel vagy a megfelelőnek minősített, de kockázatot jelentő termékekkel kapcsolatos esetekben van szükség (ld. 22.§), hanem akkor is, amikor a tagállamok intézkedéseket tesznek a nem megfelelő termékekkel kapcsolatban (védintézkedési eljárás - ld. 23.§).

(48) A tagállamoknak meg kell állapítaniuk az ezen irányelv alapján elfogadott tagállami jogszabályi rendelkezések megszegése esetén alkalmazandó szankciókat, valamint biztosítaniuk kell azok végrehajtását. A megállapított szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

27.§ Megszegésre vonatkozó szankciók

A 48. preambulumbekzdés az Irányelv 40. cikkére vonatkozik.

(49) A 94/9/EK irányelv szerint az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedések alkalmazására vonatkozó határidőig már forgalomba hozott termékek forgalmazásának és üzemeltethetőségének lehetővé tételére ésszerű átmeneti intézkedéseket kell meghatározni, további termékkövetelménynek való megfelelés szükségessége nélkül. A forgalmazók számára tehát az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedések alkalmazására vonatkozó határidőig lehetővé kell tenni, hogy rendelkezésre bocsáthassák a már forgalomba hozott termékeket, nevezetesen a már az értékesítési láncban található készletet.

28.§ Átmeneti intézkedések

A termékekre és a tanúsítványokra a korábbi 94/9/EK irányelvről az új 2014/34/EU ATEX irányelvre való átállás során alkalmazandó átmeneti rendelkezésekről a 41. cikk rendelkezik. Ezek megfelelnek az Új Jogszabályi Kerethez igazított egyén EU harmonizációs jogszabályoknak.

(50) Mivel ezen irányelv célkitűzését, nevezetesen annak biztosítását, hogy a forgalomban lévő termékek – a belső piac működésének garantálása mellett – megfeleljenek a személyek – különösen a munkavállalók – egészségének és biztonságának magas szintű védelmét, valamint adott esetben a háziállatok és a vagyon védelmét előíró követelményeknek, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani az Unió szintjén azonban az irányelv léptéke és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében hivatkozott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

29.§ Szubszidiaritás és arányosság

Az (50) preambulum-bekezdés a 2014/34/EU ATEX irányelv megfeleltetését igazolja az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás és arányosság elveinek vonatkozásában. Ezen alapelvek szerint az Európai Unió csak akkor lép fel, ha ugyanazokat a célok a tagállamok saját intézkedéseivel nem valósíthatók meg hatékonyabban.

Egyértelmű, hogy az irányelv hiányában a robbanásveszélyes légkörökben alkalmazandó berendezések gyártóinak eltérő szabályokat, követelményeket és eljárásokat kellene alkalmazniuk a termékek biztonságára az egyes EU-tagállamokban. Egy ilyen megoldás részint komolyan akadályozná az egységes belső piac működését (az áruk szabad forgalmát), részint kevésbé volna hatékony az ATEX termékek biztonságának biztosításában és javításában.

(51) Az ezen irányelv nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek tartalma a korábbi irányelvhez képest jelentősen módosult. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség a korábbi irányelvből következik.

(52) Ez az irányelv nem érinti az irányelv nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó, a XI. melléklet B. részében meghatározott határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket.

30.§ Átültetés a nemzeti jogrendbe

Az átültetésre vonatkozó rendelkezéseket az Irányelv 42. cikke határozza meg.

Az „Útmutató a 94/9/EK irányelvről a 2014/34/EU irányelvre való átálláshoz”¹⁴ a Bizottság ATEX weboldalán található. Az Útmutató a „Gyakran Ismételt Kérdések és Válaszok” listáját is tartalmazza, amely magában foglalja mind a „horizontális”, mind az „ágazati” kérdéseket, vagyis azokat, amelyek közősek az Új Jogszabályi Kerethez igazított valamennyi uniós jogszabály esetében, és azokat is, amelyek kifejezetten a 2014/34/EU irányelvre vonatkoznak. A 2015 októberében kiadott Útmutató tükrözi az átmeneti időszakban (az új 2014/34/EU ATEX irányelvre való áttéréssel kapcsolatban 2015. szeptember 30-án Brüsszelben tartott munkaértekezleten) kiobbant viták eredményeit is.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13132/attachments/1/translations/en/renditions/native>

AZ ATEX IRÁNYELV CIKKEI

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

31.§ Általános rendelkezések

Az ATEX 2014/34/EU irányelv általános rendelkezésekhez tartozó cikkei az irányelv hatályát és a fogalom-meghatározásokat foglalják magukban.

1. cikk

Hatály

1. Ezen irányelv hatálya a következő termékekre (a továbbiakban: termékek)* terjed ki:

- a) robbanásveszélyes légkörben történő felhasználásra szánt felszerelések** és védelmi rendszerek;
- b) biztonsági eszközök, vezérlő eszközök és szabályzó eszközök, amelyeket nem robbanásveszélyes légkörben való használatra szántak, de amelyek a robbanási kockázatra tekintettel szükségesek a felszerelések és védelmi rendszerek biztonságos működéséhez;
- c) az a) pontban említett, a felszerelésekbe és védelmi rendszerekbe való beszerelésre szánt alkatrészek.

*** Fordítói megjegyzés: az Útmutató lefordított szövegében több helyen „termék” helyett „gyártmány” szerepel**

**** Fordítói megjegyzés: az Útmutató lefordított szövegében „felszerelés” helyett több helyen „berendezés” szerepel**

32.§ Az ATEX irányelv hatálya alá tartozó gyártmányok

A „termék” (gyártmány) fogalma a 2014/34/EU ATEX irányelvben meghatározottak szerint felszereléseket, védelmi rendszereket, biztonsági eszközöket, vezérlő eszközöket, szabályzó eszközöket és alkatrészeket foglal magában.

Az Irányelv hatálya alá tartozó gyártmányoknak az alábbiakat kell tekinteni:

rendeltetészerű használat szerint

- az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott felszerelés vagy védelmi rendszer;
- az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott biztonsági berendezés, vezérlő eszköz vagy szabályzó eszköz; vagy
- az 1. cikk (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott alkatrész,

Bizonyos különleges körülmények között magyarázatra van szükség annak eldöntéséhez, hogy egy adott termék a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozik-e vagy sem. Ezt különféle példákon keresztül mutatjuk be:

- Inertizáló rendszerek (ld. 241.§)
- Festékszóró kamrák (ld. 242.§)
- Szűrőegységek és szellőztetett silótartályok (lásd a 243.§)
- Gázturbinák (ld. 244.§)
- Gőzturbinák (ld. 245.§)
- Töltőállomások (ld. 246.§)
- Kábelek (ld. 247.§)
- Forgó mechanikus tömítések (ld. 248.§)
- Serleges felvonók (ld. 249.§)
- Targoncák (ld. 250.§)
- Szállítható túlnyomásos kabinok ("modulok") (ld. 251.§)
- Automatikusan kenőrendszerek (ld. 252.§)
- Villamosellenállás-fűtési rendszerek (ld. 253.§)

- Motorvédelem a 3. kategóriájú motorok számára (ld. 254.§)
- Wi-Fi hozzáférési pontok (ld. 255.§)
- Illékony anyagok hűtő és tároló berendezései (ld. 256.§)

Számos termék (felszerelések, védelmi rendszerek, alkatrészek, biztonsági, vezérlő vagy szabályozó eszközök stb.) 2014/34/EU szerinti megítéléséhez hasznos segítséget nyújt a határesetet képviselő gyártmányokat felsoroló "Borderline List - ATEX products" lista is.

Hangsúlyozni kell, hogy a 2014/34/EU ATEX irányelv kötelezettségeket és felelősségeket ír elő azok számára, akik gyártmányokat hoznak forgalomba és/vagy helyeznek üzembe, akár gyártóként, akár a gyártó meghatalmazott képviselőjeként, akár bármely más felelős személyként. Az ATEX irányelv "termék" irányelv, vagyis nem szabályozza a berendezések használatát robbanásveszélyes környezetekben, mert erre az 1999/92/EK ATEX "munkahely" irányelv és más hasonló európai és nemzeti jogszabályok vonatkoznak (ld. a "Bevezetés" 7. lábjegyzetét).

A gyártónak, a gyártó meghatalmazott képviselőjének vagy annak a személynek, aki először hoz forgalomba vagy helyez üzembe valamilyen gyártmányt az EU piacán, el kell döntenie, hogy vonatkozik-e rá a 2014/34/EU ATEX irányelv, és ha igen, alkalmaznia kell annak rendelkezéseit. A gyártónak (az irányelv legtágabban vett értelmében) tehát az irányelv alapján ATEX elemzést kell készítenie.

A gyártónak kötelessége tájékoztatni a végfelhasználót a tervezett felhasználásról, valamint a lehetséges hibás használatról, különösen arról, hogy a termék milyen robbanásveszélyes légkörre és a várható üzemi körülményekre alkalmas.

33.§ Használt, javított vagy módosított gyártmányok és pótalkatrészek¹⁵

Általános szabály, hogy a gyártóknak mérlegelniük kell, hogy az adott gyártmányt első alkalommal hozzák-e forgalomba vagy helyezik-e üzembe az EU-ban, illetve végeztek-e rajta olyan módosításokat, melyek célja vagy eredménye új terméknek tekinthető gyártmány forgalomba hozása. Amennyiben e kérdések bármelyikére a válasz igen, akkor a 2014/34/EU irányelv teljes mértékben alkalmazandó. Az összes többi esetben a gyártmány nem tartozik a 2014/34/EU irányelv hatálya alá, a felelős személynek ugyanakkor biztosítani kell, hogy minden egyéb vonatkozó nemzeti vagy EU jogszabályt megfelelően alkalmazzanak.

Ebben az összefüggésben további két szempontot kell figyelembe venni:

- A következő bekezdések útmutatásai csak olyan termékekre vonatkoznak, amelyekre potenciálisan alkalmazandó a 2014/34/EU irányelv. Ezért a 2014/34/EU irányelv hatálya alá nem tartozó termékek nem tartoznak az Útmutató alkalmazási területébe.
- Az ATEX irányelvnek az „újszerű berendezésekre” történő alkalmazása nem érinti a szellemi tulajdonra vonatkozó jogszabályokat¹⁶.

A berendezések javítására vonatkozóan megadandó információkkal kapcsolatban ld. az utasításokról szóló 151.§-t.

¹⁵ Az ATEX irányelvnek az „újszerű berendezésekre” történő alkalmazása nem érinti a szellemi tulajdonra vonatkozó jogszabályokat. Ld. a védjegyekről szóló 89/104/EGK irányelvet és az Európai Bíróság 1996. július 11-i határozatát, C427 / 93, 429/93, 436/93, Bristol Meyer Squibb.

¹⁶ Ld. a védjegyekről szóló 89/104/EGK irányelvet és az Európai Bíróság 1996. július 11-i határozatát, C427 / 93, 429/93, 436/93, Bristol Meyer Squibb.

Használt és másodkézből származó gyártmányok

Általános értelemben a "használt gyártmány" olyan gyártmány, amelyet már használtak. Ebben a szakaszban a „használt gyártmány” alatt olyan gyártmány értendő, amelyet a 2014/34/EU irányelv hatályba lépése előtt hoztak forgalomba és helyeztek üzembe az EU-ban. Az ilyen gyártmány a dátumtól függően megfelel az akkor érvényben lévő nemzeti vagy EU jogszabályoknak (2003. július 1. és 2016. április 19. között a 94/9/EK irányelvnek). Ilyen esetekben a 2014/34/EU irányelv nem alkalmazandó.

A 2014/34/ EU irányelv nem vonatkozik azokra a használt termékekre, amelyek az EU-ban az Irányelv hatályba lépése előtt kerültek forgalomba és használatba. Ezeket a termékeket az akkor hatályos rendeletekkel összhangban forgalmazták és használták. Forgalmazásuk az Európai Unióban többek között az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) áruk szabad mozgására vonatkozó 28. és 30. cikkén alapul, hacsak nem végeznek rajtuk olyan módosításokat, melyek az egészségügyi és biztonsági tulajdonságaikat befolyásolják.

Az EU-n kívüli országokból behozott és első alkalommal az EU-ban 2016. április 20. után forgalmazott és használt termékekre a 2014/34/EU irányelvet kell alkalmazni.

Felújított¹⁷ gyártmányok

Olyan használt gyártmányok, amelyek az EU-ban forgalomban és használatban voltak, teljesítményük az idő múlásával (öregedés, elavulás stb. miatt) megváltozott, és amelyeket felújítás céljából módosítottak. Azon termékek esetében, amelyek külső megjelenését forgalomba hozatal és üzembe helyezés után kozmetikai vagy esztétikai művelettel módosították és javították, a felújítás különleges formájáról beszélünk, amelynek célja a termék külső megjelenésének helyreállítása¹⁸. Ha az ilyen beavatkozás nem jár lényegi módosítással, a 2014/34/EU irányelv nem alkalmazandó.

Átalakított gyártmányok

Olyan használt gyártmányok, amelyek az EU-ban forgalomban és használatban voltak, de konfigurációjukat egy vagy több rész (alkatrész, részegység, pl. plug-in kártyák vagy modulok stb.) hozzáadásával (korszerűsítés) vagy eltávolításával (visszaminősítés) módosították. Ha az ilyen beavatkozás nem jár jelentős módosítással, a 2014/34/EU irányelv nem alkalmazandó.

Jelentősen módosított gyártmányok

A 2014/34/EU irányelv értelmében jelentős módosításnak kell tekinteni a gyártmány bármely olyan módosítását, amely befolyásolja az egészségvédelem és biztonság egy vagy több olyan jellemzőjét, amelyekre alapvető egészségügyi és biztonsági követelmények (például hőmérsékleti követelmények) vonatkoznak, vagy az adott típusú védelem integritását. Ebben az esetben alkalmazni kell a 2014/34/EU irányelvet, de ez természetesen ez nem zárja ki az esetleges egyéb, releváns uniós jogszabályok alkalmazását.

A fentiek szerint az az általános elv, hogy a 2014/34/EU irányelvet a módosított termékekre újra alkalmazni kell, ha a módosítás jelentősnek tekinthető, és ha a terméket újból forgalmazni és/vagy használni kívánják az EU piacán vagy saját célokra akarják használni.

¹⁷ A lábjegyzet itt arra vonatkozik, hogy a „felújított” angolul két szó is lehet, melyeket a szöveg egyenértékűként kezel. Én csak egy magyar szót használok.

¹⁸ Ez magában foglalhatja az elektrosztatikus jellemzők módosítását is. Az eredetitől eltérő anyagok használata vagy a termék megváltoztatott külső méretei hátrányosan befolyásolhatják annak ATEX teljesítményét. Például a műanyag tokozás sokkal gyengébb elektrosztatikus védelmet nyújthat, mint a fém tokozás.

Javított gyártmányok

Olyan gyártmányok, amelyek funkcionalitását valamilyen hiba után helyreállították, új tulajdonságok kialakítása vagy bármilyen egyéb módosítás nélkül. Mivel mindez a gyártmány forgalomba hozatalát követően történik, és a gyártmányt nem kívánják új terméként eladni, a 2014/34/EU irányelv nem alkalmazandó.

Ez nem zárja ki, hogy a munkahelyi környezetre vonatkozó tagállami jogszabályok a javított termék vonatkozásában valamilyen értékelést írjanak elő.

Pótalkatrészek

Olyan termékek, amelyeket korábban az EU piacon forgalomba hozott és üzembe helyezett gyártmányok hibás vagy elhasználódott részeinek kicserélése céljából gyártottak. A javítási műveletek tipikus példája az adott alkatrész kicserélése pótalkatrésszel.

A pótalkatrész gyártójának általában nem kell teljesítenie a 2014/34/EU irányelv követelményeit, kivéve, ha a pótalkatrész maga is az irányelvben meghatározottak szerinti berendezés vagy alkatrész. Ebben az esetben az irányelvben megállapított összes kötelezettséget teljesíteni kell.

Ha az eredeti pótalkatrész gyártója másik, új alkatrészt kínál (a műszaki fejlődés, a régi alkatrész gyártásának leállítása stb. miatt), és azt felhasználják a javításhoz, akkor a javított gyártmányt (mindaddig, amíg jelentős módosítására nem kerül sor) jelenleg nem kell összhangba hozni a 2014/34/EU irányelvvel, mivel a javított gyártmányt nem hozzák forgalomba, illetve nem helyezik üzembe.

34.5 A rendeltetészerű használat helye

Ez a rész a berendezések és védelmi rendszerek telepítésének helyével kapcsolatban nyújt útmutatást. A robbanásvédelemmel ellátott berendezések gyártói (például amikor a berendezésekben robbanásveszélyes légkör van jelen) néha nem tudják eldönteni, hogy gyártmányaikra vonatkozik-e a 2014/34/EU irányelv és ha igen, akkor milyen mértékben. Ez különösen igaz azokra az esetekre, amikor a berendezésnek csak egy része érintkezik a robbanásveszélyes légkörrel.

A 2014/34/EU irányelv kimondottan a robbanási kockázattal foglalkozik, és egyik fő célja annak megakadályozása, hogy a berendezések és a védelmi rendszerek "saját potenciális gyújtóforrásai" (2. cikk (1) bekezdés) (amennyiben vannak ilyenek) aktiválódjanak. Az 1. cikk (2) bekezdésén kívül a helyszíni és műszaki feltételekre semmilyen korlátozás nem vonatkozik.

A kategóriát a potenciális gyújtóforrások előfordulásának valószínűsége határozza meg. A műszaki követelményeket a II. melléklet 1.0.1. határozza meg, ezen belül a potenciális gyújtóforrások fontosságával a második bekezdés foglalkozik. Ebben a vonatkozásban nem a telepítés helye a döntő (lásd az 1. cikk (1) bekezdésének biztonsági, ellenőrző, szabályozó eszközökre vonatkozó b) pontját), hanem a potenciális gyújtóforrások lehetséges hatása a robbanásveszélyes légkörre.

Ezen gondolatok fényében a 2014/34/EU irányelv alkalmazása szempontjából nem döntő jelentőségű, hogy az adott berendezés telepítése robbanásveszélyes légkörben, annak közelében vagy amellettt zajlik. A legfontosabb tényező az, hogy a berendezés potenciális gyújtóforrásai érintkezésbe kerülnek-e a robbanásveszélyes légkörrel, illetve van-e közös határfelületük, és ha igen, akkor ez magában hordozza-e azt a lehetőséget, hogy az égés átterjedhet az egész be nem gyulladt keverékre (lásd a "robbanóképes légkör" meghatározását, 2. cikk (4)). Utóbbi esetben a potenciális gyújtóforrás a robbanásveszélyes légkörben található.

A berendezés érintkezési felülettel rendelkező robbanásveszélyes keveréket foglalhat magában (ahol a veszélyes mennyiség konkrétan nincs meghatározva), vagyis az égés átterjedhet a robbanásveszélyes légkörre, még abban az esetben is, ha magát a berendezést nem teljes egészében robbanásveszélyes légkörbe telepítették. Erre példa lehet egy ventilátorral (vagyis saját potenciális gyújtóforrással) rendelkező, adott robbanásveszélyes légkörön kívülre telepített elszívó rendszer, amely a robbanásveszélyes légkört a tárolótartályból vagy egy másik potenciálisan robbanásveszélyes légkörből egy vezetéken keresztül elszívja, ezáltal érintkezési felületet hozva létre a robbanásveszélyes légkörrel.

Ebben az összefüggésben fontos hangsúlyozni, hogyan kell figyelembe venni azokat a gépeket, amelyek üzemi körülmények között robbanásveszélyes légkört tartalmaznak, de nincs érintkező felületük külső robbanásveszélyes légkörökkel. Egy ilyen gép, mint szerves egész, nem tartozik a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá.

A gépekről szóló 2006/42/EK irányelv I. mellékletének 1.5.7. "Rohbanás" pontjában (ld. 233.§) megfogalmazott alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények ugyanakkor előírják, hogy "A gépet úgy kell megtervezni és gyártani, hogy elkerülhető legyen a maga a gép által vagy a gép által felhasznált vagy termelt gázok, folyadékok, por, gőzök vagy egyéb anyagok által okozott minden robbanásveszély. A gépnek meg kell felelnie a vonatkozó közösségi (értsd: uniós) irányelvek rendelkezéseinek, a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben történő használatából eredő robbanásveszély tekintetében." (Ld. a gépekről szóló 2006/42/EK irányelv alkalmazására vonatkozó útmutatót, 91. és 228. §).

A gépekről szóló (EU) 2023/1230 rendelet (alkalmazandó 2027. január 14-től) a "Rohbanás" című 1.5.7. követelményt a következőkre módosítja: "A gépet vagy a kapcsolódó termékeket úgy kell megtervezni és gyártani, hogy elkerülhető legyen a gép vagy a kapcsolódó termék, illetve a gép vagy a kapcsolódó termék által termelt vagy használt gázok, folyadékok, por, gőzök vagy egyéb anyagok által okozott robbanásveszély." A gépnek vagy a kapcsolódó terméknek a robbanásveszélyes légkörben való használatából eredő robbanásveszély tekintetében meg kell felelnie a vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályok rendelkezéseinek."

A fentiek alapján nyilvánvaló, hogy az *ebben (vagyis a gépen belüli) robbanásveszélyes légkörben* való használatra szánt berendezések, védelmi rendszerek és alkatrészek - valamint a gépen kívül telepített, de az előbbiek biztonságos működését biztosító biztonsági és vezérlő eszközök - a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá tartoznak. Magától értetődik, hogy ez utóbbi akkor alkalmazandó, ha a gépen belül a 2014/34/EU irányelv értelmében vett "légköri feltételek" uralkodnak.

Ebben az összefüggésben a következő kérdések merülhetnek fel:

a) Köteles-e a gyártó a gépen belül zónákat meghatározni?

A válaszhoz az alábbiakat vettük figyelembe:

- a gép gyártójának kockázatelemzést kell készítenie, beleértve a robbanás kockázatát is;
- Az 2014/34/EU ATEX irányelv I. melléklete minden egyes berendezéscsoportra és kategóriára világosan és egyértelműen meghatározásokat ad a telepítés helyére vonatkozóan;
- ellentétben a gépekről szóló irányelv teljes mértékben harmonizált alkalmazási területével, az 1999/92/EK ATEX „munkahely” irányelv keretében alkalmazott zónákba sorolási koncepció lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy az ezen irányelvben meghatározottaknál szigorúbb követelményeket alkalmazzanak.

Hogy elkerülhető legyen a nem harmonizált megközelítés egy olyan teljesen harmonizált terület keretein belül, mint a gépekről szóló irányelv, nem szükséges alkalmazni az 1999/92/EK irányelvben meghatározott *zónákba sorolási koncepciót*. Ehelyett a gyártó teendői az alábbiak:

- kockázatértékelés elvégzése (a gyártó alkalmazhatja az EN 1127-1 harmonizált szabványt¹⁹, amely meghatározza a robbanásvédelem általános koncepcióit és módszertanát);
- robbanásveszélyes légkörben használt berendezésekre, valamint a robbanásveszélyes légkörön kívül telepített, de az előbbiek biztonságos működését biztosító biztonsági és vezérlő eszközökre vonatkozó követelmények meghatározása, a gépekről szóló irányelv követelményeinek való teljes megfelelés érdekében;
- a kockázatelemzés eredményei alapján a kiegészítő robbanásvédelmi intézkedésekre (például a robbanás-ellenálló kialakítás, önálló védelmi rendszerek...) vonatkozó követelmények meghatározása (pl. őrlőberendezések esetén)

¹⁹ MSZ EN 1127-1:2019 Robbanóképes közegek. Robbanásmegelőzés és robbanásvédelem. 1. rész: Alapelvek és módszertan

- olyan berendezések beszerzése vagy gyártása, melyek megfelelnek ezeknek a követelményeknek, vagyis amelyeket a kockázatelemzés során meghatározott körülmények közt, és a 2014/34/EU követelményeivel összhangban kívánnak használni.

www.exnb.eu

b) A robbanásveszélyes légkört tartalmazó gépekben használt berendezéseknek meg kell felelniük 2014/34/EU követelményeinek?

A gépen belül használt berendezésnek meg kell felelniük a vonatkozó jogszabályoknak. A gépekre vonatkozó eredeti 89/392/EGK irányelv kidolgozásakor az európai irányelvek csak a robbanásveszélyes légkörökben használt villamos berendezésekre tartalmaztak szabályozást; ezért a nem villamos berendezésekkel nem foglalkoztak.

Mindazonáltal az ATEX Bizottság egyetért abban, hogy a korábbi 94/9/EK ATEX irányelv hatályba lépése (2003. július 1.) után a robbanásveszélyes légkörökbe telepített gépekben használt villamos és nem villamos berendezéseknek egyaránt meg kell felelniük az ATEX irányelv (jelenleg a 2016. április 20-tól hatályos 2014/34/EU) követelményeinek. Ezt az álláspontot tükrözi a gépekről szóló 2006/42/EK irányelv is.

35.§ Érintkezési felület robbanásveszélyes légkörökkel

Ebben a részben az 2014/34/EU ATEX irányelvnek azokra a berendezésekre²⁰ történő alkalmazásával kapcsolatban nyújtunk útmutatást, melyeknek a rendeltetésszerű felhasználás során különféle robbanásveszélyes légkörökkel érintkezési felületük jön létre.

Ezen a ponton meg kell jegyezni, hogy azok a berendezések, amelyek robbanásveszélyes légkört tartalmaznak, de nem érintkeznek külső robbanásveszélyes légkörrel, illetve nem szánják őket robbanásveszélyes légkörben való használatra, nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá. Ugyanakkor a robbanásveszélyes légkört tartalmazó „tartályon” (vagyis gépen) belüli bármilyen berendezésnek, feltéve, hogy a vonatkozó szempontok teljesülése alapján az irányelv hatálya alá esik, meg kell felelnie a vonatkozó rendelkezéseknek.

A berendezések besorolását a gyártó vagy meghatalmazott képviselője által készített, gyújtásra vonatkozó kockázatértékelés²¹, valamint a berendezésnek a működéssel kapcsolatos (process) légkörrel, illetve az esetleges külső légkörrel létrejött érintkezési felülete alapján kell meghatározni.

²⁰ „Berendezés” (felszerelés) alatt itt a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó összes gyártmányt (terméket) kell érteni.

²¹ A kategóriákba sorolást a 2014/34/EU irányelv szerinti EU-megfelelőségi nyilatkozat kiállításáért felelős személy végzi.

Mindezt a következő ábra szemlélteti:

Például egy gyúlékony folyadékkal dolgozó szivattyú belső (process) oldala, amely működés közben általában teljesen fel van töltve a folyadékkal, de időnként robbanásveszélyes légkör is kialakulhat benne, a tényleges helyzettől függően, a szivattyú száraz működését megakadályozó egyéb intézkedések hiányában Zóna 1²² besorolást kaphat. Ha úgy döntöttek, hogy a környezet vagy a külső robbanásveszélyes légkör Zóna 2 besorolást indokol, akkor az irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek való megfeleléshez olyan szivattyút kell használni, amelynek belső tere a 2., külseje pedig a 3. kategóriába sorolt.

Megjegyzés: a működéssel kapcsolatos légkörre alapozott zónabesorolásnak (és az ennek megfelelő kategóriának) nem kell feltétlenül azonosnak lennie a légkör és a berendezés két külön érintkezési pontján.

A következő útmutatások segíthetnek a megfelelő kategória kiválasztásában:

A berendezésekhez rendelt ATEX kategóriát (vagy kategóriákat) a berendezés minden olyan részére meg kell határozni, amely potenciálisan robbanásveszélyes légkört tartalmazó zónával érintkezik, vagy ahhoz kapcsolódik (ld. az 1999/92/EK irányelvet).

A berendezés robbanásveszélyes légkört tartalmazó, és a berendezés külsejéhez nem kapcsolódó részéhez rendelt kategóriát a berendezés külső részeivel kapcsolatos gyújtási kockázat határozza meg, nem pedig a belső légkör, amit tartalmaz. Ez azt jelenti, hogy a megfelelő kategória meghatározása során csak a berendezésnek azt a részét kell figyelembe venni, amely a rendeltetésszerű használat során zónával fog érintkezni.

Vegyünk például egy olyan ventilátort, amely robbanásveszélyes gáz-légkört továbbít forgó lapátjai felett, vagy egy őrlőberendezést, amely saját belső terében robbanásveszélyes légkört hoz létre. Mindegyiknek van olyan kimenete, amely robbanásveszélyes légkörrel érintkezik. A gyújtási kockázat értékelése mindkét berendezés esetében azt jelezte, hogy normál üzemben nincs jelen hatékony gyújtóforrás (a berendezésekkel kapcsolatos robbanásveszélyes légkör vonatkozásában), viszont várható hibás működés mellett megjelenhet ilyen gyújtóforrás. Ha ilyen berendezést/szerelvényt kiegészítő gyújtásvédelem vagy védőrendszer nélkül hoznak forgalomba, akkor azt csak a 3. kategóriába²³ lehet sorolni (ld. 44.§, a kombinált berendezésekre (szerelvényekre) vonatkozóan).

Ha ilyen berendezés folyamatosan jelen lévő robbanásveszélyes légkörrel (azaz Zóna 0/20 területtel) érintkezik, csak akkor engedélyezett a használata, ha kiegészítő gyújtásvédelemmel vagy védőrendszerrel van felszerelve (ld. 1999/92/EK).

²² A "zónába sorolás" koncepciója a 2014/34/EU irányelvben nem található meg. A zónába sorolásról az 1999/92/EK irányelv rendelkezik, amely a veszélyes légkörben dolgozó munkavállalókkal szembeni munkáltatói kötelezettségekre vonatkozik. A "zónák" meghatározása nem a gyártó felelőssége, de nyilvánvalóan hasznos, ha a gyártó példát mutat be a tervezett felhasználási területre.

²³ A várható működési hibák lefedésére szolgáló kiegészítő intézkedések eredményeként az adott berendezés esetleg a 2. kategóriába sorolható. Ha két hibát vagy egy ritka hibát sikerül lefedni, az 1. kategória is elérhető.

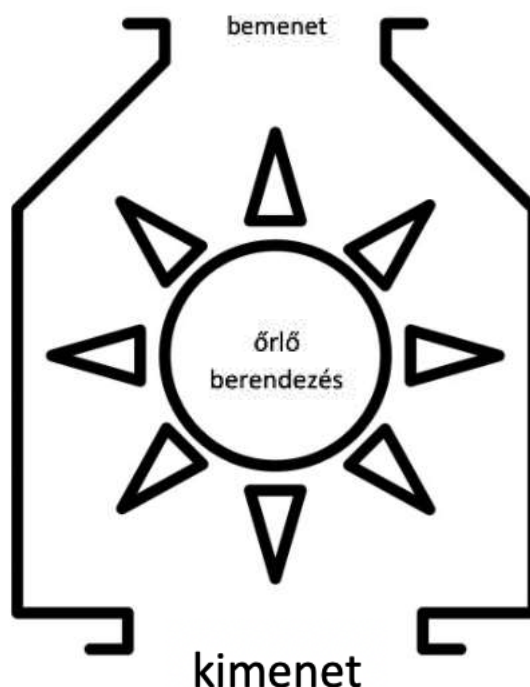
Ha egy berendezést autonóm védőrendszerrel, például lángfogóval vagy a 2014/34/EU irányelvnek eleve megfelelő elfojtó rendszerrel szerelték fel, akkor az így létrejött szerelvény (berendezés + védőrendszer) további vizsgálata és megfelelőség-értékelése nem szükséges, feltéve, hogy a védelmi rendszert az adott esetre kiterjedő tervezett képességének megfelelően használják, a gyártó utasításai szerint telepítik, és nem jelennek meg új gyújtási kockázatok. További veszélyek azonosítása esetén viszont gyújtási kockázatértékelést kell végezni és meg kell tenni a megfelelő intézkedéseket.

Hasonlóképpen, a 2014/34/EU irányelv nem követeli meg robbanások hatásai ellen önálló védelmi rendszerrel védett edény vagy tartály nyomásállóságának vizsgálatát, ha igazolható, hogy az önálló védelmi rendszer képes sikeresen észlelni és elfojtani a robbanásokat, és ha az edény képes ellenállni az elfojtott robbanás maradék csúcsnyomásának.

Példa

Megjegyzés: Az alábbiakban bemutatott példa egy a sok közül, mely a fentiek szemléltetésére szolgálhat. Az ebben a példában szereplő feltételezések nem az egyetlen lehetséges helyzetet képviselik! Adott berendezés osztályozása a berendezés konkrét gyújtási kockázatának értékelésétől és a berendezés rendeltetészerű használatától, valamint az alkalmazott gyújtásvédelmi intézkedésektől függ. A példa csak a belső és a berendezéssel érintkező robbanásveszélyes légkört, vagyis a folyamat felőli (process) oldalt veszi figyelembe. Ha a berendezést robbanásveszélyes környezetben kívánják használni, akkor a berendezés külsejére külön el kell végezni a gyújtási kockázat értékelését és az osztályba sorolást.

Vegyük tehát az alábbi őrlő berendezést:

A gyártó által végzett gyújtási kockázatértékelés megállapította, hogy ebben az esetben:

- az őrlőberendezés belsejében normál működés mellett nincs hatékonyra váló gyújtóforrás;²⁴
- a gyárban van egy gyújtóforrás, amely várható működési zavarok során hatékonyra válhat.

Az ábrán látható kialakításban forgalomba hozott őrlőberendezés legmagasabb lehetséges besorolása ennek megfelelően a 3. kategória. Az őrlőberendezés kimenete ebben az esetben robbanásveszélyes porfelhő formájában finom port képez, amely normál működés közben folyamatosan jelen van, azaz 1. kategóriára van szükség. Ahol az 1. kategóriát nem lehet megadni, a gyártónak további intézkedéseket kell hoznia, hogy az őrlőberendezés biztonságosan használható legyen, pl. robbanási nyomásnak ellenálló kialakítást kell biztosítani. Ha a robbanásbiztonság a végső felhasználó további robbanás-megelőzési vagy -védelmi intézkedéseivel érhető el, a gyártó utasításainak egyértelművé kell tenniük, hogy a berendezés csak ezekkel a kiegészítő intézkedésekkel együtt használható.

Elemzés

A 2014/34/EU irányelv a felszereléseket (berendezéseket) a következőképpen határozza meg:

A berendezések rendeltetés szerinti felhasználása

- robbanásveszélyes légkörben történik;
- és/vagy valamilyen anyag feldolgozását célozza;
- képes robbanást előidézni az adott berendezés saját potenciális gyújtóforrásán keresztül.

Ez a meghatározás vonatkozik az élelmiszer- és takarmányipar éghető anyagait feldolgozó őrlőberendezés őrlést végző szerelvényére is, ezért ezek a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartoznak.

Az őrlő berendezésben található őrlő szerelvény célja bizonyos éghető anyagok őrlése, amelynek során a levegőben jelentősen megnő a finom részecskék mennyisége.

A kockázatértékelés szerint az őrlőberendezésnek meg kell felelnie az 1. kategóriára vonatkozó követelményeknek, de a legjobb esetben is csak a 3. kategóriának fog megfelelni. A gyújtóforrások jelenlétének megakadályozására szolgáló összes konstrukciós megoldás ellenére a porrobbanások előfordulása nem zárható ki teljesen. Ezért a teljesen felszerelt őrlőberendezésre kiegészítő védelmi intézkedéseket kell alkalmazni, amelyek a porrobbanás hatásait emberek és áruk esetében a veszélyes szint alá csökkentik.

Ezek az intézkedések elengedhetetlenek ahhoz, hogy az őrlőrendszer megfeleljen a 2014/34/EU irányelv követelményeinek.

Következésképpen teljesülnie kell:

- az őrlő szerelvény gyártására (például az anyagok és csapágycsák megfelelő kiválasztása, a forgó és álló alkatrészek közötti minimális távolság), illetve az őrlőberendezés egyes egységeire (például idegen részecske leválasztó, túlterhelés elleni védelem, csapágycsák hőmérséklet-érzékelői) vonatkozó összes követelménynek

és

- az őrlőberendezés védelmét érintő összes konstrukciós megoldásnak (maximális robbanási nyomáshoz igazított, robbanási nyomásnak ellenálló kialakítás, vagy csökkentett robbanási nyomáshoz igazított, robbanási nyomásnak ellenálló kialakítás nyomáscsökkentéssel vagy robbanás elfojtással, és a legtöbb esetben a csatlakoztatott létesítményeket védő robbanásmegszakító megoldásokkal kombinálva)

ahhoz, hogy az őrlés biztonságos legyen.

²⁴ Nyilvánvaló, hogy bizonyos őrlési technológiák esetében a gyújtóforrás jelenléte elkerülhetetlen.

36.§ Az 1. cikk (1b) pontjában meghatározott biztonsági eszközök, vezérlő eszközök és szabályzó eszközök

A 2014/34/EU ATEX irányelv 1. cikkének (1b) pontja hatálya alá eső biztonsági eszközök, vezérlő eszközök és szabályzó eszközök

1. A robbanásveszélyes légkörökön kívüli használatra szánt, de a berendezések és védőrendszerek biztonságos működéséhez szükséges, illetve a berendezések és védelmi rendszerek működését a robbanásveszély szempontjából befolyásoló biztonsági berendezések, ellenőrző eszközök szintén az Irányelv hatálya alá tartoznak.

Azok az eszközök, amelyek befolyásolják a berendezések és a védőrendszerek biztonságos működését a robbanásveszély szempontjából, maguk is robbanásveszélyes légkörben lehetnek. Ez utóbbi esetben további kockázatértékelésre van szükség a biztonsági eszközök, vezérlőberendezések és szabályzó eszközök robbanási kockázatának figyelembevétele érdekében (például egy „d” típusú tokozatban lévő biztonsági berendezés szintén megfelelhet az „i” típusú védelemnek).

Noha az irányelv ezt kifejezetten nem mondja ki, ezeket az eszközöket önmagukban is berendezésként (felszerelésként) lehet tekinteni.

2. Ezeket a biztonsági eszközöket, vezérlő eszközöket és szabályzó eszközöket ugyanúgy kategóriákba kell sorolni, mint a robbanásveszélyes légkörben lévő berendezéseket, de a kategóriákat zárójelben kell megadni, pl. "II (2) G", ahol a zárójelben szereplő szám arra a berendezés-kategóriára utal, amelyre a biztonsági, vezérlő vagy szabályzó eszköz kifejti a hatását.

3. Biztonsági műszeres rendszerek (például egy áramkörben működtetett érzékelő, PLC-t és működtető berendezés) esetében az egész rendszert biztonsági eszköznek kell tekinteni. Ennek a biztonsági eszköznek a részei a robbanásveszélyes légkörön belül (például érzékelő) vagy kívül (például PLC) helyezkedhetnek el. A robbanásveszélyes légkörben elhelyezkedő rész önmaga is gyulladási kockázatot képviselhet, ezért a gyulladási kockázatok és az osztályozás figyelembevételével külön ellenőrizni kell.

Az ilyen készülékekre az alapvető követelményeket csak olyan kiterjedésben kell alkalmazni, amennyire ezek a robbanási kockázatok vonatkozásában a biztonságos és megbízható használathoz szükségesek (II. melléklet, B. előzetes megjegyzés).

Példák:

- A túlmelegedés elkerülése érdekében a legtöbb villamos gép védve van a túlterhelés ellen. Általában a túláram ellen védő eszköz és/vagy a beépített hőmérséklet-érzékelők, valamint a vezérlőegység kapcsolja ki a villamos gépet, mielőtt az elérné a kritikus hőmérsékletet. Ezeknek a biztonsági berendezéseknek a gép kategóriájától függően meg kell felelniük a " A gyártmányok biztonságos üzemeléséhez szükséges védelmi eszközök, tekintettel a robbanási kockázatokra " követelményeinek. A konverter által táplált gépek esetében ugyanezek az elvek érvényesek. Bizonyos esetekben a konvertert vagy a konverter részeit biztonsági eszköznek lehet tekinteni.
- Olajtartályok merülő turbínaszivattyúi: a földalatti olajtároló tartályokban lévő merülő turbínaszivattyúk általában kőolajba merülnek, de időről időre részben vagy egészben ki robbanásveszélyes légkörnek lehetnek kitéve, amikor az olaj szintje a szivattyú szintje alá esik, az ilyen környezetben használt szivattyúknak tehát legalább a 2. kategóriába kell tartozniuk. A szivattyút olyan védőberendezéssel kell ellátni, amely biztosítja, hogy a szivattyú a folyadék szintje alatt maradjon. Erre különféle eszközök használhatók, így például áramlásmérők, szintjelzők vagy terheléelosztók. A merülő szivattyút változó frekvenciájú sebesség szabályozóval is vezérelhetjük, ez az eszköz általában a veszélyes területen kívül található.
- Forgó mechanikus tömítés: a forgó mechanikus tömítések esetében a súrlódás miatt forró felületek jöhetnek létre, ezért 2. kategóriájú berendezésekhez hőmérséklet-ellenőrző eszközökre van szükség. Ha a gyártó a forgó mechanikus tömítést a 2014/34/EU irányelv szerinti berendezésként (felszerelésként) hozza forgalomba a hőmérséklet-ellenőrző rendszerrel együtt, az utóbbit biztonsági eszköznek kell tekinteni.

Az 1(1)(b) pont hatálya alá nem tartozó eszközök

1. A biztonsági, vezérlő és szabályozó eszközökhöz nem sorolható eszközök.
2. Minden eszköz, beleértve a biztonsági, vezérlő és szabályozó eszközöket is, amelyek nem járulnak hozzá, illetve nem szükségesek a biztonságos működéshez a gyújtásveszély vagy az ellenőrizetlen robbanás veszélye szempontjából.
3. Azok a biztonsági, vezérlő és szabályozó eszközök, amelyek hozzájárulnak, illetve szükségesek a biztonságos működéshez, de nem a gyújtásveszély vagy az ellenőrizetlen robbanás veszélye szempontjából, hanem más veszélyek vonatkozásában.
4. Ellenőrző eszközök, amelyek csak riasztást biztosítanak a személyek védelme érdekében, de a veszélyes területen belüli berendezésekre vonatkozóan nincs vezérlő funkciójuk.
5. Ellenőrző rendszerek, amelyeket végfelhasználók fejlesztettek ki és telepítettek a saját felelősségükre, hogy az 1999/92/EK irányelv követelményeinek megfelelően megvalósítsák a felszerelések/létesítmények gyújtási veszélyeinek kiegészítő ellenőrzését (*). Ebben az esetben a végfelhasználó nem egy teljes biztonsági műszerrendszert vásárol, hanem a rendszer különféle alkotóelemeit.

(*) A kiegészítő ellenőrzés azt jelenti, hogy az adott ellenőrzés a gyártó utasításai vagy a vonatkozó szabványok, pl. az EN 60079 sorozat szerint a berendezés esetében nem kötelező.

Példák:

- Kapcsoló berendezések, numerikus vezérlők stb., amelyek nem kapcsolódnak semmilyen biztonsági funkcióhoz (a gyújtásveszély szempontjából); lásd a fenti 2. pontot.
- Sprinkler oltórendszerek az üzemek tűzvédelmére.
- Nyomásálló ajtók, amelyek ellenállnak a megadott túlnyomásnak (ezeket elsősorban ajtóknak tervezték, és nem védenek másképp vagy jobban a robbanás ellen, mint a falak, amelyekbe be vannak építve).
- Gázérzékelő rendszerek, amelyek képesek riasztást leadni, de nem rendelkeznek vezérlő funkcióval a készülék vonatkozásában.
- Vészszellőző rendszerek, amelyek gáz észlelésekor működésbe lépnek.

1. cikk

Hatály (folyt.)

(2) Ez az irányelv hatály nem terjed ki az alábbiakra:

- a) gyógyászati célú környezetben való használatra szánt gyógyászati eszközök;
- b) olyan felszerelések és védelmi rendszerek, amelyek esetében a robbanásveszély kizárólag robbanóanyagok vagy instabil vegyi anyagok jelenléte következtében alakul ki;
- c) felszerelések, amelyeket olyan háztartási és nem kereskedelmi környezetben történő használatra szántak, amelyekben robbanásveszélyes légkör csak ritkán és kizárólag fűtőgáz véletlen szivárgása következtében alakulhat ki;
- d) az egyéni védőeszközökre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1989. december 21-i 89/686/EGK tanácsi irányelv (9) hatálya alá tartozó egyéni védőeszközök⁽¹⁾;
- e) tengerjáró hajók és mozgó tengeri létesítmények az ilyen hajók vagy létesítmények fedélzetére telepített felszerelésekkel együtt;
- f) szállítóeszközök, azaz olyan járművek és azok pótkocsijai, amelyeket kizárólag személyszállítási célokra használnak a légi, közúti, vasúti vagy vízi közlekedési hálózatokban, valamint az olyan szállítóeszközök, amelyeket áruk légi, közúti, vasúti vagy vízi közlekedési hálózatokban való szállítására terveztek. A robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt járművek ennek az irányelvnek a hatálya alól nem vonhatók ki;

g) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 346. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett felszerelések.

⁽¹⁾ HL L 399., 1989.12.30., 18. o.

37.§ Az ATEX irányelv hatálya alá nem tartozó gyártmányok

Az Irányelv 1(2) (a)-(g) pontjai szerinti kivételek az alábbiakat foglalják magukban:

a) gyógyászati célú környezetben való használatra szánt gyógyászati eszközök

b) olyan felszerelések és védelmi rendszerek, amelyek esetében a robbanásveszély kizárólag robbanóanyagok vagy instabil vegyi anyagok jelenléte következtében alakul ki (ld. a 41§ 28. lábjegyzetét)

c) felszerelések, amelyeket olyan háztartási és nem kereskedelmi környezetben történő használatra szántak, amelyekben robbanásveszélyes légkör csak ritkán és kizárólag fűtőgáz véletlen szivárgása következtében alakulhat ki. Azt is megvitatták, hogy ez a pont rendelkezik-e azzal a hallgatóságos jelentéssel, hogy azokat a háztartási és a nem kereskedelmi környezetben való használatra szánt berendezéseket is az Irányelv hatálya alá tartozónak kell-e tekinteni, ahol a szivárgás nem fűtőgázra vonatkozik. Általános szabályként azt fogadták el, hogy az ilyen típusú berendezések nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá, mivel azok rendeltetészerű használata nem robbanásveszélyes környezetben zajlik;

d) az egyéni védőeszközökre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1989. december 21-i 89/686/EGK tanácsi irányelv²⁵ hatálya alá tartozó egyéni védőeszközök. Bizonyos esetekben a potenciális gyújtóforrással rendelkező egyéni védőeszközöket robbanásveszélyes légkörben való felhasználásra szánják. Az ilyen típusú egyéni védőeszközöknek meg kell felelniük a 2014/34/EU irányelvben megállapított eljárásoknak a robbanásbiztonság szükséges szintjének biztosítása érdekében (ld. 235.§).

e) tengerjáró hajók és mozgó tengeri létesítmények az ilyen hajók vagy létesítmények fedélzetére telepített felszerelésekkel együtt, melyek a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (International Maritime Organisation, IMO) egyezményeinek²⁶ hatálya alá esnek.

f) szállítóeszközök, azaz olyan járművek és azok pótkocsijai, amelyeket kizárólag személyszállítási célokra használnak a légi, közúti, vasúti vagy vízi közlekedési hálózatokban, valamint az olyan szállítóeszközök, amelyeket áruk légi, közúti, vasúti vagy vízi közlekedési hálózatokban való szállítására terveztek. A robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt járművek ennek az irányelvnek a hatálya alól nem vonhatók ki.

g) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 346. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett felszerelések, vagyis kifejezetten a fegyveres erők általi felhasználásra vagy a rend és közrend fenntartására tervezett és gyártott fegyverek, lőszeres és harci anyagok előállítására vagy kereskedelme kifejezetten katonai célokra. A kettős felhasználású berendezések nincsenek kizárva az Irányelv hatálya alól.

Az 1. cikk (2) bekezdésében szereplő felsorolás az alkotók szándéka szerint kimerítő jellegű azokra a termékekre nézve, amelyek kifejezetten nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá.

38.§ Példák a 2014/34/EU irányelv hatálya alá nem tartozó berendezésekre

„Egyszerű” berendezések

Az "egyszerű" villamos gyártmányok esetében az európai harmonizált szabványok jó alapot nyújtanak az elektromos gyújtóforrások hatékonyságának felméréséhez, tehát annak meghatározásához, hogy ezek hatékonyak tekinthetők-e vagy sem.

²⁵ A Tanács 89/686/EGK irányelve (1989. december 21.) az egyéni védőeszközökre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 399., 1989.12.30., 18–38. o.)

²⁶ Ld. <http://www.imo.org/en/About/Conventions/ListOfConventions/Pages/Default.aspx>

Általában véve, sok „egyszerű” mechanikai gyártmány nem tartozik a 2014/34/EU irányelv hatálya alá, mivel nem rendelkezik saját gyújtóforrással (lásd a „saját” gyújtóforrásról szóló 41.§-t). Nem rendelkeznek saját gyújtóforrással például a kézi szerszámok, így a kalapácsok, villáskulcsok, fűrészek és létrák (ld. a "Határterületi gyártmányok listája - ATEX gyártmányok" részt a 225-228. oldalon).

Az alábbiakban további példákat mutatunk be olyan gyártmányokra, amelyeknek a legtöbb esetben nincs potenciális gyújtóforrása. A gyártónak ugyanakkor minden külön esetet meg kell vizsgálnia a lehetséges gyújtási veszély szempontjából, hogy eldönthesse, alkalmazandó-e a 2014/34 / EU irányelv:

- óramű időmérő darabjai; mechanikus fényképezőgépek blendéi (fém);
- nyomáscsökkentő szelepek, önzáró ajtók;
- kizárólag emberi erő által mozgatott berendezések, kézi működtetésű szivattyúk, kézi működtetésű emelő berendezések, kézi működtetésű szelepek.

A kézi működtetésű szelepek kérdése szintén napirendre került a megbeszélések során. Mivel ezek lassan mozognak, és esetükben nem alakulhat ki forró felület (amint azt a nem villamos berendezésekről szóló 42tárgyalja), ezért nem tartoznak az Irányelv hatálya alá. Egyes tervek polimer alkatrészeket tartalmaznak, amelyek elektromosan feltöltődhetnek, de ez nem különbözik a műanyag csövek esetétől. Mivel nyilvánvaló, hogy ez utóbbiak kívül esnek a 2014/34/EU irányelv hatályán, az a döntés született, hogy az ilyen szelepekre az Irányelv nem vonatkozik.

Egyes gyártók azzal érveltek, hogy szelepeik gyártása során kifejezetten az ATEX követelményeknek való megfelelésre törekedtek, vagyis jobb vezetőképességű polimereket választottak ki, vagy lépéseket tettek annak biztosítása érdekében, hogy a földelés hiányában a fém alkatrészek ne töltődhessenek fel. Más gyártók azt állítják, hogy kialakításuk miatt minden egyes szelepük megfelel ennek a követelménynek, és nem látják be, mi okozza a különbséget a nem éghető anyagokhoz használt szelepekhez képest. A félreértések elkerülése érdekében, megkülönböztetve azokat, akik a valóságnak megfelelően azt állítják, hogy szelepeik nem rendelkeznek gyújtóforrással, ezért nem tartoznak az Irányelv hatálya alá, és azokat, akik azt állítják, hogy valami nagyon egyszerű tervezési változtatást végeztek, és emiatt a szelepeik immár a 2. vagy egyenesen az 1. kategóriába tartoznak, az a megállapodás született, hogy a fent leírt jellemzőkkel rendelkező szelepek nem tartoznak az Irányelv hatálya alá. Mindazonáltal tűzveszélyes légkör fennállása esetén a felhasználóknak mindig figyelembe kell venni az elektrosztatikus gyújtás kockázatát.

Létesítmények

A létesítmény olyan egység, amely különállónak tekintett részekből készül, melyeket csak az alkalmazás helyén állítanak össze. A létesítményt meg kell különböztetni a szerelvénytől, amely szintén különállónak tekintett részekből készül, ez utóbbi esetében a részeket egyetlen funkcionális egységként forgalomba hozandó vagy üzembe helyezendő kombinált termék vagy szerelvény létrehozása céljából kapcsolják össze (ld. a kombinált berendezésekről (szerelvényekről) szóló 44.§-t).

A 2014/34 /EU ATEX irányelv nem szabályozza a telepítés folyamatát. Az ilyen (az ATEX követelményeknek megfelelő) berendezések telepítéséről a végfelhasználó saját, vagy a felelőssége alá tartozó létesítményeiben általában a „munkahelyekről” szóló irányelvek (ld. a „Bevezetés” 7. lábjegyzetét) vagy a tagállamok nemzeti jogszabályai rendelkeznek.

Ugyanakkor gyakran felmerül a kérdés, hogy mi a különbség a 2014/34/EU ATEX irányelv szerinti berendezés vagy szerelvény gyártóinak, illetve a létesítmény létrehozása céljából a berendezések alkatrészeit megvásároló végfelhasználóknak a felelősségei között. (Hasonlatként utalhatunk arra a különbségre, mely egy kereskedelmi forgalomba hozható önálló berendezés, pl. televízió kifeszültségű berendezésekről szóló 2014/35/EU szóló irányelv szerint gyártása (ld. 232.§) és saját lakásunk berendezése (vagyis amikor az otthonunkba különböző eszközöket telepítünk) fennáll. Utóbbi esetben egyértelműen egy létesítményről van szó, melyre a 89/391/EGK²⁷ "munkahely" irányelv vagy más, a munkahelyi biztonsággal kapcsolatos irányelvek vonatkoznak.)

²⁷ A Tanács irányelve 1989. június 12 a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (OJ L 183, 29.6.1989, p. 1–8)

Általában az ATEX követelményeknek megfelelő berendezéseket egy vagy több gyártó egymástól függetlenül hozza forgalomba, vagyis nem egyetlen jogi személy hozza őket forgalomba funkcionális egységként (*ld. a 44.-t a kombinált berendezésekről (szerelvényekről), amelyek az alkatrészek teljes egészükben meghatározott konfigurációi*). Az ilyen berendezések kombinálása és a felhasználó telephelyén történő telepítése nem tekinthető gyártásnak, vagyis a tevékenység eredménye ne valamilyen berendezés (felszerelés). Az ilyen művelet eredménye a létesítmény, amelyre, a 2014/34/EU irányelv nem vonatkozik. A telepítést végzőnek gondoskodnia kell arról, hogy az ATEX követelményeknek eredetileg megfelelő berendezések az üzembe helyezés után is megtartsák megfelelőségüket, ezért a gyártó telepítésre vonatkozó összes útmutatását gondosan be kell tartania. Az irányelv nem szabályozza a telepítés folyamatát. Az ATEX követelményeknek megfelelő berendezések telepítését általában a tagállamok jogi követelményei szabályozzák. Erre példa lehet egy olyan érzékelőből, jeladóbból, Zener gátból és tápegységből álló műszeres kialakítás, melynek egyes részeit több különféle gyártó biztosítja, majd ezeket a felhasználó saját felelősségére telepíti.

Fontos figyelembe venni, hogy a létesítmény és a szerelvény közötti különbség nem mindig egyértelmű.

Létesítmények és szerelvények esetében a felelősség vagy az a személyt terheli, aki a szerelvényt forgalomba hozza, vagy a végfelhasználót, de mindkettőnek el kell készítenie a vonatkozó jogszabályok teljesítését részletező műszaki dokumentációt. A dokumentációk műszaki tartalma jórészt ugyanaz lesz.

Az eredmény, vagyis a berendezések üzembe helyezése általában nem minősül „terméknek” (gyártmánynak) a 2014/34/EU ATEX irányelv értelmében, ha:

- a végfelhasználó vagy a telepítést végző különböző gyártóktól vásárol alkatrészeket (beleértve az ATEX berendezéseket és szerelési anyagokat is), és ezeket a teljes kockázatértékelés elvégzése után a végfelhasználó/telepítést végző felelősségére telepítik;
- a felhasználó egy sor különféle folyamatot hajt végre, amelyek az ATEX-kompatibilis berendezések és alkatrészek helyszíni integrálását követelik meg, és ezeket egyedi elrendezés szerint telepítik;
- a végfelhasználó megrendeli a létesítmény részeinek saját telephelyén kívüli létrehozását. A részek akár teljesen egyedi kialakításúak is lehetnek, de semmiképp nem sorozat gyártottak. A részek létrehozása a végfelhasználó közvetlen, vagy a végfelhasználóval erre szerződött vállalkozón keresztül közvetett felelősségébe tartozik;
- az üzem felépítése után üzembe helyezési vizsgálatokra vagy kiigazításokra van szükség, és ezeket a végfelhasználó végső felelősségére végzik el.

2. cikk

Fogalom meghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában: ...

39.§ Fogalom meghatározások

Az ATEX 2014/34/EU irányelv 2. cikkében szereplő fogalom-meghatározások magukban foglalják az irányelv alkalmazási körében használt specifikus meghatározásokat, valamint az Új Jogszabályi Keret 768/2008/EK határozatban megadott általános meghatározásait.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(1) „felszerelés”: olyan gépek, készülékek, rögzített vagy mozdítható eszközök, vezérlőrészek és ezek műszerezése, továbbá olyan érzékelő, illetve hibaelhárító rendszerek együttesen vagy külön-külön, amelyek energia fejlesztésére, szállítására, tárolására, mérésére, vezérlésére és átalakítására, illetve anyagok feldolgozására szántak, amelyek saját potenciális gyújtóforrásuk által robbanást idézhetnek elő;

40.§ Felszerelés (berendezés)

Az ATEX irányelv szerint a felszerelés (berendezés): olyan gépek, készülékek, rögzített vagy mozdítható eszközök, vezérlőrészek és ezek műszerezése, továbbá olyan érzékelő, illetve hibaelhárító rendszerek együttesen vagy külön-külön, amelyek energia fejlesztésére, szállítására, tárolására, mérésére, vezérlésére és átalakítására, illetve anyagok feldolgozására szántak, amelyek saját potenciális gyújtóforrásuk által robbanást idézhetnek elő;

Meg kell jegyezni, hogy a gyújtószikramentes villamos berendezések az Irányelv hatálya alá tartoznak.

41.§ „Saját” gyújtóforrás

A felszerelés (berendezés) meghatározásának alapvető eleme az Irányelv értelmében az, hogy rendelkezzen saját potenciális gyújtóforrással.

A lehetséges gyújtóforrások: villamos szikra, ívek és villanások, elektrosztatikus kisülések, elektromágneses hullámok, ionizáló sugárzás, forró felületek, láng és forró gázok, mechanikusan keletkező szikra, optikai sugárzás, láng kémiai úton történő keletkezése²⁸, kompresszió.

Egyes esetekben a termék csak azért tartalmaz robbanásveszélyes léggörte, hogy azt szándékosan meggyújtják. Nyilvánvalóan nem áll fenn olyan szándék, hogy ezeket bevonják a 2014/34/EU irányelv hatályába, hacsak nem állnak fenn más, releváns veszélyek. A gázüzemi berendezésekről szóló 2009/142/EK irányelv szerint gyártott legtöbb berendezés ebbe a kategóriába tartozik (ld. 238.§).

A berendezésről akkor lehet azt mondani, hogy saját gyújtóforrása van, ha robbanásveszélyes légkörben rendeltetésszerű üzemeltetés mellett (kategóriától függően beleértve a hibás működést stb. is – ld. az irányelv I. mellékletét) a berendezés képes begyújtani a robbanásveszélyes léggörte, hacsak nem gondoskodnak specifikus védelmi megoldásokról. Ezért a berendezések számára biztosítani kell a szükséges szintű védelmet.

A szükséges védettségi szint biztosítása érdekében különféle technikák alkalmazhatók, például: gyújtószikra mentes kialakítás, túlnyomás, fokozott biztonság stb.

Sok általános gyártmány nagyon alacsony elektromos vezetőképességű műanyagból (polimerből) készül. Ezek pl. dörzsölés vagy folyadék, vagy por hatására feltöltődhetnek. A legtöbb esetben azonban ezt a folyamatot felhasználó képes az ellenőrzése alatt tartani, ha pedig az ilyen gyártmányokat veszélyes területeken használják, akkor azt a vonatkozó nemzeti vagy uniós jogszabályok (például az 1999/92/EK irányelv) követelményeinek megfelelően kell értékelni és ellenőrizni. Mindenesetre az ilyen berendezések felhasználójának figyelembe kell vennie ezeket a gyújtóforrásokat, amikor munkahelyi kockázatértékelést végez. Példák: a vegyi anyagok szállításához használt műanyag tartályok, polietilén csövek, vödrök és székek.

Ha az elektrosztatikus töltés egyetlen forrása maga a folyamat, akkor ezeket a gyártmányokat úgy tekintik, hogy nem rendelkeznek saját gyújtóforrással, és a 2014/34/EU nem vonatkozik rájuk. Az ilyen gyártmányokat a 2014/34/EU irányelv szerint nem lehet Ex vagy CE jelöléssel ellátni.

Ha a polimerből készült gyártmányt ATEX berendezésbe kívánják beépíteni, és az mozgó alkatrész (például egy ventilátor lapát) vagy a rendeltetésszerű használat miatt feltöltődhet, akkor vagy a specifikus tulajdonságok (például elektrosztatikus töltés levezetése) alapján kell őket osztályozni, vagy ATEX alkatrésznek kell őket tekinteni, amennyiben kifejezetten ilyen rendeltetéssel hozzák őket forgalomba.

42.§ Nem villamos berendezések

Ha a nem villamos berendezés potenciális gyújtóforrással rendelkezik, ennek oka a legtöbb esetben valamilyen mozgó alkatrész, amely a kialakuló forró felületek, vagy súrlódás miatti szikra révén potenciális gyújtási kockázatot jelent. Példák: fogaskerekek, ventilátorok, szivattyúk, kompresszorok, keverők, fékek. Az ilyen típusú mechanikus berendezéseket általában áramforráshoz, például villamos motorhoz kell csatlakoztatni. Ilyen formában a forgalomba hozva szerelvényt is alkothatnak (ld. 44a kombinált berendezésekről (szerelvényekről)).

A mechanikus berendezéseket termoelemmel vagy hasonló mérőkészülékkel is fel lehet szerelni, amelyek csak nagyon alacsony feszültségeket és áramokat generálnak. Ha ezeket a mérőberendezéseket (a 38.§-ban leírtak szerint) "egyszerű készülékeknek" lehet tekinteni, és a berendezésnek nincsenek más villamos alkatrészei, akkor a berendezés esetében a nem villamos berendezések megfelelőség-értékelési eljárását kell alkalmazni. Ha a

²⁸ Figyelembe kell venni a 2014/34/EU irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott, az Irányelv hatálya alá nem tartozó berendezéseket is, amelyekben a robbanásveszély kizárólag robbanásveszélyes anyagok vagy instabil vegyi anyagok jelenlétéből származik.

berendezés egyértelműen elkülöníthető villamos készülékeket tartalmaz, a nem villamos berendezések megfelelőség-értékelési eljárását külön el lehet végezni, amennyiben a villamos berendezésekre (például szivattyúkra) leírt feltételek érvényesek (ld. 43.§). Ha a nem villamos berendezésbe beszerelt villamos berendezés nem "egyszerű készülék", akkor a terméket általában szerelvénynek kell tekinteni.

Az Irányelv hatálya alá tartozó berendezéseknél az összes potenciális gyújtóforrást figyelembe kell venni. A potenciális gyújtóforrások listáját ld. a berendezésekre vonatkozó harmonizált szabványokban. Sok esetben a berendezés egyben a 2006/42/EK irányelv hatálya alá tartozó gép is (ld. 233.§).

Néhány mechanikus elem mozgása nagyon lassú, vagy nagyon kevés áramot fogyaszt. Az ilyen berendezések nem feltétlenül képesek forró felületek vagy más gyújtóforrások létrehozására, még a ritkán előforduló üzemzavarok esetén sem. A gyártónak fel kell mérnie, hogy az ilyen berendezés potenciálisan képes-e begyújtani a robbanásveszélyes légkört. Ha nem, akkor a berendezést nem szükséges ATEX berendezésként besorolni, és nincs szükség 2014/34/EU irányelv szerinti jelölésre sem.

43.§ Villamos berendezések

A 2014/34 / EU irányelv nem határozza meg specifikusan a „villamos berendezéseket”. Mivel azonban ezekre a berendezésekre a saját megfelelőség-értékelési eljárásuk vonatkozik, hasznos lehet egy olyan meghatározás megadása, amelyet a tagállamok többsége általánosan elfogad.

Ebben az értelemben a villamos berendezés meghatározás szerint olyan villamos elemeket tartalmazó berendezés, amelyet villamos energia előállításához, tárolásához, méréséhez, elosztásához és átalakításához, más berendezés működésének elektromos eszközökkel történő vezérléséhez vagy az anyagok villamos energia közvetlen felhasználásával történő feldolgozásához használnak. Meg kell jegyezni, hogy a villamos és mechanikai elemek felhasználásával összeszerelt végterméket nem feltétlenül kell villamos berendezésként értékelni, feltéve, hogy az elemek kombinációja nem eredményezi gyújtási veszélyt kialakulását az így létrehozott szerelvényben.

44.§ Kombinált berendezések (szerelvények)

Az irányelvben a berendezések meghatározásában szereplő "együttesen" kifejezésből (2. cikk (1) bekezdés) az következik, hogy az egy vagy több berendezés kombinálásával, szükség esetén alkatrészek, illetve egyéb részek hozzáadásával létrehozott terméket (gyártmányt), amelynek részei egy teljes funkcionális egység létrehozása érdekében villamosan és mechanikusan összekapcsolódnak, a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó terméknek (gyártmánynak) kell tekinteni. Ezt a kombinált gyártmányt vagy szerelvényt egyetlen funkcionális egységként egy felelős személynek (aki azután a szerelvény gyártójának tekintünk) kell forgalomba hoznia és/vagy üzembe helyezni.

Az ilyen szerelvények nem feltétlenül állnak készen a használatra, ez esetben megfelelően elvégzett telepítésre lehet szükség. Az utasításoknak (II. melléklet, 1.0.6.) ezt úgy kell figyelembe venniük, hogy a 2014/34/EU irányelvnek való megfelelés további megfelelés-értékelés nélkül biztosított legyen, amennyiben a telepítés az utasításoknak megfelelően történt.

Ha a szerelvényt az 2014/34 / EU irányelvnek megfelelően különböző gyártók által korábban forgalomba hozott, ATEX követelményeknek megfelelő berendezésekből állították össze, ezeknek a berendezéseknek meg kell felelniük az irányelvnek, ideértve a megfelelő megfelelés-értékelést, CE-jelölést stb. is. A szerelvény gyártója vélelmezheti a berendezések megfelelését, és a szerelvényre vonatkozó, saját maga által végzett kockázatértékelést azokra a kiegészítő gyújtási és egyéb releváns veszélyekre korlátozhatja (a II. mellékletben meghatározottak szerint), amelyek csak a véglegesen összeállított szerelvényben válnak fontossá. További gyújtási veszélyek fennállása esetén a szerelvényre a kiegészítő kockázatok vonatkozásában megfelelés-értékelést kell végezni. Hasonlóképpen, az összeszerelő vélelmezheti az olyan alkatrészek megfelelését, amelyekhez a gyártó által kiállított írásbeli megfelelési igazolást mellékelnek (6. cikk (2)) (ld. még a gyártók kötelezettségeiről szóló 74.§-t).

Ha azonban a szerelvény gyártója CE-jelölés nélküli alkatrészeket integrál a szerelvényben (mivel ezeket az alkatrészeket saját maga gyártja, vagy a beszállítótól további feldolgozás céljából kapja), vagy az alkatrészekhez nem áll rendelkezésre írásos megfelelés-igazolás, a gyártó nem vélelmezheti ezen alkatrészek megfelelését, és a szerelvény megfelelés-értékelésének az ilyen alkatrészekre is ki kell terjednie.

Figyelembe kell venni, hogy a gyártó saját kockázatértékelése nem feltétlenül zárja ki a bejelentett szervezetek bevonását az alkalmazandó megfelelés-értékelési eljárás(ok)ban.

Az irányelv szerinti "szerelvény" fogalmának tisztázása érdekében példaként vegyünk egy szivattyú/elektromos motor kombinációt, amelynek rendeltetészerű használatát robbanásveszélyes környezetben végzik.

1. A 2014/34EU irányelv értelmezésében az osztott csövű motoros szivattyú a gyújtásveszély szempontjából egyetlen berendezés, azaz a szivattyút és az elektromos motort nem lehet külön figyelembe venni a robbanásveszély(ek) értékelésénél. Ebben az esetben az egység egészét alá kell vetni az elektromos berendezések megfelelés-értékelési eljárásának. Ugyanez vonatkozik például elektromos szellőzőventilátorokra is, ahol a ventilátor a motor szerves része.

2. a) Bizonyos esetekben a funkcionális egységet alkotó szivattyút és elektromos motort külön-külön is lehet vizsgálni. Ha a szivattyú és a motor összeszerelése nem jár további gyulladásveszély jelentkezésével, akkor az így létrejött teljes funkcionális egység nem képez egyetlen, a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó berendezést. Ekkor robbanásvédelem szempontból a funkcionális egységet "egyes berendezések" kombinációjának kell tekinteni, vagyis a szivattyú és az elektromos motor gyártójának mindkét elemhez külön EU-megfelelési nyilatkozatot kell szolgáltatnia.

2. b) A gyártó mindazonáltal dönthet úgy, hogy a szivattyút és a motort a 2. a) pontban leírtak szerint egyetlen EU-megfelelési nyilatkozattal látja el, mely így a teljes szerelvényre vonatkozik. Ebben az esetben további tisztázásra van szükség az összeszerelést végző fél kötelezettségével kapcsolatban, ha csak ATEX-kompatibilis termékeket (például berendezéseket és önálló védelmi rendszereket) használnak. Egyértelmű, hogy ilyenkor az összeszerelést végző félnek gyújtási kockázat elemzést kell végeznie annak igazolására, hogy az egyes elemek beépítése és az összeszerelés nem változtatta meg a gyártmányok robbanási tulajdonságait az irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek vonatkozásában. Ha az összeszerelést végző fél bármilyen

szempontból bizonytalan abban, hogyan kell elvégezni egy ilyen értékelést, akkor műszaki szaktanácsadást kell kérnie és a tanácsokat figyelembe kell vennie. Ez akkor fordulhat elő, ha például a mechanikai berendezések gyártójának kell összekapcsolnia a szerelvényt alkotó különböző ATEX villamos berendezéseket. Miután az összeszerelést végző fél sikeresen végrehajtotta az értékelést, és további gyújtási kockázatot nem állapítottak meg, az általános megegyezés szerint ezután elkészíti a műszaki dokumentációt, és az irányelv II. mellékletének 1.0.5.pontja szerint a szerelvényt ellátja a CE és Ex jelölésekkel, feltüntetve a rendeltetést, aláírja a teljes szerelvényre vonatkozó EU-megfelelőségi nyilatkozatot, feltüntetve az alkalmazott műszaki előírásokat/szabványokat (például a villamos kapcsolatok létrehozása tekintetében), és útmutatót biztosít a biztonságos használathoz. Az összeszerelést végző fél a fentiek szerint teljes felelősséget vállal a szerelvényért. Ez az eljárás nem igényli bejelentett szervezet bevonását.

2. c) Ha a szivattyú és a motor összeszerelése további gyújtásveszélyt eredményez, vagy ha az egyik elem még nem felel meg teljes egészében az Irányelvnek, akkor a szerelvényt a kategóriájának megfelelő teljes megfelelőség-értékelési eljárásnak kell alávetni.

A szerelvényt különféle módon lehet forgalomba hozni: az alkatrészek meghatározott konfigurációjaként vagy különféle lehetséges konfigurációkkal.

Kombinált gyártmányok (szerelvények) melyekben az alkatrészek konfigurációja teljes egészében meghatározott

Ebben az esetben a gyártó már meghatározta az alkatrészek egy vagy több meg nem változtatható kombinációját, és ezeket egyetlen funkcionális egységként/funkcionális egységenként hozza forgalomba.

Erre példa lehet egy olyan érzékelőből, jeladóból, Zener gátból és tápegységből álló műszeres kialakítás, ahol az egyes alkotórészeket egyetlen gyártó biztosítja.

A fent említett alkatrészeket ugyanaz a személy (a szerelvény gyártója) állítja össze, és egyetlen funkcionális egységként hozza forgalomba. Ez a személy vállalja a felelősséget a kombinált gyártmány irányelvnek való megfeleléséért.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozatnak, valamint a használati utasításnak a szerelvény egészére kell vonatkoznia. Világosan fel kell tüntetni (például az összes alkatrész és/vagy a biztonsággal kapcsolatos adatok listájának mellékelésével), hogy az alkotóknak pontosan melyik kombinációja/kombinációi alkotják a szerelvényt. A gyártó vállalja a felelősséget az Irányelv előírásainak betartásáért, ezért a II. melléklet 1.0.6. Pontjának megfelelően egyértelmű utasításokat kell biztosítani az összeszerelésről/telepítésről/üzemeltetésről/karbantartásról stb. a használati utasításban.

Kombinált gyártmányok (szerelvények) melyekben az alkatrészek konfigurációja többféle lehet

Ebben az esetben a gyártó "moduláris rendszert" alkotó különböző alkatrészek egész sorát határozza meg. Az adott feladatot ellátó szerelvényhez vagy a gyártó, vagy a felhasználó/a telepítést végző fél választja ki és kombinálja az alkatrészeket.

Erre példa lehet egy lángálló kapcsoló- és vezérlőkészülék moduláris rendszere, amely különböző méretű lángálló tokozatokból, kapcsolókból, kapcsolókból, megszakítókból stb. állítható össze.

Bár ebben az esetben az alkatrészeket nem feltétlenül a szerelvény gyártója állítja össze, illetve hozza forgalomba egyetlen funkcionális egységként, mégis a gyártó felelős a szerelvény megfelelőségéért, mindaddig, amíg az alkatrészek az előre meghatározott tartományból kerülnek ki és a gyártó utasításai szerint választják ki és kombinálják őket.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozatnak, valamint a használati utasításnak a "moduláris rendszer" egészére kell vonatkoznia. Világosnak kell lennie, hogy pontosan mely alkatrészek képezik a moduláris rendszert, és hogyan kell őket kiválasztani a megfelelő szerelvény kialakításához. Ezért a gyártónak a II. melléklet 1.0.6. pontjával összhangban egyértelmű utasításokat kell biztosítani az alkatrészek kiválasztására és azok összeszerelésére/telepítésére/üzemeltetésére/karbantartására stb. a használati utasításban. Az ilyen moduláris rendszerek megfelelőség-értékelése során legalább azoknak a tervezett konfigurációknak az értékelését el kell végezni, amelyek a releváns kockázatok szempontjából a legkedvezőtlenebbeknek minősülnek („legrosszabb

esetek”). Ha ezek a konfigurációk a 2014/34/EU irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményei szempontjából megfelelőnek minősülnek, a gyártó az összes többi tervezett konfiguráció megfelelőségét is megállapíthatja. Ha később más alkatrészeket kell hozzáadni a „moduláris rendszerhez”, akkor természetesen a legrosszabb eset („worst case scenario”) azonosítása és értékelése ismét szükségessé válhat.

A következő oldalon szereplő **1. táblázat: A kombinált termékekre (szerelvényekre) vonatkozó követelmények összefoglalása** összefoglaló áttekintést nyújt a szerelvényekkel kapcsolatos különféle helyzetekről és az azokra vonatkozó követelményeiről a 2014/34/EU ATEX irányelv alapján.

1. táblázat: A kombinált termékekre (szerelvényekre) vonatkozó követelmények összefoglalása

HELYZET 1. Alkatrészek: A szerelvény alkatrészei...	CE-jelöléssel ellátott berendezések, védelmi rendszerek, eszközök (1. cikk (1) bekezdés) (EU-megfelelőségi nyilatkozattal együtt) és írásbeli megfelelési nyilatkozattal ellátott egyéb alkotók (13. cikk (3) bekezdés) (bizonyítottan megfelelő alkatrészek) (*)	Berendezések, védelmi rendszerek, eszközök (1. cikk (1) bekezdés), melyek közül nem mindegyik rendelkezik CE-jelöléssel, és írásbeli megfelelési nyilatkozattal nem rendelkező egyéb alkotók (13. cikk (3) bekezdés) (alkatrészek, melyek megfelelése nem bizonyított) (*)		
2. Konfiguráció: A szerelvényt a következők szerint hozzák forgalomba:	Pontosan meghatározott konfiguráció(k)	Alkatrészek „moduláris rendszere”, az adott feladathoz specifikusan kiválasztva és konfigurálva (kiválasztást és konfigurálást a gyártó/telepítést végző is végezheti)	Pontosan meghatározott konfiguráció(k)	Alkatrészek „moduláris rendszere”, az adott feladathoz specifikusan kiválasztva és konfigurálva (kiválasztást és konfigurálást a gyártó/telepítést végző is végezheti)
3. EREDMÉNY: A gyártó a megfelelőséget a következőkre állapíthatja meg:	Minden alkatrész	Minden alkatrész	Csak a bizonyítottan megfelelő alkatrészek	Csak a bizonyítottan megfelelő alkatrészek
4. Megfelelőség-értékelés	A megfelelőség-értékelésnek ki kell terjednie a teljes konfigurációra, és ezen belül az összes olyan kockázatra, amely a kombinált alkatrészek kölcsönhatásából származhat a rendeltetészerű használat során. <i>Lásd még a (*) megjegyzést</i>	A megfelelőség-értékelésnek ki kell terjednie legalább azokra a lehetséges és hasznos konfigurációkra, amelyeket a kombinált alkatrészek kölcsönhatásából rendeltetészerű használat során származó összes kockázat szempontjából a legrosszabbnak ítélték. <i>Lásd még a (*) megjegyzést.</i>	A megfelelőség-értékelésnek a rendeltetészerű használatot figyelembe véve ki kell terjednie: - minden olyan alkatrésze, melyeknek megfelelése nem bizonyított az összes kockázat vonatkozásában - minden konfigurációra az összes olyan kockázat vonatkozásában, amely a kombinált alkatrészek kölcsönhatásából származhat.	A megfelelőség-értékelésnek a rendeltetészerű használatot figyelembe véve ki kell terjednie: - a „moduláris rendszer” minden olyan alkatrészére, melyeknek megfelelése nem bizonyított az összes kockázat vonatkozásában - legalább azokra a lehetséges és hasznos konfigurációkra, amelyeket a kombinált alkatrészek kölcsönhatásából rendeltetészerű használat során származó összes kockázat szempontjából a legrosszabbnak ítélték
5. Információk kötelező megadása: a) EU megfelelőségi nyilatkozattal b) összeszerelési és használati utasítással	a) önmagukban ATEX berendezéseknek számító, külön-külön értékelt elemek azonosítása a szerelvényben, b) összeszerelésre és használatra vonatkozó utasítások, amelyek elegendőek annak biztosításához, hogy a kapott szerelvény megfeleljen a 2014/34/EU irányelv összes vonatkozó EHSR követelményének.	a) önmagukban ATEX berendezéseknek számító, külön-külön értékelt elemek azonosítása a „moduláris rendszerben”, b) az igényelt célnak megfelelően összeállítandó alkatrészek kiválasztásához szükséges utasítások, valamint összeszerelésre és használatra vonatkozó utasítások, amelyek elegendőek annak biztosításához, hogy a kapott szerelvény megfeleljen a 2014/34/EU irányelv összes vonatkozó EHSR követelményének.	a) önmagukban ATEX berendezéseknek számító, külön-külön értékelt elemek azonosítása a szerelvényben b) összeszerelésre és használatra vonatkozó utasítások, amelyek elegendőek annak biztosításához, hogy a kapott szerelvény megfeleljen a 2014/34/EU irányelv összes vonatkozó EHSR követelményének	a) önmagukban ATEX berendezéseknek számító, külön-külön értékelt elemek azonosítása a „moduláris rendszerben”, b) az igényelt célnak megfelelően összeállítandó alkatrészek kiválasztásához szükséges utasítások, valamint összeszerelésre és használatra vonatkozó utasítások, amelyek elegendőek annak biztosításához, hogy a kapott szerelvény megfeleljen a 2014/34/EU irányelv összes vonatkozó EHSR követelményének.

(*) *Megjegyzés:* Az alkatrészekre vonatkozó írásbeli megfelelőségi igazolás általában nem garantálja annak a berendezésnek a biztonságát, amelybe az alkatrészt bele kell építeni, ugyanúgy, mint egy alkatrész esetében, az összes lehetséges felhasználás nem várható el. Ebben az esetben a bejelentett szervezet további vizsgálatot és értékelést hajt végre a szerelvényben, ha szükséges.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(2) „védelmi rendszerek”: olyan berendezések – a felszerelés alkatrészeinek kivételével –, amelyek a kezdeti robbanás azonnali leállítására, és/vagy a robbanási láng- és nyomásterjedés hatékony korlátozására szolgálnak, és amelyeket önálló rendszerekként külön forgalmazznak;

45.§ Védelmi rendszerek

A 2014/34/EU ATEX irányelv szerint védelmi rendszernek minősülnek például az alábbiak:

- lángfogók
- nyomáscsökkentő eszközök (pl. hasadótárcsák, szellőzőpanelek, robbanóajtók stb.)
- tűzvédelmi lehatárolások
- elfojtó rendszerek

Nyilvánvaló, hogy a szénbányákban használt egyes egyszerű gyártmányok védelmi rendszerként működnek, de nem tekinthetők az irányelv rendelkezéseinek hatálya alá tartozónak (például inert kőpor a deszkákon).

A rendeltetészerű működést figyelembe véve nyilvánvaló, hogy a védelmi rendszereket legalább részben robbanásveszélyes környezetben fogják telepíteni és használni.

Mivel a védelmi rendszerek feladata a robbanás veszélyes hatásainak kiküszöbölése vagy csökkentése (biztonsági funkció), ezek a rendszerek az Irányelv hatálya alá tartoznak, függetlenül attól, hogy rendelkeznek-e saját potenciális gyújtóforrással vagy sem. Ha igen, akkor meg kell felelniük a kimondottan a berendezésekre (felszerelésekre) vonatkozó alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek is.

A 2. cikk (2) bekezdése szerint a védelmi rendszereket külön, önállóan használandó rendszerekként hozzák forgalomba, következésképpen a II. melléklet rájuk vonatkozó alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek teljesülését a 13. cikk (2) bekezdésének megfelelően kell értékelni, és magukat a védelmi rendszereket a 16. cikk szerinti jelölésekkel kell ellátni.

Természetesen a "védelmi rendszerek" az adott berendezés szerves részeként is forgalomba hozhatók. Műszaki szempontból, funkciójuknak megfelelően továbbra is "védelmi rendszerek" maradnak, de az Irányelv értelmében nem tekinthetők önálló védelmi rendszereknek a megfelelőség-értékelés és a jelölés vonatkozásában. Ilyen esetekben megfelelőségüket azoknak a berendezéseknek a megfelelőség-értékelése során értékelik, melyekbe be vannak építve, a 13. cikkben előírt eljárások végrehajtásával, az adott berendezés (felszerelés) csoportja és kategóriája szerint. A védelmi rendszereket ebben az esetben nem látják el külön jelöléssel.

Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a II. melléklet 3. szakaszában szereplő különleges alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények az integrált "védelmi rendszerekre" is vonatkoznak.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(3) „alkatrész”: a felszerelések és védelmi rendszerek biztonságos működéséhez alapvetően szükséges, de önálló funkcióval nem rendelkező egység;

46.§ Alkatrészek

Az alkatrészek meghatározása két gondolatra épül:

- a robbanás elleni védelem szempontjából nélkülözhetetlenek a berendezések és a védelmi rendszerek biztonságos működéséhez (különben nem kellene az Irányelv hatálya alá vonni őket);
- nem rendelkeznek önálló funkcióval (különben felszerelésnek (berendezésnek), védelmi rendszernek vagy eszköznek kellene tekinteni őket az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerint).

Akkor mondhatjuk, hogy egy gyártmány (termék) önálló funkcióval rendelkezik, ha további alkatrészek hozzáadása nélkül biztonságosan használható az 1. cikkben meghatározott egy vagy több rendeltetés funkciójának ellátására. Ez nem zárja ki, hogy a telepítésre és a használatra vonatkozóan konkrét utasításokat kelljen betartani.

A forgalomba hozás és/vagy üzembe helyezés előtt végzett megfelelés-értékelés kiterjedésének függvényében bizonyos gyártmányokat önálló funkcióval rendelkezőnek vagy azzal nem rendelkezőnek lehet tekinteni.

Ha egy gyártmány a funkcióját további részek hozzáadása nélkül képes ellátni, akkor adott esetben nem lehet alkatrésznek tekinteni.

Azokat az alkatrészeket, melyeket valamilyen berendezésbe vagy védelmi rendszerbe kívánnak beépíteni, és rendelkeznek a tulajdonságaikat, illetve a beépítés kötelező módját bemutató írásos megfelelőségi nyilatkozattal (ld. 13(3)), a 2014/34/EU irányelv vonatkozó előírásait illetően megfelelőnek kell tekinteni.

Az alkatrészeket nem szabad CE-jelöléssel ellátni, kivéve, ha erről az egyéb EU harmonizációs jogszabályok (pl. a 2014/30/EU elektromágneses összeférhetőség irányelv – ld. 231.§) másként rendelkeznek.

Példák azokra az elemekre, amelyeket alkatrészként forgalomba lehet hozni, ha kifejezetten az ATEX gyártmányokba való beépítésre szánják őket:

- terminálok (sorkapcsok);
- nyomógomb-szerelvények;
- relék;
- üres nyomásálló tokozatok;
- fénycsövek előtétei;
- tokozott relék és kontaktorok kapcsokkal és/vagy rögzítetlen vezetékekkel;
- az ATEX berendezések részeként megtervezett gépi fékek;
- túlnyomásos tartályok, amely a robbanás elfojtó rendszer részét képező oltóport tartalmaznak;
- hevederek éghető port szállító szállítószalaghoz;
- nem önálló védelmi rendszerek;
- porszívókon használt gégecsövek;
- targoncavillák.

A 13. cikk (3) bekezdése szerint az alkatrészek megfelelőségét ugyanazon eljárások alkalmazásával kell értékelni, mint azokat az 1. cikkben meghatározott berendezéseket, védelmi rendszereket vagy eszközöket, amelyekbe be kell építeni őket. Bizonyos alkatrészeket kategóriákba lehet sorolni, ebben az esetben ezeket mindig az adott kategóriába tartozó berendezésekben használják. Más alkatrészeket szélesebb körben fel lehet használni, és nem lehet őket kategóriákba sorolni. Ezen felül, például az önálló védelmi rendszerek alkatrészeit nem kell kategóriákba sorolni, mivel magukat a védelmi rendszereket sem kategorizálják. Ez attól függ, hogy milyen részletességű a mellékelt dokumentáció (pl. adott esetben az írásbeli megfelelőségi igazolás).

Nem tekinthetők alkatrésznek például a hajtószíjak, csapágyak, mechanikus tömítések, Zener-diódák stb. melyeket általában nem abból a kifejezett célból hoznak forgalomba, hogy az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti berendezésekbe, védelmi rendszerekbe vagy eszközökbe építsék be őket, hanem általános műszaki rendeltetéssel rendelkeznek. Megfelelőségüket (vagyis azt, hogy alkalmasak-e az adott célra annak a gyártmánynak a biztonsága szempontjából, melybe majd beépítik őket) az integrált gyártmány megfelelőségének értékelése során kell értékelni.

Ha az alkatrészeket kifejezetten az 1. cikk (1) b) pontja szerinti berendezésekbe, védelmi rendszerekbe vagy eszközökbe történő beépítés céljából kívánják forgalomba hozni (pl. fokozott biztonságú sorkapcsok, nyomásálló tokozatok stb.), akkor azokat a 13. cikk (3) bekezdése szerint külön kell értékelni, és vagy a 13. cikk (3) bekezdése szerinti írásbeli megfelelőségi igazolást kell hozzájuk mellékelni, vagy médiaközi dokumentáció révén a megfelelőségi igazolást minden fogyasztó számára hozzáférhetővé kell tenni (pl. internetes hivatkozást tartalmazó QR-kódok, elektronikus katalógusok, web-linkre a csomagolási egységeken vagy a szállítóleveleken stb.)

A 6. cikk (2) és (8) bekezdésében meghatározott, gyártókra vonatkozó és a termékek kísérődokmányaival kapcsolatos kötelezettségek (EU-megfelelőségi nyilatkozat vagy megfelelőség-igazolás, utasítások és biztonsági információk) az alkatrészek esetében aránytalanok, sőt akár problematikusnak is bizonyulhatnak. Az alkatrészek gyakran nagyon aprók, a forgalomba kerülő tételek és csomagolási egységek rendkívül sokfélék lehetnek, sokszor kis szállítási mennyiségek párosulnak hatalmas mennyiségű előállított termékhez és a beépítés a végső végfelhasználói alkalmazásba (eszközbe) igen változatos lehet. Ebben az értelemben a tájékoztatási kötelezettség teljesítésének alternatív módja a referencia, amelyet a szállítási dokumentációban vagy a legkisebb kiegészítő csomagoláson kell feltüntetni. Ez a referencia egy olyan weboldal vagy egyéb forrás hozzáférhetőségét tartalmazza, ahonnan a szükséges információk beszerezhetők. Az ilyen információforrások közé tartozik:

- a) a gyártó weboldalára mutató egyszerű, szöveges link, minden egyes csomagolási egységen, vagy a szállítási dokumentációban;
- b) multimédiás információ (például QR-kód vagy rádiófrekvenciás azonosító chip) az egyes csomagolási egységeken vagy a szállítási dokumentációban, amely vagy valamilyen adatbázishoz biztosít kapcsolatot, vagy közvetlenül megadja a szükséges adatokat.

Ellenkező esetben a tagállamok megtilthatják, korlátozhatják vagy akadályozhatják az alkatrészek forgalomba hozását (5. cikk), és nem vélelmezhetik azok megfelelőségét (12. cikk (1) bekezdés).

Ha egy alkatrésze olyan megfelelőség-értékelési eljárás vonatkozik, melynek alapján egy bejelentett szervezet EU-típusvizsgálati tanúsítványt állít ki, a tanúsítványnak részleteznie kell a II. melléklet azon követelményeit, melyekre az értékelés vonatkozott.

47.§ Felszerelések (berendezések) és alkatrészek megkülönböztetése. Különleges követelmények a termékek (gyártmányok) kézikönyveiben

A gyártók, importőrök vagy meghatalmazott képviselők kötelesek betartani az Irányelv hatálya alá tartozó termékekre vonatkozó követelményeket, amikor ezeket a termékeket forgalomba hozzák. Egyes gyártmányok esetében bejelentett szervezet bevonása szükséges: mind a gyártónak, mind a bejelentett szervezetnek mérlegelnie kell, hogy a termék berendezésnek vagy alkatrésznek minősül. Minden berendezésnek és használati utasításának meg kell felelnie az Irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek. A gyártó kötelessége utasításokat kiadni, amelyek úgynevezett "különleges használati feltételeket" is tartalmazhatnak. Ezek a különleges használati feltételek nem határozhatnak meg olyan extra biztonsági intézkedéseket, amelyek kötelező jelleggel a gyártási folyamatokra vagy a bejelentett szervezet által végzett típusvizsgálatokra vonatkoznak.

Ha a végfelhasználó nem képes teljesíteni a "különleges használati feltételekben" megfogalmazott követelményeket, mert ezek túl általánosak, a termék nem fog megfelelni az Irányelv követelményeinek. A gyártónak és a bejelentett szervezetnek (ha az utóbbi bevonására is sor került), szem előtt kell tartania, hogy a felhasználók általában nem rendelkeznek részletes ismeretekkel vagy a szükséges vizsgáló berendezésekkel, éppen ezért nem fordulhat elő, hogy a különleges használati feltételek olyan terméket eredményeznek, amely nem felel meg az irányelv követelményeinek. A berendezések teljes biztonsági értékelését a berendezésért a felelősséget vállaló gyártónak kell elvégeznie. Az EU-megfelelőségi nyilatkozattal a gyártó igazolja az ATEX irányelv teljes mértékű betartását. Az ilyen berendezések használata nem hozhat létre veszélyes helyzeteket. A gyártó felelős azokért az esetekért, amikor a felhasználó nem képes eleget tenni a különleges használati feltételeknek, ezért előre láthatóan nem rendeltetésszerűen fogja használni a berendezést.

Az ATEX irányelvnek egyértelműen az a célja, hogy csak a biztonságos gyártmányokat lehessen forgalomba hozni az EU piacán. Azok a gyártmányok, amelyek esetében további ellenőrzési aktusokat kell végrehajtani, az alkatrészek. Ezeket az alkatrészeket nem lehet úgy a berendezésekbe helyezni, hogy teljesíthetetlen "különleges használati feltételeket" hoznak létre. A kézikönyvben a gyártónak el kell magyaráznia, hogy a felhasználó hogyan tudja teljesíteni a különleges használati feltételeket. Ha a felhasználónak olyan elemeket kell hozzáadnia, mint például egy tokozat, akkor a felhasználó voltaképp a gyártó feladatait végzi el.

A berendezések és alkatrészek közötti főbb különbségeket a következő táblázatban mutathatjuk be (**2. táblázat: Berendezések (felszerelések) és alkatrészek a 2014/34 / EU irányelv szerint**)

2. táblázat: Berendezések (felszerelések) és alkatrészek a 2014/34/EU irányelv szerint

Berendezések (felszerelések)	Alkatrészek
Meghatározás a 2014/34/EU 2 cikkének (1) bekezdése szerint:	Meghatározás a 2014/34/EU 2 cikkének (3) bekezdése szerint:
a 'felszerelések (berendezések) olyan gépek, készülékek, rögzített vagy mozdítható eszközök, vezérlőrészek és ezek műszerezése, továbbá olyan érzékelő, illetve hibaelhárító rendszerek együttesen vagy külön-külön, amelyek energia fejlesztésére, szállítására, tárolására, mérésére, vezérlésére és átalakítására, illetve anyagok feldolgozására szántak, amelyek saját potenciális gyújtóforrásuk által robbanást idézhetnek elő;	az 'alkatrész' a felszerelések és védelmi rendszerek biztonságos működéséhez alapvetően szükséges, de önálló funkcióval nem rendelkező egység
A 2014/34/EU irányelv II. mellékletében szereplő összes robbanásvédelmi szempontnak és követelménynek teljesülnie kell.	Az alkatrészeket úgy kell megtervezni és legyártani, hogy azok a gyártó által előírt utasításoknak megfelelően telepítve megfeleljenek a védelmi szint tekintetében a felhasználási céloknak. (II. melléklet, 1.2.2)
A berendezés az ATEX irányelv szerinti jelöléssel rendelkezik, CE-jelöléssel van ellátva, és mellékelték hozzá a) az EU megfelelőségi nyilatkozatot és b) a használati utasítást.	Az alkatrész az ATEX irányelv szerinti jelöléssel rendelkezik, <u>de CE-jelöléssel nincs ellátva</u> , és mellékelték hozzá a) az írásos megfelelőségi nyilatkozatot és b) a szerelési utasítást.
A berendezés a gyártó által biztosított használati utasítás és az üzembe helyezésre vonatkozó követelmények alapján használatra kész.	Az alkatrész <u>nem használatra kész</u> . Az alkatrész végső megfelelőség-értékelését annak a teljes berendezésnek az értékelése során végzik el, amelybe/amellyel együtt az alkatrészt beszerelik vagy beépítik.
EN IEC 60079-0:2018 szerinti meghatározás: 3.31 <i>Felszerelés</i> Berendezés részeként vagy azzal kapcsolatban használt készülékeket, szerelvényeket, eszközöket, alkatrészeket és hasonlókat magában foglaló általános fogalom. 3.12.2 <i>Ex berendezés tanúsítvány</i> Ex berendezésre kiadott tanúsítvány 3.84 <i>„X” szimbólum</i> Ex berendezés különleges használati feltételeit jelölő szimbólum, a tanúsítvány számának kiegészítése MEGJEGYZÉS Az "X" szimbólum célja annak jelzése, hogy a beüzemelés, a használat és a karbantartás szempontjából lényeges információk szerepelnek-e a tanúsítványban.	EN IEC 60079-0:2018 szerinti meghatározás: 3.26 <i>Ex alkatrész</i> „U” szimbólummal ellátott, Ex berendezés részeként felhasználásra szánt berendezés része, amelyet nem önmagában való felhasználásra szántak, és Ex berendezésbe vagy rendszerbe való beépítése további mérlegelést igényel 3.12.1 <i>Ex alkatrész tanúsítvány</i> Ex alkatrészre kiadott tanúsítvány 3.83 <i>„U” szimbólum</i> Ex alkatrészeket jelölő szimbólum, a tanúsítvány számának kiegészítése MEGJEGYZÉS Az "U" szimbólum azt jelzi, hogy a berendezés hiányos, és további értékelés nélkül nem alkalmas a beüzemelésre.

48.§ Felszerelések (berendezések) és alkatrészek: példák és problémák

a) Panel

Egy nyitott kapcsokkal rendelkező gyártmányt 3. kategóriába tartozó berendezésként hoznak forgalomba. Az utasításokban a "különleges használati feltételek" az alábbiakat követelik meg: *"Ennek a készüléknek használatához legalább IP65-ös tokozat szükséges. A berendezést olyan helyre kell felszerelni, ahol a mechanikai sérülések kockázata alacsonyabb"*.

Ez a gyártmány egy alkatrész, mert hiányos (hiányzik a tokozat), és a biztonságos használathoz további intézkedésekre (pl. vizsgálat), megfontolásokra és információkra van szükség.

A gyártónak az alábbiakat kell figyelembe vennie:

1. Az „IP 65” kitétel önmagában nem elegendő a 2014/34/EU irányelv II. mellékletében meghatározott követelmények egyértelművé tételéhez. A tokozatnak a II. melléklet és az EN 60079-0 követelményeinek egyaránt meg kell felelnie.
2. A "mechanikai sérülések kockázata alacsonyabb" kitétel jelentése nem egyértelmű. A gyártónak meg kell határoznia a részleteket ennek a különleges feltételnek a teljesítéséhez.
3. Nem megfelelő akármilyen burkolat a berendezés ütés elleni védelmének biztosítására.

Ugyanazok a kérdések merülnek fel egy bejelentett szervezet által tanúsított hasonló 2. kategóriájú berendezés esetében.

b) Kapcsoló

Egy 2. kategóriájú kapcsolóra vonatkozó EU-típusvizsgálati tanúsítványban a következő „különleges használati feltétel” található: *„Az EN 60079-0: 2006 szabvány 26.4.1.2. pontja szerinti mechanikai vizsgálatot és a 26.4.2. szerinti ütővizsgálatot erre a kapcsolóra nem végezték el. Veszélyes területeken a telepítéshez ezekhez hasonló védelmi technikát kell alkalmazni"*.

Először is, az alkalmazandó harmonizált szabvány az EN IEC 60079-0:2018. Továbbá, ez a különleges felhasználási feltétel nem engedélyezhető, mert további vizsgálatokra van szükség, amelyeket egy bejelentett szervezetnek kell elvégeznie. Ezért ez a termék alkatrésznek tekintendő.

c) Üres Ex-'d' tokozat

Egy Ex-'d' típusú üres tokozatot 2. kategóriájú berendezésként tanúsítottak egy olyan, bejelentett szervezet által megadott "különleges használati feltétellel", amely leírja, hogyan kell kifűrni a kábelbevezető eszközök furatát. Az EU-típusvizsgálat során a gyártó a bejelentett szervezetnek az összeszerelt tokozatot mutatta be, ugyanakkor a tokozatokat össze nem szerelt állapotban hozta forgalomba.

Ez a termék alkatrésznek minősül, mivel az összeszerelés gyártási folyamatának egy részét a gyártó minőségértékelési tevékenységének le kell fednie, és eképp önállóan nem telepíthető.

Attól, hogy a gyártó megengedi, hogy a felhasználó megmunkálja a gyártmányt (például lyukakat fúrjon rajta), még felelős a végtermékért. Ez a megmunkálás általában a bejelentett szervezet által elvégzett minőségértékelés részét képezi. Ha az Ex-'d' tokozatba lyukakat fúrnak, ezt a megmunkálást értékelnie kell, de ezt a felhasználó nem végzi el.

A fúrás és a kábelbevezetések vagy más eszközök felszerelése után a vonatkozó szabványok szerinti további vizsgálatokra, például az EN 60079-1 szerinti lángterjedési vizsgálatokra és nyomáspróbákra lehet szükség.

Problémát jelenthet a maximális felületi hőmérséklet is. A maximális felületi hőmérsékletnek és a hőmérsékleti viszonyok tokozaton belüli alakulásának a felmérése a gyártó és az érintett bejelentett szervezet felelőssége.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(4) „robbanásveszélyes légkör”: gyúlékony gáz, gőz, permet vagy por formájú anyagok és levegő keveréke normál légköri viszonyok között, amely keverékben gyújtást követően az égés a keverék még meggyújtatlan részére is teljes mértékben áttérjed;

(5) „potenciálisan robbanásveszélyes légkör”: olyan légkör, amely a helyi és az üzemeltetési viszonyok folytán robbanásveszélyessé válhat;

49.§ Robbanásveszélyes (robbanóképes) és potenciálisan robbanásveszélyes (robbanásveszélyes) légkörök

A berendezések csak akkor tartoznak a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá, ha azokat (részben vagy egészben) potenciálisan robbanásveszélyes légkörben való felhasználásra szánják.

Ha a rendeltetésszerű használata során potenciálisan robbanásveszélyes légkört tartalmazó termék, például egy edény, maga is tartalmaz az irányelvben meghatározott berendezéseket, akkor az utóbbiakat úgy tekintjük, hogy potenciálisan robbanásveszélyes légkörben vannak – még ha ez a légkör egyébként az edényen belül is helyezkedik el – és ezért az Irányelv hatálya alá fognak tartozni.

Ha egy potenciálisan robbanásveszélyes légkört tartalmazó berendezés gyártása, működése stb. miatt önmaga is képes potenciálisan robbanásveszélyes légkört létrehozni, amely légkör részben vagy egészben körülvéveszi, akkor az ilyen berendezéseket úgy tekintjük, hogy potenciálisan robbanásveszélyes légkörben vannak, és ezért az Irányelv hatálya alá tartoznak.

A harmadik forgatókönyv szerint a potenciálisan robbanásveszélyes légkör nem csak körbeveheti a berendezéseket: olyan eljárásokkal is számolni kell, amelyek megkövetelik az ilyen keverékek bejutását a termékbe, és/vagy az onnan való kibocsátásukat. A berendezés és a folyamat bemenete/kimenete közötti határfelületet szintén meg kell fontolni. Ez bizonyos esetekben ahhoz vezethet, hogy a berendezést egynél több kategóriába kell sorolni, megkülönböztetve a külső légkör(ök)et, és a folyamat légkört.

50.§ Potenciálisan robbanásveszélyes légkörök a 2014/34/EU irányelv szerint

A 2014/34/EU „Új megközelítés” szerinti irányelv, amely összhangban van az Új Jogszabályi Kerettel, vagyis célja az áruk szabad mozgásának biztosítása az EU-n belül. Ezt a célt az Irányelv a biztonságra vonatkozó jogi követelmények harmonizálásával éri el, a kockázat-alapú megközelítést követve. Célja az is, hogy kiküszöbölje, vagy legalább csökkentse bizonyos gyártmányok kockázatát, melyet a potenciálisan robbanásveszélyes légkörben vagy azzal kapcsolatban történő használat okoz. A gyártónak feltételezéseket kell tennie a gyártmány rendeltetésszerű használatáról, beleértve a potenciálisan robbanásveszélyes légkörrel való érintkezést is.

A 2014/34/EU értelmezésében a robbanásveszélyes légkört az alábbiak szerint határozták meg:

- i) gáz, gőz, permet vagy por formájú éghető anyagokból
- ii) és levegőből álló keverék,
- iii) normál légköri viszonyok között²⁹,
- iv) amely keverékben gyújtást követően az égés a keverék meggyújtatlan részére is teljes mértékben áttérjed. (Megjegyzendő, hogy néha (főleg porok esetében) az égés során nem fogy el az összes éghető anyag).

Az olyan légkört, amely a helyi és/vagy a működési feltételek miatt robbanásveszélyessé válhat, potenciálisan robbanásveszélyes légkörnek nevezzük. Az 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá tartozó gyártmányokat csak a potenciálisan robbanásveszélyes légkörökben való használatra tervezték.

²⁹ A 2014/34 / EU irányelv nem határozza meg a légköri feltételeket, de a –20 °C és –60 °C közé eső környezeti hőmérsékleti tartomány és a 0,8 bar és 1,1 bar közötti nyomástartomány megfelelő alapul szolgálhat a gyártmányok tervezéséhez és rendeltetésszerű elhasználásához. Ez ugyanakkor nem zárja ki, hogy egyes gyártmányokat kifejezetten arra tervezzenek és úgy értékeljenek, hogy alkalmanként ettől eltérő körülmények közt is működésképesek legyenek. Meg kell jegyezni, hogy a villamos gyártmányokat általában a harmonizált szabványoknak megfelelően –20 °C és –40 °C közötti környezeti hőmérsékleti tartományban való használatra tervezik és tesztelik. Az ezen tartományon kívüli használatra tervezett gyártmányok esetében kiegészítő jelölést kell alkalmazni, és adott esetben további vizsgálatokat kell végezni. Ehhez általában a gyártónak és a leendő felhasználónak megállapodást kell kötnie.

Fontos megjegyezni, hogy azok a gyártmányok nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá, melyeket ugyan potenciálisan robbanásveszélyes keverékekben történő vagy azokkal kapcsolatos használatra szánják, de a fenti i) – iv) meghatározó elemek közül egy vagy több az esetükben nem érvényes.

Például:

- A potenciálisan robbanásveszélyes keverékben lévő gyártmány nem tartozik az Irányelv hatálya alá³⁰, ha nincs jelen levegő. Az ilyen típusú speciális folyamatokhoz olyan berendezéseket kell használni, amelyeket kifejezetten a vonatkozó kockázatok figyelembevételével terveztek, mivel a potenciálisan robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt berendezések nem-légköri körülmények között gyújtási veszélyt jelenthetnek a keverékekre.
- A 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozhatnak azok a szállítóberendezések, amelyekben egyes alkatrészek (de nem az összes) légköri nyomás alatt vannak, a légköri nyomástól eltérő belső nyomással. A kockázatértékelés eredményei nyilvánvalóvá teszik, hogy noha a leírt berendezés egyes részei normál működés közben kívül esnek a 2014/34/EU irányelv hatályán (a nyomás a "légköri viszonyokhoz" viszonyítva túl alacsony és túl magas értékek között ingadozik), egyes alkatrészekre vagy terekre továbbra is vonatkozik az Irányelv, és legalább az indítás és leállítás során berendezés teljes egészében az Irányelv a hatálya alá tartozik.

A fentiek értelmében mindkét következő példa az Irányelv hatálya alá esik:

a) Benzinkutak benzingőz-visszanyerő rendszerének szivattyúi, melyeknek be- és kimenete egyaránt az Irányelv szerint potenciálisan robbanásveszélyes légkörhöz csatlakozik.

b) Azok a vákuumszivattyúk, amely a vákuumtartályokból a keveréket nyomástartó edénybe vagy túlnyomásos vezetékbe szivattyúzzák, csak indításkor és leállításkor tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá. Az ilyen szivattyúk belső részei kapcsolódnak a 2014/34/EU irányelv szerinti potenciálisan robbanásveszélyes légkörökhöz.

Megjegyzés: A gyártó esetleg olyan használatra kíván eladni egy ilyen szivattyút, hogy a bemeneti és a kimeneti oldalon is légköri körülmények érvényesek. Ezekre az esetekre az a) példa vonatkozik. Mindenesetre a teljes munkaciklust figyelembe kell venni, beleértve az indítást és leállítást is, amelyek légköri nyomás létrejöttével járhatnak. Ha a berendezést nem légköri körülmények közti felhasználásra szánják, az Irányelv nem alkalmazandó. A kockázatértékelést az 1999/92/EK irányelv szerint kell elvégezni.

Ameddig a felhasználó nem tudja biztosítani a potenciálisan robbanásveszélyes légkör hiányát, Irányelv alkalmazásának meghatározásához az indítást és a leállítást kell figyelembe venni.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(6) „I. felszereléscsoport”: a bányák felszín alatti részeiben történő használatra szánt felszerelések, valamint az ilyen bányák felszíni létesítményeinek sújtólég és/vagy éghető por által veszélyeztetett részei; ide tartozik az I. mellékletben meghatározott M1. és M2. felszerelés-kategória is;

(7) „II. felszereléscsoport”: egyéb, robbanásveszélyes légkörnek kitett helyen történő használatra szánt felszerelések, ide tartozik az I. mellékletben meghatározott 1., 2. és 3. felszerelés-kategória;

(8) „felszerelés-kategória”: a felszerelés osztályozása az egyes felszereléscsoportokon belül a biztosítandó védelem kielégítő szintjét megállapító I. mellékletben meghatározottak szerint;

51.§ Felszerelés csoport és kategória

³⁰ Példák az ilyen légkörökre: keverékek, amelyek levegő nélkül robbanóképesek (például H₂ és Cl₂ keveréke), gyúlékony anyagok keverékei levegőtől különböző oxidálószerrel, a légköri tartományon kívüli nyomás- és/vagy hőmérsékleti viszonyok stb.

A 2014/34 / EU ATEX irányelv a berendezéseket csoportokba és kategóriákba sorolja. A felszerelécsoportok és kategóriák osztályozásának kritériumait az I. melléklet határozza meg (ld. 133-138.§)

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(9) „rendeltetésszerű használat”: a termék gyártó által megadottak szerinti használata, amit a gyártó oly módon határoz meg, hogy egy külön felszerelécsoportba vagy kategóriába sorolja a felszerelést vagy megadja a védelmi rendszer, eszköz vagy alkatrész biztonságos működéséhez szükséges valamennyi információt;

52.§ Rendeltetésszerű használat

A "rendeltetésszerű használat" jelentése vagy az a használat, amelyre a berendezést a forgalomba hozó által szolgáltatott információk szerint tervezték, vagy a termék kialakítása és kivitelezése által meghatározott rendes felhasználás.

A gyártóknak olyan szintű védelmet kell biztosítaniuk a berendezések használói számára, amely az ésszerűen előre látható használati körülmények közt megfelel a gyártó által előírt, és a termékinformációkban feltüntetett használatnak. Ez különösen akkor fontos, ha lehetséges/valószínű a berendezés rendellenes használata - még akkor is, ha az ATEX berendezéseket általában képzett üzemeltetők használják.

Mindez a gyártóra nézve azzal jár, hogy a berendezések forgalomba hozatala előtt mérlegelniük kell az ésszerűen előre látható felhasználási feltételeket.

A gyártóknak túl kell lépniük azon, ami megítélésük szerint a berendezés rendeltetésszerű használatának minősül, és egy adott termék átlagos felhasználójának helyzetébe képzelve magukat meg kell próbálni elképzelniük, hogy az ésszerűség határain belül hogyan használnák a berendezést.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 2.8. „Rendeltetésszerű használat/rendellenes használat” cikkét.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(10) „forgalmazás”: egy terméknek kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára az uniós piacon, akár ellenérték fejében, akár ingyenesen;

53.§ Forgalmazás

A termék forgalmazása azt jelenti, hogy kereskedelmi tevékenység keretében eladás, fogyasztás vagy felhasználás céljából az uniós piacra juttatják, akár fizetés fejében, akár ingyenesen. A forgalmazás fogalma minden egyes termékre külön vonatkozik.

A "forgalmazás" a termék átruházását jelenti, vagyis amikor a gyártó, annak EU-ban meghatalmazott képviselője, illetve az importőr vagy a tulajdonjogot, vagy magát a fizikai terméket átadja az EU piacon annak forgalmazásért, vagy a végső felhasználónak, közbelső szállítónak vagy a felhasználónak üzleti tranzakcióban, fizetés ellenében vagy ingyenesen való átadásáért, függetlenül attól a jogi eszköztől, amelyen az átruházás alapul (eladás, kölcsön, bérlet, lízing, ajándék vagy bármilyen más típusú kereskedelmi jogi eszköz). Az ATEX terméknek az átadás pillanatában meg kell felelnie az Irányelvnek.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 2.2. „Forgalmazás” cikkét.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(11) „forgalomba hozatal”: a termék első alkalommal történő forgalmazása az uniós piacon;

54.§ Forgalomba hozatal

Egy terméket akkor hoznak forgalomba, amikor az Európai Unió piacán először teszik elérhetővé az EU területén történő forgalmazás és/vagy felhasználás céljából, fizetés ellenében vagy ingyenesen.

A piacon elérhető termékeknek meg kell felelniük a forgalomba hozatalkor alkalmazandó uniós harmonizációs jogszabályoknak.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 2.3. „Forgalomba hozatal” cikkét.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(12) „gyártó”: bármely természetes vagy jogi személy, aki terméket gyárt, vagy aki terméket terveztet vagy gyártat, és saját neve vagy védjegye alatt forgalmaz vagy saját célra használ;

55.§ Gyártó

A gyártók kötelezettségeivel kapcsolatban ld. a 74.§-t.

A meghatározás szerint a gyártó vagy maga tervezi és állítja elő a terméket, vagy pedig felvásárolt elemeket, harmadik fél által biztosított alvállalkozói szolgáltatásokat/alkatrészeket használhat (CE-jelöléssel vagy anélkül), ezzel hozzájárulva a termék gyártásához.

Aki "újszerű" terméket létrehozva lényegesen módosít egy terméket, oly módon, hogy annak egészségügyi és biztonsági tulajdonságai (és/vagy teljesítménye) bármilyen módon megváltozik, azzal a céllal, hogy azt az EU piacon forgalomba hozza, vagy saját célra használja fel, szintén gyártóvá válik.

Mindaddig, amíg a végfelhasználó csak használja, és nem gyártja az adott gyártmányt, az Irányelv meghatározása szerint nem minősül gyártónak. A gyártmányok használata lefedi a már ATEX-kompatibilis gyártmányok integrálását is a végfelhasználó saját üzemében, miután a végfelhasználó elvégezte a teljes kockázatértékelést, beleértve az 1999/92/EK irányelvnek megfelelően a munkahelyi biztonsági elemek, érintkezési felületek és a meglévő üzem és a gyártmány kölcsönhatásainak értékelését is.

A fentiekből következik, hogy az ilyen integráció, amely figyelembe veszi a létesítmény ismert céljait és specifikus működési feltételeit, nem tartozik az Irányelv hatálya alá.

Példa:

A végfelhasználó szivattyú, tengelykapcsoló, motor, szerelőlemez és szintjelző integrálásával szárazon futás elleni védelmi rendszert alakít ki egy üzemben, figyelembe véve a továbbított közeg paramétereit és az üzemeltetési feltételeket.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.1. „Gyártó” cikkét

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(13) „meghatalmazott képviselő”: az Unióban letelepedett bármely természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy gyártótól írásbeli megbízást kapott, hogy meghatározott feladatok vonatkozásában a nevében eljárjon;

56.§ Meghatalmazott képviselő

A meghatalmazott képviselő kötelezettségeivel kapcsolatban ld. a 80.§-t.

A meghatalmazott képviselő olyan személy vagy személyek, akiket a gyártó írásbeli felhatalmazással kifejezetten kinevezett arra, hogy a gyártó nevében az EU-n belüli egyes gyártói kötelezettségek tekintetében eljárjanak. Azt, hogy a meghatalmazott képviselő milyen mértékben vállalhat kötelezettségeket a gyártóra nézve, az Irányelv vonatkozó cikkei korlátozzák, meghatározása pedig a gyártó által adott meghatalmazáson alapszik.

A meghatalmazott képviselőt például kinevezhetik a vizsgálatok elvégzésére az EU területén, és hogy aláírja az EU-megfelelőségi nyilatkozatot, elhelyezze a CE-jelölést, és az EU megfelelőségi nyilatkozatot és a műszaki dokumentációt az EU-n belül az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsássa.

A bejelentett szervezet a meghatalmazott képviselő/felelős személy minőségértékelési rendszerét nem értékelheti, csak a tényleges gyártóét, hiszen nem lenne ésszerű egy olyan létesítmény minőségértékelési rendszerét értékelni, amely voltaképp nem gyártja az adott terméket. Ha azonban az alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeknek való megfelelés meghatározása céljából az Irányelv által megkövetelt vizsgálatokat és/vagy ellenőrzéseket a meghatalmazott képviselő végzi el, akkor minőségbiztosítási értékelésnek kell alávetni.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.2. „Meghatalmazott képviselő” cikkét

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(14) „importőr”: az Unióban letelepedett bármely természetes vagy jogi személy, aki vagy amely harmadik országból származó terméket hoz forgalomba az uniós piacon

57.§ Importőr

Az importőr kötelezettségeit ld. a 81.§-ban.

Az importőr az Unióban letelepedett gazdasági szereplő, amely harmadik országból származó terméket hoz forgalomba az uniós piacon.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.3. „Importőr” cikkét

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(15) „forgalmazó”: az a gyártótól vagy importőrtől különböző természetes vagy jogi személy az ellátási láncban, aki vagy amely forgalmazza a terméket;

58.§ Forgalmazó

Az forgalmazó kötelezettségeit ld. a 82.§-ban

A forgalmazó az a gyártótól vagy importőrtől különböző természetes vagy jogi személy az ellátási láncban, aki vagy amely forgalmazza a terméket

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.4. „Forgalmazó” cikkét

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(16) „gazdasági szereplő”: a gyártó, a meghatalmazott képviselő, az importőr és a forgalmazó;

59.§ Gazdasági szereplők

A 768/2008/EK határozat rendelkezései alapján az Új Jogszabályi Keret a gyártót, a meghatalmazott képviselőt, az importőrt és a forgalmazót „gazdasági szereplőként” határozza meg. Az (EU) 2019/1020 rendelet a gazdasági szereplők egy másik kategóriájaként a szolgáltatást nyújtókat is magában foglalja.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(17) „műszaki leírás”: a termék által teljesítendő műszaki követelményeket ismertető dokumentum;

60.§ Műszaki leírás

A műszaki leírás nagyon általános fogalom, olyan leírást jelent, amely a termékekre vagy termékkategóriákra különféle típusú műszaki követelményeket tartalmaz, az alkalmazandó jogszabályok és/vagy ágazati szabályozás szerint. A műszaki leírások szabványokon vagy egyéb műszaki dokumentumokon alapulhatnak, melyeket felhatalmazott szakértők és állami/magánszervezetek készítettek. Meghatározhatják a "minimumot" mint "alapvető követelményeket", vagy részletesebben bemutathatják a termék megtervezésére és gyártására vonatkozó konkrét műszaki megoldásokat.

Mivel az Új megközelítés megköveteli, hogy a közös alapvető követelményeket jogszabályilag kötelezővé tegyék, ez a megközelítés csak akkor helyénvaló, ha különbséget lehet tenni az alapvető követelmények (ld. a 71. §-t) és a műszaki leírások között.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(18) „harmonizált szabvány”: az 1025/2012/EU rendelet 2. cikke (1) pontjának c) alpontjában meghatározott harmonizált szabvány;

61.§ Harmonizált szabvány

A 2014/34/EU ATEX irányelv a gyártók számára lehetővé teszi, hogy az előírásainak vagy az Irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeit közvetlenül betartó, vagy a harmonizált európai szabványoknak megfelelő tervezéssel és gyártással tegyenek eleget. (A harmonizált szabványokat kimondottan az Irányelv követelményeinek való megfelelés vélelmezhetősége érdekében alakították ki).

A 2014/34/EU irányelv szerint harmonizált európai szabványok hivatkozási listája a <http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/equipment-explosive-atmosphere/> oldalon érhető el.

Ld. még a 86. §-t a termék-megfelelőség vélelmezéséről.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(19) „akkreditálás”: a 765/2008/EK rendelet 2. cikke 10. pontjában meghatározott akkreditálás;

(20) „nemzeti akkreditáló testület”: a 765/2008/EK rendelet 2. cikke 11. pontjában meghatározott nemzeti akkreditáló testület;

62.§ Akkreditáció és nemzeti akkreditáló testület

Az akkreditáció a nemzeti akkreditáló testület által kiállított igazolás arról, hogy a megfelelőség-értékelő szervezet megfelel a megfelelőség-értékelési tevékenység elvégzésére vonatkozó, harmonizált szabványokban meghatározott követelményeknek, valamint adott esetben a kiegészítő követelményeknek is, ideértve a vonatkozó ágazati programokban meghatározott követelményeket is.

Az akkreditáció az Új Jogszabályi Keret által harmonizált, megfelelőség-értékelő testületekre vonatkozó nemzetközi szabványokon alapul, amelyekre az Európai Unió Hivatalos Lapjában (OJEU) hivatkoznak. A 765/2008/EK rendelet alapján csak a nemzeti akkreditáló testületek végezhetik el a megfelelőség-értékelő testületek akkreditálását.

Az akkreditációt hatósági tevékenységként kell működtetni, és non-profit alapon kell biztosítani.

Minden EU-tagállam egyetlen nemzeti akkreditáló testületet nevezhet ki. A nemzeti akkreditáló testület felelősségét és feladatait egyértelműen meg kell különböztetni a többi nemzeti hatóság felelősségeitől és feladataitól.

Az EU-n belül az akkreditáló testületek nem versenyezhetnek más akkreditáló testületekkel, és csak saját tagállamuk területén tevékenykedhetnek.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 6. „Akkreditáció” cikkét

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(21) „megfelelőség-értékelés”: értékelő eljárás, amely bizonyítja ezen irányelv termékkel kapcsolatos alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek a teljesülését;

(22) „megfelelőség-értékelő szervezet”: megfelelőség-értékelési tevékenységeket – beleértve kalibrálást, vizsgálatot, tanúsítást és ellenőrzést – végző szervezet;

63.§ Megfelelőség-értékelés

Ami az „Új Megközelítést” és a termékekre vonatkozó Új Jogszabályi Keret alapján működő többi uniós jogalkotási aktust illeti, a 2014/34/EU ATEX irányelv az alábbi két fontos elemet tartalmazza:

- az érintett termékek tulajdonságait szabályozó jogszabályi követelmények, és
- a gyártó által elvégzett megfelelőség-értékelési eljárások, melyekkel még a termék a forgalomba hozatala előtt bizonyítható, hogy a termék megfelel ezeknek a jogszabályi követelményeknek.

A megfelelőség-értékelés a gyártó által elvégzett folyamat annak bizonyítására, hogy a termékekre vonatkozó meghatározott követelmények teljesültek.

A termékekre mind a tervezési, mind a gyártási szakaszban megfelelőség-értékelést kell végezni. A megfelelőség-értékelés a gyártó felelőssége.

A gyártó akkor is felelős a megfelelőség-értékelés végrehajtásáért, ha a tervezést vagy a gyártást alvállalkozásba adja.

A megfelelőség-értékelési eljárás alapvető célja annak bizonyítása, hogy a forgalomba hozott termékek megfelelnek a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseiben megfogalmazott követelményeknek.

A megfelelőség-értékelő testületek (a 2014/34/EU ATEX irányelv szerinti bejelentett szervezetek) hozzák meg azokat a szakmai és független döntéseket, amelyek alapján a gyártók vagy meghatalmazott képviselőik képesek lesznek végrehajtani az eljárásokat az irányelvnek való megfelelés vélelmezéséhez. Beavatkozásuk az alábbi esetekben szükséges:

- EU-típusvizsgálati tanúsítványok kiadása, valamint a berendezések, védelmi rendszerek, eszközök és alkatrészek vizsgálata, ellenőrzése és vizsgálata, mielőtt azokat forgalomba hozhatják és/vagy üzembe helyezhetik;
- a gyártó minőségbiztosítási rendszerének értékelése a gyártási szakaszban.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 5. „Megfelelőség-értékelés” cikkét

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(23) „visszahívás”: minden olyan intézkedés, amelynek célja a végfelhasználók számára hozzáférhető termék visszavétele;

(24) „forgalomból történő kivonás”: minden olyan intézkedés, amelynek célja, hogy megelőzze a termék forgalmazását az értékesítési láncban;

64.§ Visszahívás és forgalomból történő kivonás

Az illetékes nemzeti hatóságoknak intézkedéseket kell hozniuk a megfelelőség érvényesítése érdekében, ha felfedezik, hogy egy adott gyártmány nem felel meg az Irányelv rendelkezéseinek.

A megfelelőség kikényszerítéséhez a gyártót, annak meghatalmazott képviselőjét vagy más felelős személyeket kötelezni kell a szükséges intézkedések megtételére.

Hivatalosan megállapított nem-megfelelőség esetén a piacfelügyeleti hatóságnak először a gyártót vagy annak meghatalmazott képviselőjét arra kell köteleznie, hogy a forgalomba hozatalra szánt, illetve szükség esetén a már forgalomba hozott gyártmányt a rendelkezéseknek és az előírásoknak megfelelővé tegye, és orvosolja a jogsértést.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 7.4.2 „Piacfelügyeleti intézkedések” cikkét.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(25) „uniós harmonizációs jogszabály”: minden, a termékek forgalmazásának feltételeit harmonizáló uniós jogszabály;

65.§ Uniós harmonizációs jogszabályok

Az egységes belső piacon forgalmazott termékekre vonatkozó, az Európai Unió által kiadott harmonizációs jogszabályokat elsősorban rendeletek és irányelvek alkotják.

2. cikk

Fogalom-meghatározások (folyt.)

(26) „CE-jelölés”: olyan jelölés, amely által a gyártó jelzi, hogy a termék megfelel a jelölés feltüntetéséről rendelkező uniós harmonizációs jogszabályokban rögzített követelményeknek.

66.§ CE-jelölés

Ld. még a 144 és 145.§-t a jelölésről és a CE-jelölésről

Általánosan érvényes, hogy az „Új megközelítés” és az Új Jogszabályi Keret, ideértve a 2014/34/EU ATEX irányelvet is, a teljes harmonizáció jegyében a megfelelőség-értékelési eljárások részeként előírja a CE-jelölés feltüntetését.

Ha egy termékre több irányelv vagy rendelet is vonatkozik, amelyek mind előírják a CE-jelölés feltüntetését, a CE-jelöléssel a gyártó azt jelzi, hogy a termék megfelel az összes kérdéses irányelv és rendelet rendelkezéseinek.

A CE-jelölés kötelező, és azt a berendezések vagy védelmi rendszerek forgalomba hozatala vagy üzembe helyezése előtt mindig fel kell helyezni. Amint azt a 13. cikk (3) bekezdése megállapítja, az alkatrészek nem tartoznak e rendelkezés hatálya alá. A CE-jelölés helyett az alkatrészekhez írásbeli igazolást (lásd az alkatrészekre vonatkozó 46.§-t) kell mellékelni, amely igazolja az irányelv rendelkezéseinek való megfelelést, ismerteti az alkatrészek tulajdonságait és bemutatja, hogyan kell beépíteni azokat a berendezésekbe vagy a védelmi rendszerekbe. Ez a különálló nyilatkozat illeszkedik az alkatrészek meghatározásához, amely szerint az alkatrészeknek, mint szerkezeti részeknek nincsenek önálló funkciójuk.

3. cikk

Forgalmazás és üzembe helyezés

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a termékek csak akkor legyenek forgalmazhatók és üzembe helyezhetők, ha azok megfelelő beépítésük, karbantartásuk és rendeltetésszerű használatuk esetén ennek az irányelvnek megfelelnek.

(2) Az irányelv nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy általuk szükségesnek tartott követelményeket írjanak elő annak biztosítása érdekében, hogy a személyek és különösen a munkavállalók az érintett termékek használatakor megfelelő védelemben részesüljenek, azzal a kikötéssel, hogy a tagállamok e joga nem jelentheti a termékek ezen irányelvben meghatározottaktól eltérő módosítását.

(3) Szakmai vásárokon, kiállításokon és termékbemutatókon a tagállamok nem akadályozhatják meg olyan termékek bemutatását, amelyek nem felelnek meg ennek az irányelvnek abban az esetben, ha jól látható jelölés utal rájuk arra, hogy azok nem felelnek meg az irányelvnek, és azokat nem értékesítik addig, amíg a gyártó nem gondoskodik arról, hogy az ilyen termékek megfeleljenek az irányelv előírásainak. A bemutatók alkalmával megfelelő biztonsági intézkedésekkel biztosítani kell a személyek védelmét.

67.§ Forgalmazás és üzembe helyezés

A termék forgalmazása azt jelenti, hogy kereskedelmi tevékenység keretében eladás, fogyasztás vagy felhasználás céljából az uniós piacra juttatják, akár fizetés fejében, akár ingyenesen. A forgalmazás fogalma minden egyes termékre külön vonatkozik.

A „forgalomba hozatal” fogalma közvetlenül kapcsolódik a „forgalmazáshoz” abban az értelemben, hogy egy terméket akkor hoznak forgalomba, amikor az első alkalommal forgalmazzák az uniós piacon. A piacon forgalmazott termékeknek meg kell felelniük a forgalomba hozatalra vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályoknak.

A „üzembe helyezésre” abban a pillanatban kerül sor, amikor egy terméket az Unión belül a végfelhasználó először használ.

68.§ ATEX gyártmányok forgalmazása a piacon

A "forgalmazás" a termék átruházását jelenti, vagyis amikor a gyártó, annak EU-ban meghatalmazott képviselője, illetve az importőr vagy a tulajdonjogot, vagy magát a fizikai terméket átadja az EU piacon annak forgalmazásért, vagy a végső felhasználónak, közbelső szállítónak vagy a felhasználónak üzleti tranzakcióban, fizetés ellenében vagy ingyenesen való átadásáért, függetlenül attól a jogi eszköztől, amelyen az átruházás alapul (eladás, kölcsön, bérlet, lízing, ajándék vagy bármilyen más típusú kereskedelmi jogi eszköz). Az ATEX termékek az átadás pillanatában meg kell felelnie az Irányelvnek.

69.§ ATEX gyártmányok forgalomba hozatala

A „forgalomba hozatal” azt a pillanatot határozza meg, amikor a termékek először kerülnek át a gyártási szakaszból az EU piacára vagy egy EU-n kívüli országból az importálás szakaszából az EU-n belüli forgalmazás és/vagy felhasználás fázisába.

Mivel a forgalomba hozatal fogalma csak arra utal, hogy a termék első alkalommal kerül forgalomba és/vagy felhasználásra az EU-ban, a 2014/34/EU ATEX irányelv csak a következőkre terjed ki:

- a) az EU-ban gyártott új gyártmányok,
- b) "újszerű gyártmányok" (az 55szerint),
- c) új vagy használt gyártmányok, amelyeket nem EU-országból importálnak,
- d) új vagy "újszerű" gyártmányok, melyeket az eredeti gyártótól eltérő személy látott el címkével.

Az Irányelv forgalomba hozatalra vonatkozó rendelkezéseit és kötelező előírásait 2016. április 20-tól kell alkalmazni minden egyes termékre külön-külön, függetlenül a gyártás időpontjától és helyétől. A gyártó felelős annak biztosításáért, hogy minden egyes termék megfeleljen az Irányelv követelményeinek, mely annak hatálya alá tartozik.

Mivel az EU harmonizációs jogszabályai az értékesítés minden formájára vonatkoznak, ha a gyártó, az EU-ban meghatalmazott képviselője vagy az importőr katalógusban vagy elektronikus kereskedelem útján 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá tartozó termékeket kínál, ezeknek a termékeknek meg kell felelniük az Irányelvnek, amennyiben a katalógus vagy a weboldal ajánlata az EU piacára irányul, és rendelési és a felület szállítási rendszert is magába foglal. Az EU-n kívül letelepedett eladók által online értékesítésre kínált termékek akkor tekinthető az EU piacán forgalomba hozott termékeknek, ha az értékesítés kifejezetten az EU fogyasztóira vagy vállalkozásaira irányul.

A termékek forgalomba hozatala nem vonatkozik az alábbi esetekre:

- a gyártótól a terméket az EU-ban letelepedett meghatalmazott képviselője rendelkezésére bocsájtja, ahol a képviselő a gyártó nevében felel az Irányelv betartásáért;
- behozatal az EU-ba újra-exportálás céljából, vagyis feldolgozási megállapodások szerint;
- termékek gyártása az EU-ban, EU-n kívüli országokba történő export céljából;
- termékek kiállítása vásárokon és kiállításokon. Lehet, hogy ezek nem teljes mértékben felelnek meg a 2014/34/EU irányelv rendelkezéseinek, de ezt a tényt egyértelműen közzé kell tenni a kiállított termékek mellett.

Az a személy, aki a terméket az EU piacon forgalomba hozza, legyen az a gyártó, annak meghatalmazott képviselője, vagy - ha egyikük sem rendelkezik székhellyel az EU-ban - az importőr vagy bármely más felelős személy, köteles az EU megfelelési nyilatkozatot megőrizni és az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátani. Felkérésre a műszaki dokumentációt ésszerű időn belül a végrehajtó hatóságok kérésére rendelkezésre kell bocsátani (lásd az irányelv III., VI., VIII. mellékletét). Ezeket a dokumentumokat a fentiekben meghatározott személyek kötelesek az utolsó cikk gyártásától számított tíz évig megőrizni és az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátani. Ez vonatkozik mind az EU-ban gyártott termékekre, mind az EU-n kívüli országokból behozott termékekre.

70.§ ATEX gyártmányok üzembe helyezése

Az üzembe helyezés azt jelenti, hogy a 2014/34/EU irányelvben meghatározott gyártmányt a végfelhasználó első alkalommal használja az EU területén. A 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó gyártmányokat az első használatkor helyezik üzembe.

Ugyanakkor a forgalomba hozatal pillanatában azonnal használható gyártmányok esetében, amelyek nem igényelnek összeszerelést vagy telepítést, és amelyeknél a forgalmazási feltételek (tárolás, szállítás stb.) nem befolyásolják a teljesítményt a gyártmány biztonsági jellemzőit a 2014/34/EU irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményei vonatkozásában, üzembe helyezésekor nem szükséges újból ellenőrizni a 2014/34/EU irányelvnek való megfelelést. Amikor a végfelhasználó a saját felhasználásra gyártott gyártmányt először veszi használatba, annak meg kell felelnie a 2014/34/EU irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 2.2. „Forgalmazás”, 2.3 „Forgalomba hozatal” és 2.6 „Üzembe helyezés vagy használat (és telepítés)” cikkeit

4. cikk

Alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények

A termékeknek a rendeltetésszerű használat figyelembevételével meg kell felelniük a II. melléklet vonatkozó egészségvédelmi és biztonsági rendelkezéseinek.

71.§ Alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények

Akárcsak a többi uniós harmonizációs jogszabálynak, a 2014/34/EU ATEX irányelvnek is alapvető jellemzője, hogy a jogi harmonizációt a közérdekű alapvető egészségügyi és biztonsági követelményekre (EHSR) korlátozza. Ezek a követelmények a felhasználók (például a fogyasztók és a munkavállalók) egészségének és biztonságának védelmével foglalkoznak, de kiterjedhetnek más alapvető követelményekre is (például a vagyon, a ritka erőforrások vagy a környezet védelme).

Az ATEX alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeit az Irányelv II. melléklete tartalmazza, bár a melléklet részletes gyártási előírásokat nem fogalmaz meg. Az ilyen műszaki előírásokat a szabványok biztosíthatják, különös tekintettel az európai harmonizált szabványok (önkéntes) használata, amelyek használata feltételezi a vonatkozó követelményeknek való megfelelést.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 4.1. „Alapvető termékkövetelmények” cikkét.

5. cikk

Szabad mozgás

A tagállamok nem tilthatják meg, nem korlátozhatják, és nem akadályozhatják az ezen irányelvnek megfelelő termékek területükön történő forgalmazását és üzembe helyezését.

72.§ Szabad mozgás

Az EU-tagállamok közötti kereskedelmet gátló akadályok felszámolását és a termékek szabad mozgásának megerősítését a 2014/34/EU ATEX irányelvben egy szabad mozgásra vonatkozó cikkely biztosítja, amely garantálja a jogi követelményeknek megfelelő gyártmányok szabad mozgását. A tagállamok nem akadályozhatják meg az olyan gyártmányok forgalmazását, amelyek megfelelnek az Irányelv összes rendelkezésének.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 8. „A termékek EU-n belüli szabad mozgása” cikkét

2. FEJEZET

A GAZDASÁGI SZEREPLŐK KÖTELEZETTSÉGEI

73.§ Gazdasági szereplők kötelezettségei

Az együttesen „gazdasági szereplőkként” meghatározott gyártók, meghatalmazott képviselők, importőrök és forgalmazók azonosításával a 2014/34/EU ATEX irányelv 2. fejezete foglalkozik. Ezek az „aktív szereplők” az ellátási láncban, amikor egy gyártmányt az EU piacán forgalomba hoznak, és ennek megfelelően konkrét kötelezettségek és felelősségek vonatkoznak rájuk. Meg kell jegyezni, hogy a felhasználókat (fogyasztókat, munkavállalókat stb.) az Irányelv szempontjából nem tekintik "gazdasági szereplőnek".

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3. „A termékellátási lánc szereplői és kötelezettségeik” cikkét.

6. cikk

A gyártók kötelezettségei

(1) Termékeik forgalomba hozatalakor vagy saját célra való használatokor a gyártók biztosítják, hogy a termékek tervezése és gyártása az II. mellékletben meghatározott alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményekkel összhangban történt.

(2) A gyártók elkészítik a III–IX. mellékletben említett műszaki dokumentációt, és elvégzik a 13. cikk szerinti megfelelőség-értékelési eljárást.

Amennyiben az eljárás keretében bizonyítást nyer, hogy a nem alkatrésznek minősülő termék megfelel az alkalmazandó követelményeknek, a gyártók elkészítik az EU-megfelelőségi nyilatkozatot, és feltüntetik a terméken a CE-jelölést.

Amennyiben a releváns megfelelőség-értékelési eljárás keretében bizonyítást nyer, hogy az alkatrész megfelel az alkalmazandó követelményeknek, a gyártók elkészítik a 13. cikk (3) bekezdésében említett írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot.

A gyártók gondoskodnak arról, hogy mindegyik termékhez mellékeljék az EU-megfelelőségi nyilatkozatot vagy adott esetben a megfelelőségi nyilatkozatot egy példányát. Abban az esetben azonban, ha nagyszámú terméket szállítanak egyetlen felhasználó részére, a tételhez vagy szállítmányhoz egyetlen példány is csatolható.

(3) A gyártók a műszaki dokumentációt és az EU-megfelelőségi nyilatkozatot vagy adott esetben a megfelelőségi nyilatkozatot a termék forgalomba hozatalát követően tíz évig megőrzik.

(4) A gyártó biztosítja a sorozatgyártás ezen irányelvnek való megfelelőségének fenntartását szolgáló eljárások működését. Megfelelően figyelembe kell venni a termék tervezésének és jellemzőinek változásait, valamint azon harmonizált szabványok vagy egyéb műszaki előírások változásait, amelyek alapján a termék megfelelőségét megállapították.

Ha a termék jelentette kockázatokra tekintettel indokolt, a gyártók a végfelhasználók egészsége védelme és biztonsága érdekében elvégzik a forgalmazott termék mintavizsgálatát, amelynek során kivizsgálják a panaszokat, szükség esetén nyilvántartást vezetnek ezekről, továbbá a nem megfelelő termékekről, valamint a termék visszahívásokról, és folyamatosan tájékoztatják a forgalmazót minden ilyen nyomon követési intézkedésről.

(5) A gyártók biztosítják, hogy az általuk forgalomba hozott terméken fel legyen tüntetve a termék azonosítását lehetővé tevő típus-, tétel- vagy sorozatszám vagy egyéb ilyen elem, illetve ha a termék mérete vagy jellege ezt nem teszi lehetővé, akkor a termék csomagolása vagy a kísérő dokumentáció tartalmazza az előírt információkat.

(6) A gyártók biztosítják, hogy az általuk forgalomba hozott olyan terméken, amely nem alkatrész fel legyen tüntetve a robbanás elleni védelem megkülönböztető jele, és adott esetben a II. melléklet 1.0.5. pontjában említett más jelölések és információk.

(7) A gyártók a terméken, vagy ha ez nem lehetséges, annak csomagolásán vagy a kísérő dokumentáción feltüntetik nevüket, bejegyzett kereskedelmi nevüket vagy bejegyzett védjegyüket és postai címüket, amelyen kapcsolatba lehet lépni velük. Címként egy olyan pontot jelölnek meg, ahol a gyártóval kapcsolatba lehet lépni. Az elérhetőséget a végfelhasználók és a piacfelügyeleti hatóságok számára könnyen érthető nyelven tüntetik fel.

(8) A gyártók gondoskodnak arról, hogy a termékhez mellékeljék a használati utasítást és a biztonsági tájékoztatót, mégpedig az adott tagállam által meghatározott, a végfelhasználók által könnyen érthető nyelven. Az ilyen használati utasításnak és biztonsági tájékoztatónak, illetve a jelölésnek egyértelműnek, érthetőnek és könnyen értelmezhetőnek kell lennie.

(9) Amennyiben a gyártó úgy ítéli meg, illetve okkal feltételezi, hogy az általa forgalomba hozott termék nem felel meg ezen irányelv rendelkezéseinek, haladéktalanul meghozza a szükséges kiigazító intézkedéseket a termék megfelelőségének biztosítása érdekében, és adott esetben kivonja a terméket forgalomból vagy visszahívja azt. Ezenkívül abban az esetben, ha a termék kockázatot jelent, a gyártók erről – és különösen a megfelelés hiányának és a meghozott kiigazító intézkedéseknek a részleteiről – haladéktalanul tájékoztatják azon tagállamok illetékes nemzeti hatóságait, amelyekben a szóban forgó terméket forgalmazták.

(10) A gyártók valamely illetékes nemzeti hatóság indokolt kérésére az adott hatóság számára könnyen érthető nyelven átadják a termék ezen irányelvnek való megfelelőségének igazolásához szükséges összes nyomtatott vagy elektronikus formátumú információt és dokumentációt. A hatóság kérésére a gyártó együttműködik a hatósággal az általa forgalomba hozott termékek által képviselt kockázatok kiküszöbölésére hozott intézkedések terén.

74. § A gyártók kötelezettségei

A gyártók meghatározását ld. az 55.§-ban.

A 2014/34/EU ATEX irányelvben megállapított kötelezettségek alapján a gyártó felel a következőkért:

- a szükséges elemzés elvégzése majd annak megállapítása, hogy adott gyártmány az Irányelv hatálya alá esik-e és milyen követelmények vonatkoznak rá (a magyarázatot ld. a 32. §-ban);
- a gyártmány megtervezése és létrehozása az Irányelvben megállapított alapvető egészségügyi és biztonsági követelményekkel összhangban;
- az Irányelvben megállapított, a gyártmány alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek való megfelelőségére vonatkozó értékelési eljárás végrehajtása (ld. 13. cikk);
- az EU-megfelelőségi nyilatkozat vagy írásbeli megfelelőségi igazolás aláírása;
- jelölések biztosítása és utasítások megadása a biztonságos használathoz, karbantartáshoz stb. az Irányelv II. mellékletében leírtak szerint.

A gyártó kizárólagos és közvetlen felelősséget vállal azért, hogy a gyártmány megfeleljen vonatkozó uniós jogszabályoknak. A gyártónak értenie kell a termék tervezéséhez és létrehozásához egyaránt, hogy képes legyen nyilatkozni annak megfelelőségéről a releváns uniós jogszabályok gyártmányra vonatkozó rendelkezéseire és követelményeire tekintettel.

Piacfelügyeleti célokra az EU-megfelelőségi nyilatkozatot és adott esetben az írásbeli megfelelőségi igazolást az adott felhasználóhoz kiszállított minden egyes termékhez vagy azonos termékek minden egyes tételéhez kiadott információkhoz kell mellékelni. Ezeket a dokumentumokat, valamint az irányelvet átültető nemzeti jogszabályok által előírt nyelvi követelményeknek megfelelő fordításokat nyomtatott formában kell mellékelni, ugyanúgy, mint azokat a biztonsági információkat, melyeknek az ATEX irányelv szerint a terméket kísérniük kell. Míg a biztonsági információkat nyomtatott formában kell biztosítani, a többi (nem biztonsági) utasítást elektronikusan vagy más formátumú adatként is meg lehet adni. Felkérésre azonban a nyomtatott változatot ekkor is ingyenesen hozzáférhetővé kell tenni piacfelügyeleti hatóságok és a végfelhasználók számára.

A gyártó kötelezettségeit a megfelelőség-értékelés, a CE-jelölés, az EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőség írásbeli igazolása (ha van) vonatkozásában az 2014/34/EU irányelv 12–16. cikke és az ezekhez kapcsolódó mellékletek részletezik, csak úgy, mint azokat a kötelezettségeket, melyek meghatározzák, hogy az EU-megfelelőségi nyilatkozatot a műszaki dokumentációval együtt az utolsó termék gyártását követő 10 éven át meg kell őrizni és szükség esetén az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.1 „Gyártó” cikkét.

75.§ Alvállalkozói szolgáltatások igénybevétele a gyártó által

Előfordulhat, hogy a gyártó alvállalkozásba adja a gyártmány tervezését, gyártását, összeszerelését, csomagolását, feldolgozását vagy címkézését. A terméket a gyártó ilyenkor a saját neve alatt hozza forgalomba, vagyis saját magát gyártóként tünteti fel, függetlenül attól, hogy részt vett-e a fizikai/tényleges gyártási folyamatokban.

Az ilyen típusú alvállalkozásba adás esetén a gyártónak fenn kell tartania a gyártmány feletti általános ellenőrzést, és gondoskodni kell róla, hogy a gyártó megkapja az összes információt, melyre az Irányelv szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez szüksége van.

Ilyen esetekben a gyártó nem mentesülhet gyártói kötelezettségei alól, mivel a gyártó felelős a vonatkozó megfelelőség-értékelési eljárások alkalmazásáért, ideértve a bejelentett szervezet bevonását is például a jóváhagyásba és a gyártó minőségirányítási rendszerének időszakos felülvizletébe, ahol az Irányelv ezt előírja.

76.§ A gyártók és a minőségbiztosításon alapuló megfelelőség-értékelés (IV. és VII. melléklet)

Az alvállalkozók bevonása miatt a gyártó esetleg nem tudja bizonyítani (a bejelentett szervezet számára), hogy saját minőségbiztosítási rendszere garantálja a termék megfelelőségét az irányelv követelményei szerint. A gyártási folyamat minőségbiztosítását (IV. melléklet) vagy a termékre vonatkozó minőségbiztosítási rendszereket (VII. melléklet) magának a gyártónak és/vagy az alvállalkozónak a tényleges gyártóüzemében bejelentett szervezetnek kell kiértékelnie, ideértve az időszakos auditokat is.

A gyártó nem támaszkodhat a bejelentett szervezet által a harmadik feleknél végzett auditokra az irányelv szerinti kötelezettségeinek teljesítésében. A bejelentett szervezet e célból az alvállalkozó számára nem adhat ki minőségbiztosítási értesítést, kivéve, ha ugyanarra a gyártmányra az alvállalkozó saját EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal rendelkezik.

Abban az esetben, ha „A” gyártó „B” alvállalkozót bízta meg egy gyártmány előállításával vagy címkézésével, amely ugyanazt a terméket saját neve alatt hozza forgalomba, akkor elegendő, ha a gyártó második tanúsítványt kérelmez az alvállalkozó tanúsítványa alapján. A gyártótól elvárják, hogy benyújtsa:

- az eredeti tanúsítványt,

- az eredeti gyártó nyilatkozatát arról, hogy a kereskedelmi megbízott neve alatt előállítandó berendezés megegyezik az eredetileg tanúsított berendezéssel,
- a kereskedelmi megbízott nyilatkozata arról, hogy a forgalomba hozott berendezések megegyeznek az eredetileg tanúsítottakkal, és
- az A gyártó és a B alvállalkozó közötti szerződéses megállapodás másolata.

77.§ Tanúsítványok és CE jelölés az eredeti gyártó nevének feltüntetése nélkül

Ebben a szakaszban ennek különböző eseteivel foglalkozunk.

1. eset: meghatalmazott képviselő

Az értékelést és a tanúsítványt a gyártó kérelmezi, és ha a tanúsítványt megkapják, az a gyártó nevére szól.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozattal és a CE-jelöléssel a gyártó vagy meghatalmazott képviselője egyaránt foglalkozhat, de egyszerre mindkettő nem. A kötelező jelölésen fel kell tüntetni a gyártó nevét. A gyártó gyártási szakaszában részt vevő bejelentett szervezet számát a CE-jelölés után kell feltüntetni.

Aki nem meghatalmazott képviselő, az nem adhat ki EU-megfelelőségi nyilatkozatot, illetve nem alkalmazhatja a CE-jelölést.

A meghatalmazott képviselőt a gyártói műveletekhez kapcsolódva azok kiterjesztésének tekintik. A gyártó nevét fel kell tüntetni az adattáblán.

2. eset: „De facto” gyártó

Az értékelést bárki kérelmezheti, aki nem gyártó. Sikeres értékelés esetén a tanúsítvány a kérelmező nevére fog szólni, és az illető neve fog szerepelni a típus táblán is, feltéve, hogy képes meggyőzni a választott bejelentett szervezetet, övé a teljes felelősség, és ellenőrzése alatt tartja az eladható gyártmány a tervezését.

Függetlenül attól, hogy a gyártmányt hol állították elő, az illető EU megfelelelőségi nyilatkozatot adhat ki, alkalmazhatja a CE-jelölést és hozzáadhatja a gyártási szakasz jóváhagyásában érintett bejelentett szervezet számát, feltéve, hogy teljes mértékben felelős a termelésért és ellenőrzése alatt tartja azt.

Ebben az esetben az illető a termék "tényleges" (de facto) gyártója. Teljes felelősségét például a valódi gyártóval kötött gyártási alvállalkozói szerződéssel igazolhatja. Ebben az esetben a "de facto" gyártó felelős a bejelentett szervezet bevonásáról is a gyártás során alkalmazott minőségirányítási rendszer jóváhagyásába és időszakos felülvizelési tevékenységeibe az EU-ban vagy a világ más tájain.

A CE-jelölés után azt a bejelentett szervezetet kell megadni, amelyet a „de facto” gyártó jelöl ki a minőségirányítási rendszer értékelésére.

3. eset: Második EU típusvizsgálati tanúsítvány második gyártó vagy kereskedelmi ügynök nevében

Az „A” gyártó, akinek a minőségirányítási rendszerét az „NB1” bejelentett szervezet a 2014/34/EU irányelv szerint jóváhagyta, olyan berendezéseket gyárt és értékesít, amelyekre saját nevében kiállított EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal rendelkezik. Egy második gyártó, „B”, aki kereskedőként jár el, és minőségirányítási rendszerét a 2014/34/EU irányelv szerint egy másik „NB2” bejelentett szervezet hagyta jóvá, saját nevére (azaz B-re) az eredeti gyártónak (azaz „A”-nak) az „NB” bejelentett szervezet által korábban kiadott tanúsítvány alapján EU-típusvizsgálati tanúsítványt kér. A tanúsítvány kézhezvétele után előállítja a terméket, kiadja saját EU-megfelelőségi nyilatkozatát, az „NB2” bejelentett szervezet azonosító számával alkalmazza a CE-jelölést, és saját nevében értékesíti a berendezést az EU piacán.

Alternatív megoldásként a B gyártó dönthet úgy, hogy a berendezést alvállalkozóval gyárttatja le. Ebben az esetben biztosítani kell, hogy az alvállalkozó által alkalmazott minőségbiztosítási rendszer megfeleljen a 2014/34/EU irányelv vonatkozó követelményeinek. Ha a minőségbiztosítási rendszert megint csak az NB2 bejelentett szervezet jóváhagyja, a B gyártó kiállíthatja saját EU-megfelelőségi nyilatkozatát, az NB2 bejelentett szervezet azonosító számával együtt alkalmazhatja a CE-jelölést, és a terméket saját nevében értékesítheti az EU piacán.

Bár a második EU-típusvizsgálati tanúsítvány kiadását egy második gyártó nevére a 2014/34/EU irányelv kifejezetten nem szabályozza, maga az eljárás indokoltnak tűnik a bevált kereskedelmi gyakorlatok támogatása érdekében (pl. gyártás vagy értékesítés licenc alapján).

A második tanúsítvány kérelmezésekor a gyártónak vagy a „B” kereskedelmi megbízottnak a megfelelő bejelentett szervezethez az EU piacra szükséges terméktanúsítvány megszerzéséhez be kell nyújtania:

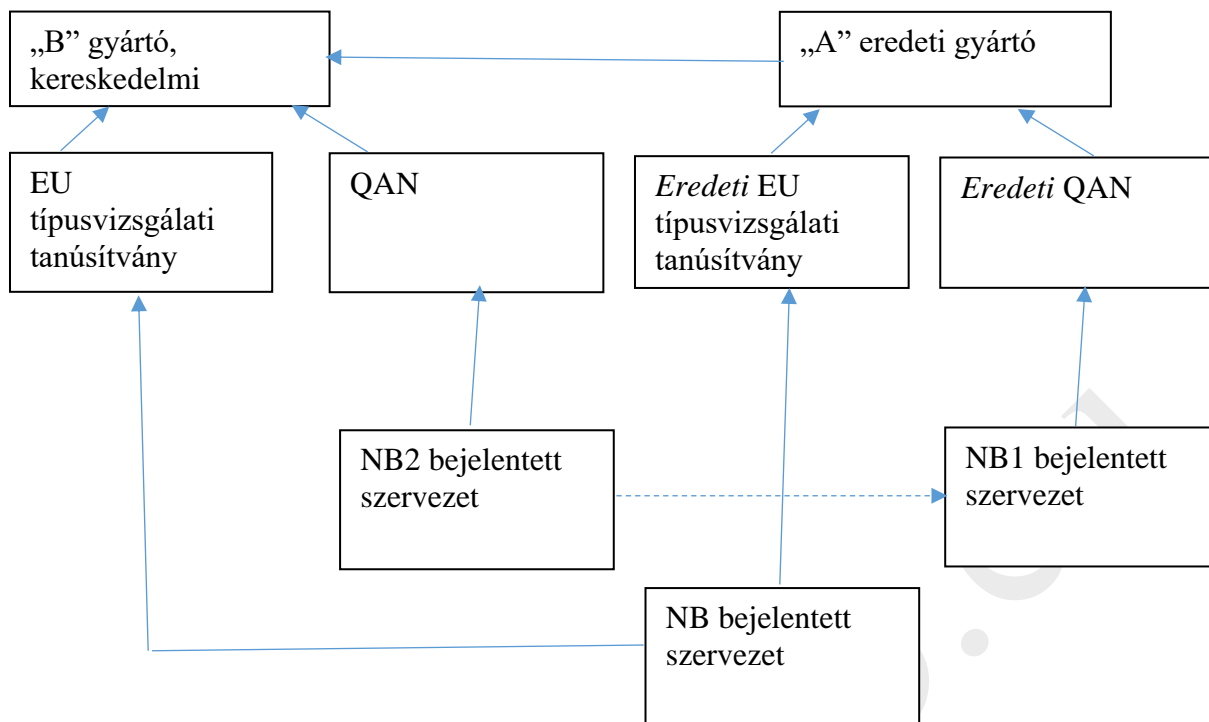
- az „NB” bejelentett szervezet által „A” nevére kiállított EU-típusvizsgálati tanúsítvány eredeti példányát vagy másolatát,
- az eredeti „A” gyártó nyilatkozatát arról, hogy a második „B” gyártó vagy kereskedelmi megbízott neve alatt gyártandó berendezés megegyezik az eredetileg tanúsított berendezéssel,
- a második „B” gyártó vagy kereskedelmi megbízott nyilatkozatát arról, hogy az EU piacára behozott berendezések megegyeznek az eredetileg tanúsítottakkal, és
- az „A” és „B” közötti szerződéses megállapodás eredeti példányát vagy másolatát.

NB, mint az „A” gyártó gyártmányát értékelő bejelentett szervezet új EU-típusvizsgálati tanúsítványt és jelentést állít ki az „A” gyártó nevére kiadott EU-típusvizsgálati tanúsítvány és jelentés alapján.

Erre a folyamatra azért van szükség, hogy a minőségirányítási lépéseket a Minőségbiztosítás nyomon követhetőségének biztosításához vissza lehessen követni egészen az eredeti EU-típusvizsgálati értékeléséhez. Valójában a „B” gyártónak vagy kereskedelmi megbízottnak meg kell szereznie az EU piacára szükséges minőségbiztosítási jelentést (QAN): tehát az NB2 bejelentett szervezet, amely „B” minőségbiztosítási rendszerét értékeli, minőségbiztosítási jelentést ad ki „B” számára, miután megbizonyosodott arról, hogy az Irányelv megfelelő mellékletének követelményei teljesülnek. Mivel „B” fizikailag nem saját maga állítja elő az ATEX gyártmányt, a IV. vagy a VII. melléklet szerinti teljes körű értékelést csak akkor lehet elvégezni, ha megállapítást nyer „A” - mint „B” gyártmányának tényleges gyártója - minőségbiztosítási rendszerének megfelelését, mégpedig a következők biztosítása érdekében:

- a minőségbiztosítási lépések visszavezethetők az NB1 bejelentett szervezet által kiadott és „A” gyártó birtokában lévő eredeti EU-típusvizsgálathoz;
- a IV. vagy VII. melléklet követelményeinek való megfelelést „B” kereskedelmi megbízott és „A” tényleges gyártó minőségbiztosítási rendszerei együttesen bizonyítják, ahol az egyes minőségbiztosítási rendszerekre a fenti sorrendben az NB2 és az NB1 által kiadott QAN-ok vonatkoznak;
- az EU-típusvizsgálati tanúsítványban azonosított gyártmányokra megfelelő minőségbiztosítási rendszer létezik, így az NB2 bejelentett szervezet ki tudja állítani saját QAN-ját a B kereskedelmi megbízottnak, és engedélyezheti saját-számának feltüntetését a CE-jelölés mellett, „B” gyártmányának címkéjén.

Ld. még a következő diagramot:

A „B” kereskedelmi megbízott tehát EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal rendelkezik, amelyet az NB bejelentett szervezet adott ki az „A” gyártó nevére kiállított EU-típusvizsgálati tanúsítvány alapján, valamint az NB2 bejelentett szervezet által kiadott, saját nevére kiállított minőségbiztosítási jelentéssel, amely lehetővé teszi, hogy a „B” nevében forgalomba hozott ATEX gyártmányon fel lehessen tüntetni az NB2 számát. Az NB2-nek erről értesítenie kell az NB1-et.

Az EU piacon új ATEX gyártmány jelenik meg, melyet látszólag „B” gyárt, és megfelel az ATEX irányelv követelményeinek, ugyanakkor a piacnak elvileg nincs tudomása a „B” és „A” közötti kapcsolatokról, az ATEX irányelv értelmében tehát B "gyártónak" minősül, és teljesítette a gyártóra vonatkozó összes követelményt.

Annak biztosítása érdekében, hogy az Irányelv követelményei ténylegesen teljesüljenek, a „B” kereskedelmi megbízott birtokában lévő QAN és az „A” gyártónak kiadott QAN közti kapcsolatnak világosan nyomon követhetőnek kell lennie, különös tekintettel a következők biztosítására:

- az „A” birtokában lévő és a „B”-nek kiadott EU-típusvizsgálati tanúsítvány alapjául szolgáló eredeti EU-típusvizsgálati tanúsítványnak szerepelnie kell egy meglévő QAN-ban;
- a B neve alatt címkézett verziót az eredeti termék gyártójának bejelentett szervezete (NB1) a felüyeleti értékelés során meg fogja vizsgálni, mivel lehetséges, hogy NB1 nincs tisztában „B” tevékenységeivel, amelyeket egy másik bejelentett szervezet (NB2) közreműködésével hajtottak végre.

Ellenkező esetben fennáll az a komoly veszély, hogy az NB bejelentett szervezet által a B kereskedelmi megbízottnak kiállított EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt gyártmány esetében az NB1, vagyis az eredeti gyártó („A”) bejelentett szervezete soha nem fogja elvégezni a minőségbiztosítási rendszer értékelését a gyártás tényleges helyszínén, ami alapvetően aláássa az ATEX irányelv alapelveit.

Megoldást jelent, ha „B” kereskedelmi megbízott EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal rendelkezik, és „B” és „A” (a tényleges gyártó, akivel „B” szerződéses kapcsolatban áll) QAN-jait frissítik, hogy azonosítsák azokat a gyártmányokat, melyeket „B” EU-típusvizsgálati tanúsítványa lefed. Ez a megoldás biztosítja, hogy „B” kereskedelmi megbízott és „A” gyártó (a gyártmány tényleges gyártója), minőségbiztosítási rendszerét megvizsgálják az illetékes NB1 és NB2 bejelentett szervezetek.

A fentiekén kívül abban az esetben, ha „B” kereskedelmi megbízott az ATEX-gyártmány biztonságával kapcsolatos problémát fedez fel, vagy erről értesítést kap, akkor a termék minőségbiztosítása könnyen visszavezethető az

eredeti gyártóhoz, vagyis „A”-hoz, függetlenül attól, hogy hány bejelentett szervezetet vesz részt a folyamatban, és az azonos típusú gyártmány összes többi kereskedelmi megbízottját egyszerűen értesíthetik a problémáról.

78.§ ATEX gyártmányok gyártása saját használatra

Bárki, aki az Irányelv hatálya alá tartozó olyan termékeket helyez üzembe, amelyet saját használatra készített, gyártónak tekintendő, és köteles betartani az Irányelv gyártói kötelezettségekre vonatkozó követelményeit. Ez a saját felhasználásra gyártott új termékekre ugyanúgy vonatkozik, mint a lényegesen módosított használt termékekre (ld. 33.§).

79.§ Az Európai Unió hivatalos nyelvei

A „végfelhasználók számára könnyen érthető nyelv” meghatározása az érintett tagállamokban, ahogyan azt a 6. cikk (8) bekezdésében szerepel az utasításokra és biztonsági információkra vonatkozóan, a 27 EU tagállamban használt hivatalos nyelvek alapján történik. Jelenleg az Európai Unióban 24 hivatalos nyelvet használnak:

Ausztria - német
Olaszország - olasz
Belgium - holland, francia és német
Lettország - lett
Bulgária - bolgár
Litvánia - litván
Horvátország - horvát
Luxemburg - francia és német
Ciprus - görög
Málta - máltai és angol nyelven
Cseh Köztársaság - cseh
Hollandia - holland
Dánia - dán
Lengyelország - lengyel
Észtország - észt
Portugália - portugál
Finnország - finn és svéd
Románia - román
Franciaország - francia
Szlovákia - szlovák
Németország - német
Szlovénia - szlovén
Görögország - görög
Spanyolország - spanyol (kasztíliai)
Magyarország - magyar
Svédország - svéd
Írország - ír (gael) és angol

Néhány olyan tagállam, amelynek két vagy több hivatalos nyelve van (Belgium, Finnország), csak azokon a területeken fogadja el az egyik nyelv használatát, ahol csak azt az adott nyelvet beszélik. Más, két hivatalos nyelvvel rendelkező tagállamok (Málta és Írország) elfogadják az angol nyelv kizárólagos használatát. A gyártóknak azt javasoljuk, hogy nyelvi kérdésekben egyeztessenek az érintett nemzeti hatóságokkal.

A többi olyan országban, ahol az ATEX irányelv az Európai Gazdasági Térség (EGT), a Svájccal kötött kölcsönös elismerési megállapodás (MRA) és a Törökországgal kötött vámügyi unió (CU) értelmében alkalmazandó, az Irányelvet végrehajtó nemzeti rendelkezések megkövetelik az az érintett ország hivatalos nyelvének használatát (i):

Izland - izlandi

Svájc - francia, német és olasz

Liechtenstein - német

Törökország - török

Norvégia - norvég

7. cikk

Meghatalmazott képviselők

(1) A gyártók írásbeli megbízással meghatalmazott képviselőt nevezhetnek ki. A 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek és a 6. cikk (2) bekezdésében említett műszaki dokumentáció elkészítésére vonatkozó kötelezettség nem képezik a meghatalmazott képviselő megbízásának részét.

(2) A meghatalmazott képviselő a gyártótól kapott megbízásban meghatározott feladatokat látja el. A megbízás legalább az alábbiak elvégzését engedélyezi a meghatalmazott képviselőnek:

a) a termék forgalomba hozatalát követően tíz évig megőrzi és a nemzeti piacfelügyeleti hatóságok rendelkezésére bocsátja az EU-megfelelőségi nyilatkozatot – vagy adott esetben a megfelelőségi nyilatkozatot – és a műszaki dokumentációt;

b) egy illetékes nemzeti hatóság indokolt kérésére átadja az említett hatóságnak a termék megfelelőségének igazolásához szükséges összes információt és dokumentációt;

c) az illetékes nemzeti hatóságok kérésére együttműködik velük a megbízása körébe tartozó termék jelentette kockázatok kiküszöbölése érdekében tett intézkedések terén.

80.§ Meghatalmazott képviselők

A meghatalmazott képviselők definícióját ld. az 56.§-ban.

Az 2014/34 / EU ATEX irányelv 7. cikke, valamint a III – IX. melléklet vonatkozó rendelkezései meghatározzák az EU-ban letelepedett meghatalmazott képviselő kötelezettségeit a megfelelőség-értékelés, a CE-jelölés, az EU-megfelelőségi nyilatkozat vonatkozásában, valamint előírják az EU-megfelelőségi nyilatkozat és a műszaki dokumentáció megőrzésének szabályait: ezeket az utolsó termék gyártásától számított 10 (tíz) évig meg kell őrizni, és szükség esetén az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.2. „Meghatalmazott képviselő” szakaszát.

8. cikk

Az importőrök kötelezettségei

(1) Az importőr kizárólag megfelelő termékeket hozhat forgalomba a piacon.

(2) A termék forgalomba hozatala előtt az importőrök meggyőződnek arról, hogy a gyártó elvégezte a 13. cikkben említett releváns megfelelőség-értékelési eljárást. Megbizonyosodnak róla, hogy a gyártó elkészítette a műszaki dokumentációt, a terméken adott esetben fel van tüntetve a CE-jelölés, mellékelve van hozzá az EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat és az előírt dokumentumok, továbbá azt, hogy a gyártó megfelel a 6. cikk (5), (6) és (7) bekezdésében meghatározott követelményeknek. Amennyiben az importőr úgy ítéli meg, vagy okkal feltételezi, hogy a termék nem felel meg a II. mellékletben előírt alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek, a terméket nem hozhatja mindaddig forgalomba, amíg megfelelővé nem tették. Ezen túlmenően, amennyiben a termék kockázatot jelent, az importőr erről tájékoztatja mind a gyártót, mind pedig a piacfelügyeleti hatóságokat.

(3) Az importőrök a terméken, vagy ha ez nem lehetséges, annak csomagolásán vagy a kísérő dokumentáción feltüntetik nevüket, bejegyzett kereskedelmi nevüket vagy bejegyzett védjegyüket és postai címüket, amelyen kapcsolatba lehet lépni velük. Az elérhetőséget a végfelhasználók és a piacfelügyeleti hatóságok számára könnyen érthető nyelven tüntetik fel.

(4) Az importőrök gondoskodnak arról, hogy a termékhez mellékelve legyen a használati utasítás és a biztonsági tájékoztató, mégpedig az adott tagállam által meghatározott, a végfelhasználók által könnyen érthető nyelven.

(5) Az importőrök biztosítják, hogy amíg a termék a felelősségi körükbe tartozik, a tárolásának és a szállításának körülményei ne veszélyeztessék a II. mellékletben meghatározott alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek való megfelelését.

(6) Ha a termékkel járó kockázatokra tekintettel indokolt, az importőrök a végfelhasználók egészségének védelme és biztonsága érdekében elvégzik a forgalmazott termék mintavizsgálatát, amelynek során kivizsgálják a panaszokat, szükség esetén nyilvántartást vezetnek ezekről, továbbá a nem megfelelő termékekről, valamint a termék visszahívásokról, és folyamatosan tájékoztatják a forgalmazót minden ilyen nyomon követési intézkedésről.

(7) Azok az importőrök, amelyek úgy ítéli meg, illetve okuk van feltételezni, hogy az általuk forgalomba hozott termék nem felel meg ezen irányelvnek, azonnal meghozzák a szükséges kiigazító intézkedéseket e termék megfelelőségének biztosítására, a terméket adott esetben kivonják a forgalomból, vagy visszahívják. Ezenkívül abban az esetben, ha a termék kockázatot jelent, az importőrök erről – és különösen a megfelelés hiányának és a meghozott kiigazító intézkedéseknek a részleteiről – haladéktalanul tájékoztatják azon tagállamok illetékes nemzeti hatóságait, amelyekben a szóban forgó terméket forgalmazták.

(8) Az importőrök a termék forgalomba hozatalát követően a nemzeti piacfelügyeleti hatóságok számára tíz évig elérhetővé teszik az EU-megfelelőségi nyilatkozat egy példányát, vagy adott esetben a megfelelőségi nyilatkozatot és biztosítják, hogy a műszaki dokumentáció kérésre e hatóságok rendelkezésére bocsátható legyen.

(9) Az importőrök valamely illetékes nemzeti hatóság indokolt kérésére átadják a termék megfelelőségének igazolásához szükséges összes nyomtatott vagy elektronikus formátumú információt és dokumentációt, amelyet az adott hatóság számára könnyen érthető nyelven kell a hatóság rendelkezésére bocsátani. A hatóság kérésére az importőrök együttműködnek a hatósággal az általuk forgalomba hozott termékek által képviselt kockázatok kiküszöbölésére hozott intézkedések terén.

81.§ Importőrök kötelezettségei

Az importőr meghatározását ld. az 57.§-ban.

Az importőrnek az Irányelv alapján fontos és egyértelműen meghatározott felelősségei vannak, melyek nagymértékben azokra a felelősségi körökre épülnek, amelyek az EU-ban letelepedett gyártókra vonatkoznak.

Az importőrnek biztosítania kell, hogy a gyártó megfelelően teljesítette kötelezettségeit. Az importőr nem csupán a termékek viszonteladója, hanem kulcsszerepet játszik az importált termékek megfelelőségének garantálásában is.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.3. „Importőr” szakaszát.

9. cikk

A forgalmazók kötelezettségei

(1) A termék forgalmazásakor a forgalmazók kellő gondossággal járnak el az ezen irányelvben foglalt követelményekkel kapcsolatban.

(2) A termék forgalmazása előtt a forgalmazók ellenőrzik, hogy a terméken elhelyezték-e a szükséges CE-jelölést, és adott esetben mellékeltek-e hozzá az EU-megfelelőségi nyilatkozatot és a megfelelőségi nyilatkozatot, valamint a szükséges dokumentációt és a használati utasítást és a biztonsági tájékoztatót azon a nyelven, amely a végfelhasználók számára könnyen érthető abban a tagállamban, ahol a terméket forgalmazzák, valamint hogy a gyártók és importőrök betartották-e a 6. cikk (5), (6) és (7) bekezdésében, valamint a 8. cikk (3) bekezdésében meghatározott követelményeket. Amennyiben a forgalmazó úgy ítéli meg, vagy okkal feltételezi, hogy a termék nem felel meg a II. mellékletben előírt alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek, a terméket nem forgalmazhatja, amíg azt megfelelővé nem tették. Továbbá amennyiben a termék kockázatot jelent, a forgalmazó tájékoztatja erről a gyártót vagy az importőrt, valamint a piacfelügyeleti hatóságokat.

(3) A forgalmazók biztosítják, hogy amíg a termék a felelősségi körükbe tartozik, a tárolásának és a szállításának körülményei ne veszélyeztessék a II. mellékletben meghatározott alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek való megfelelését.

(4) Azok a forgalmazók, amelyek úgy ítéli meg, illetve okuk van feltételezni, hogy az általuk a piacon forgalmazott termék nem felel meg ezen irányelvnek, gondoskodnak arról, hogy meghozzák a szükséges kiigazító intézkedéseket e termék megfelelőségének biztosítása, a terméket adott esetben kivonják a forgalomból vagy visszahívják. Ezenkívül abban az esetben, ha a termék kockázatot jelent, a forgalmazók erről – és különösen a megfelelés hiányának és a meghozott kiigazító intézkedéseknek a részleteiről – haladéktalanul tájékoztatják azon tagállamok illetékes nemzeti hatóságait, amelyekben a szóban forgó terméket forgalmazták.

(5) A forgalmazók valamely illetékes nemzeti hatóság indokolt kérésére az említett illetékes hatóság rendelkezésére bocsátják a termék megfelelőségének igazolásához szükséges összes nyomtatott vagy elektronikus formátumú információt és dokumentációt. A forgalmazó annak felkérésre együttműködik az említett hatósággal az általa forgalmazott termékek által képviselt kockázatok kiküszöbölése érdekében tett intézkedések terén.

82.§ A forgalmazók kötelezettségei

A forgalmazó meghatározását ld. az 58.§-ban.

A gyártók és az importőrök mellett a forgalmazók képezik a gazdasági szereplők harmadik kategóriáját, akikre konkrét kötelezettségek vonatkoznak.

A kiskereskedőknek, nagykereskedőknek és az értékesítési lánc többi forgalmazójának nem szükséges kedvezményes kapcsolatot fenntartaniuk a gyártóval úgy, mint a meghatalmazott képviselőnek. A forgalmazó további terjesztés céljából termékeket vásárol a gyártótól, az importőrtől, vagy egy másik forgalmazótól.

Az alkalmazandó követelményeket illetően a forgalmazónak kellő gondossággal kell eljárnia, így tudnia kell, hogy mely termékeken kell feltüntetni a CE-jelölést, milyen információkat kell mellékelni a termékekhez (pl. EU megfelelési nyilatkozat), milyen nyelvi követelmények vonatkoznak a címkézésre, a használati utasításokra vagy más kísérő dokumentumokra, és hogyan kell egyértelműen jelezni, ha a termék nem megfelelő. A forgalmazó köteles bizonyítani a nemzeti piacfelügyeleti hatóságok felé, hogy kellő gondossággal járt el, és gondoskodott arról, hogy a gyártó vagy meghatalmazott képviselője, vagy az a személy, aki a terméket számára átadta, megtette az Irányelv által előírt intézkedéseket, mint ezt a forgalmazók kötelezettségei felsorolják.

Harmadik országokból származó termékek esetén a megfelelés-értékelés, az EU-megfelelési nyilatkozat és a műszaki dokumentáció elkészítése és megőrzése továbbra is a gyártó és/vagy az importőr felelőssége. A forgalmazó nem köteles ellenőrizni, hogy a már forgalomba hozott termék megfelel-e mindenkor hatályos jogi előírásoknak, ha ezek megváltoznak. A forgalmazó kötelezettségei azokra az alkalmazandó jogszabályokra vonatkoznak, amelyek akkor voltak hatályban, amikor a gyártmányt a gyártó vagy az importőr forgalomba hozta, hacsak ezzel kapcsolatban külön jogszabály másképp nem rendelkezik.

A forgalmazónak képesnek kell lennie arra, hogy azonosítsa a gyártót, annak meghatalmazott képviselőjét, az importőrt vagy azt a személyt, aki számára a gyártmányt szállította, ezzel támogatva a piacfelügyeleti hatóságokat az EU-megfelelési nyilatkozat és a műszaki dokumentáció szükséges részeinek megszerzésében. A piacfelügyeleti hatóságok a műszaki dokumentációt közvetlenül a forgalmazótól is kérhetik, azonban a forgalmazó várhatóan nem rendelkezik ezekkel a dokumentumokkal.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.4. „Forgalmazó” szakaszát.

10. cikk

Azon esetek, amelyekben a gyártói kötelezettségek vonatkoznak az importőrökre és a forgalmazókra

Egy importőrt vagy forgalmazót, amennyiben saját neve vagy védjegye alatt hoz forgalomba egy terméket, illetve olyan módon módosít egy már forgalomba hozott terméket, ami befolyásolja a termék ezen irányelvnek való megfelelését, ezen irányelv alkalmazásában gyártónak kell tekinteni, és a 6. cikkben a gyártókra előírt kötelezettségek terhelik.

83.§ Importőrök és a forgalmazók gyártói kötelezettségei

Ha a gyártmányt más személy neve vagy védjegye alatt forgalmazzák, akkor ezt a személyt kell gyártónak tekinteni.

A gyártó felelőssége minden természetes vagy jogi személyre vonatkozik, aki a használatra kész gyártmányt összeszereli, csomagolja, feldolgozza vagy címkézi, és saját neve vagy védjegye alatt hozza forgalomba. Ezenkívül a gyártó felelőssége azokra is vonatkozik, akik a gyártmány rendeltetését oly módon változtatják meg, hogy ennek kapcsán a gyártmány esetében eltérő alapvető vagy egyéb jogi követelmények válnak érvényessé, vagy forgalomba hozatal céljából lényegesen módosítják vagy újraépítik a gyártmányt (ezáltal új terméket hozva létre).

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 3.1. „Gyártó” szakaszát

11. cikk

A gazdasági szereplők azonosítása

A gazdasági szereplőknek kérésre azonosítaniuk kell a piacfelügyeleti hatóságok felé a következőket:

- a) azokat a gazdasági szereplőket, amelyek nekik a terméket szállították;
- b) azokat a gazdasági szereplőket, amelyeknek a terméket szállították.

A gazdasági szereplőknek a termék részükre történő kiszállítását követően 10 évig, illetve a termék általuk történő kiszállítását követően 10 évig képesnek kell lenniük az első bekezdésben említett információk bemutatására.

84.§ A gazdasági szereplők azonosítása

A gazdasági szereplők kötelesek 10 (tíz) évig nyomon követni azokat a gazdasági szereplőket, akiknek gyártmányt szállítottak, vagy akiktől gyártmányt vásároltak. A végfelhasználókra ez a követelmény nem vonatkozik, mivel őket nem tekintik gazdasági szereplőnek.

Az Irányelv nem írja elő, hogy a gazdasági szereplők miként teljesítik ezt a követelményt, de meg kell jegyezni, hogy a piacfelügyeleti hatóságok bekérhetik a termék származásának nyomon követését lehetővé tevő releváns dokumentumokat a számlákkal együtt, ezért hasznos lehet a számlákat a számviteli jogszabályokban előírtnál hosszabb ideig megőrizni, a nyomon követhetőségre vonatkozó követelményeknek való megfelelésig biztosításához.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 4.2 „Nyomonkövethetőségi követelmények” szakaszát

3. FEJEZET

A TERMÉK MEGFELELŐSÉGE

85.§ A termék megfelelése

Az ATEX 2014/34/EU irányelv 3. fejezete a termékek megfelelésének vélelmezésével, a megfelelésértékelési eljárásokkal és az EU megfelelési nyilatkozatával foglalkozik.

12. cikk

A termékek megfelelésének vélelmezése

(1) Azokról a termékekről, amelyek megfelelnek az olyan harmonizált szabványoknak, illetve azok egyes részeinek, amelyek hivatkozásait közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában, vélelmezni kell, hogy megfelelnek az említett szabványok vagy azok részei által meghatározott, a II. mellékletben megadott alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek.

(2) Harmonizált szabványok hiányában a tagállamok kötelesek megtenni minden általuk szükségesnek tartott lépést annak biztosítására, hogy az adott termékek vonatkozásában az érintett felek figyelmét felhívják azokra a meglévő nemzeti szabványokra és műszaki előírásokra, amelyeket a II. mellékletben előírt alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények megfelelő alkalmazásához szükségesek, illetve fontosak

86.§ A termékek megfelelőségének vélelmezése

A termékek megfelelőségének vélelmét az olyan harmonizált európai szabványok képezik, amelyekre az Európai Unió Hivatalos Lapjában hivatkoznak.

Az európai szabványok kidolgozásában európai szabványügyi szervezetek (CEN, CENELEC és ETSI) és ezek speciális műszaki bizottságai, valamint az egyéb érdekelt ágazati felek (nemzeti szakértők, bejelentett szervezetek, ipar stb.) vesznek részt. A megfelelőség igazolására általában ezeket a szabványokat választják, miután harmonizált szabványok formájában elérhetővé válnak.

Az önkéntesen alkalmazott harmonizált szabványok képviselik az egyetlen olyan dokumentum-típust, amelynek alkalmazása biztosítja az Irányelv szerinti megfelelőség vélelmét. A gyártók más meglévő európai, nemzetközi vagy nemzeti szabványok és/vagy műszaki előírások használata mellett is dönthetnek, ha ezeket fontosnak, relevánsnak vagy hasznosnak tekintik az Irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek való megfelelőség biztosításához, illetve egyéb ellenőrzési módszereket is választhatnak a le nem fedett egyéb követelményeknek való megfelelőség eléréséhez.

Az európai szabványokat az új műszaki ismeretekre reagálva rendszeresen módosítják és frissítik, hogy tükrözzék az aktuálisan legmodernebbnek tekinthető fejleményeket.

Adott szabvány frissítése során a gyártó továbbra is alkalmazhatja az aktuálisan érvényes harmonizált szabványt az Irányelvnek való teljes megfelelés igazolására, egészen addig, amíg annak helyébe új harmonizált szabvány nem lép (amíg nem lép hatályba az új szabvány), vagyis a szokásos módon megállapított átmeneti időszak végéig.

87.§ Harmonizált európai szabványok az EU hivatalos lapjában

Az 2014/34/EU ATEX irányelvben hivatkozott harmonizált európai szabványok összevont jegyzéke, amelyet az Európai Unió Hivatalos Lapjában (OJEU) tett közzé, az "EUR-Lex" weboldalon:

<http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html>

és a Bizottság honlapján:

<http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/equipment-explosive-atmosphere/> található meg.

Az ATEX-re vonatkozó európai szabványokat két európai szabványügyi szervezet állítja elő és teszi közzé:

- Európai Szabványügyi Bizottság (CEN): Avenue Marnix 17, 1000 Brüsszel, Belgium; tel. (32-2) 550 08 11; fax (32-2) 550 08 19; honlap: <http://www.cen.eu>;

- Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (CENELEC): Avenue Marnix 17, 1000 Brüsszel, Belgium; tel. (32-2) 519 68 71; fax (32-2) 519 69 19; a <http://www.cenelec.eu> webhely.

Az európai harmonizált szabványok nemzeti rendszerekbe átültetett változatai a nemzeti szabványügyi testületektől, a CEN és a CENELEC tagjaitól érhető el.

88.§ Szabványosítási program

Az ATEX szektorban aktív európai szabványügyi szervezetek, vagyis a CEN és CENELEC az Európai Bizottság által kidolgozott M/596 számú szabványosítási megbízás alapján működnek.

Az Európai Bizottság a CEN-nek és a CENELEC-nek harmonizálandó európai szabványok kidolgozására adott megbízást. A megbízás hatálya az Irányelv optimális működéséhez szükséges szabványosításra terjed ki, mind a villamos, mind a nem villamos területeken.

A megbízás intenzív együttműködést igényel a CEN és a CENELEC között a következő munka elvégzésének érdekében:

- meglévő szabványok felülvizsgálata és adott esetben módosítása az irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeivel való összehangolás érdekében;

- a szükséges új szabványok létrehozása, prioritást adva a horizontális szabványoknak, amelyek az eseti alapon használandó, egyes termékekre vonatkozó társaik helyett a gyártmányok széles skálájára vonatkoznak.

A CEN és a CENELEC az ATEX szakterületre vonatkozó megbízatásuk végrehajtására két külön technikai bizottságot hozott létre:

- CEN/TC 305 "Potenciális robbanóképes közegek. Robbanás-megelőzés és -védelem"
- és
- CLC/TC 31 "Robbanásbiztos villamos gyártmányok".

Ezen műszaki bizottságokon belül több munkacsoport és albizottság végzi a részletes munkát. Ezek a bizottságok jelentős tapasztalatot halmoztak fel az évek során a potenciálisan robbanásveszélyes közegek területén.

A CEN és a CENELEC felelős (ebben a sorrendben) a villamos és nem villamos ipari szektorok szabványainak előkészítéséért. Felelősségi körükbe tartozik annak biztosítása, hogy:

- közös véleményt képviseljenek a 2014/34/EU ATEX irányelv, valamint adott esetben más vonatkozó irányelvek és rendeletek követelményeiről;
- a villamos és nem villamos ágazatok átfedő biztonsági követelményei összeegyeztethetők, a kívánt biztonsági szintek pedig egyenértékűek legyenek;
- ha egyikük a jövőben szabványokat dolgoz ki, akkor az a másik szükségleteire is tekintettel legyen, és vice versa.

13. cikk

Megfelelőség-értékelési eljárások

(1) A felszerelések, és ahol szükséges, az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett eszközök megfelelőségének értékelését az alábbiak szerint kell elvégezni:

a) az I. és II. felszereléscsoport, M1 és 1 felszerelés-kategória esetében a III. mellékletben meghatározott EU-típusvizsgálatot az alábbiak valamelyike szerint végzik:

- a IV. mellékletben meghatározott, a gyártás minőségbiztosításán alapuló típusmegfelelőség,
- az V. mellékletben meghatározott, termékHITELESÍTÉSEN alapuló típusmegfelelőség;

b) az I. és II. felszereléscsoport, M2 és 2 felszerelés-kategória esetében:

i. ezekbe a felszereléscsoportokba és osztályokba tartozó belsőégésű motorok és elektromos felszerelések esetében a III. mellékletben meghatározott EU-típusvizsgálatot az alábbiak valamelyike szerint végzik:

- a VI. mellékletben meghatározott belső gyártásellenőrzésen és felügyelt termékvizsgálaton alapuló típusmegfelelőség,
- a VII. mellékletben meghatározott, a termékminőség biztosításán alapuló típusmegfelelőség;

ii. az ezekhez a felszereléscsoportokhoz vagy osztályokhoz tartozó egyéb felszerelések eseteiben a VIII. mellékletben meghatározott belső gyártásellenőrzés, és a VIII. melléklet 2. pontjának rendelkezései szerinti műszaki dokumentáció megküldésével köteles a bejelentett szervezetet tájékoztatni, amely utóbbi köteles a dokumentáció átvételét mielőbb elismerni, és azt megőrizni;

c) a II. felszereléscsoport, 3. felszerelés-kategória esetében a VIII. mellékletben meghatározott belső gyártásellenőrzés;

d) az I. és II. felszereléscsoport esetében az e szakasz a), b) és c) pontjában felsorolt eljárásokon túlmenően a IX. mellékletben meghatározott egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelőség is alkalmazható.

(2) Az (1) bekezdés a) vagy d) pontjában említett eljárást kell alkalmazni a védelmi rendszerek megfelelőség-értékelésének végrehajtásához.

(3) A CE-jelölés feltüntetésére és az EU-megfelelőségi nyilatkozat elkészítésére vonatkozó rendelkezések kivételével az alkatrészek tekintetében az (1) bekezdésben említett eljárások alkalmazandók. A gyártó köteles írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot kibocsátani, amelyben kijelenti, hogy az alkatrészek megfelelnek ezen irányelv alkalmazandó rendelkezéseinek, és leírja jellemzőiket, valamint azt, hogy azokat milyen módon kell beépíteni a felszerelésekbe vagy védelmi rendszerekbe, hogy azok megfeleljenek a véglegesen elkészült felszerelésekkel vagy védelmi rendszerekkel szemben a II. mellékletben támasztott alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek

(4) A II. melléklet 1.2.7. pontjában említett biztonsági szempontok vonatkozásában az (1) és (2) bekezdésben említett megfelelőség-értékelési eljárások mellett a VIII. mellékletben említett eljárás is alkalmazható.

(5) Az (1), (2) és (4) bekezdéstől eltérve az illetékes hatóságok megfelelően indokolt kérésre engedélyezhetik olyan, nem alkatrésznek minősülő termékek forgalomba hozatalát és üzembe helyezését az érintett tagállam területén, amelyek esetében az (1), (2) és (4) bekezdésben említett eljárásokat nem alkalmazták, és amelyeknek a használata védelmi szempontból történik.

(6) Az (1)–(4) bekezdésben említett megfelelőség-értékelési eljárásokkal kapcsolatos dokumentumokat és a levélváltást az érintett tagállam döntése szerinti nyelven kell elkészíteni.

89.§ Megfelelőség értékelési eljárások

Az irányelv 13. cikke azokat a megfelelőség-értékelési eljárásokat mutatja be, amelyekkel a gyártó vagy az EU-ban letelepedett meghatalmazott képviselője biztosítja, hogy a gyártmány megfelel a 2014/34/EU ATEX irányelvnek és azon belül a vonatkozó alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek, és erről nyilatkozatot tesz. A cikk a III – IX. mellékletben ismertetett eljárásokra hivatkozik, az Új Jogszabályi Keret (Id. 5.§) szerinti 768/2008/EK határozat II. mellékletében lévő foglalt A – G modulok alapján.

A 13. cikk (1) bekezdésének a) pontja az I. és II. felszereléscsoport M1 és 1 felszerelés-kategóriájába tartozó berendezések; önálló védelmi rendszerek; az ilyen berendezések vagy rendszerek biztonsági berendezései; és az ilyen berendezések és eszközök alkatrészei esetében alkalmazandó eljárásokat mutatja be. A lehetőségek az alábbiak:

- i) EU-típusvizsgálat³¹ (*B modul*), majd:
 - a gyártás minőségbiztosításán alapuló típusmegfelelőség³² (*D modul*), vagy
 - termékhteleítésen alapuló típusmegfelelőség³³ (*F modul*)
- ii) Egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelőség³⁴ (*G modul*).

A 13. cikk (1) bekezdésének b) pontja az I. és II. felszereléscsoport M2 és 2 felszerelés-kategóriájába tartozó berendezések; önálló védelmi rendszerek; az ilyen berendezések vagy rendszerek biztonsági berendezései; és az ilyen berendezések és eszközök alkatrészei esetében alkalmazandó eljárásokat mutatja be. A lehetőségek az alábbiak:

³¹ Ld. III. melléklet

³² Ld. IV. melléklet

³³ Ld. V. melléklet

³⁴ Ld. IX. melléklet

Belső égésű motorok és villamos berendezések esetében:

i) EU-típusvizsgálat⁸ (*B modul*), majd:

- Belső gyártásellenőrzésen és felügyelt termékvizsgálaton alapuló típusmegfelelőség³⁵ (*C1 modul*), vagy

- A termék minőségbiztosításán alapuló típusmegfelelőség³⁶ (*E modul*).

ii) Egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelés¹¹ (*G modul*).

Egyéb berendezések esetében:

i) Belső gyártásellenőrzés³⁷ (*A modul*) és a műszaki dokumentáció³⁸ leadása a bejelentett szervezetnek³⁹, vagy tartalmának megismertetése a bejelentett szervezettel, vagy

ii) Egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelés¹¹ (*G modul*).

A 13. cikk (1) bekezdésének c) pontja a II. felszerelés-csoport 3 felszerelés-kategóriájába tartozó berendezések; önálló védelmi rendszerek; az ilyen berendezések vagy rendszerek biztonsági berendezései; és az ilyen berendezések és eszközök alkatrészei esetében alkalmazandó eljárásokat mutatja be. A lehetőségek az alábbiak:

i) Belső gyártásellenőrzés¹⁴ (*A modul*), vagy

ii) Egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelés¹¹ (*G modul*).

Másrészről, a biztonsági, vezérlő és szabályozó eszközöknek meg kell felelniük a II. melléklet 1. pontjának, különös tekintettel az 1.5. pont követelményeire.

A 8. cikk hivatalos megfelelés-értékelési eljárásait kell alkalmazni, és a biztonsági eszközöket azon felszerelés-csoport és felszerelés-kategória szerint kell értékelni, amelybe a biztonsági eszközökből és vezérelt berendezésből álló rendszer tartozik. Bizonyos esetekben magát a kombinációt kell értékelni (pl. inverteres villanymotorok), de általában az eszköz-csoport és a megfelelő biztonsági eszközök értékelése külön is elvégezhető (például „e” típusú motorok).

Példa: a 2. kategóriába tartozó „e” típusú motort a robbanásveszélyes légkörön kívül elhelyezkedő túlterhelés elleni védőeszköz vezérli. A biztonsági eszközre a II. felszerelés-csoport és a 2. kategória megfelelés-értékelési eljárását alkalmazzák.

A különféle megfelelés-értékelési eljárásokat, az ATEX-termékek fajtái szerinti bontásban a következő táblázatban soroljuk fel (**3. táblázat: A 2014/34/EU ATEX irányelv megfelelés-értékelési eljárásai**).

³⁵ Ld. VI. melléklet

³⁶ Ld. VII. melléklet

³⁷ Ld. VIII. melléklet

³⁸ Ld. a VIII. melléklet 2. bekezdését

³⁹ A kommunikáció és a dokumentumok megőrzésének/tárolásának feltételeiről a bejelentett szervezet és az ügyfél megállapodik

3. táblázat: A 2014/34/EU ATEX irányelv megfelelésértékelési eljárásai

Megfelelésértékelési eljárásai	2014/34/EU irányelv	Rövid leírás
EU-típusvizsgálat (B modul)	III. melléklet	A tervezett gyártás szerinti mintadarabot eljuttatják egy bejelentett szervezethez, amely elvégzi a szükséges értékelést annak megállapítása érdekében, hogy a "típus" megfelel-e a 2014/34/EU irányelv alapvető követelményeinek, majd EU-típusvizsgálati tanúsítványt állít ki.
A gyártási folyamat minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelés (D modul)	IV. melléklet	Folyamatos felügyelet mellett bejelentett szervezet által jóváhagyott minőségbiztosítási rendszer működtetése, gyártáshoz, a berendezés végső ellenőrzéséhez és a vizsgálatához.
Termékellenőrzésen alapuló típus-megfelelés (F modul)	V. melléklet	Minden gyártmányt a bejelentett szervezet vizsgál és tesztl annak ellenőrzése érdekében, hogy a berendezés, védelmi rendszer vagy eszköz megfelel-e a 2014/34 / EU irányelv követelményeinek, majd kiállítja a megfelelési tanúsítványt.
Belső gyártásellenőrzésen és felügyelt termékvizsgálaton alapuló típus-megfelelés (C1 modul)	VI. melléklet	Minden egyes gyártott berendezést a gyártó tesztl a tervezés robbanásvédelmi szempontjainak ellenőrzésére. A vizsgálatért a bejelentett szervezet felelős.
A termék minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelés (E modul)	VII. melléklet	Bejelentett szervezet által jóváhagyott minőségbiztosítási rendszer a folyamatos felügyelet alá eső berendezések végső ellenőrzésére és vizsgálatára.
Belső gyártásellenőrzés (A modul)	VIII. melléklet	A termék- és minőségbiztosítási rendszer értékelési eljárását a gyártó hajtja végre, és ő őrzi meg a dokumentumokat is.
Egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelés (G modul)	IX. melléklet	A bejelentett szervezet az európai harmonizált szabványokban (ha vannak ilyenek), vagy az európai, nemzetközi vagy nemzeti szabványokban meghatározottak szerint megvizsgálja az egyes berendezéseket vagy védelmi rendszereket, vagy ezzel egyenértékű vizsgálatokat végez a 2014/34/EU irányelv vonatkozó követelményeinek való megfelelés biztosítása érdekében és elkészíti a megfelelési tanúsítványt
Belső gyártásellenőrzés, a műszaki dokumentáció megőrzése és megküldésével a bejelentett szervezetet tájékoztatása	13(1)(b)(ii)	A termék- és minőségbiztosítási rendszer értékelési eljárását a gyártó hajtja végre, a dokumentumokat a bejelentett szervezet őrzi meg.

90.§ Megfelelőség-értékelési eljárások, amennyiben egy gyártmányra különböző kategóriák vonatkoznak

Felmerül a kérdés, hogy mely termékek megfelelőség-értékelési eljárásait kell elvégezni akkor, amikor egy terméken belüli különböző kategóriák vannak jelen, illetve az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti berendezések és védelmi rendszerek kombinálása esetében.

Ha egy termék olyan alkatrészekből készül, amelyekhez különféle megfelelőség-értékelési eljárások tartoznak, akkor a gyártó dönt az ilyen alkatrészek és az egész gyártmány forgalomba hozatalának módjáról. A gyártó eldönti, hogy a megfelelő megfelelőség-értékelési eljárásokat az egyes alkatrészekre vagy a teljes gyártmányra hajtja végre, akkor is, ha egyébként a terméket teljes egészésként hozza forgalomba. A kombinált/összeszerelt berendezés ("szerelvény") egyes részeire vonatkozó különálló megfelelőség-értékelési eljárások esetén a gyártó feltételezheti ezen berendezések megfelelőségét, és a szerelvényt érintő saját kockázatértékelését azokra a kiegészítő gyújtási és egyéb veszélyekre korlátoztatja, amelyek a részek végleges összeállítása kapcsán léphetnek fel. Ha további veszélyeket azonosítanak, akkor a szerelvény további megfelelőség-értékelése szükséges ezen kiegészítő kockázatok tekintetében.

Ha a gyártó kifejezetten felkéri a bejelentett szervezetet a teljes termék értékelésére, akkor azt a megfelelőség-értékelési eljárást kell alkalmazni, amely a legszigorúbb követelményeket is lefedi. A bejelentett szervezetnek az EU-típusvizsgálatba (amennyiben ez releváns) bele kell foglalnia a termék összes aspektusát. A gyártó által a termék egyes részeire vonatkozóan rendelkezésre bocsátott megfelelőségi nyilatkozatokat figyelembe kell venni.

A bejelentett szervezetnek tájékoztatnia kell a gyártót arról, hogy a szerelvény egyes részeire külön megfelelőség-értékelési eljárásokat lehet végezni.

A bejelentett szervezet által kiadott tanúsítványon egyértelművé kell tenni, hogy a termék mely aspektusait értékelte a bejelentett szervezet, és melyeket csak a gyártó.

Példa: Benzinkút benzingőz-visszanyerő rendszerének szivattyúja

a) A szivattyú kiszívja a benzingőz-levegő keverékét a légkörből, és a Zóna 0-ba sorolt csővezeték keresztül továbbítja azt. Ennek megfelelően a bemeneti és kimeneti nyílásai Zóna 0 potenciálisan robbanásveszélyes légkörhöz csatlakoznak. Maga a szivattyú Zóna 1 környezetbe kerül.

A bemeneti és kimeneti csatlakoztatást illetően a szivattyúnak az 1. kategóriájú berendezésekre vonatkozó követelményeknek kell megfelelnie. A megfelelő EU-típusvizsgálatot (a berendezésre vonatkozóan) a bejelentett szervezetnek kell elvégeznie. A szivattyú fennmaradó részeit így a (külső) házat és az integrált részeket illetően a bejelentett szervezet a tanúsításba a szükséges 2. kategóriás értékelést fogja bevinni, akkor is, ha csak a nem villamos gyújtóforrásokat kell figyelembe venni.

A jelölésben és az EU-típusvizsgálati tanúsítványban mindkét kategóriát fel kell tüntetni, Az utóbbiban azt is egyértelművé kell tenni, hogy a gyártmánynak mely részeit értékelte a bejelentett szervezet, és mi volt az, amit csak a gyártó értékelt, és a jelölést. A szivattyú azon 2. kategóriába sorolt részeinek esetében, amelyeknél csak nem villamos gyújtóforrások találhatók, külön hozták őket forgalomba és a műszaki dokumentációjukat megküldték egy bejelentett szervezetnek, elegendő a gyártó EU-megfelelőségi nyilatkozata (berendezésekhez) vagy az írásbeli megfelelőségi igazolás (alkatrészekhez).

b) A szivattyúval szemben gyakori elvárás, hogy akadályozza meg a deflagrációs láng átjutását a bemenettől a kimeneti csatlakozásig, mivel a gőzviszanyerő szivattyúk ki- és bemeneti csöveiben többnyire lángfogók vannak. Ebben az esetben a szivattyú egyúttal védelmi rendszernek is tekinthető (vezetékben lévő deflagrációs lángfogó).

Miután elvégezte a lángfogó képesség megfelelő értékelését, a bejelentett szervezet külön EU típusvizsgálati tanúsítványt állíthat ki a szivattyúra, mint védelmi rendszerre. Abban az esetben, ha a szivattyút mindkét szempontból (mint berendezést és mint védelmi rendszert) ugyanaz a bejelentett szervezet értékelte, csak egy EU-típusvizsgálati tanúsítvány adható ki.

91.§ 2. vagy 3. kategóriába tartozó berendezések besorolásának tisztázása

Ld. a 4. táblázatot (2. vagy 3. kategóriába tartozó berendezések besorolásának tisztázása).

4. Táblázat: 2 vagy 3. kategóriába tartozó berendezések besorolásának tisztázása

Sorsz.	Jelölés	Gyártmánymagyarázata	Megjegyzés	Berendezés		EU típusvizsgálati tanúsítvány
				Villamos	Nem villamos	
1	II 1/2 G	A berendezés egyik része Zóna 0, másik része Zóna 1 területen van telepítve		x	x	Igen
2	II 2/3 G	A berendezés egyik része Zóna 1, másik		x		Igen
3	II 2/3 G	része Zóna 2 területen van telepítve			x	Nem*
4	II 3 (2) G	A berendezés Zóna 2 területen van telepítve, és Zóna 1 területen lévő másik berendezéshez van csatlakoztatva	Gyújtószikra mentes robbanásár a Zóna 2-ben	x		Igen
4-	II 3 (2) G	Az ex elosztó Zóna 2 területen van telepítve, és Zóna 1 területen lévő másik berendezéshez van csatlakoztatva	2. kategóriás érzékelőhöz kapcsolt gyújtószikra mentes robbanásár tartalmazó tokozat a Zóna 2-ben	x		Igen**
7	II 2 G II 3 G	A berendezés Zóna 1 vagy Zóna 2 területen van telepítve	A berendezésnek két verziója van ugyanolyan házzal	x		II 2 G ☑ Igen II 3 G ☑ Nem*
8	II 2 G II 3 D	A berendezés Zóna 1 vagy Zóna 2 területen van telepítve		x		II 2 G ☑ Igen II 3 D ☑ Nem*
9	II 2 G D II 3 G D	A berendezést Zóna 1 vagy 21 vagy 2 területen fogják telepíteni	Ugyanaz a berendezés két különböző jelöléssel	x		II 2 G D ☑☑ Igen II 3 G D ☑ Nem*

* Ezekben az esetekben a tanúsító szervezet csak típusvizsgálati tanúsítványt állíthat ki (de nem bejelentett szervezetként)

** Ha a robbanásárát II (2) G berendezésként még nem hozták forgalomba, akkor a gyártó számára engedélyezhető, hogy az Ex elosztóhoz EU típusvizsgálati tanúsítványt kérelmezzen

92.§ Megfelelőség-értékelési eljárásoktól való kivételes eltérések

Az ATEX irányelv 2014/34/EU 13. cikke (5) bekezdésének rendelkezései az Irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett valamennyi gyártmányra vonatkoznak. A 13(5) az érintett tagállamok illetékes hatóságai számára lehetőséget ad arra, hogy kivételes körülmények között akkor is engedélyezze bizonyos gyártmányok forgalomba hozatalát és üzembe helyezését (az alkatrészek kivételével), ha a megfelelőség-értékelési eljárásokat nem hajtották végre. Ez a kivétel az alábbi esetekben adható meg:

- az érintett tagállam illetékes hatóságához megfelelően indokolt és sikeres kérelmezést nyújtottak be; és,
- a gyártmányt az egészség és biztonság védelme érdekében használják, és a megfelelőség-értékelési eljárások miatti késedelem például ezeket az érdekeket akadályozná; és,
- a kivétel az érintett tagállam területére korlátozódik.

Ez a rendelkezés olyan biztonsági szempontból releváns esetekben alkalmazható, amikor a kérdéses gyártmányra sürgősen szükség van, és nincs elég idő a teljes megfelelőség-értékelési eljárás lefolytatásához (vagy az eljárások befejezéséhez). A rendelkezés célja az, hogy a tagállamok (az egészség és biztonság érdekében) lehetővé tegyék az innovatív termékek haladéktalan forgalomba hozatalát és üzembe helyezését, viszont ezekben az esetekben is teljesíteni kell az Irányelv alapvető követelményeit.

Az alkalmazást korlátozó feltételeket illetően hangsúlyozni kell, hogy ennek a rendelkezésnek kivételt kell jelentenie, vagyis nem válhat rendszeresen alkalmazott eljárássá. Az átláthatóság biztosítása és a közigazgatási együttműködés elősegítése érdekében (ld.116.§) a tagállamokat arra ösztönzik, hogy bocsássák az illetékes Biztosságok rendelkezésére a 13. cikk (5) bekezdésének esetleges alkalmazásának részleteit.

14. cikk

EU-megfelelőségi nyilatkozat

(1) Az EU-megfelelőségi nyilatkozat igazolja, hogy a II. mellékletben meghatározott alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények teljesültek.

(2) Az EU-megfelelőségi nyilatkozat megfelel a X. mellékletben foglalt mintának, tartalmazza a III–IX. mellékletben szereplő vonatkozó minőségértékelési eljárásokban meghatározott elemeket, és a nyilatkozatot folyamatosan aktualizálják. Az EU-megfelelőségi nyilatkozatot lefordítják azon tagállam által megkívánt nyelvre vagy nyelvekre, amelynek piacán a terméket forgalmaz.

(3) Amennyiben a termékre több olyan uniós jogi aktus alkalmazandó, amely EU-megfelelőségi nyilatkozatot ír elő, minden ilyen uniós jogi aktushoz egyetlen EU-megfelelőségi nyilatkozatot állítanak ki. Ez a nyilatkozat tartalmazza az érintett uniós jogi aktusok azonosítását, ideértve közzétételük hivatkozásait is.

(4) Az EU-megfelelőségi nyilatkozat kiállításával a gyártó felelősséget vállal a termék ezen irányelvben meghatározott követelményeknek való megfeleléséért.

93.§ EU megfelelőségi nyilatkozat

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat a gyártó vagy annak EU-ban letelepedett meghatalmazott képviselőjének jogi nyilatkozata, amely igazolja, hogy a szóban forgó berendezés vagy a robbanásveszélyes légkör elleni védelmi rendszer megfelel a 2014/34/EU ATEX irányelv valamennyi vonatkozó rendelkezésének.

Miután a gyártó elvégezte a megfelelő eljárásokat az Irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek való megfelelés biztosítása érdekében, a gyártó vagy az EU-ban letelepedett meghatalmazott képviselője felelőssége a CE-jelölés felszerelése és az írásos EU megfelelőségi nyilatkozat elkészítése.

A gyártó vagy az EU-ban letelepedett meghatalmazott képviselője az EU-megfelelőségi nyilatkozat egy példányát az utolsó berendezés gyártását követő 10 (tíz) évig megőrzi (ld. a 6. és 7. cikket). Ha sem a gyártó, sem annak meghatalmazott képviselője nem rendelkezik székhellyel az EU-ban, az EU-megfelelőségi nyilatkozatát érintő, ugyanarra a 10 évre vonatkozó rendelkezésre bocsátási kötelezettség annak a személynek a felelőssége, aki gyártmányt az EU piacán forgalomba hozza.

A megfelelőség-értékelési eljárásban esetlegesen részt vevő bejelentett szervezetek vonatkozásában az EU-megfelelőségi nyilatkozatnak adott esetben tartalmaznia kell a bejelentett szervezet nevét és azonosító számát, valamint az EU-típusvizsgálati tanúsítvány számát. A gyártási szakaszban részt vevő bejelentett szervezet nevének és azonosító számának feltüntetése (ahol ez értelmezhető) nem kötelező.

Ami az ATEX berendezésekből álló szerelvényeket illeti, ha egy szerelvényt új ATEX berendezésnek tekintendő, akkor az EU-megfelelőségi nyilatkozatnak csak magát az egységet és a kapcsolódó információkat kell azonosítania. Az egységet alkotó berendezések részleteit a műszaki dokumentáció tartalmazza. Az ellátási láncban részt vevők számára ugyanakkor kötelező továbbítani az egységet alkotó egyes berendezésekre vonatkozó lényeges információkat ott, ahol ezeket korábban forgalomba hozták, saját EU-megfelelőségi nyilatkozatukkal és az utasításokkal együtt.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat minimális tartalmi követelményeit a 2014/34/EU ATEX irányelv X. melléklete határozza meg (ld. 227.§).

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 4.4 „EU-megfelelőségi nyilatkozat” cikkét

94. § Alkatrészek írásbeli megfelelőségi nyilatkozata

Az EU-megfelelőségi nyilatkozatot nem szabad összekeverni az alkatrészek írásbeli megfelelőségi nyilatkozatával, mely a 2014/34/EU ATEX irányelv 13. cikkének (3) bekezdésében szerepel. Amellett, hogy igazolja az alkatrészeknek megfelelését az Irányelv rendelkezéseinek, az írásbeli vagy egyéb formátumú (pl. internetes oldalakra és elektronikus katalógusokra mutató QR-kódok, a csomagolási egységeken lévő web-linkek vagy a szállítólevelek (ld. a 46.§-t az alkatrészekről)) megfelelőségi nyilatkozatnak be kell mutatnia az alkatrészek tulajdonságait és azt is, hogy ezek hogyan építhetők be a berendezésekbe vagy védelmi rendszerekbe annak biztosítása érdekében, hogy a kész berendezés vagy védelmi rendszer megfeleljen az Irányelv vonatkozó alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek.

15. cikk

A CE-jelölésre vonatkozó általános elvek

A CE-jelölésre a 765/2008/EK rendelet 30. cikkében meghatározott általános elvek vonatkoznak.

16. cikk

A CE-jelölés és egyéb jelölések feltüntetésére vonatkozó szabályok és feltételek

(1) A CE-jelölést a terméken vagy annak adattábláján jól látható, olvasható és letörölhetetlen módon tüntetik fel. Amennyiben a termék jellege miatt ez nem lehetséges vagy nem indokolt, a jelölést a csomagoláson és a kísérő dokumentumokon tüntetik fel.

(2) A CE-jelölést a termék forgalomba hozatala előtt tüntetik fel.

(3) A CE-jelölést a bejelentett szervezet azonosító száma követi, amennyiben ez a szervezet részt vesz a gyártásellenőrzési szakaszban.

A bejelentett szervezet azonosító számát vagy maga a szervezet, vagy utasításai alapján a gyártó, vagy pedig annak meghatalmazott képviselője tünteti fel.

(4) A CE-jelölést – és adott esetben a bejelentett szervezet azonosító számát – a robbanás elleni védelem megkülönböztető jele (Ex), a felszerelés csoport és kategória jele, és adott esetben a II. melléklet 1.0.5. pontjában említett egyéb jelölések és információk követik.

(5) A CE-jelölést és a (4) bekezdésben említett jelöléseket, jeleket és információkat – valamint adott esetben a bejelentett szervezet azonosító számát – különleges kockázatokat vagy felhasználást jelölő bármilyen egyéb jelölés követheti.

Meghatározott típusú robbanásveszélyes légkörben való használatra készített termékeket ennek megfelelő jelöléssel látnak el.

(6) A tagállamok a meglévő mechanizmusokra támaszkodnak a CE-jelölést szabályozó rendszer megfelelő alkalmazása céljából, és a jelölések nem megfelelő használata esetén meghozzák a szükséges intézkedéseket.

95.§ A CE-jelölés. A CE-jelölés és egyéb jelölések használatának szabályai és feltételei

A CE-jelölésre vonatkozó irányadó általános elveket a 765/2008/EK rendelet határozza meg, míg a jelölés szabályait a 768/2008/EK határozat tartalmazza. A 2014/34/EU ATEX irányelv, mint a CE-jelölésre vonatkozó egyéb ágazati uniós harmonizációs jogszabályok is, a fent említett rendeleten és irányelven alapszik.

*Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 4.5. „Jelölési követelmények” cikkét
Ld. még a 144-150.§-t a jelölésről.*

4. FEJEZET

A MEGFELELÉSÉRTÉKELŐ SZERVEZETEK BEJELENTÉSE

96.§ Megfelelés-értékelő szervezetek bejelentése: bejelentett szervezetek

Az 2014/34/EU ATEX irányelv 4. fejezete az EU-tagállamok bejelentő hatóságai és a bejelentett megfelelőség-értékelő testületek - röviden: „bejelentett szervezetek” - követelményeivel és bejelentési eljárásaival foglalkozik. Az irányelv tartalmazza a 768/2008/EK határozat kapcsolódó tartalmát is.

A bejelentett szervezeteknek szakmai és független döntéseket kell hozniuk, amelyek ezen jellegüknél fogva lehetővé teszik a gyártók vagy meghatalmazott képviselőik számára az eljárások teljesítését az irányelvnek való megfelelés feltételezéséhez.

A bejelentett szervezeteknek az alábbi esetekben kell közreműködniük:

- EU-típusvizsgálati tanúsítványok kiadása, valamint a berendezések, védelmi rendszerek, eszközök és alkatrészek ellenőrzése, hitelesítése és vizsgálata, mielőtt azokat forgalomba hozhatják és/vagy üzembe helyezhetik;
- gyártók minőségbiztosítási rendszereinek értékelésére a gyártási szakaszban.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 5.2. „Megfelelés-értékelő szervezetek” és 5.3. „Bejelentés” cikkeit

17. cikk

Bejelentés

A tagállamok bejelentik a Bizottságnak és a többi tagállamnak azokat a szervezeteket, amelyeket felhatalmaztak az ezen irányelv szerinti, harmadik fél által végzendő megfelelőség-értékelési feladatok ellátására.

97.§ Bejelentés

A 2014/34/EU irányelv 13. cikkében említett munka elvégzéséért felelős szervezeteket saját felelősségére az Európai Bizottságnál és az EU többi tagállamnál annak a tagállamnak kell bejelentenie, amelynek joghatósága alá tartoznak. A bejelentés magában foglalja azt a kompetenciaterületet is, melynek vonatkozásában a szervezetet műszakilag alkalmasnak értékelték az irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek való megfelelés tanúsítására. Az EU tagállamai számára a bejelentési kötelezettség magában foglalja annak biztosítását, hogy a bejelentett szervezetek folyamatosan megőrzik a 2014/34/EU irányelvben előírt műszaki kompetenciát, és folyamatosan tájékoztatják a bejelentő hatóságokat a feladataik elvégzéséről.

A fentiek értelmében az olyan EU-tagállamokra, melyek a joghatósága nem foglal magában műszakilag kompetens bejelenthető szervezetet, nem vonatkozik a bejelentési kötelezettség. Ez azt jelenti, hogy az ilyen szervezetekkel nem rendelkező EU-tagállamnak nem kell létrehoznia egy ilyen szervezetet, ha úgy érzi, hogy nem szükséges. A gyártó bármilyen szervezettel kapcsolatba léphet, amely megfelelő műszaki kompetenciával rendelkezik, és amelyet valamelyik tagállam bejelentett.

A tagállamok saját felelősségükre fenntartják azt a jogot, hogy valamely testületet ne jelentsenek be, és megszüntessék a jelölést. Ez utóbbi esetben az érintett tagállam tájékoztatja a Bizottságot és az összes többi tagállamot.

18. cikk

Bejelentő hatóságok

(1) A tagállamok kijelölnek egy bejelentő hatóságot, amely felelősséget vállal a megfelelőség-értékelő szervezetek értékeléséhez és bejelentéséhez szükséges eljárások kialakításáért és végrehajtásáért, valamint a bejelentett szervezetek ellenőrzéséért, ideértve a 23. cikk rendelkezéseinek való megfelelést is.

(2) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1) bekezdésben említett értékelést és ellenőrzést egy, a 765/2008/EK rendelet szerinti nemzeti akkreditáló testület végezze el, a rendelettel összhangban.

(3) Amennyiben a bejelentő hatóság az (1) bekezdés szerinti értékelést, bejelentést vagy ellenőrzést átruházza vagy más módon egy olyan szervezetre bízta, amely nem kormányzati szervezet, akkor e szervezetnek jogi személynek kell lennie, és értelemszerűen meg kell felelnie a 19. cikkben foglalt követelményeknek. Emellett a szervezetnek gondoskodnia kell a tevékenységeivel összefüggő felelősség kérdésének rendezéséről.

(4) A bejelentő hatóság teljes felelősséget vállal a (3) bekezdésben említett szerv által elvégzett feladatokért.

98.§ Bejelentő hatóságok

A bejelentő hatóság az a kormányzati vagy állami szerv, amelynek feladata a 2014/34/EU ATEX irányelv alapján a megfelelőség-értékelő testületek kijelölése és bejelentése. Leggyakrabban a nemzeti közigazgatás felel annak az irányelvnek végrehajtásáért és kezeléséért, amelynek vonatkozásában a szervezetet bejelentették. Minden tagállamnak ki kell jelölnie egy bejelentő hatóságot, amely felelős a megfelelőség-értékelő szervezetek értékeléséért, bejelentéséért és ellenőrzéséért. A bejelentő hatóság teljes felelősséget vállal a bejelentett szervezetek kompetenciáért.

19. cikk

A bejelentő hatóságokra vonatkozó követelmények

(1) A bejelentő hatóságot úgy hozzák létre, hogy ne alakuljon ki összeférhetetlenség a megfelelőség-értékelő szervezetekkel.

(2) A bejelentő hatóságot úgy szervezik meg és működtetik, hogy biztosítva legyen tevékenységének objektivitása és pártatlansága.

(3) A bejelentő hatóságot úgy szervezik meg, hogy a megfelelőség-értékelő szervezet bejelentésével kapcsolatban minden egyes döntést az értékelést végzőktől eltérő illetékes személy hoz meg.

(4) A bejelentő hatóság nem kínál vagy végez olyan tevékenységet, amelyet a megfelelőség-értékelő szervezetek végeznek, illetve nem nyújt szaktanácsadási szolgáltatást kereskedelmi vagy piaci alapon.

(5) A bejelentő hatóság biztosítja a hozzá beérkező információ bizalmas jellegét.

(6) A bejelentő hatóság kellő létszámú hozzáértő személyzettel rendelkezik ahhoz, hogy megfelelően ellássa feladatait.

99.§ A bejelentő hatóságokra vonatkozó követelmények

Minden tagállamnak úgy kell létrehoznia bejelentő hatóságait, hogy ne jöjjön létre összeférhetetlenség a megfelelőség-értékelő szervezetekkel, és úgy kell megszervezni és működtetni őket, hogy tevékenységük objektivitása és pártatlansága megőrizhető legyen. A megfelelőség-értékelő szervezet bejelentésére vonatkozó

döntéseket kompetens személyeknek kel meghozniuk, akik nem vehetnek részt magában a szervezet értékelésében.

A bejelentő hatóságra vonatkozó további követelmény, hogy nem ajánlhat vagy végezhet olyan tevékenységeket, amelyeket a megfelelőség-értékelő testületek végeznek, illetve nem nyújthat kereskedelmi vagy versenyalapú tanácsadói szolgáltatásokat. A bejelentő hatóságnak biztosítania kell a megszerzett információk bizalmas kezelését, és feladatai megfelelő elvégzéséhez megfelelő létszámban hozzáértő személyzettel kell rendelkeznie.

20. cikk

A bejelentő hatóságok tájékoztatási kötelezettségei

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a megfelelőség-értékelő szervezetek értékelésére és bejelentésére, valamint a bejelentett szervezetek ellenőrzésére irányuló eljárásaikról, továbbá ezek bármilyen változásáról.

A Bizottság nyilvánosan hozzáférhetővé teszi ezeket az információkat.

100.§ A bejelentő hatóságok tájékoztatási kötelezettségei

A tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot a megfelelőség-értékelő szervezetek értékelésére és bejelentésére, valamint a bejelentett szervezetek ellenőrzésére vonatkozó eljárásaikról. A Bizottság ezeket az információkat a honlapján nyilvánosan elérhetővé teszi.

21. cikk

A bejelentett szervezetre vonatkozó követelmények

(1) A bejelentés érdekében a megfelelőség-értékelő szervezet teljesíti a (2)–(11) bekezdésben meghatározott követelményeket.

(2) A megfelelőség-értékelő szervezet egy tagállam nemzeti jogszabályai szerint jön létre, és jogi személyiséggel rendelkezik.

(3) A megfelelőség-értékelő szervezet olyan harmadik fél, amely független az általa értékelt szervezettől vagy terméktől. Ilyen szervezetnek tekinthető az a szervezet is, amely az általa értékelt termék tervezésében, gyártásában, rendelkezésre bocsátásában, összeszerelésében, használatában vagy karbantartásában részt vevő vállalkozásokat képviselő üzleti szerveződésekhez vagy szakmai szövetségekhez tartozik, feltéve, hogy bizonyítottan független és mentes az érdekütközésektől.

(4) A megfelelőség-értékelő szervezet, ennek felső szintű vezetése és a megfelelőség-értékelést végző munkavállalója nem lehet annak a terméknek a tervezője, gyártója, szállítója, üzembe helyezője, vásárlója, tulajdonosa, felhasználója vagy karbantartója, amelyet értékelnek, valamint nem lehet az érintett felek képviselője sem. Ez nem zárja ki az olyan értékelt termékek felhasználását, amelyek a megfelelőség-értékelő szervezet működéséhez szükségesek, illetve a termékek személyes célra történő használatát.

A megfelelőség-értékelő szervezet, ennek felső szintű vezetése és a megfelelőség-értékelést végző személyzete nem vehet részt közvetlenül e termékek tervezésében, gyártásában vagy kialakításában, forgalmazásában, üzembe helyezésében, használatában vagy karbantartásában, és nem képviselheti az ilyen tevékenységben részt vevő feleket. A megfelelőség-értékelő szervezet, ennek felső szintű vezetése és a megfelelőség-értékelést végző személyzete nem vehet részt olyan tevékenységben, amely veszélyeztetné a bejelentett megfelelőség-értékelési tevékenységeivel kapcsolatos döntéshozói függetlenségét vagy feddhetetlenségét. Ez különösen érvényes a szaktanácsadási szolgáltatásokra.

A megfelelőség-értékelő szervezetek biztosítják, hogy leányvállalataik és alvállalkozóik tevékenysége ne befolyásolja megfelelőség-értékelési tevékenységeik bizalmas jellegét, objektivitását és pártatlanságát.

(5) A megfelelőség-értékelő szervezetek és személyzetük a megfelelőség-értékelési tevékenységeket az adott területtel kapcsolatos legmagasabb szintű szakmai feddhetetlenséggel és a szükséges műszaki szaktudással végzik el, és függetlenek minden olyan, különösen az ilyen tevékenységek eredményeiben érdekelt személyektől

vagy személyek csoportjaitól eredő – főként pénzügyi – nyomásgyakorlástól és ösztönzéstől, amely befolyásolhatná döntésüket vagy a megfelelőség-értékelési tevékenységeik eredményét.

(6) A megfelelőség-értékelő szervezet alkalmas a számára a III–VII. és a IX. melléklet által elrendelt valamennyi olyan megfelelőség-értékelési feladat elvégzésére, amelyek elvégzésére bejelentették, függetlenül attól, hogy ezeket a feladatokat a megfelelőség-értékelő szervezet maga végzi el, vagy a nevében és felelősségi körében végzik el.

A megfelelőség-értékelő szervezet – minden alkalommal, valamint mindegyik megfelelőség-értékelési eljárás és minden olyan termékfajta vagy -kategória tekintetében, amelyre bejelentették – rendelkezik a következőkkel:

a) olyan személyzet, amely műszaki ismeretekkel, valamint elegendő és megfelelő tapasztalattal rendelkezik a megfelelőség-értékelési feladatok elvégzéséhez;

b) azon eljárások leírása, amelyekkel összhangban megfelelőség-értékelés zajlik, biztosítva ezen eljárások átláthatóságát és megismételhetőségét. Rendelkezik megfelelő szabállyal és eljárásokkal a bejelentett szervezetként végzett feladatainak és egyéb tevékenységeinek elkülönítésére;

c) olyan eljárások, amelyek segítségével tevékenysége végzése során megfelelően figyelembe tudja venni a vállalkozás méretét, azon ágazatot, amelyben tevékenykedik, a vállalkozás szerkezetét, az adott gyártástechnológia összetettségének fokát és a gyártási folyamat tömegtermelési vagy sorozatjellegét.

A megfelelőség-értékelő szervezet rendelkezik a megfelelőség-értékelési tevékenységekkel kapcsolatos műszaki és adminisztrációs feladatok megfelelő ellátásához szükséges eszközökkel, továbbá valamennyi szükséges felszereléssel vagy létesítménnyel.

(7) A megfelelőség-értékelési feladatok elvégzéséért felelős személyzet a következőkkel rendelkezik:

a) alapos műszaki és szakképzettség, amely kiterjed az összes olyan megfelelőség-értékelési tevékenységre, amelyekre a megfelelőség-értékelési szervezetet bejelentették;

b) megfelelő ismeretek az általuk végzett értékelések követelményeiről és megfelelő hatáskör az ilyen értékelések elvégzésére;

c) a II. mellékletben meghatározott alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények, az alkalmazandó harmonizált szabványok, az uniós harmonizációs jogszabályok és a nemzeti jogszabályok alkalmazandó rendelkezéseinek megfelelő ismerete és megértése;

d) az értékelés elvégzését bizonyító tanúsítványok, nyilvántartások és jelentések elkészítéséhez szükséges alkalmasság.

(8) Biztosítani kell a megfelelőség-értékelő szervezet, valamint annak felső szintű vezetése és a megfelelőség-értékelési feladatokat végző személyzet pártatlanságát.

A megfelelőség-értékelő szervezet felső szintű vezetésének és a megfelelőség-értékelési feladatokat végző személyzet javadalmazása nem függhet az elvégzett értékelések számától vagy azok eredményétől.

(9) A megfelelőség-értékelő szervezetek felelősségbiztosítást kötnek, kivéve, ha a felelősséget a nemzeti joggal összhangban az állam vállalja át, vagy ha közvetlenül maga a tagállam felel a megfelelőség-értékelésért.

(10) A megfelelőség-értékelő szervezet személyzete betartja a szakmai titoktartás követelményeit minden olyan információ tekintetében, amely a III–VII. és a IX. melléklet vagy az azt átültető nemzeti jogszabály rendelkezései alapján ellátott feladataik végrehajtása során jutott birtokukba, kivéve annak a tagállamnak az illetékes hatóságait, ahol a szervezet tevékenységét gyakorolja. A tulajdonjogokat tiszteletben tartják.

(11) A megfelelőség-értékelő szervezetek részt vesznek a vonatkozó szabványosítási tevékenységekben, valamint az alkalmazandó uniós harmonizációs jogszabály alapján létrehozott, a bejelentett szervezeteket koordináló csoport tevékenységeiben, valamint gondoskodnak arról, hogy a megfelelőség-értékelést végző személyzetük

tájékoztatást kapjon ezekről, továbbá általános útmutatóként alkalmazzák az említett csoport munkája eredményeként létrejött adminisztratív döntéseket és dokumentumokat.

101.§ A bejelentett szervezetre vonatkozó követelmények

Az 2014/34/EU ATEX irányelv 21. cikke határozza meg azokat a kritériumokat, amelyeknek a bejelentett szervezeteknek teljesíteniük kell. Azokat a szervezeteket, amelyek a bejelentő hatóságainak bemutatott akkreditációs tanúsítvánnyal, bizonyítékokkal vagy egyéb bizonyító erejű dokumentummal bizonyítani tudják, hogy megfelelnek ezeknek a kritériumoknak és minden további követelménynek, bejelenthetőnek tekintik, és e tekintetben megfelelnek az Irányelv 21. cikkének.

A bejelentett szervezetek feladata az Irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek való megfelelés értékelésére, valamint ezen követelmények következetes műszaki alkalmazásának biztosítására az Irányelv vonatkozó eljárásainak megfelelően. A bejelentett szervezeteknek megfelelő eszközökkel és műszaki személyzettel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik számukra a megfelelés-értékeléssel kapcsolatos műszaki és adminisztratív feladatok elvégzését. Az ilyen szolgáltatásokkal kapcsolatban a minőség-ellenőrzés megfelelő eljárásait is alkalmazniuk kell. A gyártók szabadon választhatnak bejelentett szervezetet az adott megfelelés-értékelési eljárás elvégzésére az Irányelv szerint.

Ha a bejelentett szervezet több megfelelés-értékelési eljárás szerint kíván szolgáltatásokat nyújtani, akkor minden feladat esetében teljesítenie kell a feladatokra vonatkozó követelményeket, és ezt a kérdéses eljárásokra vonatkozó követelményeknek megfelelően kell értékelni. A bejelentett szervezetnek nem kell alkalmasnak lennie az Irányelv hatálya alá tartozó összes termék lefedésére, ugyanakkor csak egy meghatározott termékskálára lehet bejelenteni.

A bejelentett szervezeteknek megfelelő struktúrákkal és eljárásokkal kell rendelkezniük a megfelelés-értékelés és a tanúsítványok kiállításának felülvizsgálatára. Különösen fontos, hogy a vonatkozó eljárások a tanúsítványok felfüggesztésével és visszavonásával kapcsolatos kötelezettségekre és felelősségekre, a gyártóknak kiküldött, a helyesbítő intézkedések meghozatalára irányuló kérelmekre és az illetékes hatóságnak történő jelentésekre is kiterjedjenek.

22. cikk

A bejelentett szervezetek megfelelésének vélelmezése

Amennyiben a megfelelés-értékelő szervezet igazolja, hogy megfelel az olyan vonatkozó harmonizált szabványokban vagy azok részeiben rögzített kritériumoknak, amelyek hivatkozásait közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában, akkor vélelmezni kell, hogy megfelel a 21. cikkben meghatározott követelményeknek, amennyiben az alkalmazandó harmonizált szabványok kiterjednek az említett követelményekre.

102.§ A bejelentett szervezetek megfelelésének vélelmezése

A vonatkozó európai harmonizált szabványok hasznos és megfelelő mechanizmusokat biztosítanak a bejelentett szervezeteknek az Irányelv 21. cikkében meghatározott kritériumoknak való megfelelésük vélelmezéséhez. Ez ugyanakkor nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a harmonizált szabványoknak nem megfelelő szervezeteket bejelentsék azzal az indokkal, hogy a megfelelés csak az Irányelv 21. cikkének kritériumai szerint kötelező. Azt is meg kell jegyezni, hogy adott esetben bizonyos kiegészítő követelmények, ideértve a vonatkozó ágazati rendszerekben meghatározottakat is, elengedhetetlenek egy adott megfelelés-értékelési tevékenység elvégzéséhez.

23. cikk

A bejelentett szervezetek leányvállalatai és alvállalkozásai

(1) Amennyiben a bejelentett szervezet bizonyos megfelelés-értékelési feladatokat alvállalkozásba ad, vagy leányvállalatot bíz meg velük, biztosítja, hogy az alvállalkozó vagy leányvállalat megfelel a 21. cikkben meghatározott követelményeknek, és ennek megfelelően tájékoztatja erről a bejelentő hatóságot.

(2) A bejelentett szervezetek teljes felelősséget vállalnak az alvállalkozók vagy leányvállalatok által elvégzett feladatokért, függetlenül attól, hogy azok hol vannak letelepedve.

(3) Tevékenységeket alvállalkozásba adni vagy leányvállalattal elvégeztetni csak az ügyfél beleegyezésével lehet.

(4) A bejelentett szervezetek a bejelentő hatóság számára elérhetővé teszik az alvállalkozó vagy a leányvállalat szakmai képzésének értékelésére és az általuk a III–VII. és a IX. melléklet szerint elvégzett munkára vonatkozó dokumentumokat.

103.§ A bejelentett szervezetek leányvállalatai és alvállalkozásai

A 2014/34/EU ATEX irányelv 23. cikkében leírt rendelkezéseinek való megfelelés érdekében a bejelentett szervezeteknek nyilvántartást kell vezetniük minden alvállalkozásba adott tevékenységről és leányvállalatról, hogy a felelős tagállam hatékonyan ellenőrizhesse a tevékenységek megfelelő végrehajtását. A nyilvántartást rendszeresen frissíteni kell. A nyilvántartás információkat tartalmaz az alvállalkozó vagy leányvállalat nevéről és elhelyezkedéséről, az elvégzett munka jellegéről és terjedelméről, az alvállalkozót vagy a leányvállalatot érintő rendszeres értékelések eredményeiről, beleértve az alábbiak bizonyítékait:

- a feladatok részleteit nyomon követik
- az alvállalkozó vagy a leányvállalat kompetens és fenntartja a meghatározott feladatok elvégzésére alkalmas kompetenciáit
- a bejelentett szervezet és az alvállalkozó/leányvállalat közvetlen magánjogi szerződést kötött.

A bejelentett szervezet szakértőket vehet fel, akik segítenek az értékelési tevékenységek elvégzésében, de a szakértők tevékenységét úgy kell ellenőrizni, mintha közvetlenül a bejelentett szervezet alkalmazná őket, ugyanazon szerződéses kötelezettségek alapján, és a bejelentett szervezet saját minőségbiztosítási rendszerén belül dolgoznának.

Az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja (ExNBG) (ld. 117.§) egyetértett abban, hogy az alvállalkozó számára szigorúan tilos a feladatok további kiszervezése (sorozatos alvállalkozásba adás).

Bár az értékelés alvállalkozásba adható, ideértve a vonatkozó alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények szerinti értékelést is, a bejelentett szervezet továbbra is teljes felelősséggel tartozik a teljes műveletért, és garantálja a pártatlanságot és a működési integritást.

Az alvállalkozók és leányvállalatok munkájának felülvizsgálatára és elfogadására vonatkozó eljárások biztosítják, hogy az alvállalkozó vagy leányvállalat nem ajánlott fel, illetve nem végzett tanácsadást a gyártónál, beszállítónál, meghatalmazott képviselőnél vagy ezek kereskedelmi versenytársainál az alvállalkozásba adott feladat tárgyát képező termékek tervezése, építése, forgalmazása vagy karbantartása terén.

24. cikk

Bejelentés iránti kérelem

(1) A megfelelőség-értékelő szervezet bejelentés iránti kérelmet nyújt be a székhelye szerinti tagállam bejelentő hatóságához.

(2) A bejelentés iránti kérelemhez mellékelik azon megfelelőség-értékelési tevékenység, megfelelőség-értékelési modul vagy modulok és termék vagy termékek leírását, amelyek tekintetében a szervezet szakmailag alkalmasnak tekinti magát, továbbá – amennyiben van ilyen – a nemzeti akkreditáló testület által kiállított akkreditációs tanúsítványt, amely tanúsítja, hogy a megfelelőség-értékelő szervezet teljesíti a 21. cikkben rögzített követelményeket.

(3) Amennyiben a megfelelőség-értékelő szervezet nem tud akkreditációs tanúsítványt benyújtani, a bejelentő hatóságnak benyújt minden, a 21. cikkben rögzített követelményeknek való megfelelésének igazolásához, elismeréséhez és rendszeres ellenőrzéséhez szükséges igazoló dokumentumot.

25. cikk

Bejelentési eljárás

(1) A bejelentő hatóságok csak a 21. cikkben rögzített követelményeknek megfelelő megfelelőség-értékelő szervezeteket jelenthetnek be.

(2) Ezek a hatóságok a Bizottság által kifejlesztett és kezelt elektronikus bejelentési eszközön keresztül értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot.

(3) A bejelentés tartalmazza a megfelelőség-értékelési tevékenységekre, a megfelelőség-értékelési modulra vagy modulokra, az érintett termékre vagy termékekre vonatkozó részletes információkat, valamint a szakmai alkalmasság megfelelő igazolását.

(4) Amennyiben a bejelentés nem a 24. cikk (2) bekezdésében említett akkreditációs tanúsítványon alapul, a bejelentő hatóság benyújtja a Bizottságnak és a többi tagállamnak a megfelelőség-értékelő szervezet szakmai alkalmasságát és az azokat az intézkedéseket igazoló dokumentumokat, amelyek biztosítják a szervezet rendszeres ellenőrzését és azt, hogy az továbbra is megfeleljen a 21. cikkben megállapított követelményeknek.

(5) Az érintett szervezet csak akkor láthatja el egy bejelentett szervezet tevékenységét, ha a Bizottság és a többi tagállam – akkreditációs tanúsítvány használata esetén a bejelentést követő két héten belül, akkreditálás hiányában a bejelentést követő két hónapon belül – nem emelt kifogást. Ezen irányelv alkalmazásában csak az ilyen szervezet tekinthető bejelentett szervezetnek.

(6) A bejelentő hatóság értesíti a Bizottságot és a többi tagállamot a bejelentés bármely későbbi releváns változásáról.

104.§ Bejelentés iránti kérelem és bejelentési eljárás

A 768/2008/EK határozat alapján létrejött Új Jogszabályi Keret részletes követelményeket állapított meg a bejelentett szervezetek és a nemzeti hatóságok számára például a bejelentés iránti kérelemre, és a bejelentési eljárásra vonatkozóan.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 5.3. „Bejelentés” cikkét.

26. cikk

Azonosító számok és a bejelentett szervezetek listája

(1) A Bizottság a bejelentett szervezetet azonosító számmal látja el.

A Bizottság akkor is egyetlen azonosító számot ad ki, ha a szervezetet több uniós jogi aktus szerint is bejelentik.

(2) A Bizottság nyilvánosan hozzáférhetővé teszi az ezen irányelv szerint bejelentett szervezetek jegyzékét, beleértve a hozzájuk rendelt azonosító számokat és azokat a tevékenységeket is, amelyekre bejelentették őket.

A Bizottság biztosítja, hogy a listát folyamatosan naprakészen tartják.

105.§ Azonosító számok és a bejelentett szervezetek listája. A NANDO adatbázis

Amikor egy szervezetet először jelentenek be az uniós harmonizációs jogszabályok alapján, az Európai Bizottság „NB xxxx” formátumú azonosító számot rendel hozzá (ez egy négy számjegyű megfelelő szám).

Tájékoztatási célokra a Bizottság a bejelentett szervezetek listáját nyilvánosan hozzáférhetővé teszi saját EUROPA szerverén, a NANDO nevű ("New Approach Notified and Designated Organisations" információs rendszer) nevű adatbázisban: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm>.

A listákat az értesítések közzétételekor frissítik, és a webhelyet naponta frissítik, hogy naprakész legyen.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 5.3.3. „A Bizottság általi közzététel – a NANDO weboldal” cikkét

27. cikk

A bejelentés változásai

(1) Amennyiben a bejelentő hatóság megállapítja vagy tájékoztatja arról, hogy a bejelentett szervezet már nem tesz eleget a 21. cikkben meghatározott követelményeknek vagy elmulasztja teljesíteni kötelezettségeit, adott esetben korlátozhatja, felfüggeszheti vagy visszavonhatja a bejelentést, attól függően, hogy milyen súlyos mértékű a követelményeknek való meg nem felelés, vagy mennyire súlyos mértékben mulasztották el teljesíteni a kötelezettségeket. Erről haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot.

(2) Amennyiben a bejelentést korlátozzák, felfüggesztik vagy visszavonják, illetve ha a bejelentett szervezet megszüntette tevékenységét, a bejelentő tagállam megteszi a szükséges lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy az említett szervezet dokumentációját vagy egy másik bejelentett szervezet dolgozza fel, vagy pedig kérésre az illetékes bejelentő vagy piacfelügyeleti hatóságok számára elérhető legyen.

106.§ A bejelentés változásai

A bejelentések megváltozása esetén az illetékes nemzeti hatóságnak lényegében ugyanazt az értesítési eljárást kell követnie, amikor a Bizottság és a többi EU-tagállam számára biztosítja a szükséges információkat, hogy a bejelentett szervezetek listáját megfelelően frissíteni lehessen.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 5.3.4. „A bejelentett szervezetek felkészültségének nyomon követése – felfüggesztés, visszavonás, fellebbezés” cikkét

28. cikk

A bejelentett szervezet szakmai alkalmasságának vitatása

(1) A Bizottság kivizsgál minden olyan esetet, ahol kétség merül fel részéről, vagy mások kétségüket közlik vele a bejelentett szervezet alkalmasságával vagy azzal kapcsolatban, hogy a bejelentett szervezet folyamatosan eleget tesz-e a rá vonatkozó követelményeknek és teljesíti-e kötelezettségeit.

(2) A bejelentő tagállam kérésre a Bizottság rendelkezésére bocsátja az érintett bejelentett szervezet bejelentésének vagy szakmai alkalmassága fenntartásának alapjául szolgáló összes információt.

(3) A Bizottság biztosítja a vizsgálatait során kapott különleges adatok bizalmas kezelését. L 96/322 Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2014.3.29. HU

(4) Ha a Bizottság megbizonyosodott arról, hogy egy bejelentett szervezet nem vagy már nem tesz eleget a bejelentése alapjául szolgáló követelményeknek, végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben felszólítja a bejelentő tagállamot a szükséges kiigazító intézkedések megtételére, ideértve szükség esetén a bejelentés visszavonását is. A végrehajtási jogi aktust a 39. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

107.§ A bejelentett szervezet szakmai alkalmasságának vitatása

A 768/2008/EK szerinti Új Jogszabályi Keret lehetőséget teremt a kifogások emelésére a bejelentett szervezettel, annak hatáskörével és tevékenységeivel kapcsolatban. Ilyen esetekben a Bizottságnak vizsgálatot kell lefolytatnia, és ha az eredmények azt mutatják, hogy egy bejelentett szervezet nem felel meg, vagy már nem felel meg a bejelentési követelményeknek, a Bizottság végrehajtási aktust fogad el, és felszólítja a bejelentő tagállamot a szükséges helyesbítő intézkedések meghozatalára, ideértve a bejelentés visszavonását is, amennyiben az szükséges.

29. cikk

A bejelentett szervezetek működési kötelezettségei

(1) A bejelentett szervezet a III–VII. és a IX. mellékletben előírt megfelelőség-értékelési eljárásokkal összhangban végzi el a megfelelőség-értékelést.

(2) A megfelelőség-értékelést az arányosság elvével összhangban, a gazdasági szereplőkre háruló szükségtelen terhek elkerülésével végzik el. A megfelelőség-értékelő szervezetek a vállalkozás méretét, azt az ágazatot, amelyben tevékenykedik, a vállalkozás szerkezetét, az adott gyártástechnológia összetettségének fokát és a gyártási folyamat tömegtermelési vagy sorozatjellegét megfelelően figyelembe véve végzik tevékenységüket.

Mindemellett azonban tiszteletben tartják a termék ezen irányelv követelményeinek való megfeleléséhez szükséges szigorúság mértékét és a védelem szintjét.

(3) Amennyiben a bejelentett szervezet megállapítja, hogy a gyártó nem teljesítette a II. mellékletben, a megfelelő harmonizált szabványokban vagy más műszaki előírásokban megállapított alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeket, akkor felszólítja a gyártót a megfelelő kiigazító intézkedések megtételére, és nem ad ki megfelelőségi tanúsítványt.

(4) Amennyiben a tanúsítvány kiadása után a megfelelőség ellenőrzése során a bejelentett szervezet megállapítja, hogy egy termék már nem felel meg a követelményeknek, akkor felszólítja a gyártót a megfelelő kiigazító intézkedések megtételére, és szükség esetén felfüggeszti vagy visszavonja a tanúsítványt.

(5) Amennyiben a kiigazító intézkedéseket nem teszik meg, vagy azok nem érik el a kívánt hatást, a bejelentett szervezet adott esetben korlátozhatja, felfüggesztheti vagy visszavonhatja a tanúsítványt.

108.§ A bejelentett szervezetek működési kötelezettségei

A bejelentett szervezetek tevékenységeinek végzésére vonatkozó működési kötelezettségeket a 768/2008/EK szerinti Új Jogszabályi Keret sorolja fel részletesen.

109 A bejelentett szervezet által kiadott dokumentumok

A 2014/34/EU irányelv szerinti bejelentett szervezet a következő dokumentumokat állítja ki a vonatkozó megfelelőség-értékelési eljárások rendelkezéseinek megfelelően:

- EU-típusvizsgálati tanúsítvány.
- Termék- és gyártásminőség-biztosítási értesítés.
- Típus minőségbiztosítási értesítésnek való megfelelés.
- Termék ellenőrzése, megfelelőségi tanúsítvány.
- Egység ellenőrzése, megfelelőségi tanúsítvány.

Ezeket a dokumentumokat nem kötelező a termékhez mellékelni.

A 13(1)(b)ii és 13(1)(b)iii szerinti 2. és 3. kategóriás nem villamos termékekre nem adható ki EU típusvizsgálati tanúsítvány, nem megengedett továbbá az ilyen termékek listázása sem az ettől eltérő kategóriákra vonatkozó EU-típusvizsgálati tanúsítványokon. Ennek oka az, hogy az EU-típusvizsgálati tanúsítvány azt igazolja, hogy a benne felsorolt termékek átestek a szükséges megfelelőség-értékelési eljárásokon, amelyek eredményeként EU-típusvizsgálati tanúsítványt állítottak ki; és az ilyen termékeket nem szükséges megfelelőség-értékelési eljárásnak alávetni.

Ha egy tétel egynél több kategóriába tartozik, akkor megengedett az EU-típusvizsgálati tanúsítvány kiadása. Ilyen körülmények között ezeknek a tételeknek a vonatkozó legmagasabb megfelelőség-értékelési követelményeknek kell megfelelniük. Ha az ilyen követelménynek való megfelelés EU-típusvizsgálati tanúsítvány kiadását igényli, akkor ezeket a termékek listázása az EU-típusvizsgálati tanúsítványon megengedett.

A fentiek egyik tipikus példája a félvezető-gyártás, ahol nagyvákuum-szivattyút alkalmaznak a hidrogén kivonására, de a 2. kategóriába soroláshoz szükséges fizikai távolságokat nem lehet betartani. Az eljárás esetében a 3. kategória megfelelő, mivel a szivattyút általában alacsony nyomású tiszta hidrogénnel töltik meg, így nincs gyulladásveszély, kivéve a működés és a nem működés közötti nagyon rövid átmeneteket.

Ebben az esetben csak a villamos alkatrészeket kell valóban alávetni az EU-típusvizsgálatnak, de fennáll az a szabály, hogy a mechanikus alkatrészeket a villamos alkatrészekkel együtt is figyelembe lehet venni, ha azok egymásba vannak integrálva, és nem pusztán szerelvényről van szó.

Ilyen esetekben indokolható az ilyen elemeket ugyanazon dokumentációban említeni, azaz a gyártmányok EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal rendelkeznek.

Ha azonban a gyártmányok különálló tárgyak (pl. két külön kategóriába - 2 és 3 - sorolt kézi rádiókészülék), semmilyen esetben nem szabad egyetlen EU-típusvizsgálati tanúsítványt kiadni. A 3. kategóriába tartozó gyártmánynak külön dokumentumban kell szerepelnie, amely semmiképpen sem utalhat arra, hogy a gyártmány EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal rendelkezik. Ugyanez vonatkozik az alkatrészekre is.

Ugyanakkor megengedett valamilyen egyéb tanúsítvány önkéntes kiadása azon gyártmányok esetében, amelyeket nem szerepelhetnek EU-típusvizsgálati tanúsítványban. A tanúsító szervezet nem tüntetheti fel a tanúsítványon, hogy bejelentett szervezet, mert a tanúsítványt nem ebben a minőségében adja ki, éppen ezért a bejelentett szervezet számát sem szabad feltüntetni. Az ilyen tanúsítványokon CE-jelölés sem szerepelhet

110.§ Értékelési és vizsgálati eredmények biztosítása az EU típusvizsgálati tanúsítvánnyal

Noha a jelentés, amely leírja, hogy a berendezés hogyan felel meg az irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek külön dokumentumot alkot, mégis szerves részét képezi a bizonyítvány kiadásának. Az EU-típusvizsgálati tanúsítvány megadására vonatkozó döntést alátámasztó értékelési és vizsgálati eredményeket mellékelni kell a bejelentett szervezet által a gyártónak eljuttatott tanúsítványhoz.

111.§ Gyártó által végzett vizsgálatok eredményeinek elfogadása a bejelentett szervezet által

A vizsgálati jegyzőkönyvek részét képezhetik annak a műszaki dokumentációnak, amelyet a gyártónak be kell mutatnia a bejelentett szervezetnél, ez utóbbi pedig megfelelő módon figyelembe veheti azokat.

Ami a 2014/34/EU irányelv III. mellékletét (EU-típusvizsgálat), V. mellékletét (termék-ellenőrzés) és IX. mellékletét (egyedi termékellenőrzés) illeti, a bejelentett szervezet független és átlátható bevonása az ügyféllel és az összes érdekelt féllel (pl. a tagállamok, az Európai Bizottság, a gyártók, a többi bejelentett szervezet) szemben jogilag kötelező, éppen ezért a bejelentett szervezet csak bizonyos feltételek mellett fogadhatja el a gyártók vizsgálati jegyzőkönyveit. A vizsgálati eredmények elfogadásának alapját az EN ISO/IEC 17025 *Vizsgáló- és kalibrálólaboratóriumok felkészültségének általános követelményei (ISO/IEC 17025)* szabvány biztosítja.

A bejelentett szervezetnek a vizsgálati jegyzőkönyvben be kell mutatnia a vizsgálati eredmények elfogadását. A bejelentett szervezet továbbra is teljes mértékben felelős az elfogadott vizsgálati eredményekért és az azokon alapuló EU-típusvizsgálati tanúsítványért (III. melléklet) vagy a megfelelőségi tanúsítványért (V. és IX. melléklet).

112.§ Európai szabványoknak megfelelő ATEX vizsgálati és értékelési jelentés tartalmi minimumkövetelményei

A „vizsgálati jegyzőkönyv” kifejezést kétféle értelemben használjuk. A 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó tanúsítás valójában három jelentési szinten alapul:

- laboratóriumi vizsgálat, például a hőmérséklet mérése, úgynevezett „vizsgálati jegyzőkönyv”;
- értékelés a harmonizált szabványok követelményei szerint, úgynevezett "értékelő jelentés";
- az Irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményei szerinti értékelés, úgynevezett "értékelési jelentés".

Mivel nagyon különböző típusú vizsgálati jegyzőkönyveket lehet kiállítani, a nagyon rossz minőségű, információt alig tartalmazó jelentésektől a részletes vizsgálati és értékelési eredményeket biztosító vizsgálati jegyzőkönyvekig, a szabványos ATEX értékelési jelentés formátum lehetővé teszi és biztosítja a következő célokat:

- a) Azonnal látható, hogy ATEX értékelési jelentésről van szó.
- b) Meghatározott minimális tartalom.
- c) Vizsgálati jegyzőkönyvekre megállapított, EN ISO/IEC 17025 és más alkalmazandó szabványok szerinti követelményeinek teljesülése.
- d) Könnyen kezelhető/integrálható a meglévő formátumokkal, amelyeket jelenleg minden ATEX bejelentett szervezet használ.
- e) ATEX értékelési jelentést csak akkor adnak ki, ha az összes alkalmazandó követelmény teljesül, és ha minden tesztet eredménye pozitív volt (de továbbra is megengedett egyes vizsgálatok kihagyása, feltéve, hogy az indoklást a vizsgálati jegyzőkönyv tartalmazza).

a) Azonnal látható, hogy ATEX értékelési jelentésről van szó

Az ATEX értékelési jelentésnek könnyen felismerhetőnek kell lennie, hogy a gyártók, az Ex bejelentett/tanúsító szervezetek és bármely egyéb fél azonnal lássa, hogy valódi ATEX értékelő jelentésről van szó. Egy másik lehetőség szerint az egyetlen formai követelmény az "ATEX értékelési jelentés" felirat feltüntetése (a pontos megfogalmazásban meg kell állapodni) a jelentés fedőlapján; anélkül, hogy az ATEX értékelési jelentéshez standardizált sablont kellene használni, mint a III. melléklet tanúsítványainál.

b) Meghatározott minimális tartalom

A jelentésre minimális tartalmi követelmények vonatkoznak. Ez lehetővé teszi a gyártók számára, hogy a jelentésben és a kapcsolódó vizsgálati dokumentumokban szereplő információk alapján egyszerűen megszerezhessek az egyéb helyi/regionális jóváhagyásokat/tanúsítványokat. Az ATEX bejelentett szervezet által kiállított, az EU-típusvizsgálat kiadását támogató értékelő jelentésnek az alábbiakat kell mindenképp tartalmaznia:

- Általános információk a termékről, típusjelölés, kérelmező, gyártó, a védelem típusai, műszaki adatok.
- A berendezés gyártásának műszaki értékelése. A legtöbb védelemi típus esetében ez ellenőrzőlista formájában is megadható (igen/nem/nem alkalmazható + megjegyzések), a vizsgálati dokumentációval együtt, amely meghatározza a gyártást; a gyújtószikra mentes kialakítás esetében azonban a legelőnyösebb (ha nem az egyetlen alkalmazható) formátum a szöveges leírás, vagyis egy olyan részletes értékelő szöveg, amely megerősíti, hogy a műszaki kialakítás megfelel az ATEX irányelv betartását alátámasztó szabványoknak. A harmonizált szabványok által nem lefedett összes vonatkozás esetében, illetve ha nem alkalmaznak szabványokat, az értékelés szövegének meg kell erősítenie az irányelvnek való megfelelést. Mivel a robbanásbiztonsági szabványok koncepció-alapú szabványok, előfordulhatnak értelmezési kérdések is: a jelentésnek világossá kell tennie, hogyan végezték el az értékelést.
- Vizsgálati eredmények:
 - a vizsgálati jegyzőkönyvben be kell mutatni az elvégzett vizsgálatok részleteit, a vizsgálati körülményeket, a módszert és az eredményekkel kapcsolatos lényeges információkat;
 - a vizsgálati jegyzőkönyvben be kell mutatni az el nem végzett vizsgálatok részleteit, valamint a vizsgálatok elhagyásának indoklását (az EN 60079-0 szabvány szerint a vizsgálatok lemondásának indokolása kötelező);
 - a vizsgálati jegyzőkönyvben be kell mutatni a más szervezetektől, vizsgálati laboratóriumoktól stb. átvett vizsgálatok részleteit, valamint a vizsgálatok elfogadásának indoklását. Ha más forrásokból származó vizsgálatokat fogadnak el, akkor ennek egyértelműen jelezni kell, mivel az adatokat előállító szervezetet ellenőrizni kell. Könnyen elleplezhető ugyanis, ha nem megfelelő forrásokból származó vizsgálati eredményeket is felhasználtak.
 - Rutinvizsgálatok, ha vannak: az ilyen vizsgálatok a gyártmányra vonatkoznak, és a gyártó és a bejelentett szervezet megállapodtak az alkalmazásukról (az alkalmazandó szabvány az EN 80079-34 *Explosive atmospheres - Part 34: Application of quality systems for equipment manufacture (ISO/IEC 80079-34)*; (Robbanásveszélyes közegek - 34. rész: Minőségbiztosítási rendszerek alkalmazása a berendezések gyártása során)).

c) Vizsgálati jegyzőkönyvekre megállapított követelmények

Az ATEX vizsgálati jegyzőkönyvnek meg kell felelnie a vizsgálati jegyzőkönyvek tartalmára vonatkozó összes követelménynek (EN ISO/IEC 17025 *Vizsgáló- és kalibráló laboratóriumok felkészültségének általános követelményei* (ISO/IEC 17025)). A gyakorlatban ez nem jelenthet problémát a bejelentett szervezet számára, mivel minden vizsgálatot az EN ISO/IEC 17025 szerinti végeznek, és a vonatkozó jelentéseket is e szabvány szerint készítik el.

Az ATEX értékelő jelentésnek meg kell felelnie az EN ISO/IEC 17065 *Megfelelőség-értékelés. Termékek, folyamatok és szolgáltatások tanúsítását végző szervezetekre vonatkozó követelmények* (ISO/IEC 17065:2012) követelményeinek.

d) Könnyen kezelhető/integrálható a meglévő formátumokkal

Az európai szabványosított ATEX értékelő jelentésnek könnyen integrálhatónak kell lennie a bejelentett szervezet által használt működési eljárásokba és dokumentumokba. Ez azt követeli meg, hogy magát a formátumot ne 100%-ban határozzák meg, hanem csak olyan mértékben, hogy minden érintett - a kiállító és az átvevő bejelentett szervezetek és a gyártók - tudja, mit fog találni a vizsgálati jegyzőkönyvben. Tehát a hangsúly a jelentés tartalmán, nem pedig annak kialakításán, számozásán stb. van. Az ATEX értékelési jelentés kidolgozása így könnyebben megvalósítható az egyes bejelentett szervezetek aktuális módszere szerint. Ez nem okozhat jelentős növekedést a gyártó számára (ha okoz egyáltalán) ATEX tanúsítvány megszerzésének költségeiben.

e) Teljes jelentés

Az ATEX értékelési jelentés várható tartalmával kapcsolatos félreértések elkerülése érdekében ilyen jelentést csak akkor szabad kiállítani, ha az érintett gyártmány megfelel az összes alkalmazandó követelménynek, és minden vonatkozó vizsgálatot pozitív eredménnyel zárult. ATEX értékelési jelentést nem adnak ki negatív vizsgálati eredmények esetén, vagy akkor, ha a vonatkozó követelményeknek csak egy részét (például IP54 követelményeket) értékelték vagy vizsgálták. Ez nem zárja ki az ATEX értékelési jelentés kiadását az "U" tanúsítvánnyal hitelesített Ex alkatrészekre.

Ha a gyártónak olyan jelentést adnak ki, melyben negatív vizsgálati eredmények szerepelnek, vagy nem teljes mértékben értékelték az alkalmazandó követelményeket, akkor egyértelművé kell tenni, hogy ez nem ATEX értékelő jelentés.

113.§ Műszaki dokumentáció megőrzése

A 2014/34/EU ATEX-irányelv 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontja értelmében a gyártó köteles elvégezni a VIII. mellékletben szereplő megfelelőségi eljárást, majd a VIII. melléklet 2. pontjában előírt műszaki dokumentációnak a bejelentett szervezethez történő eljuttatását. A gyártó felelős a műszaki dokumentáció olvashatóságáért és teljességéért. A bejelentett szervezetnek a gyártó által megadott tartalomjegyzék alapján kell ellenőriznie a dokumentáció olvashatóságát és teljességét. Ezt követően a bejelentett szervezet visszaigazolja a dokumentáció átvételét, és megőrzi azt.

Erre az eljárásra a 13. cikk (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontja szerinti bejelentett szervezeteket kell bevonní, nem pedig a VIII. melléklet szerint, mivel ez utóbbi eljárás nem foglalja magában bejelentett szervezet közreműködését.

Az említett műszaki dokumentációt felkérésre sem adják vissza a gyártónak (viszont ki lehet egészíteni), és általában a gyártmány utolsó forgalomba hozatalától számított 10 (tíz) évig őrzik meg. A cél az, hogy a különféle tagállamok piacfelügyeleti hatóságainak hozzáférést lehessen biztosítani ezekhez a dokumentációkhoz, ha egy adott termék tervezési vagy gyártási részleteit ki kell vizsgálni.

A használt adathordozót illetően elfogadott, hogy ez a műszaki dokumentáció lehet papíralapú vagy elektronikus formátumú, amennyiben az olvasható az érintett időszakban. A gyártónak a dokumentáció formátumáról és a használt adathordozóról a bejelentett szervezettel közösen kell megállapodnia.

30. cikk

Fellebbezés a bejelentett szervezetek döntésével szemben

A tagállamok biztosítják, hogy a bejelentett szervezet döntései ellen fellebbezési eljárást lehessen kezdeményezni.

114.§ Fellebbezés a bejelentett szervezetek döntésével szemben

A bejelentett szervezetek határozatai elleni fellebbezést a gyártó vagy bármely más érdekelt fél számára a tagállamok által megállapított megfelelő jogi eljárásokkal lehetővé kell tenni, különös tekintettel a tanúsítványok kiadására vagy megtagadására. Ennek során figyelembe kell venni azokat a sajátos magán- vagy polgári jogi kereteket, amelyek szerint a bejelentett szervezetek és ügyfeleik (gyártók vagy meghatalmazott képviselőik) szerződéses megállapodásokat kötnek.

31. cikk

A bejelentett szervezetek tájékoztatási kötelezettsége

(1) A bejelentett szervezetek tájékoztatják a bejelentő hatóságot a következőkről:

- a) a tanúsítványok bármilyen elutasítása, korlátozása, felfüggesztése vagy visszavonása;
- b) azok a körülmények, amelyek érinthetik a bejelentés hatályát vagy feltételeit;
- c) a piacfelügyeleti hatóságoktól a megfelelőség-értékelési tevékenységek kapcsán hozzájuk beérkezett valamennyi tájékoztatási felkérés;
- d) kérésre a bejelentésük hatálya alá tartozó megfelelőség-értékelési tevékenységek, valamint minden más elvégzett tevékenység, többek között a határon átnyúló tevékenységek és a tevékenységek alvállalkozásba adása.

(2) A bejelentett szervezetek megfelelően tájékoztatják az ezen irányelv szerint bejelentett, hasonló megfelelőség-értékelési tevékenységeket végző és ugyanazokkal a termékekkel foglalkozó más szervezeteket a negatív és – kérésre – a pozitív megfelelőség-értékelési eredményekről.

115.§ A bejelentett szervezetek tájékoztatási kötelezettsége

A bejelentett szervezetek tevékenységeire specifikus tájékoztatási kötelezettségek vonatkoznak, amelyeket mindenképp vagy felkérésre be kell nyújtani a bejelentő hatóságoknak.

A 31. cikk (1) bekezdésének a) pontja szó szerint véve csak azokra az „tanúsítványokra” utal, amelyeket a bejelentett szervezetek az Irányelvben megállapított megfelelőség-értékelési eljárások szerint állítottak ki. Ezek az EU-típusvizsgálati tanúsítványok (III. melléklet) és a megfelelőségi nyilatkozatok és tanúsítványok (V. melléklet, IX. melléklet). Tekintettel arra, hogy a bejelentett szervezetek "minőségbiztosítási jelentéseként" (QAN) ismert egyéb dokumentumokat is kiadhatnak (ld. 109. §), hogy értesítsék a gyártót minőségbiztosítási rendszereik jóváhagyásáról (IV. melléklet, VII. melléklet), a rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy a bejelentett szervezetek összes olyan tevékenységét és kiadott dokumentumát lefedi, mely összefügg a vonatkozó megfelelőség-értékelési eljárások végrehajtásával. Tehát a tanúsítvány megtagadására, szűkítésére, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó tájékoztatási kötelezettség a bejelentett szervezetek által kiadott "minőségbiztosítási jelentésekre" is érvényes. (Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 5.2.2. „Szerepör és felelősség” cikkét.).

A bejelentett szervezetnek, amely hibás gyártmányról szerez tudomást, de nem vesz részt az EU-típusvizsgálat moduljában vagy a gyártó felügyeleti moduljában, valamilyen formában lépéseket kell tennie.

Ha nem áll fenn közvetlen veszély abban az esetben, ha az EU-típusvizsgálatért felelős bejelentett szervezet és a hibás gyártmány gyártásának felügyeletéért felelős bejelentett szervezet értesítése után a megfelelő idő elteltével nem születik kielégítő megoldás, akkor a bejelentett szervezetnek értesítenie kell a piacfelügyeletért felelős saját hatóságait a megfelelő intézkedések kezdeményezésére.

Közvetlen veszély esetén a bejelentett szervezetnek haladéktalanul értesítenie kell a piacfelügyeletért felelős saját hatóságát, az EU-típusvizsgálatra bejelentett szervezetet és a gyártás felügyeletét ellátó bejelentett szervezetet.

32. cikk

Tapasztalatszere

A Bizottság rendelkezik a tagállamok bejelentéssel kapcsolatos szakpolitikai intézkedésekért felelős nemzeti hatóságai közötti tapasztalatszere szervezéséről.

116.§ Tapasztalatszere

Az ilyen típusú tevékenységeket általában a Bizottság által a tagállamok képviselőivel közösen szervezett horizontális/több ágazatot érintő munkacsoportok tevékenységeinek keretében hajtják végre, mint például a termékek belső megfelelésével foglalkozó hálózat (European Union Product Compliance Network - EUPCN) vagy a termékek belső piacának akkreditációs és megfelelésértékelési kérdéseivel foglalkozó szakértői csoport (Internal Market for Products-Expert Group for Accreditation and Conformity Assessment), valamint az ágazati Közigazgatási Együttműködési Csoport (ATEX AdCo) tevékenységeinek részeként.

Az ATEX AdCo csoport főképp az EU-tagállamok piacfelügyeleti tevékenységeikért felelős nemzeti hatóságainak képviselői révén integrálódik a tapasztalatszerébe. A képviselők általában évente kétszer találkoznak, hogy tájékozódjanak, megvitassák és megosszák egymással tapasztalataikat és gyakorlati megoldásaikat és a munkacsoportok által benyújtandó, 2014/34/EU ATEX irányelvhez kapcsolódó javaslatokat dolgozzanak ki. A kommunikáció másik helyszíne egy speciális Érdekcsoport (Interest Group) a CIRCABC rendszerben.

Mindezen tevékenységekre a Bizottság külön támogatást biztosít.

33. cikk

A bejelentett szervezetek koordinálása

A Bizottság biztosítja, hogy megfelelő koordináció és együttműködés jöjjön létre az ezen irányelv szerint bejelentett szervezetek között és ez az együttműködés a bejelentett szervezetek ágazati csoportja formájában megfelelően működjön.

A tagállamok biztosítják, hogy az általuk bejelentett szervezetek közvetlenül vagy kijelölt képviselőikön keresztül részt vegyenek a csoport munkájában.

117.§ A bejelentett szervezetek koordinálása. Az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja (ExNBG)

Valamennyi bejelentett szervezetnek részt kell vennie a rájuk vonatkozó koordinációs tevékenységekben. Az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja (ExNBG) szerepel az 2014/34/EU ATEX irányelvben (és már a korábbi 94/9/EK irányelv létrehozta, illetve annak keretében tevékenykedett).

Az ExNBG-t a 2014/34/EU ATEX irányelv 33. cikkével összhangban a bejelentett szervezetek működtetik, és célja az Irányelv egységes alkalmazásának elősegítése. Noha független az ATEX Bizottságtól és Szakértői csoporttól, ennek ellenére szorosan együtt kell működnie ezekkel a testületekkel és az Európai Bizottság szolgálataival, amelyek mindegyike felelős az Irányelv hatékony és egységes alkalmazásáért.

Az ExNBG a bejelentett szervezetek koordinátoraként fontos szerepet játszik, valamint technikai referenciákat és visszajelzést is biztosít a szabványok kidolgozóinak. Általában évente ülésezik, és a bejelentett szervezetek képviselőiből áll. Az üléseken a Bizottság, a gyártók és a felhasználók szakmai szövetségei, a szabványok kidolgozásával foglalkozó testületek képviselői és más meghívottak megfigyelőként vesznek részt. Az egyes üléseken való részvétel meghívásos alapú. A részvételi szándékot a Csoport elnökének a Bizottságon vagy a saját ország valamelyik bejelentett szervezetén keresztül kell jelezni.

A Csoport feladata a műszaki kérdések megvitatása, hogy az Irányelv műszaki rendelkezéseinek és a harmonizált szabványoknak az egységes alkalmazása érdekében. A Csoport „Clarification Sheets” (magyarul helyenként „pontosító lapok”) néven specifikus útmutató dokumentumokat bocsát ki a műszaki eljárások esetleges bizonytalanságainak tisztázására, valamint technikai útmutató dokumentumokat, azokban az esetekben, ahol a kevésbé részletezett előírások kiegészítést igényelnek.

Az ATEX bejelentett szervezetek közötti kommunikáció a CIRCABC információs rendszerben működő külön érdekcsoporton keresztül is lehetséges: ez az ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja” a <https://circabc.europa.eu/ui/group/33b0bed8-1c65-4d9e-b857-1f34d2d91c04> oldalon. A NANDO-ban felsorolt valamennyi bejelentett szervezetnek legalább egy képviselővel kell rendelkeznie a CIRCABC Érdekcsoportban.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 5.2.4. „A bejelentett szervezetek közötti koordináció” cikkét.

118.§ Az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja által kiadott pontosító lapok (Clarification Sheets) státusza és használata

Az ExNBG pontosító lapok jogilag nem kötelező erejű dokumentumok, hanem az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja (ExNBG) által hozott adminisztratív határozatok, melyek célja az, hogy az ATEX irányelv műszaki követelményeit a bejelentett szervezetek a lehető legegységesebben tudják értelmezni.

Az 2014/34/EU ATEX irányelv 21. cikke (11) bekezdésének megfelelően az ExNBG pontosító lapjait minden egyes bejelentett szervezetnek általános útmutatásként kell alkalmaznia, azaz az alapvető mindig be kell tartani, és a döntés részleteit a lehető legnagyobb mértékben át kell ültetni a gyakorlatba. Ennek oka az, hogy a bejelentett szervezeteknek meg kell őrizniük a "legmagasabb szintű műszaki kompetenciát", vagyis követniük kell a műszaki haladást, tisztában kell lenniük saját területük műszaki-tudományos vonatkozásainak aktuális állásával és részt kell venniük a koordinációban.

Más érdekelt feleknek az ExNBG pontosító lapjait az Irányelv gyakorlati alkalmazására vonatkozó önkéntes útmutatásnak kell tekinteniük, a műszaki fejlődést vagy a technika állását illető „szakértői véleménynek”, amely a bejelentett szervezetek képezett képviselőitől származik. Más szóval az ExNBG pontosító lapjai hasznos gyakorlati ajánlásoknak is tekinthetők, melyek egyenértékűek a más harmonizációs jogszabályok (például Gépek irányelv, Felvonók irányelv, Személyi védőfelszerelések irányelv) hatálya alá eső bejelentett szervezetek európai együttműködési által kiadott „Recommendation for Use, RFU” (Felhasználási ajánlás) lapokkal.

Az ExNBG pontosító lapok használata ugyanakkor önmagában semmiképp nem bizonyítja a 2014/34/EU ATEX irányelv egészségügyi és biztonsági követelményeinek való megfelelést. Az európai harmonizált szabványok alkalmazása megengedi az Irányelv alapvető követelményeinek való megfelelés vélelmezését, az ExNBG pontosító lapok használata azonban nem.

Az ExNBG pontosító lapokat az ATEX Bizottság vagy Szakértői csoport jóváhagyhatja vagy „figyelembe veheti” mint útmutatókat, elismerve azok fontosságát és hasznosságát, hiszen szakértői értelmezési útmutatást nyújtanak nemcsak a bejelentett szervezetek, hanem a gyártók és más érdekelt felek számára is. Az "figyelembe vétel" folyamatát az ATEX Szakértői csoport végzi "írásbeli eljárás" útján, a CIRCABC Érdekcsoporton keresztül, vagy a bizottsági tagok ilyen irányú kérése esetén (észrevételek, megjegyzések stb. bevezetésével) "szóbeli eljárás” keretében, a Munka Szakértői ülésén.

Az ExNBG pontosító lapjai nyilvánosan is hozzáférhetők a Bizottság weboldalán:
<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/54514>

Azok a pontosító lapok, amelyeket az ATEX Bizottság nem „vesz figyelembe”, de amelyekre szükség van az ExNBG munkájához, szintén hozzáférhetők az interneten is elérhetőek, de egy külsős, privát weboldalon található, és csak tájékoztatási célokat szolgálnak:

<https://www.tuev-verband.de/en/industrial-plants/fire-and-explosion-protection/exnb-group>

Az ExNBG specifikus pontosító lapjainak tartalma alapján javasolható az ATEX Bizottság által kidolgozott „Consideration Paper” elkészítése és/vagy a tartalom befoglalása az ATEX Útmutatóba. Ebben az esetben az ExNBG az illető pontosító lapot visszavonja.

Fontos megjegyezni, hogy az ATEX Bizottság vagy a Szakértői csoport általi "figyelembe vétel" nem szükséges ahhoz, hogy az ExNBG pontosító lapot a bejelentett szervezetek céljának és alkalmazási területének megfelelően, a fentieket figyelembe véve felhasználják.

5. FEJEZET

UNIÓS PIACFELÜGYELET, AZ UNIÓS PIACRA BELÉPŐ TERMÉKEK ELLENŐRZÉSE ÉS UNIÓS VÉDINTÉZKEDÉSI ELJÁRÁS

119.§ Uniós piacfelügyelet, az uniós piacra belépő gyártmányok ellenőrzése és uniós védintézkedési eljárás

Az 2014/34/EU ATEX irányelv 5. fejezete az EU piacfelügyeletével, az EU piacára belépő termékek ellenőrzésével és az EU védelmi eljárásával foglalkozik.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 7. „Piacfelügyelet” cikkét.

34. cikk

Uniós piacfelügyelet és az uniós piacra belépő termékek ellenőrzése

Az ezen irányelv 1. cikkének hatálya alá tartozó termékekre a 765/2008/EK rendelet 15. cikkének (3) bekezdése, valamint 16–29. cikke vonatkozik.

120.§ Uniós piacfelügyelet és az uniós piacra belépő gyártmányok ellenőrzése

A 765/2008/EK rendelet termékek forgalmazását érintő, akkreditációs és piacfelügyeletre vonatkozó követelményeit tartalmazó hivatkozott cikkeit rendelet III. fejezete, vagyis a „Közösségi (értsd: uniós) piacfelügyeleti keret és a közösségi piacon forgalomba hozott termékek ellenőrzése” tartalmazza. A 2014/34/EU ATEX irányelv vonatkozásában ezek az Irányelv hatálya alá tartozó termékekre vonatkoznak, vagyis a felszerelésekre és védelmi rendszerekre; biztonsági eszközökre, vezérlő és szabályozó eszközökre, valamint alkatrészekre.

Továbbá a termékek piacfelügyeletéről és megfelelőségéről szóló (EU) 2019/1020 rendelet megerősíti az uniós harmonizációs jogszabályok hatálya alá tartozó termékek piacfelügyeletét annak biztosítása érdekében, hogy az uniós piacon csak az alapvető biztonsági követelményeknek megfelelő, megfelelő termékek legyenek elérhetőek.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 7.5. „A harmadik országokból származó termékek vámhatósági ellenőrzése” cikkét.

35. cikk

A kockázatot jelentő termékek kezelésére vonatkozó nemzeti szintű eljárások

(1) Ha valamely tagállam piacfelügyeleti hatóságai okkal feltételezik, hogy a termék kockázatot jelent a személyek egészségére vagy biztonságára, illetve a háziállatokra vagy a vagyoni, akkor a terméken elvégzik az értékelést az ezen irányelvben megállapított valamennyi vonatkozó követelmény tekintetében. Az érintett gazdasági szereplők e célból a szükséges módon együttműködnek a piacfelügyeleti hatóságokkal.

Amennyiben az első albekezdésben említett értékelés során a piacfelügyeleti hatóságok megállapítják, hogy a termék nem felel meg az ezen irányelvben megállapított követelményeknek, haladéktalanul felszólítják az érintett gazdasági szereplőt, hogy előírásuknak megfelelően a kockázat jellegével arányosan ésszerű időn belül vagy tegyen megfelelő kiigazító intézkedéseket, hogy a termék megfeleljen az említett követelményeknek, vagy vonja ki a terméket a forgalomból, vagy hívja vissza azt.

A piacfelügyeleti hatóságok ennek megfelelően tájékoztatják az illetékes bejelentett szervezetet.

Az e bekezdés második albekezdésében említett intézkedésekre a 765/2008/EK rendelet 21. cikke alkalmazandó.

(2) Amennyiben a jóváhagyó hatóságok úgy ítélik meg, hogy a meg nem felelés nem korlátozódik országuk területére, akkor tájékoztatják a Bizottságot és a többi tagállamot az értékelés eredményeiről és azokról az intézkedésekről, amelyek meghozatalára felszólították a gazdasági szereplőt.

(3) A gazdasági szereplő biztosítja, hogy minden megfelelő kiigazító intézkedést meghoz az uniós piacon általa forgalmazott összes érintett termék tekintetében.

(4) Amennyiben az érintett gazdasági szereplő nem teszi meg a megfelelő kiigazító intézkedéseket az (1) bekezdés második albekezdésében említett időszakon belül, a piacfelügyeleti hatóságok meghozzák az összes megfelelő átmeneti intézkedést a termék nemzeti piacon történő forgalmazásának megtiltása vagy korlátozása, illetve a forgalomból való kivonása vagy visszahívása érdekében.

A piacfelügyeleti hatóságok ezekről az intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot és a többi tagállamot.

(5) A (4) bekezdés második albekezdésében említett tájékoztatásban megadják az összes rendelkezésre álló adatot, különösen a nem megfelelő termék azonosításához szükséges adatokat, a termék származási helyét, a megfelelés feltételezett hiányának és a felmerülő kockázatnak a jellegét, a meghozott nemzeti intézkedések jellegét és időtartamát, valamint az érintett gazdasági szereplő által felhozott érveket. A piacfelügyeleti hatóságok külön jelzik, hogy a megfelelés hiánya a következők egyike miatt következett-e be:

a) a termék nem tesz eleget az ezen irányelvben meghatározott, az emberek egészségével és biztonságával, illetve a háziállatok és a vagyoni védelmével kapcsolatos követelményeknek; vagy

b) a megfelelőség vélelmezését megalapozó, a 12. cikkben említett harmonizált szabványok hiányosságai.

(6) Az eljárást e cikk értelmében kezdeményező tagállamtól eltérő tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot és a többi tagállamot az elfogadott intézkedésekről és azokról a további információkról, amelyek az érintett termék megfelelésének hiányáról a rendelkezésükre állnak, valamint – amennyiben nem értenek egyet az elfogadott nemzeti intézkedéssel – a kifogásaikról.

(7) Amennyiben a (4) bekezdés második albekezdésében említett tájékoztatás kézhezvételétől számított három hónapon belül egyik tagállam és a Bizottság sem emel kifogást az egyik tagállam által hozott átmeneti intézkedéssel szemben, az intézkedés indokoltnak tekintendő.

(8) Az érintett termékkel kapcsolatban a tagállamok gondoskodnak az olyan megfelelő korlátozó intézkedések haladéktalan meghozataláról, mint a termék visszavonása a piacról.

121.§ A kockázatot jelentő gyártmányok kezelésére vonatkozó nemzeti szintű eljárások

Arra az esetre, ha egy termék nemzeti szintű kockázatot jelent, a saját államuk területén a piacfelügyeletért felelős illetékes tagállami hatóságok számára az érintett gazdasági szereplőkkel szemben konkrét kötelezettségeket is tartalmazó részletes eljárás áll rendelkezésre.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 7.4. „Piacfelügyeleti ellenőrzések” és 7.3.4. „Szankciók” cikkeit.

36. cikk

Uniós védintézkedési eljárás

(1) Amennyiben a 35. cikk (3) és (4) bekezdésében rögzített eljárás befejezését követően kifogást emelnek egy tagállam valamelyik intézkedésével szemben, vagy ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a nemzeti intézkedés ellentétes az uniós jogszabályokkal, a Bizottság haladéktalanul konzultációt kezd a tagállamokkal és az érintett gazdasági szereplővel vagy szereplőkkel, és értékeli a nemzeti intézkedést. Az értékelés eredményei alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el arról, hogy a nemzeti intézkedés indokolt-e.

A Bizottság valamennyi tagállamnak címezi határozatát, és haladéktalanul megküldi azt számukra és a megfelelő gazdasági szereplőnek vagy szereplőknek.

(2) Amennyiben a nemzeti intézkedés megalapozottnak minősül, valamennyi tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nem megfelelő terméket kivonja piacáról, és erről tájékoztatja a Bizottságot. Ha a nemzeti intézkedést indokolatlanul ítélik, az érintett tagállam visszavonja azt. L 96/324 Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2014.3.29. HU

(3) Amennyiben a nemzeti intézkedés megalapozottnak minősül, és a termék megfelelésének hiánya az ezen irányelv 35. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett harmonizált szabványok hiányosságainak eredménye, akkor a Bizottság az 1025/2012/EU rendelet 11. cikkében előírt eljárást alkalmazza.

122.§ Uniós védintézkedési eljárás

A 2014/34/EU irányelv 36. cikkében említett védintézkedési záradék az az EU-eljárás, amelynek során minden olyan intézkedésről, amely az Irányelvben előírt valamilyen tanúsítási megoldásnak megfelelő, és ennek eredményeképp CE-jelöléssel ellátott eszköz forgalomba hozatalának vagy szabad mozgásának korlátozására, illetve piacról való kivonásra irányul az alapvető egészségügyi és biztonsági követelmények be nem tartásával, illetve azzal összefüggésben, hogy az eszköz személyeket, állatokat vagy vagyont veszélyeztet, az intézkedést meghozó tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot.

A védintézkedési záradék alkalmazásának mérlegelésekor a tagállamoknak és az illetékes végrehajtó hatóságoknak meg kell fontolniuk, hogy a nemmegfelelőség valóban súlyos-e, illetve alaki nemmegfelelőségnek tekinthető-e, mely utóbbi esetben megoldható-e a védintézkedési mechanizmus által lehetővé tett eljárások igénybevétele nélkül.

Formális nemmegfelelőség például a CE-jelölés olvashatatlansága. Ilyen esetekben a tagállam megfeleléségi értesítést küldhet a gyártónak vagy meghatalmazott képviselőjének, vagy a nemzeti jogszabályok által megengedett egyéb intézkedéseket tehet annak érdekében, hogy a felelős személyek megtegyék a megfelelő helyesbítő intézkedéseket.

A tagállamoknak minden esetben mérlegelniük kell, hogy a nemmegfelelőség veszélyeztetheti-e az embereket, állatokat vagy a vagyont, és vajon a védintézkedési záradék-e a leghatékonyabb eszköz az emberek, állatok vagy vagyon biztonságának biztosítására, amely az Irányelv ezen szakasza esetében továbbra is kiemelkedően fontos szempont.

Ha egy tagállam valamely intézkedése ellen kifogást emelnek, vagy ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy adott nemzeti intézkedés ellentétes az uniós jogszabályokkal, a Bizottságnak konzultációs folyamatot kell lefolytatnia az érintett felekkel, vagyis a tagállamokkal, a gyártóval vagy annak az EU-ban székhellyel rendelkező

meghatalmazott képviselőjével, vagy ennek hiányában azzal a személlyel, aki a terméket az EU-ban forgalomba hozta.

A konzultációs eljárás lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy a bejelentő hatóságok által szolgáltatott információk, valamint az összes érintett fél álláspontja alapján megvizsgálja, hogy a korlátozó intézkedés indokolt-e vagy sem, különös tekintettel arra, hogy az Irányelv egészségügyi és biztonsági követelményeit az érintett termék miért nem teljesítette.

Ha a Bizottság ezen konzultációt követően azt állapítja meg, hogy az intézkedések indokoltak, erről az összes érintett felet tájékoztatja, és valamennyi tagállamnak meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket nem megfelelő termék piacáról való kivonására. Ezzel szemben, ha a nemzeti intézkedést indokolatlannak tekintik, az érintett tagállamnak vissza kell vonnia az intézkedést, és haladéktalanul meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket a kérdéses termékek szabad mozgásának helyreállítására saját területén.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 7.6.2. „Védelmi intézkedések alkalmazása” cikkét.

37. cikk

Kockázatot jelentő megfelelő termékek

(1) Amennyiben egy tagállam a 35. cikk (1) bekezdése szerinti értékelés elvégzését követően megállapítja, hogy bár a termék megfelel ennek az Irányelvnek, azonban mégis kockázatot jelent a személyek egészségére vagy biztonságára, illetve a háziállatokra vagy vagyontárgyakra, akkor felszólítja az érintett gazdasági szereplőt, hogy előírásának megfelelően a kockázat jellegével arányosan ésszerű időn belül vagy tegyen megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az érintett termék a forgalomba hozatalkor többé ne jelentsen kockázatot, vagy vonja ki a terméket a forgalomból vagy hívja vissza azt.

(2) A gazdasági szereplő biztosítja, hogy az uniós piacon általa forgalmazott, valamennyi érintett termék tekintetében kiigazító intézkedést hoz.

(3) A tagállam haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot. A tájékoztatásban megadják az összes rendelkezésre álló adatot, különösen az érintett elektromos berendezés azonosításához szükséges adatokat, a berendezés származási helyét és ellátási láncát, a felmerülő kockázat jellegét, valamint a meghozott nemzeti intézkedések jellegét és időtartamát.

(4) A Bizottság haladéktalanul konzultációt kezd a tagállamokkal és az érintett gazdasági szereplővel vagy szereplőkkel, és értékeli a meghozott nemzeti intézkedéseket. Az értékelés eredményei alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén határozatot hoz arról, hogy a nemzeti intézkedés indokolt-e, és szükség esetén megfelelő intézkedésekre tesz javaslatot.

Az e bekezdés első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A személyek egészségének és biztonságának védelmével kapcsolatos, kellően indokolt, sürgős esetekben a Bizottság a 39. cikk (4) bekezdésében említett eljárás keretében azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

(5) A Bizottság határozatának címzettje az összes tagállam, és határozatát haladéktalanul megküldi számukra, valamint a megfelelő gazdasági szereplőnek vagy szereplőknek.

123.§ Kockázatot jelentő megfelelő gyártmányok

Az Irányelv követelményeinek megfelelő termékekre külön eljárás vonatkozik, de ezek így is egészségügyi és biztonsági kockázatot jelentenek. Az illetékes nemzeti hatóságnak az érintett gazdasági szereplőket is bevonva megfelelő intézkedéseket kell hoznia, és tájékoztatnia kell a Bizottságot és a többi tagállamot. A Bizottságnak megfelelően elemeznie kell az esetet, és végrehajtási határozatot kell kiadnia arról, hogy az elfogadott nemzeti intézkedés indokolt-e vagy sem.

38. cikk

Az alaki megfelelés hiánya

(1) A 35. cikk sérelme nélkül, ha egy tagállam a következő megállapítások egyikére jut, felszólítja az érintett gazdasági szereplőt, hogy vessen véget a megfelelés említett hiányának:

- a) a CE-jelölést a 765/2008/EK rendelet 30. cikkét vagy ezen irányelv 16. cikkét megsértve tüntették fel;
- b) az adott esetben szükséges CE-jelölést nem tüntették fel;
- c) a robbanás elleni védelem megkülönböztető jelét (Ex), a felszereléscsoport és -kategória jelét, és adott esetben az egyéb jelöléseket és információkat a II. melléklet 1.0.5. pontjának megsértésével tüntették fel vagy nem tüntették fel;
- d) a bejelentett szervezet azonosító számát – amennyiben ez a szervezet részt vesz a gyártásellenőrzési szakaszban – a 16. cikket megsértve tüntették fel vagy nem tüntették fel;
- e) az EU-megfelelési nyilatkozatot, vagy adott esetben a megfelelési nyilatkozatot nem csatolták a termékhez;
- f) az EU-megfelelési nyilatkozatot, vagy az adott esetben szükséges megfelelési nyilatkozatot helytelenül készítették el;
- g) a műszaki dokumentáció nem áll rendelkezésre vagy hiányos;
- h) a 6. cikk (7) bekezdésében, illetve a 8. cikk (3) bekezdésében említett információt egyáltalán nem, hamisan vagy hiányosan tüntették fel;
- i) a 6. vagy 8. cikk által előírt bármely egyéb adminisztratív követelmény nem teljesül.

(2) Amennyiben a megfelelés (1) bekezdésben említett hiánya továbbra is fennáll, az érintett tagállam minden megfelelő intézkedést megtesz a forgalmazott termék korlátozására vagy betiltására, vagy gondoskodik visszahívásáról vagy piaci forgalomból történő kivonásáról.

124.§ Az alaki megfelelés hiánya

A termék nemmegfelelősége akkor tekinthető alaki jellegűnek, ha nem kapcsolódik közvetlenül az egészségügyi és biztonsági kockázatokhoz, de a lehetséges kockázatokra utalhat.

A 38. cikk (1) bekezdésében felsorolt esetek közé tartoznak a jelölések, dokumentumok és a termékkel együtt nyújtandó egyéb információk hiányosságai.

6. FEJEZET

A BIZOTTSÁG, ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

125.§ A Bizottság, átmeneti és záró rendelkezések

Az 2014/34/EU ATEX irányelv 6. fejezete az ATEX bizottságra vonatkozó rendelkezéseket, a tagállamok végrehajtási intézkedéseit (szankciók), valamint az átmeneti és záró rendelkezéseket tartalmazza.

39. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt felszerelésekre és védelmi rendszerekkel foglalkozó bizottság segíti. E bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság. 2014.3.29. Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 96/325 HU

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, összefüggésben annak 5. cikkével.

(5) A Bizottság minden olyan kérdésben konzultál a bizottsággal, amellyel kapcsolatban a 1025/2012/EU rendelet vagy bármely más uniós jogszabály ágazati szakértőkkel folytatott konzultációt ír elő. A bizottság eljárási szabályzatával összhangban minden, az ezen irányelv alkalmazásával kapcsolatos olyan kérdést is megvizsgálhat, amelyet akár az elnök, akár egy tagállam képviselője vet fel.

126.§ Az ATEX Bizottság

Amint a (45), (46) és (47) preambulumbekendés is említi, az ATEX Bizottság különleges szerepet játszik az Irányelv végrehajtásával, alkalmazásával és kezelésével kapcsolatos különféle kérdések megvizsgálásában.

A 182/2011/EU rendelet („Komitológiai rendelet”) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit állapítja meg. A Rendelet a „Közös rendelkezések” 3. cikkében a bizottságok szerepét és összetételét határozza meg. A 4. cikk a „tanácsadó bizottsági eljárással”, az 5. cikk pedig a „vizsgálóbizottsági eljárással” foglalkozik, az „Azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokról” szóló 8. cikkel összefüggésben is.

Az európai szabványosításról szóló 1025/2012/EU rendeletre való hivatkozás az ágazati szakértőkkel folytatott konzultációkra emlékeztet az európai szabványok iránti kérelmekkel vagy a harmonizált szabványokkal szembeni kifogásokkal kapcsolatos kérdésekben.

Az ATEX Bizottság saját eljárási szabályzatot állapít meg. Az ATEX Bizottság az Európai Bizottság elnökleite alatt működik, és az EU tagállamainak képviselői integrálják. Az ATEX Bizottság hozza létre az ATEX Szakértői csoportot, kibővítve más EU-szintű érdekelt felekkel, például a szabványfejlesztőkkel, a bejelentett szervezetekkel, az ipar képviselőivel, a szakszervezetekkel, a fogyasztókkal stb.

40. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az ennek az Irányelvnek megfelelően elfogadott nemzeti rendelkezések gazdasági szereplők általi megsértése esetén alkalmazandó szankciók szabályait, és meghoznak minden szükséges intézkedést, hogy biztosítsák ezek végrehajtását. Ezek a szabályok a súlyos szabálysértések esetén büntetőjogi szankciókat is magukban foglalhatnak.

A megállapított szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

127.§ Betartatás: Szankciók

Amint arra a (48) preambulumbekendés rámutat, az EU-tagállamok 2014/34/EU irányelv végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságainak (a piacfelügyeleti hatóságoknak) képeseknek kell lenniük megfelelő szankciók kiszabására, ha az irányelv rendelkezéseit nem megfelelően alkalmazzák. A szankciókat az Irányelv rendelkezéseit a nemzeti jogba átültető nemzeti jogalkotási aktusokban kell meghatározni.

41. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) A tagállamok nem akadályozzák meg az olyan termék forgalmazását vagy üzembe helyezését, amely megfelel a 94/9/EK irányelvnek, és már 2016. április 20-a előtt forgalomba hozták.

(2) A 94/9/EK irányelv alapján kiállított tanúsítványok ezen irányelv értelmében érvényesek.

128.§ Átmeneti rendelkezések

A 2014/34/EU irányelv hatályba lépésének időpontja előtt forgalomba hozott termékek, a vonatkozó 94/9/EK irányelvnek megfelelően, továbbra is forgalmazhatók az EU piacán.

A 94/9/EK irányelv alapján 2016. április 20. előtt kiállított tanúsítványok a 2014/34/EU ATEX irányelv szerint továbbra is érvényesek. A gyártónak a jóváhagyott típus minden olyan módosításáról, amely befolyásolhatja a gyártmánynak az alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeknek való megfelelését vagy a tanúsítvány érvényességi feltételeit, tájékoztatnia kell a bejelentett szervezetet, amely a 94/9/EK irányelv alapján érvényesen kiállított EK-típusvizsgálati tanúsítványokkal kapcsolatos műszaki dokumentációt birtokolja. Az ilyen módosításokhoz új EU-típusvizsgálati tanúsítvány formájában további jóváhagyásra lehet szükség, amelyet a 2014/34/EU irányelv alapján állítanak ki.

Az átmenetre vonatkozó horizontális és vertikális kérdésekkel kapcsolatos részletesebb információ az „Útmutató a 94/9/EK-ról a 2014/34/EU ATEX irányelvre való áttéréshez” című dokumentumban található, amely az ATEX honlapján érhető el:

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13132/attachments/1/translations/en/renditions/native>

42. cikk Átültetés

(1) A tagállamok 2016. április 19-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az 1. cikknek, a 2. cikk 2. és 8–26. pontjának, 3. cikkének, 5–41. cikkének és III–X. mellékletének megfeleljenek. Ezen intézkedések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal. Ezeket az intézkedéseket a tagállamok 2016. április 20-tól alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az Irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A rendelkezéseknek tartalmazniuk kell egy arra vonatkozó nyilatkozatot is, hogy a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvél hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásait erre az Irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni. A hivatkozás módját és a nyilatkozat formáját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

129.§ Átültetés

A jogi aktusokat 2016. április 19-ig (a 2014/34/EU ATEX-irányelv alkalmazhatósága előtti napon) kellett volna elfogadni és kihirdetni, amelyek az irányelvet az egyes uniós tagállamok nemzeti jogszabályaiba átültetik, és amelyeknek meg kell felelniük az alábbi rendelkezéseknek:

- "hatály" (1. cikk),
- az alábbiak definíciói: "védelmi rendszerek", "felszerelés-kategória", "rendeltetésszerű használat", "forgalomba hozatal", "forgalmazás", "gyártó", "meghatalmazott képviselő", "importőr", "forgalmazó" "gazdasági szereplők", "műszaki előírás", "harmonizált szabvány", "akkreditáció", "nemzeti akkreditáló testület", "megfelelőség-értékelés", "megfelelőségértékelő testület", "visszahívás", "visszavonás", "uniós harmonizációs jogszabályok", "CE-jelölés" (2. cikk, (2) és (8)-(26) bekezdések),
- "forgalomba hozatal és üzembe helyezés" (3. cikk),
- "szabad mozgás", "gazdasági szereplők kötelezettségei", "a termék megfelelése", "megfelelőségértékelő testületek bejelentése", "uniós piacfelügyelet, az uniós piacra belépő termékek ellenőrzése és az uniós védintézkedések", "bizottsági eljárás", "szankciók", "átmeneti rendelkezések" (5–41. cikk),
- megfelelőség-értékelési eljárások (III – IX. melléklet), és
- az EU-megfelelési nyilatkozat mintája (X. melléklet),

E jogi aktusok szövegéről (törvények, rendeletek, közigazgatási rendelkezések stb.) a Bizottságot tájékoztatni kell.

43. cikk

Hatályon kívül helyezés

A XI. melléklet A. részében felsorolt jogi aktussal módosított 94/9/EK irányelv 2016. április 20-án hatályát veszti, a XI. melléklet B. részében meghatározott, az Irányelv nemzeti jogba való átültetésére és az Irányelv alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat a XII. mellékletben szereplő megfelelési táblázatnak megfelelően ezen irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni.

130.§ Hatályon kívül helyezés

Az új 2014/34/EU ATEX irányelv 2016. április 20-i hatállyal hatályon kívül helyezte a korábbi 94/9/EK irányelvet. Figyelembe véve, hogy az új jogi aktus az előző irányelv összehangolásának és átdolgozásának eredménye, a 94/9/EK irányelvre történő hivatkozásokat, melyek a hatályon kívül kerülés dátuma után is megmaradnak, a XII. mellékletben szereplő megfelelési táblázat szerint a 2014/34/EU irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni.

44. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez az Irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 2. cikk 1. és 3–7. pontját, a 4. cikket és az I., II., XI. és XII. mellékletet 2016. április 20-tól kell alkalmazni.

131.§ Hatálybalépés és alkalmazás

Mivel a 2014/34/EU ATEX irányelvet 2014. március 29-én tették közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában (HL EU), az Irányelv 2014. április 18-án lépett hatályba. Ez különösen a 42. cikk (1) bekezdésének előírásai esetében fontos (Irányelv átültetése az EU tagállamok nemzeti jogszabályrendszerébe, *ld. 129.§*).

Ezzel szemben a következőkre vonatkozó rendelkezések, bár 2014. április 18-án hatályba léptek, csak 2016. április 20-tól (2 évvel az Irányelv hatályba lépése után) alkalmazandóak:

- a következők meghatározása: "felszerelés", "alkatrészek", "robbanásveszélyes légkör", "potenciálisan robbanásveszélyes légkör", "I. felszereléscsoport" és "II. felszereléscsoport" (2. cikk, (1) és (3)-(7) pont)),
- "alapvető egészségügyi és biztonsági követelmények" (4. cikk),
- "a felszereléscsoportok kategóriákba sorolását meghatározó kritériumok" (I. melléklet),
- "robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt felszerelések és védelmi rendszerek tervezésével és gyártásával kapcsolatos alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények" (II. melléklet), és
- "hatályon kívül helyezett irányelv" és "megfelelési táblázat" (XI. és XII. melléklet),

Ez azt jelenti, hogy a 2014/34/EU ATEX irányelv a termékek forgalomba hozatalára az EU piacon a vonatkozó megfelelés-értékelési eljárásokkal stb. csak a 2016. április 20-tól használható. Ezen időpont előtt a korábbi 94/9/EK irányelv alkalmazandó.

45. cikk

Címzettek

Ennek az Irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2014. február 26-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
D. KOURKOULAS

132.§ Címzettek és az Irányelv aláírói

Az Irányelv címzettjei a tagállamok, mivel az Irányelv rendelkezéseit át kell ültetni a nemzeti jogba a gazdasági szereplőkre nézve kötelező jogi előírások létrehozásához.

Az Irányelvet az abban az Európai Parlament és a Tanács abban az időpontban hatalmon lévő elnöke írja alá, mivel az Irányelvet ez az uniós intézmény fogadta el az EUMSZ 294. cikkben meghatározott (korábban együtt döntésként ismert) rendes jogalkotási eljárás szerint *(ld. a 2.§-t az ATEX Irányelv jogi alapjáról)*.

I. MELLÉKLET

FELSZERELÉSCSOPORTOK KATEGÓRIÁKBA TÖRTÉNŐ SOROLÁSÁT MEGHATÁROZÓ KRITÉRIUMOK

133.§ Felszereléscsoportok kategóriákba sorolása

A 2014/34/EU ATEX irányelv a berendezéseket két csoportra osztja. A megfelelő megfelelőség-értékelési eljárás meghatározása érdekében a gyártónak először a berendezés rendeltetése alapján el kell döntenie, hogy az melyik csoportba és kategóriába tartozik.

Meg kell jegyezni, hogy az eszközök esetében azt a megfelelőség-értékelési eljárást kell követni, amelyet annak a felszerelésnek vagy védelmi rendszernek a kategóriája határoz meg, amelyhez az eszközre szükség van, vagy amelynek működéséhez az eszköz hozzájárul. Az eszközök és alkatrészek akár több berendezés-kategóriához is illeszthetők lehetnek.

- Az I. felszereléscsoportba tartozó berendezéseket bányák felszín alatti részeiben, valamint az ilyen bányák sújtólég és/vagy éghető por által veszélyeztetett felszíni létesítményeiben tervezik használni.
- A II. felszereléscsoport berendezéseit olyan területeken tervezik használni, melyek esetében fennáll a robbanásveszélyes légkör kialakulásának veszélye.

A csoportokat kategóriákra osztják. A kategorizálás kidolgozásának módja rávilágít az I. és II. felszereléscsoport közti egyik fő különbségére: Az I. csoport esetében a kategorizálás attól függ (többek között), hogy robbanásveszélyes légkör kialakulása esetén a gyártmányt újra feszültség alá kell-e helyezni. A II. csoport esetében a kategorizálás alapja a gyártmány rendeltetése, és a robbanásveszélyes légkör jelenlétének jellemzői (állandóan vagy hosszú/rövid ideig áll fenn).

A különböző kategóriákba tartozó berendezéseknek a gyártó által egy bizonyos szintű védelem biztosításához meghatározott működési paraméterekkel összhangban kell működniük – ld. az **5. táblázatot: A védelem szintjei**.

Ez a táblázat hivatkozik az 1999/92/EK ATEX „munkahely” irányelvben meghatározott „zóna” fogalmára és az abban meghatározott „normál” megfeleltetést veszi alapul. Meg kell jegyezni, hogy ha a csoport és a kategória a 2014/34/EU ATEX "termék" irányelv szerint a berendezés meghatározott tulajdonsága, akkor a zóna a robbanásveszélyes légkör fizikai elhelyezkedésének és valószínűségének meghatározott tulajdonsága. Az 1999/92/EK irányelv "normál" megfeleltetést biztosít a zóna és a zónába beépíthető berendezés kategóriája között, ugyanakkor lehetővé teszi a megfeleltetés részletes kockázatértékelés szerinti változtatását is, illetve azt, hogy az 1999/92/EK irányelv végrehajtása során az egyes tagállamok adott helyzetekben megváltoztassák a "normál" megfeleltetést.

5. táblázat: A védelem szintjei

VÉDELEM SZINTJE	KATEGÓRIA CSOPORT		VÉDELEM MÓDJA	ÜZEMELTETÉSI FELTÉTELEK*
	I	II		
Nagyon magas	M1		két független védelmi mód vagy a védelmi biztosítása akkor is, ha egymástól függetlenül két meghibásodás egyidejűleg következik be	feszültség alatt marad és működik a robbanásveszélyes légkör jelenléte esetén is
Nagyon magas		1	két független védelmi mód vagy a védelmi biztosítása akkor is, ha egymástól függetlenül két meghibásodás egyidejűleg következik be	feszültség alatt marad és működik a Zóna 0, 1, 2(G) és /vagy 20, 21, 22 (D) területeken
Magas	M2		Normál vagy különösen a durva kezelés alatt is működőképes. Ahol ez értelmezhető, gyakori üzemzavarok vagy a felszerelés általában figyelembe	Veszélyes légkör jelenléte esetén feszültségmentesíteni kell.

			vett meghibásodása esetén is működőképes.	
Magas		2	Normál kezelés alatt és gyakori üzemzavarok vagy a felszerelés általában figyelembe vett meghibásodása esetén is működőképes.	feszültség alatt marad és működik a Zóna 1, 2(G) és /vagy 21, 22 (D) területeken
Normál		3	Normás kezelés alatt működőképes.	feszültség alatt marad és működik a Zóna 2(G) és /vagy 22 (D) területeken

* Lásd még a potenciálisan robbanásveszélyes légkörökben dolgozó munkavállalók biztonságának és egészségvédelmének javításával kapcsolatos minimumkövetelményekről szóló irányelveket, pl. azokat melyek a "Bevezetés" 7. lábjegyzetében szerepelnek. A különféle kategóriákba tartozó berendezéseknek meg kell felelniük az irányelv II. mellékletében részletezett, vonatkozó alapvető és kiegészítő követelményeknek (alapvető egészségügyi és biztonsági követelmények).

1. Felszerelés csoport

a) Az M1 felszerelés-kategóriába tartoznak a gyártó által megállapított működési paraméterekkel összhangban működőképes és nagyon magas szintű védelmet nyújtó, szükség esetén különleges kiegészítő eszközökkel felszerelt berendezések.

Az ebbe az osztályba tartozó felszereléseket bányák felszín alatti részeiben, valamint az ilyen bányák sújtólég és/vagy éghető por által veszélyeztetett felszíni létesítményeiben tervezik használni.

Az ilyen felszerelések esetében követelmény, hogy robbanásveszélyes légkörben működőképességüket őrizték meg a ritkán előforduló, felszereléseket érintő balesetjellegű események bekövetkezésekor is; az általuk nyújtott védelmi módoknak meg kell felelnie az alábbi elvárásoknak úgy, hogy:

- az egyik védelmi mód esetleges meghibásodása esetén legalább egy második, független védelmi mód a megkövetelt védelmi szintet biztosítsa, vagy
- a megkövetelt védelmi szint abban az esetben is biztosított legyen, ha egymástól függetlenül két meghibásodás egyidejűleg következik be.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseknek meg kell felelniük a II. melléklet 2.0.1. pontjában előírt kiegészítő követelményeknek.

134.§ I. felszerelés csoport, M1 kategória

Az ebbe a kategóriába tartozó gyártmányoknak biztonsági okokból működőképeseknek kell maradniuk robbanásveszélyes légkör jelenléte esetén is, és integrált robbanásvédelmi megoldásaikra az alábbiak jellemzők:
 -egy integrált intézkedés meghibásodása esetén legalább egy második védelmi mód biztosítja a megkövetelt védelmi szintet; vagy
 -a megkövetelt védelmi szint abban az esetben is biztosított, ha egymástól függetlenül két meghibásodás egyidejűleg következik be.

Az ebbe a kategóriába tartozó gyártmányoknak meg kell felelniük a 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 2.0.1. pontjában részletezett kiegészítő követelményeknek.

Az M1 kategóriába sorolható berendezések példái:

- gázérzékelő rendszerek berendezései;
- kommunikációs berendezések;
- bányamentésére használt berendezések.

Robbanásveszélyes légkört észlelve, az üzemeltetés biztonsági okokból történő folytatásához a fentiek mindegyikére szükség lehet.

b) Az M2 felszerelés-kategóriába tartoznak a gyártó által megállapított működési paraméterekkel összhangban működőképés és magas szintű védelmet nyújtó, szükség esetén különleges kiegészítő eszközökkel felszerelt berendezések.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseket bányák felszín alatti részeiben, valamint az ilyen bányák olyan felszíni részeiben tervezik használni, amelyek sújtólég és/vagy éghető por által történő veszélyeztetésnek lehetnek kitéve.

Robbanásveszélyes légkör kialakulása esetén az ilyen felszereléseket feszültségmentesíteni kell.

Az ilyen felszerelések esetében követelmény, hogy normál, valamint még különösen a durva kezelés vagy változó környezeti viszonyok miatt bekövetkező nagyobb igénybevételt jelentő üzemi körülmények mellett is biztosítsák a megkövetelt védelmi szintet.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseknek meg kell felelniük a II. melléklet 2.0.2. pontjában előírt kiegészítő követelményeknek.

135.§ I. felszerelés csoport, M2 kategória

Ezeket a termékeket robbanásveszélyes légkör észlelése esetén feszültségmentesíteni kell.

A robbanásveszélyes légkör ettől függetlenül előreláthatóan előfordulhat az M2 kategóriájú berendezések működése közben, mivel a berendezés nem feltétlenül feszültségmentesíthető azonnal, amint a robbanásveszélyes légkört észlelik. Éppen ezért van szükség magas szintű biztonságot nyújtó védelmi megoldások beépítésére. Az ebbe a kategóriába tartozó gyártmányokra vonatkozó védelmi intézkedések megfelelő szintű biztonságot nyújtanak a normál működéshez kemény működési körülmények közt is, mely utóbbiak a durva kezelés és változó környezeti feltételek miatt alakulhatnak ki. Ez rendszerint magában foglalja azt a követelményt is, hogy a berendezés számára megfelelő szintű biztonságot kell biztosítani olyan működési hibák vagy veszélyes működési körülmények esetén, amelyeket általában figyelembe kell venni.

Az ebbe a kategóriába tartozó termékeknek meg kell felelniük a 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 2.0.2. Pontjában részletezett kiegészítő követelményeknek.

2. II. Felszerelés csoport

a) Az 1. felszerelés-kategóriába tartoznak a gyártó által megállapított működési paraméterekkel összhangban működőképés és nagyon magas szintű védelmet nyújtó felszerelések.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseket olyan területeken tervezik használni, ahol levegő és gázok, gőzök, permet vagy levegő/por keveréke által képzett robbanásveszélyes légkör folyamatosan, hosszú ideig vagy gyakran alakul ki.

Az ilyen felszerelések esetében követelmény, hogy működőképességüket őrizzék meg még a ritkán előforduló, a felszereléseket érintő balesetjellegű események bekövetkezésekor is, az általuk nyújtott védelmi módoknak meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak úgy, hogy:

— az egyik védelmi mód esetleges meghibásodása esetén legalább egy második, független védelmi mód a megkövetelt védelmi szintet biztosítsa, vagy

— a megkövetelt védelmi szint abban az esetben is biztosított legyen, ha egymástól függetlenül két meghibásodás egyidejűleg következik be.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseknek meg kell felelniük a II. melléklet 2.1. pontjában előírt kiegészítő követelményeknek.

136.§ II. felszereléscsoport, 1. kategória

Ez a kategória azokat a gyártmányokat foglalja magában, melyek tervezésükből kifolyólag képesek megtartani a gyártó által megadott működési paramétereiket, és a rendeltetésszerű használat során rendkívül magas szintű védelmet biztosítanak olyan területeken, ahol a levegő és a gázok keveréke, gőzök, köd vagy robbanásveszélyes légkör a levegő/por keverékek **nagy valószínűséggel** fordulnak elő, és folyamatosan, hosszú ideig vagy gyakran vannak jelen.

Az ebbe a kategóriába tartozó berendezéseket az alábbiak szerinti integrált robbanásvédelmi intézkedések jellemzik:

- egy integrált intézkedés meghibásodása esetén legalább egy második független védelmi eszköz biztosítja a megfelelő szintű biztonságot; vagy
- két egymástól függetlenül fellépő hiba esetén is biztosított a megfelelő biztonsági szint.

Azt is figyelembe vették, hogy egy berendezés az 1. kategóriába sorolható, ha a gyártó kombinált védőintézkedésekkel akadályozza meg az adott gyújtóforrás hibás körülmények között történő aktiválódását, valamint egy integrált védelmi rendszert is biztosít *(ld. 45.§)* a berendezés ritkán előforduló hibás működése miatti gyulladásveszély kezelésére.

Az ebbe a kategóriába tartozó termékeknek meg kell felelniük a 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 2.1. pontjában részletezett kiegészítő követelményeknek is.

b) A 2. felszerelés-kategóriába tartoznak a gyártó által megállapított működési paraméterekkel összhangban működőképés és magas szintű védelmet nyújtó felszerelések.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseket olyan területeken tervezik használni, ahol levegő és gázok, gőzök, permet vagy levegő/por keveréke által képzett robbanásveszélyes légkör alkalmanként valószínűleg kialakulhat.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszerelések által nyújtott védelmi módoknak úgy kell működniük, hogy kielégítő szintű védelmet nyújtsanak gyakori üzemmavarok vagy felszerelés meghibásodása esetén is.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseknek meg kell felelniük a II. melléklet 2.2. pontjában előírt kiegészítő követelményeknek.

137.§ II. felszereléscsoport, 2. kategória

Ez a kategória azokat a gyártmányokat foglalja magában, melyek tervezésükből kifolyólag képesek megtartani a gyártó által megadott működési paramétereiket, és a rendeltetésszerű használat során magas szintű védelme biztosítanak, ahol levegő és gázok, gőzök, permet vagy levegő/por keveréke által képzett robbanásveszélyes légkör alkalmanként valószínűleg kialakulhat.

Az ebbe a kategóriába tartozó robbanásvédelmi megoldásoknak úgy kell működniük, hogy megfelelő biztonsági szintet biztosítsanak még működési hibák vagy olyan veszélyes üzemi körülmények esetén is, amelyeket általában figyelembe kell venni.

Az ebbe a kategóriába tartozó gyártmányoknak meg kell felelniük a 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 2.2. Pontjában részletezett kiegészítő követelményeknek.

c) A 3. felszerelés-kategóriába tartoznak a gyártó által megállapított működési paraméterekkel összhangban működőképés és normál szintű védelmet nyújtó felszerelések.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseket olyan területeken tervezik használni, ahol levegő és gázok, gőzök, permet vagy levegő/por keveréke által képzett robbanásveszélyes légkör feltételezhetően nem, vagy csak ritkán és csak rövid időre alakulhat ki.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszerelések normál szintű védelmet nyújtanak.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseknek meg kell felelniük a II. melléklet 2.3. pontjában előírt kiegészítő követelményeknek.

138.§ II. felszereléscsoport, 3. kategória

Ez a kategória azokat a gyártmányokat foglalja magában, melyek tervezésükből kifolyólag képesek megtartani a gyártó által megadott működési paramétereiket, és a rendeltetészerű használat során normál szintű védelmet biztosítanak olyan területeken, ahol levegő és gázok, gőzök, permet vagy levegő/por keveréke által képzett robbanásveszélyes légkör feltételezhetően nem, vagy csak ritkán és csak rövid időre alakulhat ki.

Az ebbe a kategóriába tartozó termékek tervezésének a normál működés során megfelelő szintű biztonságot kell biztosítania.

Az ebbe a kategóriába tartozó termékeknek meg kell felelniük a 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 2.3. pontjában részletezett kiegészítő követelményeknek is.

Óvatosan kell eljárni annak megfogalmazásakor, hogy mit értünk a „normál működés” alatt. Például a világítótestek normál működése ipari alkalmazásokban magában foglalja a meghibásodott lámpával történő működést is, mivel az elfogadott gyakorlat szerint a több világítótesttel rendelkező installációk egy áramkörön egy vagy több meghibásodott lámpával is hosszabb ideig működnek. A kiegészítő információkat általában a vonatkozó harmonizált európai szabványok tartalmazzák.

Ld. még az 254.§-t a 3. kategóriába tartó motorok védelméről.

II. MELLÉKLET

ROBBANÁSVESZÉLYES LÉGKÖRBEŒ VALÓ HASZNÁLATRA SZÁNT FELSZERELÉSEK ÉS VÉDELMI RENDSZEREK TERVEZÉSÉVEL ÉS GYÁRTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ EGÉSZSÉGVÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEK

139.§ Alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények

Az 2014/34/EU ATEX irányelv II. melléklete a robbanásveszély elkerülése érdekében teljesítendő alapvető egészségügyi és biztonsági követelményekről (EHSR) nyújt áttekintést. Noha az EHSR-ek közvetlenül is alkalmazhatók, a tervek szerint az EHSR-ek szerinti megfelelés igazolásának szokásos módja az egy vagy több európai harmonizált szabvány követelményeinek való megfelelés lesz (ld. 61.§). Ahol nem alkalmaznak harmonizált európai szabványokat, ott a megfelelésről nyilatkozó személy köteles megjelölni a nyilatkozat műszaki alapját, ideértve azoknak a kísérleteknek a bizonyítékait, amelyet a végrehajtott védelmi intézkedések egyenértékűségének igazolására esetlegesen elvégeztek.

Bevezető észrevételek

A. A gyorsan változó technológiai ismereteket figyelembe kell venni, és a lehetőségek szerint azokat azonnal alkalmazni kell.

B. Az 1. cikk (1) bekezdésének (b) pontjában felsorolt eszközök esetében az alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelmények alkalmazása csak olyan mértékben elvárás, amíg a robbanás kockázata szempontjából az adott eszközök megbízható működéséhez és üzemeltetéséhez azok szükségesek.

140.§ Előzetes megfigyelések

Az "A" előzetes megfigyelésre gyakran úgy hivatkoznak, hogy megköveteli a "tudomány általánosan elismert jelenlegi állásának" való megfelelést. Noha az EHSR általános szövege nem változik, az EHSR-eket értelmező harmonizált európai szabványokat folyamatosan felülvizsgálják, hogy figyelembe vegyék a technológiai haladást és a robbanásvédelemmel kapcsolatos ismeretek további fejlődését.

Ezért a vonatkozó jelenlegi harmonizált szabványokat úgy tekintjük, mint amelyek egy adott típusú védelem "korszerűségét" bizonyítják. Nem harmonizált szabványok használata is lehetséges, de ezt indokolni kell.

A „tudomány általánosan elismert jelenlegi állásával” és az EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal kapcsolatos további információk az ATEX Bejelentett Testületek Európai Koordinációs Csoportja (ExNBG) által kiadott ExNB/10/397/CS kiadványban található a CIRCABC oldalán:

https://circabc.europa.eu/ui/group/33b0bed8-1c65-4d9e-b857-1f34d2d91c04/library/981fe5b8-c475-442f-a051-eba6f25c7447?p=1&n=10&sort=name_ASC

Az "B" előzetes megfigyelés azt jelzi, hogy az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett biztonsági, vezérlő és szabályozó eszközöknek csak az EHSR-ek egy részének kell megfelelniük, és a fennmaradó EHSR-eknek való megfelelést az alkatrészt magában foglaló teljes berendezés megfelelőségének értékelésekor kell ellenőrizni.

1. Felszerelésekre és védelmi rendszerekre vonatkozó közös követelmények

1.0. Általános követelmények

141.§ Általános követelmények

Általánosságban azt mondhatjuk, hogy a 2014/34/EU irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek való megfelelés elengedhetetlen a berendezések és védelmi rendszerek robbanásbiztonságának biztosításához. A követelmények megalkotóik szándéka szerint figyelembe veszik a tervezésből és a kivitelezésből származó meglévő vagy potenciális veszélyeket. A 2014/34/EU ATEX mint az Új Megközelítés és az Új Jogszabályi Keret szerint megalkotott irányelv ugyanakkor a rendeltetésszerű használat fogalmát is kiemelten kezeli. Az is alapvető fontosságú, hogy a gyártók teljes körű információt szolgáltatassanak.

1.0.1. Az integrált robbanás elleni védelem alapelvei

Robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt felszereléseket és védelmi rendszereket az integrált robbanás elleni védelem szempontjainak figyelembevételével kell megtervezni.

Ebben a vonatkozásban a gyártó köteles megtenni a következő megfelelő intézkedéseket:

— mindenekelőtt, ha lehetséges, meg kell akadályoznia, hogy a felszerelések és védelmi rendszerek maguk hozzanak létre vagy bocsássanak ki robbanásveszélyes légkört,

— meg kell akadályoznia a robbanásveszélyes légkör gyújtását, ebben a vonatkozásban figyelembe kell venni minden elektromos és nem elektromos gyújtóforrás természetét,

— ha mindezek ellenére robbanás következik be, amely közvetve vagy közvetlenül személyek, vagy adott esetben háziállatok vagy vagyontárgyak biztonságát veszélyezteti, azt azonnal meg kell fékezni, és/vagy a robbanás lángjainak és nyomásának a terjedését hatékonyan korlátozni kell a megfelelő biztonsági szintre.

1.0.2. Annak érdekében, hogy a veszélyes helyzetek kialakulását a lehető legnagyobb mértékben ki lehessen zárni, a felszereléseket és védelmi rendszereket az összes lehetséges üzemi meghibásodás felmérését követően és azok figyelembevételével kell megtervezni és legyártani.

Minden értelemszerűen előre látható, helytelen használatot figyelembe kell venni.

142.§ Integrált robbanás elleni védelem alapelvei. ATEX gyártmányok kockázatértékelése

A 2014/34/EU irányelv követelményeinek teljesítéséhez kockázatértékelési folyamatot kell végrehajtani. A II. melléklet 1.0.1. szerint a gyártóknak a berendezéseket és védelmi rendszereket az integrált robbanás elleni védelem szempontjából kell megtervezni. Az integrált robbanás elleni védelem célja a robbanásveszélyes légkörök, valamint a gyújtóforrások kialakulásának megakadályozása, illetve ha mégis robbanás következne be, azt azonnal meg kell állítani és/vagy korlátozni kell a hatásait. Ezzel összefüggésben a gyártónak intézkedéseket kell hoznia a robbanási kockázatokra vonatkozóan. Ugyanakkor a gyártó legtöbb esetben nem lesz képes felmérni a robbanás káros következményeinek lehetséges mértékét (a teljes robbanási kockázat részeként), mivel ez kizárólag a felhasználó telephelyén jellemző specifikus körülményektől függ. A gyártó kockázatértékelése tehát általában a robbanási kockázat részét képező gyújtási veszélynek vagy a védelmi rendszerek és biztonsági eszközök

robbanásvédelmi funkciójának értékelésére korlátozódik, illetve összpontosít. Ezenkívül az Irányelv II. mellékletének 1.0.2. pontjában előírtak szerint a berendezéseket és védelmi rendszereket a lehetséges műszaki és működési hibák megfelelő elemzése után kell megtervezni és gyártani, hogy amennyire csak lehetséges, hogy elkerüljék a veszélyes helyzeteket.

Figyelembe véve a 2014/34/EU irányelv vonatkozó követelményeiből fakadó kötelezettségeket, a kockázatértékelés, azaz jelen esetben a gyújtáskockázat-értékelés módszertanának nem csak a tervezési és gyártási szempontokkal kell foglalkoznia, hanem a tervezők és a felhasználók számára egyaránt használható közös formátumot vagy nyelvet is biztosítania kell.

Alkalmazható módszerek és/vagy technikák

A kockázat értékelésére számos lehetséges módszer és/vagy technika létezik, különösen a veszélyek azonosítása terén, melyek könnyen alkalmazhatók a gyújtási kockázat fent ismertetett értékelésben.

A termékazonosítási technikákat a következők jellemzik:

- szisztematikus, vagyis az érintett feleknek olyan útmutatást biztosít, hogy a rendszer minden részét, a felhasználás minden szakaszát és az összes ésszerűen várható veszélyt figyelembe vegyék;
- brainstorming módszert alkalmaz.

Ha egynél több módszert alkalmazunk, azzal minimalizálható a releváns veszélyek figyelmen kívül hagyásának kockázata. Ugyanakkor az ehhez szükséges többletidőt és az eredmények növekvő megbízhatósága közt meg kell találni az egyensúlyt. A „veszélyek azonosítása” szakasz eredménye az olyan veszélyes események számozott felsorolása, amelyek a kockázatbecslési szakaszba bevont termékek kapcsán léphetnek fel.

A kockázatértékelési módszertannak ki kell terjednie a veszélyességi profilokra is, ideértve az ésszerűen előre látható véletlen paramétereket. Ezeket a szempontokat kockázatelemzésnek vetik alá, ahol a kockázatelemzés "a termékekkel kapcsolatos veszélyek szisztematikus vizsgálatát lehetővé tevő logikai lépések sorozata".

A kockázatértékelés alapvetően négy lépésből áll⁴⁰:

- 1) Veszélyek azonosítása: szisztematikus eljárás a termékekkel kapcsolatos összes veszély megállapítására. A veszély felismerése után a terv megváltoztatható, hogy a veszély csökkenthető legyen, függetlenül attól, hogy a kockázat mértékére született becslés vagy sem. Ha a veszélyt nem ismerik fel, a tervben sem lehet vele foglalkozni.
- 2) Kockázatbecslés: az azonosított veszélyek bekövetkezésének valószínűségének meghatározása (és a figyelembe vett veszélyek okozta lehetséges károk súlyosságának szintje)⁴¹.
- 3) Kockázatértékelés: a becsült veszélyek összehasonlítása a kritériumokkal annak eldöntésére, hogy a kockázat elfogadható, vagy a termék kialakítását módosítani kell a kockázat csökkentése érdekében.
- 4) Kockázatcsökkentési lehetőségek elemzése: A kockázatértékelés utolsó lépése az olyan tervezési változtatások azonosításának, kiválasztásának és végrehajtásának folyamata, amelyek csökkenthetik a termékek általános kockázatát. Bár a kockázatokat mindig lehet csökkenteni, ritkán csökkenthetők nullára, legfeljebb a tevékenységek megszüntetésével.

A lehető legnagyobb mértékben azok a lehetőségek fogják csökkenteni a kockázatot, amelyek a teljes kockázathoz legnagyobb mértékben hozzájáruló veszélyes eseményeknek a kezelésére irányulnak. A kockázatcsökkentés hatékonysága mindig a tervezési koncepció megváltoztatásával kezdődik, vagyis az eredendően biztonság kialakításával.

⁴⁰ A kockázatértékeléssel kapcsolatos további információkat ld. az EN 1127-1 „Robbanásveszélyes légkör - Robbanásmegelőzés és robbanásvédelem - 1. rész: Alapvető fogalmak és módszertan” szabványban A kidolgozott példákat ld. az EN ISO 80079-36 „Robbanóképes közegekben használt nem villamos berendezések - Alapmódszer és követelmények” szabványban

⁴¹ Ld. még Potenciálisan robbanásveszélyes közegekben való használatra szánt, nem villamos készülékek és alkatrészek kockázatértékelésének módszertana, illetve Gépek biztonsága. Kockázatfelmérés. 1. rész: Elvek

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 4.1.1 „Az alapvető követelmények meghatározása”, 4.1.2 „Alapvető követelmények történő megfelelés: harmonizált szabványok” és 4.3. „Műszaki dokumentáció” cikkeit.

1.0.3. Különleges ellenőrzési és karbantartási feltételek

Azokat a felszereléseket és védelmi rendszereket, amelyeket különleges ellenőrzési és karbantartási eljárásoknak kell alávetni, ezeknek a körülményeknek a figyelembevételével kell megtervezni és legyártani.

1.0.4. A közvetlen környezeti feltételek

A felszereléseket és védelmi rendszereket a közvetlen környezetben meglévő vagy előre látható környezeti feltételek figyelembevételével kell megtervezni és legyártani.

143.§ Különleges körülmények: ellenőrzés, karbantartás, környező területek

Az ATEX termékek ellenőrzésére, karbantartására és a környező területre vonatkozó különleges feltételek általában a rendeltetésszerű használathoz kapcsolódnak. Ennek kapcsán hasznos lehet a jó kommunikáció biztosítása a gyártó és a gyártmány tervezett felhasználója között, hogy a tervezési és létrehozási szakaszban a fenti feltételeket figyelembe lehessen venni, és a felhasználókat tájékoztassák a biztonsági és egészségvédelmi vonatkozásokról.

A környező területek képviselte körülmények között szerepelhetnek pl. az alábbiak:

- környezeti hőmérséklet tartománya;
- környezeti páratartalom;
- a kiegészítő hő- vagy hűtőforrások hatása (például felszerelés feldolgozási folyamatban használt fűtött edényre);
- ismert vegyi anyagoknak való kitettség (ideértve a sós közeget is);
- rezgésnek vagy más fizikai erőknek való kitettség (beleértve a mechanikai behatásokat is);
- fénynek való kitettség (különös fontos a műanyagoknál).

1.0.5. Jelölés

Minden felszerelést és védelmi rendszert olvasható és letörölhetetlen jelöléssel kell ellátni, amely legalább a következőket tartalmazza:

- a gyártó neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy bejegyzett védjegye, illetve címe,
- a CE-jelölés (lásd a 765/2008/EK rendelet II. mellékletét),
- a széria vagy típus megjelölése,
- a tétel- vagy sorozatszám, ha a gyártó ilyet alkalmaz,
- a gyártás éve,
- a robbanás elleni védelem megkülönböztető jele, amelyet a felszereléscsoport és -kategória jele követ,
- a II. felszereléscsoport esetében a „G” betűjel (gázok, gőzök vagy permet által előidézett robbanásveszélyes légkör jele),
és/vagy
- a „D” betűjel (por által előidézett robbanásveszélyes légkör jele).

Továbbá, ahol szükséges, feltüntethető a biztonságos használathoz szükséges összes lényeges információ is.

144.§ Jelölés

Mivel jelen ATEX Útmutatót kifejezetten a 2014/34/EU irányelv alkalmazásának megkönnyítése érdekében hozták létre, az alábbi magyarázatok csak erre az Irányelvre vonatkoznak. Ha párhuzamosan más irányelvek is alkalmazandók, akkor ezek rendelkezéseit is figyelembe kell venni a 2014/34/EU irányelv előírásain felül.

Az ATEX irányelv az alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek megfelelően a berendezésekre és védelmi rendszerekre jelöléseket ír elő, melyek közül különösen fontos a CE-jelölés és az egyéb kiegészítő/speciális jelölések.

Ld. még az EU termékszabályainak végrehajtásáról szóló ún. Kék Könyv 4.5. „Jelölési követelmények” cikkét.

145.§ CE jelölés

Ld. még a 66.§-t a CE-jelölésről.

CE-jelölés meghatározását, formátumát és az alkalmazás általános előírásait a 765/2008/EK rendelet határozza meg, lefektetve a jelölés használatának alapjait.

A CE-jelöléssel a gyártó kijelenti, hogy szerinte a kérdéses gyártmányt a 2014/34/EU ATEX irányelv alkalmazandó rendelkezéseinek és követelményeinek megfelelően gyártották, és elvégezték rá a megfelelő megfelelőség-értékelési eljárásokat.

A CE-jelölés kötelező, és minden berendezésen és védelmi rendszeren el kell helyezni a forgalomba hozás vagy üzembe helyezés előtt. Mint azt a 13. cikk (3) bekezdése kijelenti, ez az előírás alkatrészekre nem vonatkozik. Az alkatrészeket CE-jelölés helyett írásbeli igazolással (az alkatrészekre vonatkozó 46. szakaszban említettek szerint) kell kiszállítani, amely igazolja az Irányelv rendelkezéseinek való megfelelést, ismerteti az adott alkatrész tulajdonságait és bemutatja, hogyan kell beépíteni a berendezésekbe vagy védelmi rendszerekbe. Ez a különálló nyilatkozta megfelel az alkatrészek meghatározásának, vagyis hogy az alkatrészeknek, mint szerkezeti összetevőknek nincsenek önálló funkciójuk.

A CE-jelölést a gyártásellenőrzési szakaszban általában a gyártónak vagy az Európai Unióban székhellyel rendelkező meghatalmazott képviselőjének kell elhelyeznie. Bizonyos esetekben a CE-jelölést korábban is el lehet helyezni, pl. valamely komplex termék (például jármű) gyártása során. Ezután a gyártónak a gyártásellenőrzés szakaszban hivatalosan igazolnia kell ezen termék megfelelését az Irányelv követelményeknek.

A CE-jelölésben a "CE" betűket a 765/2008/EK rendelet szerinti formában kell feltüntetni. Általában a CE-jelölést a gyártmányon vagy annak adattábláján kell elhelyezni. Noha ezt a 2014/34/EU irányelv nem írja elő, észszerűnek tekinthető a CE-jelölést a csomagoláson és a kísérőokmányokon elhelyezni, ha a gyártmány mérete vagy jellege nem engedi meg a gyártmányon magán való elhelyezést.

Ésszerű lenne, viszont nem kötelező a CE-jelölést több helyen is elhelyezni, például a külső csomagoláson és a gyártmányon egyaránt, mert így a jelölés meglétéről a csomagolás kinyitása nélkül meg lehet bizonyosodni.

A CE-jelölést jól megkülönböztethetően, jól láthatóan, olvashatóan és letörölhetetlenül kell elhelyezni. Tilos olyan jelölések vagy feliratok elhelyezése, amelyek a harmadik feleket félrevezethetik, mert emlékeztetnek a CE-jelölés jelentésére vagy formájára. A láthatóság követelménye azt jelenti, hogy a CE-jelölésnek a piacfelügyeleti hatóságok számára könnyen hozzáférhetőnek, az ügyfelek és a felhasználók számára pedig jól láthatónak kell lennie. Az olvashatóság érdekében a CE-jelölés legyen legalább 5 mm magasságú. Ettől a minimális mérettől kisméretű gyártmányok esetében el lehet tekinteni. A letörölhetetlenség azt jelenti, hogy a jelölést nem lehet úgy eltávolítani a termékből, hogy annak normál körülmények között ne maradna észrevehető nyoma.

Az alkalmazott megfelelőség-értékelési eljárástól függően a bejelentett szervezet bevonható a tervezési szakaszba (III. melléklet), a gyártási szakaszba (IV., V., VI., VII., IX. melléklet) vagy mindkét szakaszba. A bejelentett szervezet azonosító számát csak akkor kell feltüntetni a CE-jelölés után, ha a testület részt vett a gyártásellenőrzés szakaszában. Kerülni kell a berendezésekre vonatkozó megtévesztő információknak, így például a bejelentett szervezetek számának feltüntetését, ha az Irányelv ezt nem írja elő. Így például a 3.

kategóriába tartozó gyártmányokon, önkéntes tanúsítás esetén valamint a 2. kategóriába tartozó egyes berendezéseken nem szabad feltüntetni a bejelentett szervezet számát (kivéve az egyedi termékellenőrzést).

A CE-jelölést és a bejelentett szervezet azonosító számát nem feltétlenül kell az EU területén belül elhelyezni. Ezeket harmadik országban lehet elhelyezni, ha például a gyártmányt ott gyártják, és a bejelentett szervezet teszteli a gyártmány típusát, vagy értékeli az adott országban működő gyártó minőségbiztosítási rendszerét. A CE-jelölést és az azonosító számot külön is el lehet helyezni, feltéve, hogy a CE és a testület száma továbbra is össze van kapcsolva. Alkatrészek esetében csak a bejelentett szervezet azonosító számát kell feltüntetni.

Ha a már forgalomba hozott berendezést építenek be egy gyártmányba (pl. kombinált gyártmány vagy szerelvény – *ld. 44§*), a beépített berendezésnek rendelkeznie kell a CE-jelöléssel és adott esetben a bejelentett szervezet azonosító számát is fel kell rajta tüntetni.

Bár az egyes szerelvény-elemek önmagukban is rendelkezhetnek CE-jelöléssel, ezek a jelölések a végtermék legyártása után már nem láthatók. Ez elfogadható, mivel ezek az információk másutt megtalálhatók, ugyanakkor a végterméket még a forgalomba hozatal vagy üzembe helyezés előtt el kell látni egy olyan címkével, amely egyértelműen vonatkozik a gyártmány végső összeállítására. A CE-jelölés elhelyezésével a gyártó vagy meghatalmazott képviselője teljes felelősséget vállal azért, hogy a végtermék megfelel a 2014/34/EU irányelv és az összes többi vonatkozó európai jogszabály alkalmazandó alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek.

146.§ Kiegészítő/különleges jelölések

A 2014/34/EU irányelv célja, hogy a különleges robbanásvédelmi jelölés, a hatszögben lévő Ex⁴² kialakítása kövesse a régi 84/47/EGK irányelvben meghatározott mintát (*ld. 231. oldal*). Ezt a jelölést a csoport és a kategória szimbólumnak kell követnie (a 2014/34/EU irányelv 1(1) b) szerinti eszközökön a kategóriát zárójelben kell feltüntetni). A II. csoportra vonatkozóan a G betűt (a gázok, gőzök vagy ködök által okozott robbanásveszélyes légkörre vonatkozóan) és/vagy a D betűt (robbanásveszélyes porlégkörök esetében) is fel kell tüntetni.

A használati utasításnak részletesen el kell magyaráznia a gyártmányon található jelölés jelentését.

Mindenesetre ajánlatos a következő példákban megadott formátumot használni (ld. a **6. és a 7. táblázatot**):

"../.." azt jelenti, hogy a terméknek két különböző kategóriája van, és

"..-.." azt jelenti, hogy a termék egy része nem felel meg az Irányelvnek, és robbanásveszélyes környezetben nem használható.

Ezenkívül az Irányelv 1(1)b) szerinti, külön forgalomba hozott eszközök esetében kerek zárójelben meg kell adni az eszköz által vezérelt berendezések kategóriáját. Azokat az eszközöket, amelyek saját potenciális gyújtóforrást tartalmaznak, és rendeltetésük szerint potenciálisan robbanásveszélyes légkörben is használhatók, a II. melléklet 1.0.5. pontja szerint kell jelölni.

⁴² Nem keverendő a vonatkozó szabványoknak megfelelő robbanásvédelmi „Ex-jelöléssel” (az EN 60079-es sorozat alapján), sem az „Ex-figyelmeztető jelzéssel”, amelyet az ATEX 1999/92/EK „munkahely” irányelv határoz meg.

6. táblázat: példák a berendezések jelölésére

Ex	I	M2	Bányászati gyártmányok, I. csoport, M2 kategória
Ex	II	1G	Nem bányászati gyártmányok, II. csoport, 1. kategória gáz/gőz/permet légkörökben való használatra
Ex	II	1D	Nem bányászati gyártmányok, II. csoport, 1. kategória por légkörökben való használatra
Ex			Védelmi rendszer gáz/gőz/permet légkörökben való használatra
Ex	II	(1)GD	2014/34/EU irányelv 1 (1) b) szerinti eszköz nem veszélyes térben való használatra, „Ex ia” kategóriás gyújtószikra-mentes áramkörökkel, pl. 1. kategóriás berendezésekhez csatlakoztatható
Ex	II	2GD	2. kategóriás berendezés gázt vagy port tartalmazó robbanásveszélyes légkörökben való használatra
Ex	II	(2)/2 (1)/1 G	Olyan szerelvény, pl. gázérzékelő rendszer, amelynél egynél több érzékelő fej található, részben az 1. és részben a 2. kategóriába tartozik, és biztonsági ESZKÖZ és berendezés alkotja. A biztonsági eszközt a veszélyes területen kívül, a berendezést pedig azon belül kell használni.
Ex	II	2(1)G	2. kategóriás berendezés, amely 1. kategóriás berendezéshez tartozó biztonsági eszközt tartalmaz az
Ex	II	2(1)GD	Ugyanez a berendezés gáz vagy por alkotta robbanásveszélyes légkörökben való használatra
Ex	II	(2)G(1)G	Biztonsági berendezés önmagában, amely egy 1. kategóriás és egy másik, 2. kategóriás berendezés robbanásbiztonságát biztosítja
Ex	II	3/3D	Zóna 22-ben felszerelendő fúvóventillátor zónán kívüli kivezetéssel

7. táblázat: példák a különböző kategóriájú berendezések jelölésére

Ex	II	1/2G	Zóna 0 és Zóna 1 határán lévő tartályfalba elhelyezett szintmérő
Ex	II	(2)3G	Elektromos terepbusz Zóna 2-be telepített 2. kategóriás berendezéshez csatlakoztatva
Ex	II	2/-G	Az 1. zóna elszívó ventilátora, amelyet azonban a potenciálisan robbanásveszélyes légkörön kívül kell felszerelni. Az Irányelv nem ír elő jelölést a potenciálisan robbanásveszélyes légkörön kívüli telepítés esetén
Ex	II	2/3G	Az 1. zóna elszívó ventilátora, melyet Zóna 2-ben telepítenek
Ex	II	3/-D	Zóna 22-ből port továbbító szállítócsiga, amelyet azonban a potenciálisan robbanásveszélyes légkörön kívül telepítettek. Az Irányelv nem ír elő jelölést a potenciálisan robbanásveszélyes légkörön kívüli telepítés esetén
Ex	II	-/2d	Nem robbanásveszélyes közeget továbbító fúvóventillátor, melyet azonban Zóna 21-ben kell felszerelni

Megjegyzés: A fenti példákban, ahol zónák vannak jelen, a zónák és a kategóriák között az 1999/92/EK ATEX „munkahely” irányelv szerinti "normál" megfeleltetést feltételezik az, azaz:

- 1. kategória – Zóna 0. vagy 20.
- 2. kategória – Zóna 1. vagy 21.
- 3. kategória – Zóna 2. vagy 22.

Minden terméken fel kell tüntetni a gyártó bejegyzett nevét (vagy bejegyzett védjegyét) és címét, a sorozat vagy típus megjelölését, sorozatszámot (ha van) és a gyártási évet. A gyártás éve és a sorozatszám kombinálható vagy hagyományos kódolt formátumban is megjeleníthető, ebben az esetben a kód magyarázatát a terméket kísérő utasításokban kell megadni.

Ha a jelölésben egynél több kategória van megadva, akkor a termékhez a különféle kategóriák magyarázatára, alkalmazására és mindezeknek a rendeltetésszerű használatot érintő következményeire írásbeli magyarázatot kell csatolni.

Ha egy termékre több „Új Megközelítés” / Új Jogszabályi Keret szerinti jogi aktus (uniós rendelet vagy irányelv) vonatkozik, a CE-jelölés az összes vonatkozó irányelv vonatkozó rendelkezéseinek való megfelelést jelzi. Ha azonban ezen irányelvek alkalmazása egy vagy több esetben még az átmeneti időszakban van, vagyis a gyártók választhatnak, hogy mely intézkedéseket alkalmazzák, a CE-jelölés csak azon Irányelvek szerinti megfelelést jelzi, amelyek esetében az alkalmazás kötelező, valamint a kötelezően alkalmazott egyéb irányelvek szerinti megfelelést. Ez utóbbi irányelvek esetében a terméket kísérő dokumentumokban, értesítésekben vagy utasításokban, vagy adott esetben az adattáblán kell megadni a részleteket.

147.§ Szabványokkal kapcsolatos kiegészítő jelölés

A robbanásveszélyes légkörben történő felhasználásra szánt termékek biztonságának kiemelt fontossága miatt és a félreértések elkerülése érdekében a 2014/34/EU irányelv további jelöléseket is előír (lásd a II. melléklet 1.0.5. pontját).

A berendezéseket, védelmi rendszereket és alkatrészeket a biztonságos használathoz nélkülözhetetlen információkat tartalmazó további jelölésekkel kell ellátni. E követelmény szerint a robbanásveszélyes légkörökbe szánt villamos és nem villamos gyártmányokra vonatkozó európai szabványok kiegészítő jelölést írnak elő. A jelöléssel kapcsolatos részletes és teljes információkat ezek a szabványok tartalmazzák.

Fontos követelmény, hogy a szabványok szerinti jelölést nem szabad oly módon használni, hogy az összetéveszthető legyen a kötelező jelöléssel. A szabványok éppen ezért azt javasolják, hogy az esetleges félreértések elkerülése érdekében az Irányelv szerinti jogszabályilag kötelező jelölést és a szabványok által megkövetelt kiegészítő jelölést ne egymás mellé helyezték el.

A szabványok gyakran azt is javasolják, hogy a félreértések elkerülése érdekében a gáz- és a porveszély elleni védelemre vonatkozó jelöléseket külön-külön helyezték el, míg az Irányelv egyetlen, a „GD” betűket tartalmazó jogi jelölést ajánl.

148.§ Kisméretű gyártmányok jelölése

A termékek CE-jelölésére vonatkozó általános útmutatásokkal összhangban ésszerűnek tűnik minden egyéb jelölést a csomagoláson és a kísérő dokumentumokon elhelyezni, ha a gyártmány mérete vagy jellege miatt ezeket nem lehet a magára a gyártmányra helyezni. A gyártmányon lévő jelölés méretét pusztán esztétikai okokból nem lehet csökkenteni vagy a jelölést csomagolásra áthelyezni.

Nagyon kicsi gyártmányok esetében, ahol a jelölés méretének csökkentése elkerülhetetlen, mindenképp meg kell adni a következő információkat:

- CE-jelölés (az alkatrészekre nem vonatkozik),
- hatszögben lévő Ex, és
- a gyártó neve vagy bejegyzett védjegye.

Amennyiben lehetséges, legalább egy egyszerűsített címet is meg kell adni, amely elegendő ahhoz, hogy adott esetben a levél eljusson a vállalathoz. Az internetcím nem elegendő, de a postai címet meg kell adni. Egyes országokban egyedi irányítószám azonosítja a címet. Ennek az irányítószámnak az használata az ország nevének megadása mellett elegendő.

149.§ Alkatrészek jelölése

A 2014/34/EU ATEX irányelv II. melléklet 1.0.5. pontja kifejezetten csak a felszerelések és a védelmi rendszerek jelölését írja elő. A kérdés, hogy az alkatrészeket mindazonáltal meg kell-e jelölni az Irányelv végrehajtásának megkönnyítése érdekében, kiemelt gyakorlati jelentőséggel bír az alábbi esetekben:

- amikor nehéz felismerni az ATEX-alkatrészek és a szokásos alkatrészek közötti különbséget, és
- amikor egy gyártónak, aki használni akarja az adott alkatrészt, komoly problémái lehetnek a kockázatértékelés elvégzésében, ha nem talál utalást az alkatrész kategóriájára.

A jelölés kérdésén kívül az Irányelv az alkatrészek megfelelőségének írásos igazolását is előírja (*ld. 46.§*). Ennek az igazolásnak a jellemzők bemutatásához szükséges összes információt tartalmaznia kell. Ez általában akkor fordul elő, ha az alkatrészhez a vonatkozó harmonizált szabványok szerinti robbanásvédelmi osztályozást biztosítanak, amely jelölésnek tűnik (pl. Ex II 1/2 G cb Tx vagy Ex II 1 G G Tx).

Azon alkatrészek esetében, amelyeknek saját gyújtóforrása van, vagy amelyek (tulajdonságaik szempontjából) egyértelműen összetartoznak egy adott kategóriájú berendezéssel, úgy ítélték meg, hogy a csoport és a kategória meghatározása nélkül az alkatrészt majdan befogadó berendezés szükséges megfelelőségi eljárása nem hajtható végre.

Egyes esetekben a megfelelőségi eljárást csak akkor lehet elvégezni, ha meghatározzák azt a berendezést, amelybe az alkatrészt beépítik, és ha a beépítéshez megfelelőségi eljárás szükséges.

Mindenek miatt ajánlott az alkatrészeket megjelölni, feltéve, hogy azokat egy bizonyos kategória és felszerelés-csoport szempontjából értékelni lehet, a jelölésen ezt a kategóriát és csoportot is feltüntetve.

Meg kell jegyezni, hogy a legtöbb esetben az alkatrészek jelölésében nem szerepel a hőmérsékleti osztály, mivel önmagában az alkatrész nem hőforrás, vagy a hőmérsékletet csak akkor lehet meghatározni, ha az alkatrész a kész berendezésbe be van építve.

Ezenkívül ajánlott az önálló védelmi rendszerek azon alkatrészeit is megjelölni, amelyeket a védelmi rendszer jellemző tulajdonságai alapján értékelni lehet, és amennyire ésszerűen lehetséges, ezeket a jellemzőket a jelölésben feltüntetni.

Mindenesetre a 2014/34/EU irányelv szerint az ATEX alkatrészeket nem szabad CE-jelöléssel ellátni. Az alkatrészek megjelölhetők a robbanásvédelem speciális ex jelölésével, megfelelőségi jelöléssel és azonosító jelöléssel.

Alkatrészek jelölése a bejelentett szervezet számával

Vita tárgya volt, hogy az Irányelv szerinti, bejelentett szervezet általi értékelésnek alávetett alkatrészeket meg kell-e jelölni a bejelentett szervezet azonosító számával.

Az 1. cikk (1) bekezdése szerint a 2014/34/EU ATEX irányelv a berendezésekre, védelmi rendszerekre, biztonsági eszközökre és védőberendezésekre, valamint alkatrészekre vonatkozik a „termékek” általános megnevezés alatt. Az Irányelvnek a "termékekre" gyártmányokra) vonatkozó rendelkezései éppen ezért az alkatrészekre is vonatkoznak, hacsak erről az irányelv másképp nem rendelkezik. A 13. cikk (3) bekezdésének szövege megerősíti, hogy a jogalkotó szándéka általában az alkatrészeket termékeként kezelni, eltekintve azoktól a különleges esetektől, amikor kifejezetten kivételeket határoztak meg. Ez különösen igaz a CE-jelölésre (nem megengedett) és a megfelelőséget igazoló dokumentumnak a nevére vonatkozik (EU-megfelelőségi nyilatkozat helyett megfelelőségi nyilatkozat).

A bejelentett szervezet azonosító számával történő jelölésre vonatkozó követelményt az Irányelv 16. cikkének (3) bekezdése tárgyalja, előírva, hogy amennyiben a bejelentett szervezet részt vesz a gyártásellenőrzés szakaszában, az azonosító számát a CE-jelölés után fel kell tüntetni. jelzés. Az említett cikk szövegéből kitűnik, hogy a CE-jelölés és a bejelentett szervezet azonosító számával történő jelölés két külön követelményt alkot.

Ezért nyilvánvaló, hogy:

- a bejelentett szervezet azonosító számát az alkatrészek fel kell tüntetni, ha azt pl. a VI. vagy a IX. mellékletben előírt megfelelőség-értékelési eljárások megkövetelik;
- bár a 13. cikk (3) bekezdésének különös rendelkezései miatt a CE-jelölés követelménye az alkatrészekre nem vonatkozik, kifejezetten erre vonatkozó ellentétes rendelkezés hiányában a 38. cikk (1) bekezdésének d) pontját az alkatrészekre is alkalmazni kell;
- a tagállamok a 38. cikk (1) bekezdésének d) pontja alapján járnak el a nem megfelelő alkatrészekkel szemben, ugyanúgy, mint a nem megfelelő berendezések vagy védelmi rendszerek esetében;
- minden alkalommal, amikor a bejelentett szervezetek részt vesznek az alkatrészek gyártásának gyártásellenőrzési szakaszában, a bejelentett szervezet azonosító számát a 16. cikk (3) bekezdésében előírtak szerint el kell helyezni az alkatrészek felületén is, de mindenképp a CE-jelölés nélkül.

150.§ Kombinált gyártmányok (szerelvények) jelölése

A kombinált gyártmányok (szerelvények) jelölése megegyezik a berendezések, különösen az egyszerre különböző kategóriákba tartozó berendezések jelölésével. A szerelvény nagyszámú értékelt és megfelelőnek ítélt gyártmányból (felszerelések, védelmi rendszerek, biztonsági eszközök) állhat, amelyek saját egyedi jelöléssel rendelkeznek, és potenciálisan különböző kategóriákba tartoznak. Ilyen esetekben nem lenne praktikus mindegyik egyedi jelölést feltüntetni a teljes szerelvény jelölésén. Ennek ellenére a szerelvény jelölésén fel kell tüntetni a 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 1.0.5. pontjában előírt összes releváns információt, amely a szerelvény egészének rendeltetésszerű használatához szükséges. A jelölést úgy kell elhelyezni - pl. a szerelvény külső házán - hogy ne legyen kétséges, hogy az a teljes szerelvény tulajdonságait mutatja, és nem csak egy részére vonatkozik.

Az szerelvények különböző kategóriákba tartozó, különféle fizikai jellemzőkkel bíró, robbanásveszélyes légkörökbe szánt részekből állhatnak. A szerelvénynek, mint teljes egésznek a jelölésére csoporttal, kategóriákkal és a szerelvény biztonságos használatához nélkülözhetetlen kiegészítő információkkal (hőmérsékleti osztály stb.) együtt a következő két forgatókönyv valamelyike vonatkozhat:

1. eset: A szerelvény egészét egy adott zónában az ott jellemző robbanásveszélyes légkörben való használatra szánják

Ha a szerelvény egyes részeinek jelölése eltérő jellemzőkkel bíró robbanásveszélyes légkörökben való használatot enged meg, akkor a szerelvény egészére a feltüntetett legalacsonyabb biztonsági szintet kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy a szerelvényt alkotó berendezések jelölései közül a legalacsonyabb követelményt képviselő a kategóriát, hőmérsékleti osztályt, robbanási csoportot stb. kell használni a teljes szerelvény jelölésére.

2. eset: A szerelvény egészét eltérő fizikai jellemzőkkel bíró robbanásveszélyes légkörökben és/vagy különböző zónákban való használatra szánják

Ha ez a rendeltetésszerű használat szempontjából elengedhetetlen, a szerelvény jelölésének tartalmaznia kell az összes csoportot, kategóriát és kiegészítő jelölést (hőmérsékleti osztály stb.), amelyek annál a légkörnél szükségesek, ahová a szerelvényt szánják. Ebben az esetben a használati, telepítési stb. utasítások be fogják mutatni azokat a különféle légköröket/zónákat, melyek a szerelvény különböző részeiben vagy azok körül a rendeltetésszerű használat során jellemzőek lesznek (és/vagy a szerelvény legyártása során eleve oda kerülnek).

Példák (ezekben a példákban csak a biztonságos használatához nélkülözhetetlen kategóriák és kiegészítő jelölések vannak megadva):

1. eset:

- A T3 illetve T6 jelölésű részekből álló szerelvényt T3 jelöléssel kell ellátni, jelezve, hogy a szerelvényt, mint egészet T3 légkörbe szánják.
- Szivattyúegység, amely folyadékszivattyúból (nem gyúlékony folyadék) és villanymotoros meghajtásból áll. A szivattyú jelölése II 2 G T6, a motoré II 2 G IIB T4. Az egész szerelvényt II 2 G IIB T4 jelöléssel kell ellátni, mivel a motor az az alkatrész, amelyre az alacsonyabb követelmények vonatkoznak.
- Hasonló szivattyúegység forró (de nem éghető) folyadékot szállító szivattyúval. A szivattyú jelölése II 2 G T3, a motoré II 2 G IIB T4. Ebben az esetben a szerelvényt II 2 G IIB T3 jelöléssel kell ellátni.

2. eset:

- Ventilátor, normál üzemmódban alkalmanként IIA T3 robbanásveszélyes közeget továbbít (Zóna 1). A ventilátort villamos motorral és valamilyen vezérlő eszközzel a Zóna 2-be telepítik, ennek megfelelően jelölése II 2/3 G IIA T3. A motor II 3 G T3 jelöléssel rendelkezik, a gyújtószikramentes vezérlő eszköz jelölése II 2 G IIC T6. Mivel a gyújtószikramentes vezérlő eszköz ugyanabban a légkörben helyezkedik el, mint a motor, az alacsonyabb követelményeknek megfelelő alkatrész (ebben az esetben a motor) határozza meg a jelölést. Ennek megfelelően a teljes szerelvény jelölése II 2/3 G IIA T3.
- Hasonló ventilátor szerelvény, de a motort a veszélyes területen kívül telepítik. A teljes szerelvény jelölése ekkor II 2/3/- G IIA T3.

1.0.6. Gépkönyv

a) Minden felszereléshez és védelmi rendszerhez csatolni kell legalább a következő útmutatásokat tartalmazó gépkönyvet:

— összefoglaló jellegű tájékoztatás nyújtása azokról az információkról, amelyek alapján a felszerelésen vagy védelmi rendszeren feltüntetik a jelölést, a tétel- vagy sorozatszám feltüntetése kivételével (lásd az 1.0.5. pontban), minden olyan információval kiegészítve, amely a felszerelés karbantartásához szükséges (javító cég stb. nevének a feltüntetése stb.),

— utasítások a biztonságos:

- üzembe helyezéshez,
- használathoz,
- összeszereléshez és szétszereléshez,
- karbantartáshoz (szervizeléshez és sürgős javításokhoz),
- beszereléshez,
- beállításhoz,

— szükség esetén a nyomáscsökkentő eszközök előtt lévő veszélyes helyek közelségének a jelölése,

— szükség esetén a képzési/betanítási utasítások,

— olyan adatok, amelyek ismeretében kétségkívül eldönthető, hogy egy bizonyos kategóriájú felszerelés biztonságosan használható-e a tervezett helyen a várható működési feltételek mellett,

— elektromos és nyomásviszonyok paraméterei, maximális felületi hőmérsékleti értékek és egyéb határértékek,

— szükség esetén különleges használati feltételek feltüntetése, beleértve a nem rendeltetésszerű használatot is, amely a tapasztalatok alapján feltételezhető,

— szükség esetén a felszerelésekre vagy védelmi rendszerekre felszerelhető eszközök jellemző tulajdonságainak feltüntetése.

b) A gépkönyvnek tartalmaznia kell továbbá az üzembe helyezéshez, karbantartáshoz, felügyeletéhez, a megfelelő működés ellenőrzéséhez, és adott esetben, a felszerelések és védelmi rendszerek javításához szükséges rajzokat és minden egyéb hasznos információt, különös tekintettel a biztonságra.

c) A felszerelést vagy védelmi rendszert bemutató leírás nem tartalmazhat a biztonsági szempontok vonatkozásában a gépkönyv tartalmával ellentmondó információkat.

151.§ Gépkönyv

A 2014/34/EU ATEX irányelv előírja, hogy a berendezéseket és védelmi rendszereket az igen változatos témákat lefedő gépkönyvnek kell kísérsnie. A gyártó köteles a felhasználó számára írott gépkönyvet biztosítani, amely tartalmazza az érintett berendezések biztonságos használatához, javításához, karbantartásához és/vagy nagyjavításához szükséges információkat stb. A gyártónak nem kell a teljes műszaki dokumentációt átadnia.

Az EHSR 1.0.6 nem határozza meg a gépkönyv formáját. Általánosan elfogadott, hogy az egészségvédelemmel és a biztonsággal kapcsolatos összes útmutatást papíralapú formátumban kell mellékelni, mivel nem feltételezhető, hogy a felhasználó rendelkezni fog az elektronikus formában rendelkezésre bocsátott vagy az internetes oldalon elérhető gépkönyv olvasásához szükséges eszközökkel. Ez különösen fontos az olyan gépkönyvek esetében, amelyeket esetleg robbanásveszélyes légkör jelenlétében kell tudni elolvasni az üzemi körülmények közt. Gyakran azonban hasznos, ha az utasításokat elektronikus formában, az interneten és papíron egyaránt elérhetővé teszik, mivel ez lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy az elektronikus fájlt

letöltse, amennyiben ezt akarja, hogy a gépkönyv akkor is rendelkezésre álljon, ha a papíralapú példány elveszett. Ez a gyakorlat megkönnyíti az Gépkönyv frissítését, amikor erre szükség van.

A felhasználó figyelembe veszi a gyártó által kiadott gépkönyvet a javítás, karbantartás és/vagy nagyjavítás elvégzéséhez a vonatkozó EU-irányelvek (például a 2009/104/EK - Munkavállalók által a munkájuk során használt munkaeszközökre vonatkozó követelmények és a 1999/92/EK-A robbanásveszélyes légköröktől potenciálisan veszélyeztetett munkavállalók védelme), valamint a használt berendezések javítását, karbantartását és nagyjavítását szabályozó vonatkozó nemzeti jogszabályok alapján. Az utasításoknak tartalmazniuk kell a berendezés javításához szükséges rajzokat és ábrákat is. A vonatkozó és műszakilag elfogadott szabványok is használhatók, például az EN 60079-19 *Robbanóképes közegek. 19. rész: Készülékek javítása, felújítása és helyreállítása*, amely előírja a gyártó által és a „szabvány szerint” javított berendezések elkülönítő azonosítását, vagyis amikor a javítást végző személy saját „legjobb ötlete” alapján, a vonatkozó tanúsítási szabvány felhasználásával, de a gyártó utasításaihoz való hozzáférés nélkül végzi el a javítást.

Szükség esetén a gyártó beilleszthet a dokumentációba egy nyilatkozatot, miszerint a berendezés speciális javítását, karbantartását és/vagy nagyjavítását kizárólag a gyártó vagy az erre képesítéssel vagy felhatalmazással rendelkező javítóműhely végezheti.

A szerelvényeket illetően az összeszerelt egység biztonságos telepítése, üzemeltetése és karbantartása szempontjából fontos, hogy minden lényeges információt továbbítsanak a végfelhasználónak. A szerelvény gyártójának ezt úgy kell biztosítania, hogy az összes kapcsolódó információt belefoglalja a végfelhasználónak kiszállított csomagba.

Az alkatrészekre vonatkozó utasításokkal ld. a 46.§-t.

1.1. *Anyagok kiválasztása*

1.1.1. *A felszerelések és védelmi rendszerek gyártásában felhasznált anyagok az előre látható üzemi körülmények között nem idézhetnek elő robbanást. L 96/330 Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2014.3.29. HU*

1.1.2. *A gyártó által meghatározott üzemi feltételek mellett nem fordulhat elő, hogy a gyártásban felhasznált anyagok és a robbanásveszélyes légkör alkotóelemei között olyan reakció lépjen fel, amely esetleg leronthatja a robbanás elleni védelem szintjét.*

1.1.3. *Az anyagokat olyan módon kell kiválasztani, hogy azok jellemzőinek előre látható változásai, valamint azok más anyagokkal összeférhetően kombinálva ne csökkentsék a megkövetelt védelmi szintet; különös figyelmet kell fordítani a gyártásban felhasználásra kerülő anyagok kopásállóságára és korrózióval szembeni ellenállására, elektromos vezetőképességére, ütésállóságára, öregedési jellemzőire, valamint a hőmérséklet-változások tűrésére.*

152.§ *Anyagok kiválasztása*

Az ATEX berendezések és védelmi rendszerek gyártásához szükséges anyagok kiválasztására vonatkozó útmutatásokat általában az európai harmonizált szabványok tartalmazzák, például az alábbiakkal kapcsolatban:

- az elektrosztatikus gyújtási kockázatok elkerülése
- termit reakciók alumíniummal, magnéziummal, titánnal és cirkóniummal
- fényállóság
- ellenállás a termikus bomlásnak
- a réz acetilénnel együtt történő felhasználásának elkerülése stb.

1.2. Tervezés és gyártás

1.2.1. A felszereléseket és védelmi rendszereket a robbanás elleni védelemmel kapcsolatos technológiai ismeretek megfelelő szintű figyelembevételével kell megtervezni és legyártani annak érdekében, hogy az előre várható élettartamuk során biztonságosan üzemeltethetők legyenek.

1.2.2. A felszerelésekbe és védelmi rendszerekbe beépítésre kerülő vagy cserealkatrészként használt alkatrészeket úgy kell megtervezni és legyártani, hogy azok a gyártó által előírt utasításoknak megfelelően telepítve megfeleljenek a védelmi szint tekintetében a felhasználási céloknak.

153.§ Tervezés és gyártás

A technológiai ismeretek általánosan elismert jelenlegi állása szerinti tervezés és gyártás a vonatkozó harmonizált európai szabványok használata alapján vélelmezhető.

1.2.3. Zárt szerkezetek és szivárgás elleni védelem

Olyan felszerelések esetében, amelyek gyúlékony gázokat vagy porokat bocsáthatnak ki, lehetőség szerint csak zárt szerkezet alkalmazható.

Olyan esetekben, ha a felszerelések nyílásokkal vagy nem tömített csatlakozókkal rendelkeznek, azokat lehetőség szerint úgy kell megtervezni, hogy a keletkező gázok vagy porok a felszerelésen kívüli környezetben ne idézhessenek elő robbanásveszélyes légkört.

Azokat a pontokat, ahol anyagok töltése vagy ürítése történik, lehetőség szerint olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy a töltések és ürítések során akadályozzák gyúlékony anyagok szabadba jutásának a lehetőségét.

154.§ Zárt szerkezetek és szivárgás elleni védelem

Bár a szivárgás ideális esetben megakadályozható, vannak bizonyos helyzetek, például az akkumulátor gázképződésével kapcsolatban a töltés során, amikor biztonságosabb a keletkező veszélyes közeg biztonságos kiszellőztetése, mint annak zárt helyen tartása.

1.2.4. Por lerakódása

Azoknak a felszereléseknek és védelmi rendszereknek az esetében, amelyeket olyan környezetben való használatra szánnak, ahol porlerakódás következhet be, olyan tervezési megoldást kell alkalmazni, amely meggátolja a lerakódott por gyulladását.

Általában amennyiben lehetséges, a porlerakódás lehetőségét meg kell akadályozni. A felszereléseknek és védelmi rendszereknek könnyen tisztíthatóknak kell lenniük.

A felszerelések alkatrészeinek a felületi hőmérsékletét jóval alacsonyabban kell tartani, mint a porlerakódások izzási hőmérséklete.

A porlerakódás lehetséges vastagságát figyelembe kell venni, és ha indokolt, megfelelő megoldás alkalmazásával a hőmérséklet emelkedésének megakadályozása céljából gondoskodni kell a hőmérséklet szabályozásáról.

155.§ Por lerakódása

A robbanásveszélyes légkörök meggyulladására elleni védelmet nyújtó vonatkozó európai harmonizált szabványok szintén foglalkoznak a porrétegek meggyulladásával kapcsolatos kérdésekkel.

1.2.5. Kiegészítő védelmi eszközök

Azokat a felszereléseket és védelmi rendszereket, amelyek különféle külső erőhatásoknak vannak kitéve, kiegészítő védelmi eszközökkel kell felszerelni.

A felszereléseknek ellen kell állniuk az ilyen erőhatásoknak, ugyanakkor nem csökkenhet a robbanás elleni védelem szintje.

156.§ Kiegészítő védelmi eszközök

Az ATEX gyártmányok kiegészítő védelmére akkor van szükség, ha "bizonyos típusú külső igénybevételnek" vannak kitéve, amely az előrelátható használati és működési körülményeket figyelembe véve elvileg különbözik (és súlyosabb) az általános külső behatásoktól. Mindenesetre az ATEX berendezésnek képesnek kell lennie ellenállni a vonatkozó igénybevételeknek anélkül, hogy az bármilyen módon gyengítené a szükséges robbanásvédelmet.

1.2.6. Biztonságos nyitási megoldások

Abban az esetben, ha a felszerelések és védelmi rendszerek a robbanás elleni védelem részét képező házban vagy zárt tartályban kerülnek elhelyezésre, az ilyen ház vagy tartály kinyitásához különleges szerszám használatát kell rendszeresíteni, vagy megfelelő védelmet nyújtó intézkedéseket kell alkalmazni.

157.§ Biztonságos nyitási megoldások

A rögzítő elemek és az azok kinyitásához használható szerszámok, valamint az alternatív megoldást biztosító reteszelés használatáról a vonatkozó európai harmonizált szabványok adnak útmutatást.

Annak ellenére, hogy jelenleg csak „speciális rögzítéseket” alkalmaznak, az 1.2.6. alapvető egészségügyi és biztonsági követelmény nem zárja ki a „biztonságos nyitás” három elfogadott szintjének figyelembe vételét, és a 2014/34/EU irányelvnek nem célja, hogy magasabb szintű biztonsági megoldásokat követeljen meg, mint amit az EN 60079 szabvány sorozat az egyenértékű kockázati zónákra vonatkozóan előír.

1. szint: a "speciális eszközök", pl. az imbusz-csavaros rögzítő elemek továbbra is használhatók az EHSR 1.2.6 pontjában leírtak szerint.

2. szint: az olyan rögzítő elemek, amelyek esetében valamilyen szerszámmal van szükség az ajtó kinyitásához, pl. egy egyszerű csavarhúzóra, állítható csavarkulcsra vagy kulcsra, használhatók az EHSR 1.2.6 pontjában leírtak szerint. Ilyen esetekben a „megfelelő védelmet nyújtó kiegészítő intézkedés ” pl. egy „nyitás előtt feszültségmentesíteni!” vagy hasonló feliratú figyelmeztető címke elhelyezése a kezelő számára.

Megjegyzés: A 2. szint "kulccsal" működtetett rögzítőelemet (ha van ilyen) jelent egy olyan zárrendszerrel kombinálva, amely az ajtót csukott helyzetben automatikusan bezárja, amikor az ajtó becsukódik. A 2. szinten nem engedélyezett olyan zár használata, amely megköveteli a csukott ajtókulccsal való aktív bezárását, mivel az üzemeltető dönthet úgy, hogy nem zárja be újra a csukott helyzetű ajtót, és így a szükséges kiegészítő védelem már nem lesz biztosítva.

3. szint: az olyan ajtórögzítő megoldások, amely lehetővé teszik a kezelő számára, hogy a tokozat ajtaját bármilyen szerszám használata nélkül, azaz „puszta kézzel” nyissa ki, szintén használhatók az EHSR 1.2.6 pontjában leírtak szerint. A megnövekedett személyi és robbanásveszély miatt ugyanakkor további intézkedéseket kell alkalmazni, pl. elektromos vagy mechanikus reteszelés, amely automatikusan feszültségmentesíti a tokozat belsejét, valamint a fent említett, 2. szinten használt figyelmeztető címke feltűnő jelenléte.

1.2.7. Egyéb kockázatokkal szembeni védelem

A felszereléseket és védelmi rendszereket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy azok teljesítsék a következő követelményeket:

a) meg kell akadályozni közvetlen vagy közvetett érintkezésből származó fizikai sérülések vagy egyéb károk bekövetkezésének a lehetőségét;

b) biztosítani kell, hogy hozzáférhető részekben ne keletkezzen sérülést okozó felületi hőmérséklet vagy veszélyes sugárzási szint; 2014.3.29. Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 96/331 HU

c) meg kell szüntetni a gyakorlatban feltárt, nem elektromos jellegű veszélyforrásokat;

d) gondoskodni kell arról, hogy az előre látható túlterhelési körülmények ne idézhessenek elő veszélyes helyzeteket.

Amennyiben a felszerelések és védelmi rendszerek e pontban említett kockázataira részben vagy teljes mértékben más uniós jogszabályok hatályosak, az ilyen felszerelésekre és védelmi rendszerekre, valamint az ilyen kockázatokra az említett specifikus uniós jogszabályok alkalmazásának kezdetétől fogva ezen irányelv rendelkezései nem alkalmazandók, illetve alkalmazásukat be kell szüntetni.

158.§ Egyéb kockázatokkal szembeni védelem

Az egyéb kockázatok közt a 2014/35/EU kifizetésű irányelvhez kapcsolódó veszélyek különösen relevánsak.

A 2014/34/EU ATEX irányelv és az egyéb uniós jogszabályok közt ikapcsolatot ld. a 231-240.§-ban.

1.2.8. Felszerelések túlterhelése

A felszerelések túlzott mértékű túlterhelésének a lehetősége a tervezési szakaszban integrált mérések elvégzésével, szabályzó- és vezérlőeszközök, például túláram elleni megszakítókapcsolók, hőmérséklet-korlátozók, differenciált nyomáskapcsoló, áramlásmérők, időrelék, sebességszabályozók, és/vagy hasonló megfigyelőeszközök használatával megelőzhető.

159.§ Felszerelések túlterhelése

A vonatkozó európai harmonizált szabványok sok esetben tanácsot adnak, de nyilván nem fedhetik le az összes lehetőséget.

1.2.9. Nyomásálló zártrendszerek

Ha robbanásveszélyes légkörben gyulladásra hajlamos anyagokat tokba helyeznek, gondoskodni kell arról, hogy a tokozás ellenálljon a belső robbanás által fejlesztett nyomásnak, és megakadályozza a robbanásveszélyes légkör robbanásának átterjedését a tokot körülvevő környezetre.

160.§ Nyomásálló zárt rendszerek

A nyomásálló tokozatokra egy speciális harmonizált európai szabvány, az EN 60079-1 Robbanóképes közegek. 1. rész: Gyártmányok védelme nyomásálló tokozással, „d” ír elő követelményeket.

1.3. Potenciális gyújtóforrások

161.§ Potenciális gyújtóforrások

A lehetséges gyújtóforrásokat, amelyeket az ATEX berendezéseknél, a 2(1) szerint figyelembe kell venni, a 1.3. szakasz részletezi.

1.3.1. Különbéféle gyújtóforrások által előidézett kockázatok

Meg kell akadályozni, hogy robbanásveszélyes légkörben potenciális gyújtóforrások, például szikrák, lángok, elektromos ívek, magas felületi hőmérsékletek, akusztikus energia, optikai sugárzás, elektromágneses hullám, vagy egyéb gyújtóforrás jelenléte fordulhasson elő.

162.§ Különbéféle gyújtóforrások által előidézett kockázatok

Ezeket a gyújtóforrásokat az EN 1127-1 . Robbanóképes közegek. Robbanásmegelőzés és robbanásvédelem. 1. rész: Alapelvek és módszertan európai harmonizált szabvány említés szintjén figyelembe veszi. A bányák felszín alatti részeiben történő felhasználásra szánt berendezésekkel kapcsolatban további információk található az EN 1127-2 *Robbanóképes közegek. Robbanásmegelőzés és robbanásvédelem. 2. rész: Bányászati alapelvek és módszertan* európai harmonizált szabványban.

1.3.2. Sztatikus elektromos töltés által előidézett kockázatok

Megfelelő intézkedésekkel meg kell akadályozni veszélyes kisüléseket előidéző sztatikus elektromos töltések keletkezésének a lehetőségét.

163.§ Sztatikus elektromos töltés által előidézett kockázatok

Az elektrosztatikus kisülés, mint gyújtóforrás, gyakran a berendezés vezérléséhez nem pedig a magához a berendezéshez kapcsolódik, és az 1999/92/EK ATEX "munkahely" irányelv hatálya alá tartozik, amelyet részletes információkkal a vonatkozó szabványok támasztanak alá.

A berendezések megfelelő tervezése azonban hozzájárulhat az ilyen kockázatok enyhítéséhez. A vonatkozó követelményeket a harmonizált európai szabványok részletezik.

Ha a berendezés egyébként nem tartozik a 2014/34/EU irányelv hatálya alá, pusztán a sztatikus kisülés lehetősége miatt nem fog oda kerülni.

1.3.3. Kóboráram és áramszivárgás által előidézett veszélyek

Meg kell akadályozni, hogy veszélyes mértékű korrózió, felületi túlmelegedés vagy gyulladás előidézésére alkalmas szikrák keletkezését elősegítő kóboráramok vagy áramszivárgások fordulhassanak elő.

164.§ Kóboráram és áramszivárgás által előidézett veszélyek

Kóboráram lehet jelen például a nagy villamos motorok külső keretében és burkolatában, mivel a mágneses fluxus nem korlátozódik az állórész és a forgórész mágneses magjára. Az ilyen áramok bizonyos körülmények között gyújtóforrássá válhatnak. A részletes követelményeket a vonatkozó harmonizált európai szabványok tartalmazzák.

A kóboráramra további példa lehet a galvanizált korrózióvédelemmel ellátott áramkörök kóborárama.

1.3.4. Túlmelegedés által előidézett veszély

Forgás közben vagy idegen testek behatolása következményeképpen egymással érintkező anyagok és alkatrészek közötti súrlódás következtében bekövetkező túlmelegedés lehetőségét már lehetőleg a tervezési szakaszban meg kell akadályozni.

165.§ Túlmelegedés által előidézett veszély

Az ilyen veszélyekre vonatkozóan az európai harmonizált szabványok adnak útmutatást.

1.3.5. Nyomáskiegyenlítésekből származó kockázatok

A felszereléseket és védelmi rendszereket olyan módon kell megtervezni, vagy megfelelő beépített mérő-, vezérlő és szabályozóeszközökkel kell felszerelni, hogy az általuk keltett nyomáskiegyenlítés ne idézhessen elő gyulladás veszélyével járó lökéshullámokat vagy gyulladást előidéző kompressziót.

166.§ Nyomáskiegyenlítésekből származó kockázatok

Ennek az alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelménynek az a célja, hogy megakadályozza az ATEX gyártmányokhoz kapcsolódó olyan káros hatásokat, mint például a gyújtás előidézése nyomáskiegyenlítő műveletek végrehajtásakor.

1.4. Külső környezet által előidézett kockázatok

1.4.1. A felszereléseket és védelmi rendszereket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy a rendeltetésszerű feladataikat biztonságosan képesek legyenek ellátni változó környezeti körülmények, valamint rendkívüli feszültségértékek, nedvesség, rezgés, szennyeződés és egyéb külső környezeti hatások mellett is, a gyártó által megállapított működési feltételek között.

1.4.2. A felszerelések alkatrészeinek alkalmasnak kell lenniük a rendeltetésszerű használat során bekövetkező mechanikus erőhatások és hőhatások elviselésére, és ellen kell állniuk a meglévő vagy előreláthatóan keletkező agresszív anyagok támadásainak.

167.§ Külső környezet által előidézett kockázatok

A gyártó utasításában egyértelműen meg kell határozni, hogy milyen lehetséges külső hatásokat vettek figyelembe.

1.5. Biztonsági eszközökkel szemben támasztott követelmények

1.5.1. A biztonsági eszközöknek az üzemeltetéshez szükséges mérő- és/vagy vezérlőeszközök működésétől függetlenül működőképeseeknek kell lenniük.

A biztonsági eszközök meghibásodásait a lehető legrövidebb időn belül megfelelő gyorsasággal fel kell deríteni, és megfelelő műszaki megoldások alkalmazásával gondoskodni kell arról, hogy veszélyes helyzetek kialakulásának valószínűsége alacsony legyen.

Elektromos áramkörökben meghibásodás esetén a biztonság irányába hajló működést (fail-safe elve) kell általában alkalmazni.

A biztonsági kapcsolórendszereknek általánosságban közvetlenül, köztes szoftverparancsok nélkül kell működtetniük a vezérlőszervezetet.

1.5.2. Biztonsági eszközök meghibásodásainak esetén gondoskodni kell arról, hogy a felszereléseket és/vagy védelmi rendszereket lehetőség szerint biztonságos állapotba hozzák.

1.5.3. A biztonsági eszközök vészleállító kapcsolóit lehetőség szerint fel kell szerelni újraindítás reteszeléssel. Újraindítási utasítás kiadására normál üzemi körülmények között csak az újraindítás reteszelésének szándékos kioldását követően kerülhet sor.

168.§ Biztonsági eszközökkel szemben támasztott követelmények

Meg kell jegyezni, hogy az 1.5. pont szövege még az EN 61508 szabványsorozat (és annak származékai) megírása előtt készült, amelyek jelentősen kibővítették a „biztonság irányába hajló működés (fail safe)” elvének magyarázatát. Az EN 61508 követelményeket a 2014/34/EU EHSR 1.5. pont vonatkozásában az EN 50495 európai harmonizált szabvány értelmezi.

Az ATEX biztonsági eszközöknek és a nem ATEX-hez kapcsolódó funkciók vezérlő eszközeinek egymástól függetlenül kell működniük, ezért a vezérlő és biztonsági eszközöket nem lehet egyetlen eszközbe integrálni, ehelyett egy közös tokozatba lehet őket felszerelni.

Az Irányelv (a kategóriák szerint – ld. 176.§) egy bizonyos számú hibát határoz meg a védelmi rendszerek értékeléséhez. A "biztonság irányába hajló működés (fail-safe) elve" azt jelenti, hogy a biztonsági rendszereknek megbízhatóan kell működniük még ezen hibák fellépése esetén is, és a berendezéseket és/vagy a védelmi rendszereket biztosítani kell a gyújtási kockázat kívánt szintre csökkentése érdekében.

Ld. még a 36.§-t az 1(1)(b) szerinti biztonsági eszközökről, vezérlő eszközökről és szabályozó eszközökről.

1.5.4. Vezérlő- és kijelző egységek

Ha vezérlő- és kijelző egységeket használnak, azokat a megfelelő ergonómiai szempontok figyelembevételével kell megtervezni, hogy a robbanásveszéllyel járó kockázatok vonatkozásában az elérhető legnagyobb fokú üzemi biztonságot nyújtsák.

169.§ Vezérlő- és kijelző egységek

Általánosságban elmondható, hogy az ergonómiai alapelvek a biztonsági integráció, vagyis a „tervezésen alapuló biztonság” részét képezik, az olyan berendezések esetében, amelyeket a felhasználók speciális munkakörülmények között üzemeltetnek. Egy példa az ergonómiai alapelvek fejlett alkalmazására a biztonsági integrációban a gépekről szóló irányelv I. mellékletének 1.1.6. pontjában található.

A 2014/34/EU ATEX irányelv kifejezetten utal az ergonómiai kialakításra az alapvető vezérlő és kijelző egységekről szóló 1.5.4. egészségügyi és biztonsági követelményben. A kapcsolódó berendezések biztonságos működésének biztosítása érdekében ezeket a szempontokat figyelembe kell venniük.

1.5.5. Robbanás elleni védelem céljából mérési funkcióval rendelkező eszközökre vonatkozó követelmények

Robbanékony légkörben használt felszerelések esetében a mérési funkciókkal rendelkező eszközöket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy azok képesek legyenek működőképességüket az előrelátható működési körülmények között megőrizni.

1.5.6. Szükség esetén gondoskodni kell a mérési leolvasás pontosságá ellenőrizhetőségének és a mérőeszközök működőképességének biztosításáról.

1.5.7. A mérési funkcióval rendelkező eszközökbe be kell építeni a megfelelő biztonsági tényezőt, ami biztosítja, hogy a riasztási szint lényegesen a felügyelt légkörben esetlegesen előforduló robbanási/gyulladásai határértékek alatt legyen, figyelembe véve különösen az adott létesítmény működési feltételeit, és a mérőrendszer működésében esetlegesen előforduló eltéréseket.

170.§ Robbanás elleni védelem céljából mérési funkcióval rendelkező eszközökre vonatkozó követelmények

Ezeknek a kikötéseknek a megfogalmazása magában foglalja, hogy a mérőeszköz a vonatkozó paraméterek mérésére vonatkozik, pl. a gáz koncentrációja, a felületi hőmérséklet, a töltési szintek stb. Létezik egy sor európai harmonizált szabvány, amelyek a gázérezkelő berendezések és a biztonsági eszközök teljesítményére vonatkozóan adnak útmutatást.

1.5.8 Szoftver által előidézett kockázatok

Szoftver által vezérelt felszerelések és védelmi rendszerek, valamint biztonsági eszközök tervezésekor különösen számolni kell az esetleges szoftverhibák előfordulása által előidézett kockázatokkal.

171.§ Szoftver által előidézett kockázatok

Itt hivatkoznunk kell az EN 61508-3 *Villamos/elektronikus/programozható elektronikus biztonsági rendszerek működési biztonsága. 3. rész: Szoftverkövetelmények* szabványra, amely kifejezetten a programozható biztonsági rendszerek szoftveralkalmazásaira vonatkoznak. A szoftverek szempontjából az EN 50495 *A gyártmányok biztonságos üzemeléséhez szükséges védelmi eszközök, tekintettel a robbanási kockázatokra* harmonizált európai szabvány közvetlenül az EN 61508-3 szabványra hivatkozik.

1.6. A rendszerrel kapcsolatos biztonsági követelmények integrációja

1.6.1. Automatikus folyamatokba beépített felszereléseket és védelmi rendszereket lehetőség szerint kézi úton is ki lehessen kapcsolni, ha az automatikus folyamatok eltérnek a rendeltetés szerinti üzemi körülményektől, és ez nem veszélyeztetheti a biztonságot.

1.6.2. Vészleállító kapcsoló működésekor a felhalmozott energia lehető leggyorsabb és legbiztonságosabb eloszlásáról gondoskodni kell, vagy az energiaforrást izolálni kell, hogy az a továbbiakban ne jelentsen veszélyforrást.

Ez a követelmény elektrokémiailag tárolt energia esetében nem alkalmazandó.

172.§ A rendszerrel kapcsolatos biztonsági követelmények integrációja

Fontolóra kell venni a rendszer ellenőrzött leállítását szolgáló intézkedések alkalmazását, amennyiben erre a további veszélyek elkerülése érdekében szükség van.

1.6.3. Tápfeszültség kimaradás által előidézett kockázatok

Ha a felszerelések és védelmi rendszerek használata további kockázatok keletkezését és terjedését idézheti elő tápfeszültség kimaradások esetén, gondoskodni kell arról, hogy a létesítmény többi részétől elszigetelve a felszerelések és védelmi rendszerek működőképessége fenntartható legyen.

173.§ Tápfeszültség kimaradás által előidézett kockázatok

Bizonyos biztonsággal kapcsolatos rendszerek esetében készenléti áramellátásról kell gondoskodni annak biztosítása érdekében, hogy általános áramkimaradás esetén a folyamat biztonságosan leállítható legyen.

További mérlegelés tárgya lehet, hogy mi történik az indukciós generátor teljesítményével, ha a generátor leválasztódik a stabil hálózati tápellátástól, és feszültsége ellenőrizhetetlenül növekedni kezd.

1.6.4. Csatlakozási helyek által előidézett kockázatok

A felszereléseket és védelmi rendszereket megfelelő kábel- és vezeték-bevezetéssel kell felszerelni. Amennyiben a felszereléseket és védelmi rendszereket más felszerelésekkel és védelmi rendszerekkel kombinálva használják, a felszerelések és védelmi rendszerek közötti érintkező felületnek biztonságosnak kell lennie.

174.§ Csatlakozási helyek által előidézett kockázatok

Ennek az alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelménynek a célja a csatlakozásokkal (kábelek, vezetékek bemenetei stb.) kapcsolatos olyan, műszaki hibákból fakadó káros hatások megakadályozása, amelyek további kockázatokat idézhetnek elő.

1.6.5 Figyelmeztető eszközök alkalmazása felszereléseken

Olyan esetekben, amikor felszereléseket vagy védelmi rendszereket felszerelnek robbanásveszélyes légkör kialakulását figyelő vagy riasztó készülékekkel, azok megfelelő helyekre való elhelyezéséhez a szükséges utasításokat rendelkezésre kell bocsátani.

175.§ Figyelmeztető eszközök alkalmazása felszereléseken

A berendezések biztonságos üzemeltetésében jelentős szerepe van a gépkönyvek megfelelő rendelkezésre állásának; ebben az esetben a robbanásveszélyes légkört érzékelő figyelmeztető eszközökkel kapcsolatban.

Ld. 151 Gépkönyv.

2. Felszerelésekkel szemben támasztott kiegészítő követelmények

2.0. Az I. felszereléscsoportba tartozó felszerelésekkel szembeni követelmények

2.0.1. Az I. Felszereléscsoport M1 felszerelés-kategóriájával szembeni követelmények

2.0.1.1. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy gyújtóforrások ne válhassanak aktívvá még a felszerelést érintő, ritka esetekben előforduló zavarok bekövetkezése esetén sem.

A felszereléseknél olyan védelmi módokat kell alkalmazni, hogy:

- az egyik védelmi mód esetleges meghibásodása esetén legalább egy második, független védelmi mód a megkövetelt védelmi szintet biztosítsa, vagy
- a megkövetelt védelmi szint abban az esetben is biztosított legyen, ha egymástól függetlenül két meghibásodás következik be.

Szükség esetén a felszereléseket fel kell szerelni kiegészítő védelmi módokkal is.

Az ilyen felszereléseknek robbanásveszélyes légkör jelenlétében is meg kell őrizniük működképességüket.

2.0.1.2. Szükség esetén a felszereléseket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy azok megakadályozzák por behatolásának lehetőségét.

2.0.1.3. A felszerelések alkaréseinek felületi hőmérsékletét egyértelműen a por/levegő keverékek gyulladási hőmérsékleti értéke alatt kell tartani a lebegő porok gyulladásának megakadályozása érdekében.

2.0.1.4. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni, hogy a felszerelésrészek, amelyek gyújtóforrások lehetnek, csak a felszerelés inaktív időszakaiban vagy gyújtószikra-mentes körülmények között legyenek nyithatók. Olyan esetekben, ahol a felszerelés aktív állapotának megszüntetése nem lehetséges, a gyártó köteles a felszerelésrészek nyitószerkezetén megfelelő figyelmeztető feliratot elhelyezni.

Szükség esetén a felszerelést megfelelő reteszelő rendszerekkel kell felszerelni.

2.0.2. Az I. felszereléscsoport M2 felszerelés-kategóriájával szembeni követelmények

2.0.2.1. A felszereléseket fel kell szerelni olyan védelmi módokkal, amelyek biztosítják, hogy normál működési körülmények, sőt különösen a durva kezelés vagy változó környezeti körülmények miatt bekövetkező rendkívüli üzemi körülmények között gyújtóforrások ne váljanak aktívvá.

Az ilyen felszereléseket robbanásveszélyes légkör keletkezése esetén feszültségmentesíteni kell.

2.0.2.2. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni, hogy a felszerelésrészek, amelyek gyújtóforrások lehetnek, csak a felszerelés inaktív állapotában vagy megfelelő reteszelő rendszereken keresztül legyenek nyithatók. Olyan esetekben, ahol a felszerelés aktív állapotának megszüntetése nem lehetséges, a gyártó köteles a felszerelésrészek nyitószerkezetén megfelelő figyelmeztető feliratot elhelyezni.

2.0.2.3. A por jelenlétében keletkező robbanás kockázatával kapcsolatosan az M1 felszerelés-kategóriához tartozó felszerelésekhez előírt követelményeket be kell tartani.

2.1. A II. felszerelés-csoport 1. felszerelés-kategóriájával szembeni követelmények

2.1.1. Gázok, gőzök vagy permet által előidézett robbanásveszélyes légkör

2.1.1.1. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy gyújtóforrások ne válhassanak aktivákká még a felszerelést érintő, ritka esetekben előforduló zavarok bekövetkezése esetén sem.

A felszereléseket el kell látni védelmi módokkal annak biztosítása érdekében, hogy:

- az egyik védelmi mód esetleges meghibásodása esetén legalább egy második, független védelmi mód a megkövetelt védelmi szintet biztosítsa, vagy
- a megkövetelt védelmi szint abban az esetben is biztosított legyen, ha egymástól függetlenül két meghibásodás következik be.

2.1.1.2. Olyan felszerelések esetében, amelyek felületén hőmérséklet-emelkedés fordulhat elő, megfelelő intézkedéseket kell tenni, hogy a megadott maximális felületi hőmérséklet értékének túllépése még a legkedvezőtlenebb körülmények között se fordulhasson elő.

A kémiai reakciók által esetlegesen előidézett hőmérséklet-emelkedés hatásait szintén figyelembe kell venni.

2.1.1.3. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni, hogy a felszerelésrészek, amelyek gyújtóforrások lehetnek, csak a felszerelés inaktív vagy gyújtószikra-mentes állapotban legyenek nyithatók. Olyan esetekben, ahol a felszerelés aktív állapotának megszüntetése nem lehetséges, a gyártó köteles a felszerelésrészek nyitószerkezetén megfelelő figyelmeztető feliratot elhelyezni.

Szükség esetén a felszerelést megfelelő reteszelő rendszerekkel kell felszerelni.

2.1.2. Levegő/por keverékek által előidézett robbanásveszélyes légkör

2.1.2.1. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy gyulladás ne forduljon elő még a felszereléssel kapcsolatos ritkán előforduló zavarok bekövetkezése esetén sem.

A felszereléseket fel kell szerelni védelmi módokkal annak biztosítása érdekében, hogy:

- az egyik védelmi mód esetleges meghibásodása esetén legalább egy második, független védelmi mód a megkövetelt védelmi szintet biztosítsa, vagy
- a megkövetelt védelmi szint abban az esetben is biztosított legyen, ha egymástól függetlenül két meghibásodás következik be.

2.1.2.2. Szükség esetén a felszereléseket olyan módon kell megtervezni, hogy a felszerelésbe por csak erre a célra kifejezetten kijelölt helyeken hatolhasson be, vagy távozhasson el.

E követelménynek meg kell felelni a felszerelésen alkalmazott kábelbevezetőknek és csatlakozóelemeknek is.

2.1.2.3. A felszerelések részeinek felületi hőmérsékletét egyértelműen az előre látható por/levegő keverékek gyulladási hőmérsékleti értéke alatt kell tartani a lebegő por gyulladásának megakadályozása érdekében.

2.1.2.4. A felszerelésrészek biztonságosan nyitható részei vonatkozásában a 2.1.1.3. pontban előírt követelmények alkalmazandók.

2.2. A II. felszereléscsoport 2. felszerelés-kategóriájával szembeni követelmények

2.2.1. Gázok, gőzök vagy permet által előidézett robbanásveszélyes légkör

2.2.1.1. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy gyújtóforrások keletkezésének a lehetőségét megakadályozzák még külső zavarok vagy a felszerelés olyan működési hibáinak gyakori előfordulása eseteiben is, amelyeket a normál működési körülmények között figyelembe kell venni.

2.2.1.2. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy a meghatározott felületi hőmérsékletnek a túllépése ne következhesse be még a gyártó által előre látott rendkívüli kockázatok bekövetkezése esetén sem.

2.2.1.3. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni, hogy a felszerelésrészek, amelyek gyújtóforrások lehetnek, csak a felszerelés inaktív állapotában vagy megfelelő reteszelő rendszereken keresztül legyenek nyithatók. Olyan esetekben, ahol a felszerelés aktív állapotának megszüntetése nem lehetséges, a gyártó köteles a felszerelésrészek nyitószerkezetén megfelelő figyelmeztető feliratot elhelyezni.

2.2.2. Levegő/por keverékek által előidézett robbanásveszélyes légkör

2.2.2.1. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy a levegő/por keverékek gyulladása elkerülhető legyen még gyakran előforduló zavaró hatások vagy normális üzemi körülmények között várhatóan előforduló üzemzavarok bekövetkezése esetén is.

2.2.2.2. A felületi hőmérsékletet illetően a 2.1.2.3. pontban előírt követelmények alkalmazandók.

2.2.2.3. A por elleni védelem vonatkozásában a 2.1.2.2. pontban előírt követelmények alkalmazandók.

2.2.2.4. A felszerelésrészek biztonságosan nyitható részei vonatkozásában a 2.1.1.3. pontban előírt követelmények alkalmazandók.

2.3. A II. felszereléscsoport 3. felszerelés-kategóriájával szembeni követelmények

2.3.1. Gázok, gőzök vagy permet által előidézett robbanásveszélyes légkör

2.3.1.1. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni és legyártani, hogy normál üzemi körülmények között várhatóan előforduló gyújtóforrások ne keletkezzenek.

2.3.1.2. A felületi hőmérsékleteknek nem szabad meghaladniuk a rendeltetésszerű használati körülményekhez meghatározott legnagyobb hőmérsékleti értékeket. Kivételes esetekben magasabb hőmérsékleti értékek csak akkor engedhetők meg, ha a gyártó vállalja különleges kiegészítő védelmi intézkedések alkalmazását.

2.3.2. Levegő/por keverékek által előidézett robbanásveszélyes légkör

2.3.2.1. A felszereléseket olyan módon kell megtervezni és gyártani, hogy a normál működési körülmények között előrelátható gyújtóforrások ne idézhessék elő levegő/por keverékek gyulladását.

2.3.2.2. A felületi hőmérsékletet illetően a 2.1.2.3. pontban előírt követelmények alkalmazandók.

2.3.2.3. A felszereléseket a kábelbevezetőkkel és csatlakozóelemekkel együtt a porrészcscék méretének figyelembevételével olyan módon kell megtervezni és gyártani, hogy ne keletkezzen se robbanásveszélyes levegő/por keverék, se veszélyes porkoncentráció a felszerelés belsejében.

176.§ Felszerelésekkel szemben támasztott kiegészítő követelmények

A 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 2. szakasza tartalmazza az ATEX berendezésekre vonatkozó kiegészítő követelmények listáját, felszereléscsoportok és kategóriák szerinti bontásban, figyelembe véve a gázok, gőzök vagy ködök okozta különböző robbanásveszélyes légköröket, valamint a lehetséges gyújtóforrásokat.

Az ezeknek az ATEX berendezésekre vonatkozó követelményeknek való megfeleléshez alkalmazandó műszaki megoldásokra vonatkozó konkrét útmutatásokat a vonatkozó harmonizált európai szabványok tartalmazzák.

3. Védelmi rendszerekkel kapcsolatos kiegészítő követelmények

3.0. Általános követelmények

3.0.1. A védelmi rendszereket úgy kell méretezni, hogy a robbanás hatásait kellő mértékű biztonsági szintre csökkentsék.

3.0.2. A védelmi rendszereket olyan módon kell megtervezni, és úgy kell elhelyezni, hogy a robbanások veszélyes láncreakciókká alakulását, illetve a kezdeti robbanások detonációvá válását megakadályozzák.

3.0.3. Energia-kimaradás esetén a védelmi rendszereknek a veszélyes helyzet kialakulásának elkerüléséhez elegendő időtartamon keresztül meg kell őrizniük működőképességüket.

3.0.4. A védőfelszereléseknek külső zavaró hatások miatt nem szabad meghibásodniuk.

3.1. Tervezés és kialakítás

3.1.1. Anyagok jellemzői

Az anyagok jellemzői tekintetében a tervezési szakaszban olyan maximális nyomási és hőmérsékletértékekkel kell számolni, amelyek megegyeznek a rendkívüli üzemeltetési körülmények között bekövetkező robbanás várható nyomásával és a keletkező lángok várható hőhatásával.

3.1.2. Azoknak a védelmi rendszereknek, amelyeket abból a célból terveztek, hogy a robbanás hatásainak ellenálljanak, azokon belül robbanás következzen be, képeseknek kell lenniük a rendszer integritásának elvesztése nélkül a lökéshullámok elviselésére.

3.1.3. A védelmi rendszerekhez csatlakoztatott tartozékoknak ellen kell állniuk működőképességük elvesztése nélkül a várhatóan bekövetkező legnagyobb robbanási nyomásnak.

3.1.4. A védelmi rendszerek tervezése és kialakítása során figyelembe kell venni a periférikus felszerelésekben és csatlakozó csővezetékekben a nyomás által előidézett reakciókat.

3.1.5. Nyomáscsökkentő rendszerek

Ha feltételezhető, hogy a védelmi rendszereket terhelő erőhatások meghaladják azok szerkezeti szilárdságának a mértékét, gondoskodni kell olyan megfelelő nyomáscsökkentő megoldásokról, amelyek működése a közelben tartózkodó személyek biztonságát nem veszélyezteti.

3.1.6. Robbanáselfojtó rendszerek

A robbanáselfojtó rendszereket olyan módon kell megtervezni és kialakítani, hogy azok a kezdeti robbanásra annak legkorábbi szakaszában reagáljanak, és optimális módon gátolják azt, figyelembe véve a nyomásnövekedés maximális sebességét, valamint a legnagyobb mértékű nyomást.

3.1.7. Robbanást megszakító rendszerek

Bizonyos felszereléseket olyan módon kell megtervezni és kialakítani, hogy a kezdődő robbanásokat a lehető leggyorsabb megszakítsák úgy, hogy azok az üzemi körülmények között megakadályozzák a belső robbanás áttérjedését, és eközben őrizzék meg mechanikai szilárdságukat.

3.1.8. A védelmi rendszereknek alkalmasnak kell lenniük megfelelő riasztási küszöbértékre beállított áramkörökhöz való illesztésre, hogy szükség esetén anyag betáplálása vagy leürítése leálljon, valamint a felszerelés nem biztonságosan működő részei időben leállíthatók legyenek.

177.§ Védelmi rendszerekkel szemben támasztott kiegészítő követelmények

Az ATEX védelmi rendszerek meghatározását és leírását ld. a 45.§-ban.

Az ATEX védelmi rendszerekre vonatkozó kiegészítő követelmények listáját a 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 3. szakasza tartalmazza.

Az ezeknek az ATEX berendezésekre vonatkozó követelményeknek való megfeleléshez alkalmazandó műszaki megoldásokra vonatkozó konkrét útmutatásokat a vonatkozó harmonizált európai szabványok tartalmazzák.

III. MELLÉKLET

B. MODUL: EU-TÍPUSVIZSGÁLAT

1. Az EU-típusvizsgálat a megfelelőség-értékelési eljárásnak azon része, amelynek keretében a bejelentett szervezet megvizsgálja a termék műszaki tervezését, valamint ellenőrzi és tanúsítja, hogy a termék műszaki tervezése megfelel az ebben az Irányelvben meghatározott, rá irányadó követelményeknek.

2. Az EU-típusvizsgálatot a teljes terméknek (gyártási típusnak) a tervezett termelés tekintetében reprezentatív mintadarabján kell elvégezni.

178.§ EU-típusvizsgálat

Az EU-típusvizsgálat során a tervezett gyártás egyik mintadarabját benyújtják egy bejelentett szervezetnek, amely elvégzi a szükséges értékelést annak megállapítása érdekében, hogy a "típus" megfelel-e a 2014/34/EU irányelv alapvető követelményeinek, majd EU-típusvizsgálati tanúsítványt állít ki. Az EU-típusvizsgálat további eredményeként pontos lista készül az ütemezés dokumentumairól.

Az EU-típusvizsgálatot mindig olyan egyéb modulok követik, amelyek bizonyítják, hogy a gyártmányok megfelelnek az elfogadott EU-típusnak (ld. a megfelelőség-értékelési eljárásokról szóló 89.§-t és a 3. táblázatot).

3. A gyártónak elég az EU-típusvizsgálatra vonatkozó kérelmet egyetlen bejelentett szervezethez benyújtani, amelyet ő választ meg.

A kérelem az alábbiakat tartalmazza:

a) a gyártó neve és címe, illetve ha a kérelmet a meghatalmazott képviselő nyújtja be, akkor annak neve és címe is;

b) írásos nyilatkozat arról, hogy a kérelmet más bejelentett szervezethez nem nyújtották be;

c) a műszaki dokumentáció. A műszaki dokumentációnak lehetővé kell tennie annak értékelését, hogy a termék megfelel-e ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek, és tartalmaznia kell a kockázat(ok) megfelelő elemzését és értékelését. A műszaki dokumentáció meghatározza az alkalmazandó követelményeket, és – az értékelés szempontjából szükséges mértékben – ismerteti a termék tervét, gyártását és működését. A műszaki dokumentáció legalább az alábbiakat tartalmazza:

- i. a termék általános leírása;
 - ii. az összetevők, részegységek, áramkörök stb. tervezési és gyártási rajzai és vázlatjai;
 - iii. a rajzok és vázlatok megértéséhez szükséges magyarázatok, beleértve a termék működésének ismertetését;
 - iv. a részben vagy egészben alkalmazott olyan harmonizált szabványok jegyzéke, amelyek hivatkozásait az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétették, illetve azon esetekben, ahol ezeket a harmonizált szabványokat nem alkalmazzák, azoknak a megoldásoknak a leírása, amelyeket az Irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek teljesítése érdekében alkalmaztak, az egyéb alkalmazott vonatkozó műszaki előírásokat is ideértve. A csak részben alkalmazott harmonizált szabványok esetén a műszaki dokumentációban fel kell tüntetni, hogy mely részeket alkalmazták;
 - v. az elvégzett tervezési számítások, vizsgálatok stb. eredményei; valamint
 - vi. a vizsgálati jegyzőkönyvek;
- d) a tervezett termelés tekintetében reprezentatív mintadarabok. A bejelentett szervezet további mintákat kérhet, ha ez a vizsgálati program elvégzéséhez szükséges.

179.§ EU-típusvizsgálatra vonatkozó kérelem

A kérelmezési folyamat megkönnyítése érdekében a bejelentett szervezetek külön kérelmezési lapokat készíthetnek. A kérelem, illetve annak ellenőrzése után, hogy a benyújtott dokumentumok és a vizsgálati minta vagy minták alkalmasak-e a tanúsítási folyamat elvégzésére, az érintett bejelentett szervezet írásbeli megerősítést ad ki a gyártó által benyújtott kérelem kézhezvételéről.

A bejelentett szervezet által elvégzett előírt vizsgálatokhoz szükség lehet a vizsgálati minta vagy minták speciális előkészítésére. Erről a kérelmező és a bejelentett szervezet saját szerződéses megállapodásaik keretében egyeznek meg.

A bejelentett szervezet teljes felelősséget vállal a vizsgálatokkal és az értékelésekkel kapcsolatban.

4. A bejelentett szervezet:

4.1. megvizsgálja a műszaki dokumentációt, ellenőrzi, hogy a mintadarab(ok) gyártása a műszaki dokumentációban leírtak szerint történt-e, továbbá megállapítja, melyek azok az összetevők, amelyeket a vonatkozó harmonizált szabványok alkalmazandó rendelkezéseinek megfelelően terveztek meg, és melyek azok az összetevők, amelyeket az egyéb vonatkozó műszaki előírásokkal összhangban terveztek meg;

4.2. elvégzi vagy elvégezteti azokat a megfelelő vizsgálatokat és tesztek, amelyekkel ellenőrzi, hogy ahol a gyártó úgy döntött, hogy alkalmazza a vonatkozó harmonizált szabványok szerinti megoldásokat, azokat megfelelően alkalmazta;

4.3. elvégzi vagy elvégezteti a megfelelő vizsgálatokat és tesztek annak ellenőrzése érdekében, hogy amennyiben nem a vonatkozó harmonizált szabványokban szereplő megoldásokat alkalmazták, a gyártó által elfogadott megoldások – beleértve az alkalmazott egyéb vonatkozó műszaki előírásokban szereplőket is – teljesítik-e ezen irányelv megfelelő alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeit;

4.4. megállapodik a gyártóval a vizsgálatok és tesztek elvégzésének helyszínéről.

180.§ A bejelentett szervezet feladatai

A bejelentett szervezetnek meg kell vizsgálnia a műszaki dokumentációt, valamint a mintát vagy a mintákat. Különösen fontosak az alábbi feladatok:

- a megfelelő vizsgálatokat és tesztek elvégzése,
- értékelő jelentés elkészítése, amelyet a bejelentett szervezet csak a gyártóval való megállapodás után adhat ki,
- EU-típusvizsgálati tanúsítványt kiállítás,
- bejelentő hatóságok és más szervek értesítése az elvégzett EU típusvizsgálatról és
- döntések és egyéb releváns információk nyilvántartása.

5. A bejelentett szervezet elkészíti a 4. ponttal összhangban vállalt tevékenységeket és azok eredményeit rögzítő értékelő jelentést. Bejelentő hatóságokkal szembeni kötelezettségeinek sérelme nélkül a bejelentett szervezet e jelentés – részleges vagy teljes – tartalmát kizárólag a gyártó hozzájárulásával teszi közzé.

181.§ Az értékelő jelentés

A bejelentett szervezet által elvégzett értékelés és tesztek eredményeit az ATEX értékelő jelentésben kell összefoglalni.

Ld. a 112.§-t Európai szabványoknak megfelelő ATEX vizsgálati és értékelő jelentés tartalmi minimumkövetelményeiről.

6. Amennyiben a típus megfelel az ezen irányelvben foglalt, az érintett termékre irányadó követelményeknek, a bejelentett szervezet EU-típusvizsgálati tanúsítványt állít ki a gyártó számára. Ez a tanúsítvány tartalmazza a gyártó nevét és címét, a vizsgálat eredményeit, érvényességének (esetleges) feltételeit és a jóváhagyott típus azonosításához szükséges adatokat. Az EU-típusvizsgálati tanúsítványnak egy vagy több melléklete is lehet.

Az EU-típusvizsgálati tanúsítvány és mellékletei minden olyan vonatkozó információt tartalmaznak, amelyek alapján értékelni lehet, hogy a gyártott termék megfelel-e a vizsgált típusnak, továbbá amelyek lehetővé teszik az üzemelés közbeni ellenőrzést.

Amennyiben a típus nem felel meg ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek, a bejelentett szervezet visszautasítja az EU-típusvizsgálati tanúsítvány kiállítását, és a visszautasítás részletes indokolása mellett tájékoztatja erről a kérelmezőt.

182.§ EU-típusvizsgálati tanúsítvány

Az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja (ExNBG) az EU-típusvizsgálati tanúsítványhoz formanyomtatványt hozott létre. Az EU-típusvizsgálati tanúsítvány a felszerelésre vagy feltételeket, vagy az alkatrészek számára korlátozásokat is tartalmazhat.

Az EU-típusvizsgálati tanúsítványnak tartalmaznia kell a termék azonosításához szükséges összes információt, azaz:

- a tanúsítvány azonosító számát;
- a termék nevét és típusát;
- a gyártó nevét és címét;
- az értékeléshez használt harmonizált szabványok listáját (ha használtak ilyet);
- a termék leírását;
- az Ex biztonság szempontjából jelentős műszaki paraméterek felsorolását;
- korlátozásokat vagy különleges használati feltételeket.

183.§ Az EU-típusvizsgálati tanúsítvány és az érintettek felelősségei

Az EU-típusvizsgálati tanúsítvány igazolja, hogy a gyártó által tervezett termék reprezentatív mintája (adott esetben a gépkönyvvel együtt) megfelel az Irányelv vonatkozó alkalmazandó rendelkezéseinek, különösen az alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeknek (EHSR). Felmerül a kérdés, hogy a tudomány általánosan elismert jelenlegi állás amilyen lépéseket kell tenni, amikor az "a tudomány általánosan elismert jelenlegi állása" tovább fejlődik. Az alkalmazott eredeti specifikációk nyilván továbbra is bizonyíthatják az EHSR-ek teljesülését, mely esetben az EU-típusvizsgálati tanúsítvány érvényben marad.

Idővel azonban "a tudomány általánosan elismert jelenlegi állása" olyan mértékben továbbfejlődhet, hogy az eredetileg alkalmazott specifikációk már nem biztosítják a vizsgált típus EHSR előírások szerinti megfelelését. Meg kell jegyezni, hogy a „tudomány általánosan elismert jelenlegi állásának” esetleges továbbfejlődése nem a bejelentett szervezet mérlegelési jogkörébe tartozik, hanem az érdekelt műszaki közösségének kell róla egységes állásfoglalást hoznia. A felülvizsgált harmonizált európai szabványok közzététele a továbbfejlődés elismerésének egyik módja: ebben az esetben a felelős Európai Szabványügyi Szervezet (ESO: CEN és CENELEC) határozza meg, hogy a „tudomány általánosan elismert jelenlegi állása” az EHSR-ekkel kapcsolatban valóban megváltozott-e, és ha igen, akkor milyen tekintetben. Az ESO-nak ezt minden szabvány előszavában ki kell fejtenie.

Ilyen esetekben, ha a gyártmányra eredetileg alkalmazott specifikációk és értékelési kritériumok már nem biztosítják a „tudomány általánosan elismert jelenlegi állásának” való megfelelést az EHSR-ekkel kapcsolatban, az EU-típusvizsgálati tanúsítvány érvényét veszti, és további lépések megtétele válik szükségessé. Az ésszerű átmeneti időszakok biztosítása és az aktuális fejlemények ismerete alapján a gyártónak várhatóan elegendő ideje lesz arra, hogy kapcsolatba lépjen egy bejelentett szervezettel a szükséges újraértékelés elvégzéséhez, hogy zavartalanul áttérhessen a korábban alkalmazott specifikációkról az újabbakra. A bejelentett szervezeteknek, melyekkel szemben elvárás, hogy tisztában legyenek a tudományos fejlődés eredményeivel, figyelmeztetniük kell az általuk kiadott EU-típusvizsgálati tanúsítványok birtokosait a harmonizált szabványok felülvizsgálatára.

Meg kell azonban jegyezni, hogy egy új EU-típusvizsgálati tanúsítvány kiállításának nincs visszamenőleges hatálya, és ezért nem érinti azokat a gyártmányokat, melyeket a gyártó érvényes tanúsítvány birtokában forgalomba hozott és/vagy üzembe helyezett.

Azt is újra ki kell hangsúlyozni, hogy a termék megfelelőségéért a gyártó viseli a teljes felelősséget, akinek szükség esetén gondoskodnia kell az érvényes tanúsítvány meglétéről, valamint arról, hogy minden vonatkozó megfelelőségi dokumentum megfeleljen tudomány általánosan elismert jelenlegi állásának. Ezzel párhuzamosan a bejelentett szervezetnek minden releváns információt meg kell adnia a gyártó számára annak biztosítása érdekében, hogy a meglévő tanúsítvány állítása, miszerint a típus továbbra is megfelel az EHSR előírásoknak, ne legyen valótlan.

7. A bejelentett szervezet a tudomány általánosan elismert jelenlegi állásának valamennyi olyan változásáról tájékozik, amely azt jelzi, hogy a jóváhagyott típus a továbbiakban nem felel meg ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek, és meghatározza, hogy ezek a változások további vizsgálatot igényelnek-e. Amennyiben igen, a bejelentett szervezet tájékoztatja erről a gyártót.

A gyártó értesíti az EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal kapcsolatos műszaki dokumentációt őrző bejelentett szervezetet a jóváhagyott típus minden olyan módosításáról, amely befolyásolhatja a termék ezen irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek való megfelelőségét, vagy e tanúsítvány érvényességének feltételeit. Az ilyen módosítások az eredeti EU-típusvizsgálati tanúsítvány kiegészítésének formájában további jóváhagyást igényelnek.

184.§ Változtatások és módosítások

Az EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal kapcsolatos bármilyen változást fel kell tüntetni az eredeti tanúsítványhoz csatolt külön kiegészítésében vagy az eredeti tanúsítvány módosított kiadásában.

Változásokat az alábbiak okozhatnak:

- műszaki paraméterek változásai;
- név vagy típus megváltozása;
- a gyártmány új verziója;
- a gyártmány használati feltételeinek változásai;
- a harmonizált szabványok változásai.

Az Európai ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja (ExNBG) az EU-típusvizsgálati tanúsítvány kiegészítésének formanyomtatványát is létrehozta.

Meg kell állapodni arról, hogy a gyártók hogyan tájékozódjanak ezekről a változásokról (weboldalon, levelezéssel, auditálás révén stb.)

8. Mindegyik bejelentett szervezet tájékoztatja bejelentő hatóságát az általa kibocsátott vagy visszavont EU-típusvizsgálati tanúsítványokról és/vagy ezek kiegészítéseiről, továbbá – rendszeres időközönként vagy kérésre – bejelentő hatósága rendelkezésére bocsátja az ilyen visszautasított, felfüggesztett vagy más módon korlátozott tanúsítványok és/vagy kiegészítések jegyzékét.

Minden bejelentett szervezet tájékoztatja a többi bejelentett szervezetet az általa visszautasított, visszavont, felfüggesztett vagy más módon korlátozott EU-típusvizsgálati tanúsítványokról és/vagy kiegészítésekről, továbbá kérésre az általa kiadott ilyen tanúsítványokról és/vagy kiegészítésekről. Kérésre a Bizottság, a tagállamok és a többi bejelentett szervezet rendelkezésére bocsátható az EU-típusvizsgálati tanúsítványok és/vagy kiegészítéseik egy példánya.

Kérésre a Bizottság és a tagállamok megkaphatják a műszaki dokumentáció és a bejelentett szervezet által végzett vizsgálatok eredményeinek egy példányát. A bejelentett szervezet e tanúsítvány érvényességének végéig megőrzi az EU-típusvizsgálati tanúsítvány, illetve az ilyen tanúsítvány mellékleteinek és kiegészítéseinek egy példányát, valamint a gyártó által benyújtott dokumentációt tartalmazó műszaki dokumentációt.

185.§ A bejelentett szervezet kötelezettségei

A bejelentett szervezetek kötelesek együttműködni és koordinálni tevékenységeiket. A bejelentett szervezetek általános kötelezettsége, hogy tájékoztassák a többi bejelentett szervezetet és a nemzeti piacfelügyeleti hatóságokat minden, a biztonsággal kapcsolatos nem-megfelelőség miatt felfüggesztett vagy visszavont tanúsítványról, valamint felkérésre a kiadott vagy elutasított tanúsítványokról is (ld. 115.§).

A bejelentett szervezeteknek a piacfelügyeleti hatóságok számára a piacfelügyeleti tevékenységek céljaira releváns információkat kell szolgáltatniuk; még akkor is, ha egyébként a bejelentett szervezetek a piacfelügyeleti tevékenységekben nem vehetnek részt.

186.§ Az EU-típusvizsgálati tanúsítvány érvényessége

Az EU-típusvizsgálati tanúsítványok érvényességére 2014/34/EU ATEX irányelv III. mellékletének 6, 7 és 8. pontja tartalmaz néhány hivatkozást. Ezek a hivatkozások a 768/2008/EK határozatból származnak, az Új Jogszabályi Keret révén.

Az EU-típusvizsgálati tanúsítványok érvényességi idejének meghatározására nem vonatkoznak előírások. A tanúsítványok elvileg határozatlan ideig vagy lejáratukig maradnak érvényben (ha a lejárat dátuma fel van tüntetve). Ugyanakkor számos tényező befolyásolhatja az EU-típusvizsgálati tanúsítvány érvényességét, pl. egy jóváhagyott típus módosítása.

9. A gyártó az EU-típusvizsgálati tanúsítvány, a tanúsítvány mellékleteinek és kiegészítéseinek egy példányát a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi a műszaki dokumentációval együtt a termék forgalomba hozatala után tíz évig.

187.§ A gyártó kötelezettségei

A "10 évvel a termék forgalomba hozatala után" kitétel a forgalomba hozott termékmodell utolsó darabjától számítandó.

Ennek a 10 (tíz) évnek az elteltével a gyártó felelőssége megszűnik, hacsak jogi eljárás nincs folyamatban. Ezenkívül sértetteknek (károsultaknak) a kár bekövetkezése után három éven belül keresetet kell benyújtaniuk, ha tudják, mi a hiba és ki a gyártó. A károsultakkal szembeni felelősség alóli mentességről nem lehet megállapodást kötni.

A termékfelelősségről szóló irányelv⁴³ nem követeli meg a tagállamoktól, hogy hatályon kívül helyezzék a felelősségre vonatkozó egyéb jogszabályait. E tekintetben az Irányelv kiegészíti a felelősségre vonatkozó meglévő nemzeti szabályozást. A károsult feladata, hogy eldöntse, milyen alapon nyújtja be a keresetet.

10. A gyártó meghatalmazott képviselője is benyújthatja a 3. pontban említett kérelmet, és teljesítheti a 7. és a 9. pontban meghatározott kötelezettségeket, amennyiben ez szerepel a megbízásában.

188.§ Meghatalmazott képviselő

A gyártóval kötött megbízási szerződés szerint a meghatalmazott képviselő feljogosítható az EU-típusvizsgálat iránti kérelem benyújtására, a módosításokkal kapcsolatos információkat érintő kötelezettségek teljesítésére, valamint az EU-típusvizsgálati tanúsítvány másolatának megőrzésére.

IV. MELLÉKLET

D. MODUL: A GYÁRTÁSI FOLYAMAT MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSÁN ALAPULÓ TÍPUSMEGFELELŐSÉG

1. A gyártási folyamat minőségbiztosításán alapuló típusmegfelelőség a megfelelés-értékelési eljárásnak az a része, amellyel a gyártó eleget tesz a 2. és az 5. pontban foglalt kötelezettségeknek, továbbá biztosítja, és saját kizárólagos felelősségére kijelenti, hogy az érintett termékek megfelelnek az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és eleget tesznek ezen irányelv rájuk irányadó követelményeinek.

189.§ A gyártási folyamat minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelőség

A D. modult a 2014/34/EU ATEX irányelv IV. melléklete tartalmazza gyártási folyamat minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelőség néven (az korábbi 94/9/EK irányelvben „gyártási minőségbiztosítás modul”) és egyike azoknak a moduloknak, amelyek a B. modul (EU-típusvizsgálati tanúsítvány, III. melléklet) után alkalmazhatók.

Ez a megfelelés-értékelési eljárás a bejelentett szervezet által jóváhagyott, gyártásra, valamint a berendezés végső ellenőrzésére és tesztelésére vonatkozó minőségbiztosítási rendszert működtet, mely folyamatos felügyelet alatt áll.

2. Gyártás

A gyártó az 3. pontban meghatározott módon jóváhagyott minőségbiztosítási rendszert működtet az érintett termékek gyártása, végső ellenőrzése és tesztelése céljából; és a gyártót a 4. pontban meghatározott módon felügyelik.

⁴³ A Tanács irányelve (1985. július 25.) a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről (85/374/EGK) (HL L 210., 1985.8.7., 29. o.)

190.§ Gyártás

A gyártónak a termékei gyártására, valamint a végtermékek ellenőrzésére és tesztelésére jóváhagyott minőségbiztosítási rendszert kell bevezetnie és működtetnie annak biztosítása érdekében, hogy a gyártott termékek megfeleljenek a jóváhagyott EU-típusnak (a B. modul alapján) és a jogszabályi követelményeknek.

A gyártók általános kötelezettségeit ld. a 74.§-ban.

3. Minőségbiztosítási rendszer

3.1. A gyártó az általa választott bejelentett szervezetnél az érintett termékekkel kapcsolatban kérelmezi minőségbiztosítási rendszere értékelését.

A kérelem az alábbiakat tartalmazza:

- a) a gyártó neve és címe, illetve ha a kérelmet a meghatalmazott képviselő nyújtja be, akkor annak neve és címe is;
- b) írásos nyilatkozat arról, hogy a kérelmet más bejelentett szervezethez nem nyújtották be;
- c) a tervezett termékkategóriára vonatkozó minden lényeges információ;
- d) a minőségbiztosítási rendszerrel kapcsolatos dokumentáció;
- e) a jóváhagyott típus műszaki dokumentációja és az EU-típusvizsgálati tanúsítvány egy példánya.

3.2. A minőségbiztosítási rendszer biztosítja, hogy a termékek megfeleljenek az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak és ezen irányelv rájuk vonatkozó követelményeinek.

A gyártó által alkalmazott összes elemet, követelményt és rendelkezést rendszerezett és áttekinthető módon írásbeli intézkedések, eljárások és utasítások formájában kell dokumentálni. A minőségbiztosítási rendszer dokumentációja lehetővé teszi a minőségbiztosítási programok, tervek, kézikönyvek és feljegyzések egységes értelmezését. Különösen a következők pontos leírását tartalmazza:

- a) minőségbiztosítási célkitűzések és szervezeti felépítés, a vezetőségnek a termék minőségével kapcsolatos felelőssége és hatásköre;
- b) az ezeknek megfelelő gyártási, minőség-ellenőrzési és minőségbiztosítási módszerek, eljárások és módszeres intézkedések, amelyeket használni fognak;
- c) a gyártás előtt, közben és után végrehajtandó vizsgálatok és tesztek, valamint a végrehajtás gyakorisága;
- d) a minőségbiztosítási nyilvántartás, így például az ellenőrzési jelentések és a vizsgálatok adatai, kalibrálási adatok, az érintett személyzet képzéséről szóló jelentések stb.; és
- e) a kívánt termékminőség elérésének és a minőségbiztosítási rendszer hatékony működésének megfigyelését szolgáló eszközök.

3.3. A bejelentett szervezet értékeli a minőségbiztosítási rendszert annak megállapítása érdekében, hogy megfelel-e a 3.2. pontban említett követelményeknek.

A vonatkozó harmonizált szabványnak megfelelő minőségbiztosítási rendszer elemei tekintetében a bejelentett szervezet vélelmezi az ezeknek a követelményeknek való megfelelést.

A minőségirányítási rendszerekkel kapcsolatos tapasztalatok mellett az értékelést végző csoportban legalább egy olyan tag van, aki tapasztalattal rendelkezik az érintett termékterület és terméktechnológia értékelése terén, és ismeri ezen irányelv alkalmazandó követelményeit. Az ellenőrzés részét képezi a gyártó telephelyén tett értékelő

látogatás. Az auditcsoport felülvizsgálja a 3.1. pont e) alpontjában említett műszaki dokumentációt annak ellenőrzése érdekében, hogy a gyártó képes-e meghatározni ezen irányelv alkalmazandó követelményeit, és hogy el tudja-e végezni a szükséges vizsgálatokat a termék ezen irányelv követelményeinek való megfelelésének biztosítása tekintetében.

A határozatról értesíteni kell a gyártót. Az értesítés tartalmazza a vizsgálat következtetéseit és az indokolással ellátott értékelési döntést.

3.4. A gyártó vállalja, hogy teljesíti a jóváhagyott minőségbiztosítási rendszerből eredő kötelezettségeit, továbbá hogy azt úgy tartja fenn, hogy megfelelő és hatékony maradjon.

3.5. A gyártó folyamatosan tájékoztatja a minőségbiztosítási rendszert jóváhagyó bejelentett szervezetet a minőségbiztosítási rendszert érintő minden szándékolt változtatásról.

A bejelentett szervezet értékeli a javasolt módosításokat, és eldönti, hogy a módosított minőségbiztosítási rendszer továbbra is megfelel-e a 3.2. pontban említett követelményeknek, vagy újbóli értékelésre van szükség.

Döntéséről értesíti a gyártót. Az értesítés tartalmazza a vizsgálat következtetéseit és az indokolással ellátott értékelési döntést.

191. § Minőségbiztosítási rendszer

A minőségbiztosítási rendszernek a következő elemeket kell tartalmaznia, illetve dokumentálnia:

- minőségi célok,
- szervezeti felépítés,
- gyártási és minőség-ellenőrzési technikák,
- tesztek (a gyártás előtt, alatt és után),
- minőségi feljegyzések, és
- nyomon követési módszerek.

A gyártónak teljesítenie kell a minőségbiztosítási rendszerrel kapcsolatos kötelezettségeit, és biztosítania kell a gyártott termékek megfelelését a jóváhagyott EU-típusnak (a B. modul alapján) és a jogszabályi követelményeknek.

Minőségbiztosítási rendszerének értékeléséhez a gyártónak kérelmet kell benyújtania a bejelentett szervezethez. Erre a célra a bejelentett szervezetek saját kérelmezési formanyomtatványai használhatók.

A bejelentett szervezet tanúsító auditot, majd további rendszeres ellenőrzéseket végez a minőségbiztosítási rendszer felmérése és értékelése céljából, ideértve:

- a műszaki dokumentáció felülvizsgálatát,
- a minőségbiztosítási rendszer ellenőrzését,
- ellenőrzéseket és
- termékvizsgálatokat.

Az EN ISO 9001 és az EN ISO/IEC 80079-34 szabványok alapján bevezetett minőségbiztosítási rendszer feltételezi a megfelelő moduloknak való megfelelést azon követelmények vonatkozásában, amelyek a szabványok alkalmazási területébe tartoznak, feltéve, hogy a minőségbiztosítási rendszer figyelembe veszi az érintett termékek sajátosságait. A gyártó azonban szabadon alkalmazhat más, nem az EN ISO 9001 szabványra alapuló minőségbiztosítási rendszereket is A. modulok előírásainak betartása céljából.

4. A bejelentett szervezet feladatkörébe tartozó felügyelet

4.1. A felügyelet célja annak biztosítása, hogy a gyártó megfelelően teljesítse a jóváhagyott minőségbiztosítási rendszerből eredő kötelezettségeket.

4.2. A gyártó az értékelés céljából beengedi a bejelentett szervezetet a gyártás, ellenőrzés és vizsgálat, valamint a raktározás helyszíneire, és rendelkezésére bocsát minden szükséges információt, különösen az alábbiakat:

a) a minőségbiztosítási rendszer dokumentációja;

b) a minőségbiztosítási nyilvántartások, mint például az ellenőrzési jelentések és vizsgálati adatok, kalibrációs adatok és az érintett személyzet képezéséről szóló jelentések stb.

4.3. A bejelentett szervezet időszakos ellenőrzéseket végez, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a gyártó fenntartja és alkalmazza-e a minőségbiztosítási rendszert, továbbá ellenőrzési jelentést juttat el a gyártónak.

4.4. Emellett a bejelentett szervezet váratlan látogatásokat is tehet a gyártónál. E látogatások alkalmával a bejelentett szervezet szükség esetén termékvizsgálatokat végezhet – vagy végeztethet – a minőségbiztosítási rendszer megfelelő működésének ellenőrzése céljából. A bejelentett szervezet erről a látogatásról jelentést juttat el a gyártónak, és ha vizsgálatokra került sor, vizsgálati jegyzőkönyvet is készít.

192.§ A bejelentett szervezet feladatkörébe tartozó felügyelet

A bejelentett szervezet felelősségi körébe tartozó felügyelet csak az értékelte területre korlátozódik. A bejelentett szervezetek általában meghatározzák a felügyeletük alá tartozó EU-típusvizsgálati tanúsítványok listáját. Az ilyen tevékenységek részeként a bejelentett szervezeteknek az auditok során tett kritikus audit-megállapítások esetén tájékoztatniuk kell az érintett szervezetet.

5. CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

5.1. A gyártó feltünteti a szükséges CE-jelölést minden olyan terméken, amely nem alkatrész és – a 3.1. pontban említett bejelentett szervezet felelősségére – a bejelentett szervezet azonosító számát, amely megfelel az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és amely eleget tesz ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek.

5.2. A gyártó a nem alkatrésznek minősülő termék mindegyik modelljére vonatkozóan írásos EU-megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az olyan termék, amely nem alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. Az EU-megfelelőségi nyilatkozat azonosítja a termék azon modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat egy példányát valamennyi termékhez, amely nem alkatrész, csatolni kell.

5.3. A gyártó az alkatrész mindegyik modelljére vonatkozóan írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. A megfelelőségi nyilatkozat azonosítja az alkatrész modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették. Valamennyi alkatrészhez csatolni kell a megfelelőségi nyilatkozat egy példányát.

193.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és megfelelőségi nyilatkozat

Mivel a D megfelelőség-értékelési modulban a bejelentett szervezet részt vesz a gyártási szakaszban, a CE-jelölést a bejelentett szervezet azonosító számának kell követnie.

A CE-jelölést alkatrészekre tilos elhelyezni (*ld. a 46.§-t az alkatrészekről*).

A gyártónak (vagy meghatalmazott képviselőjének) az alkatrészek kivételével írásbeli EU megfelelőségi nyilatkozatot kell kiállítania. Az alkatrészekre írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot kell kiadni.

6. A gyártó a termék forgalomba hozatalának időpontjától számított 10 éven keresztül a nemzeti hatóságok részére elérhetővé teszi a következőket:

a) az 3.1. pontban említett dokumentáció;

b) az 3.5. pontban említett jóváhagyott módosításra vonatkozó információ;

c) a bejelentett szervezetnek a 3.5., 4.3. és 4.4. említett határozatait és jelentései.

194.§ A gyártó kötelezettségei: dokumentumok megőrzése-minőségbiztosítás

A gyártó a termék forgalomba hozatalának időpontjától számított legalább 10 (tíz) éven keresztül a nemzeti hatóságok részére elérhetővé teszi a következőket:

- a minőségbiztosítási rendszer dokumentumait;
- a minőségbiztosítási rendszer frissítéseit;
- a bejelentett szervezet audit jelentéseit és tanúsítványait.

A "10 évvel a termék forgalomba hozatala után" a forgalomba hozott terméktípus utolsó darabjától számítandó.

A nagyobb szervezeteknek ISO 9000 szabványok szerinti tanúsított minőségirányítási rendszere van. E gyártók esetében köztudott, hogy nehéz minden minőségügyi dokumentumot és a minőségbiztosítási rendszerben bekövetkező változást ilyen hosszú ideig megőrizni. Az ATEX Bizottság véleménye szerint a 2014/34/EU ATEX irányelv IV. mellékletének 6. szakaszában foglalt követelmények teljesülnek, ha a gyártó a nemzeti hatóságok rendelkezésére bocsátja legalább az aktuálisan működő minőségirányítási rendszer dokumentumait, valamint azokat az alább felsorolt dokumentumokat, amelyeket az utolsó berendezés gyártása után legalább 10 évig meg kell őrizni:

- audit jelentések és az ISO 9000 tanúsítást végző szervezet tanúsítványai. Ez évente egy vagy két audit jelentést jelent, amelyek tartalmazzák a minőségbiztosítási rendszer aktuális állapotát a változásokkal együtt;
- a gyártási folyamat minőségbiztosításáról szóló értesítést kiadó bejelentett szervezet audit jelentései és értesítései.

A fenti megfontolások háttérben áll, hogy ezeknek a dokumentumoknak mindig elegendőnek kell lenniük ahhoz, hogy a felügyeleti hatóságok megállapíthassák, hogy a vonatkozó megfelelőség-értékelési eljárást/módszereket kielégítő módon alkalmazták-e, és hogy az Irányelv vonatkozó kötelezettségei teljesültek-e.

7. Mindegyik bejelentett szervezet tájékoztatja bejelentő hatóságát a minőségbiztosítási rendszerek kiadott és visszavont jóváhagyásairól, továbbá – rendszeres időközönként vagy kérésre – elérhetővé teszi bejelentő hatósága számára a minőségbiztosítási rendszerek visszautasított, felfüggesztett vagy más módon korlátozott jóváhagyásainak jegyzékét.

Mindegyik bejelentett szervezet tájékoztatja a többi bejelentett szervezetet a minőségbiztosítási rendszerek általa visszautasított, felfüggesztett, visszavont vagy más módon korlátozott jóváhagyásáról, valamint – kérésre – a minőségbiztosítási rendszerek általa kiadott jóváhagyásáról.

195.§ A bejelentett szervezet kötelezettségei

A bejelentett szervezetek kötelesek együttműködni és koordinálni tevékenységeiket. Különösen fontos általános kötelezettségük, hogy tájékoztassák a nemzeti piacfelügyeleti hatóságokat és a többi bejelentett szervezetet a minőségbiztosítási rendszerek általuk elvégzett értékeléseiről.

8. Meghatalmazott képviselő

A gyártónak a 3.1., 3.5., 5. és 6. pontban meghatározott kötelezettségei a gyártó nevében és felelősségére eljáró meghatalmazott képviselője révén is teljesíthetők, amennyiben ez szerepel a megbízásban.

196.§ Meghatalmazott képviselő

A gyártóval kötött megbízási szerződés szerint a meghatalmazott képviselő feljogosítható a minőségbiztosítási rendszer értékelésére vonatkozó kérelem benyújtására, valamint az információkkal, a jelöléssel, a megfelelőségi nyilatkozattal vagy a megfelelőségi igazolással kapcsolatos kötelezettségek teljesítésére, valamint a vonatkozó dokumentáció megőrzésére.

V. MELLÉKLET

F. MODUL: TERMÉKELLENŐRZÉSEN ALAPULÓ TÍPUSMEGFELELŐSÉG

1. A termékellenőrzés alapján történő típusmegfelelőség a megfelelőség-értékelési eljárásnak az a része, amellyel a gyártó eleget tesz a 2. és 5. pontban megállapított kötelezettségeknek, továbbá biztosítja azt, és saját kizárólagos felelőssége mellett nyilatkozik arról, hogy a 3. pont rendelkezéseinek hatálya alá tartozó termékek megfelelnek az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és eleget tesznek a rájuk vonatkozó irányelv követelményeinek.

197.§ Termékellenőrzésen alapuló típus-megfelelőség

Az F modul a 2014/34/EU ATEX irányelv V. melléklete tartalmazza termékellenőrzésen alapuló típus-megfelelőség néven (a korábbi 94/9/EK irányelvben „termékellenőrzés modul”) és egyike azoknak a moduloknak, amelyeket a B. modul (EU-típusvizsgálati tanúsítvány, III. melléklet) után lehet alkalmazni.

Ebben a megfelelőség-értékelési eljárásban minden termék vizsgálatát és tesztelését a bejelentett szervezet végzi annak ellenőrzése érdekében, hogy a berendezés, a védelmi rendszer vagy az eszköz megfelel-e a 2014/34/EU irányelv követelményeinek, és elkészíti a megfelelőségi igazolást.

2. Gyártás

A gyártó minden szükséges intézkedést meghoz annak érdekében, hogy a gyártási eljárás és annak nyomon követése biztosítsa, hogy az előállított termék megfelel az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt jóváhagyott típusnak és ezen irányelv rá vonatkozó követelményeinek.

198.§ Gyártás

A gyártónak biztosítania kell a gyártott termékek vonatkozó jogszabályok és jóváhagyott EU-típus (B. modul) szerinti megfelelését.

A gyártók általános kötelezettségeiről ld. a 74. §-t.

3. Ellenőrzés

A gyártó által választott bejelentett szervezet elvégzi a megfelelő vizsgálatokat és tesztek annak ellenőrzése érdekében, hogy a termékek megfelelnek-e az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt jóváhagyott típusnak, továbbá ezen irányelv megfelelő követelményeinek. A terméknek a megfelelő követelményeknek való megfelelőségét ellenőrző vizsgálatokat és tesztek úgy végzik el, hogy a 4. pontban meghatározott módon minden terméket megvizsgáljanak és teszteljenek.

4. A megfelelőség ellenőrzése minden egyes termék vizsgálatával és tesztelésével

4.1. Minden terméket külön megvizsgáljanak, és elvégzik rajtuk a vonatkozó harmonizált szabvány(ok)ban és/vagy az egyéb vonatkozó műszaki előírásokban meghatározott, ezekkel egyenértékű tesztek annak ellenőrzése érdekében, hogy az EU-típusvizsgálati tanúsítványban ismertetett jóváhagyott típus megfelel-e ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek.

Ilyen harmonizált szabvány hiányában az érintett bejelentett szervezet dönt azokról a megfelelő vizsgálatokról, amelyeket el kell végezni.

4.2. A bejelentett szervezet megfelelőségi bizonyítványt ad ki az elvégzett vizsgálatokra és tesztekre vonatkozóan, és valamennyi jóváhagyott terméken feltünteti, illetve saját felelősségére feltüntetett azonosító számát.

A gyártó a megfelelőségi tanúsítványokat ellenőrzési célból a termék forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi.

199.§ Ellenőrzés

A bejelentett szervezetnek el kell végeznie a megfelelő vizsgálatokat és tesztek (minden egyes termék tesztelése vagy statisztikai ellenőrzések).

A bejelentett szervezet figyelembe veszi a műszaki dokumentációt, de nem vizsgálja meg, mivel azt a B. modul végrehajtása során már megvizsgálták.

A bejelentett szervezet megfelelőségi tanúsítványt állít ki és:

- elhelyezi az azonosító számát, vagy ezzel megbízza a gyártót,
- döntéseiről feljegyzéseket és egyéb releváns információkat őriz meg, és
- tájékoztatja a bejelentő hatóságokat és a többi szervet az elvégzett vizsgálatokról.

5. CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

5.1. A gyártó feltünteti a szükséges CE-jelölést minden olyan terméken, amely nem alkatrész és – a 3. pontban említett bejelentett szervezet felelősségére – a bejelentett szervezet azonosító számát, amely megfelel az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt jóváhagyott típusnak, és amely eleget tesz ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek.

5.2. A gyártó a nem alkatrésznek minősülő termék mindegyik modelljére vonatkozóan írásos EU-megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az olyan termék, amely nem alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. Az EU-megfelelőségi nyilatkozat azonosítja a termék azon modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat egy példányát valamennyi olyan termékhez, amely nem alkatrész csatolni kell.

A gyártó – az 3. pontban említett bejelentett szervezet beleegyezése és felelőssége mellett – a bejelentett szervezet azonosító számát is elhelyezheti a terméken.

5.3. A gyártó az alkatrész mindegyik modelljére vonatkozóan írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. A megfelelőségi nyilatkozat azonosítja az alkatrész modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették. Valamennyi alkatrészhez csatolni kell a megfelelőségi nyilatkozat egy példányát.

200.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

Mivel ebben a megfelelőség-értékelési modulban (F) a bejelentett szervezet részt vesz a gyártási szakaszban, a CE-jelölés után fel kell tüntetni a bejelentett szervezet azonosító számát.

A CE-jelölést alkatrészen tilos elhelyezni, csak a gyártási szakaszban részt vevő bejelentett szervezet azonosító számát szabad feltüntetni.

A gyártónak (vagy annak meghatalmazott képviselőjének) az alkatrészek kivételével írásbeli EU megfelelőségi nyilatkozatot kell kiállítania. Az alkatrészekre írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot kell kiadni.

6. A gyártó – a bejelentett szervezet beleegyezésével és felelősségére – a gyártási eljárás során feltüntetheti a bejelentett szervezet azonosító számát a terméken.

201.§ A bejelentett szervezet azonosító száma

Ez a gyártó és a bejelentett szervezet közötti szerződéses vagy informális megállapodás kérdése.

7. Meghatalmazott képviselő

A gyártó kötelezettségei a gyártó nevében és felelősségére eljáró meghatalmazott képviselője révén is teljesíthetők, amennyiben ez szerepel a megbízásban. A meghatalmazott képviselő nem köteles teljesíteni a gyártók 2. pontban említett kötelezettségeit.

202.§ Meghatalmazott képviselő

A gyártóval kötött megbízási szerződés szerint a meghatalmazott képviselő feljogosítható a gyártó kötelezettségeinek teljesítésére, kivéve azokat a kötelezettségeket, amelyek a gyártott termékek jóváhagyott típusnak való megfelelésével kapcsolatosak.

VI. MELLÉKLET

C1. MODUL: BELSŐ GYÁRTÁSELLENŐRZÉSEN ÉS FELÜGYELT TERMÉKVIZSGÁLATON ALAPULÓ TÍPUSMEGFELELŐSÉG

1. A belső gyártásellenőrzésen és a felügyelt termékvizsgálaton alapuló típusmegfelelőség a megfelelőség-értékelési eljárásnak az a része, amellyel a gyártó eleget tesz a 2., 3. és a 4. pontban megállapított kötelezettségeknek, továbbá biztosítja azt, és saját kizárólagos felelőssége mellett nyilatkozik arról, hogy az érintett termékek megfelelnek az EU típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és eleget tesznek ezen irányelv rájuk irányadó követelményeinek.

203.§ Belső gyártásellenőrzésen és felügyelt termékvizsgálaton alapuló típus-megfelelőség

A C1. modul a 2014/34/EU ATEX irányelv VI. melléklete tartalmazza belső gyártásellenőrzésen és a felügyelt termékvizsgálaton alapuló típus-megfelelőség néven (a korábbi 94/9/EK irányelvben: "típusmegfelelőségi modul"), és egyike azoknak a moduloknak, amelyek a B. modul (EU-típusvizsgálati tanúsítvány, III. melléklet) után alkalmazhatók.

Ebben a megfelelőség-értékelési eljárásban a gyártó minden gyártott berendezésen tesztek végez a terv robbanásvédelmi vonatkozásainak ellenőrzésére. Az ilyen vizsgálatokat bejelentett szervezet felelőssége mellett végzik.

2. Gyártás

A gyártónak minden szükséges intézkedést meg kell hoznia annak érdekében, hogy a gyártási eljárás és annak nyomon követése biztosítsa, hogy az előállított termék megfelel az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak és ezen irányelv rá vonatkozó követelményeinek.

204.§ Gyártás

A gyártónak biztosítani kell, hogy a gyártott termékek megfeleljenek a jóváhagyott EU-típusnak (a B. modul alapján) és a jogszabályi követelményeknek.

A gyártók általános kötelezettségeit ld. a 74.§-ban.

3. Termékellenőrzés

A gyártó vagy a nevében eljáró személy minden egyes előállított terméken annak egy vagy több tulajdonságával kapcsolatban egy vagy több vizsgálatot végez az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak és az ezen irányelv követelményeinek való megfelelés ellenőrzése érdekében. Az ellenőrző vizsgálatokat a gyártó által választott bejelentett szervezet felelőssége mellett kell elvégezni.

A gyártó a bejelentett szervezet felelőssége mellett a gyártási eljárás során feltüntetni a bejelentett szervezet azonosító számát.

205.§ Termékellenőrzés

A gyártónak (közvetlenül vagy megbízott útján) el kell végeznie a termék egy vagy több sajátos szempontjának vizsgálatát. A gyártónak választania kell egy bejelentett szervezetet, amely vállalja az ilyen tesztekért a felelősséget, és a gyártási folyamat során ennek a bejelentett szervezetnek az azonosító számát el kell helyeznie a terméken.

A bejelentett szervezet figyelembe veszi a műszaki dokumentációt, de nem vizsgálja meg, mivel azt már a B. modul alapján megvizsgálták.

A bejelentett szervezetnek feljegyzéseket kell megőriznie a döntéseiről és az egyéb lényeges információkról, és tájékoztatnia kell a hatóságokat és egyéb szervezeteket az elvégzett vizsgálatokról.

4. CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

4.1. A gyártó feltünteti a szükséges CE-jelölést minden olyan terméken, amely nem alkatrész, amely megfelel az EU típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és amely eleget tesz ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek.

4.2. A gyártó a nem alkatrésznek minősülő termék mindegyik modelljére vonatkozóan írásos EU-megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az olyan termék, amely nem alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. Az EU-megfelelőségi nyilatkozat azonosítja a nem alkatrésznek minősülő a termék azon modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat egy példányát valamennyi olyan termékhez, amely nem alkatrész csatolni kell.

4.3. A gyártó az alkatrész mindegyik modelljére vonatkozóan írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. A megfelelőségi nyilatkozat azonosítja az alkatrész modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették. Valamennyi alkatrészhez csatolni kell a megfelelőségi nyilatkozat egy példányát.

206.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

Mivel ebben a megfelelőség-értékelési modulban (C1) a bejelentett szervezet részt vesz a gyártási szakaszban, a CE-jelölés után fel kell tüntetni a bejelentett szervezet azonosító számát.

A CE-jelölést alkatrészen tilos elhelyezni, csak a gyártási szakaszban részt vevő bejelentett szervezet azonosító számát szabad feltüntetni.

A gyártónak (vagy annak meghatalmazott képviselőjének) az alkatrészek kivételével írásbeli EU megfelelőségi nyilatkozatot kell kiállítania. Az alkatrészekre írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot kell kiadni.

5. Meghatalmazott képviselő

A gyártónak a 4. pontban meghatározott kötelezettségei a gyártó nevében és felelősségére eljáró meghatalmazott képviselője révén is teljesíthetők, amennyiben ez szerepel a megbízásban.

207.§ Meghatalmazott képviselő

A gyártóval kötött megbízási szerződés szerint a meghatalmazott képviselő feljogosítható a gyártó CE-jelöléssel, EU-megfelelőségi nyilatkozattal és megfelelőségi nyilatkozattal kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítésére.

VII. MELLÉKLET

E. MODUL: A TERMÉK MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSÁN ALAPULÓ TÍPUSMEGFELELŐSÉG

1. A termék minőségbiztosításán alapuló típusmegfelelőség a megfelelőség-értékelési eljárásnak azon része, amellyel a gyártó eleget tesz a 2. és az 5. pontban megállapított kötelezettségeknek, továbbá biztosítja és saját kizárólagos felelősségére kijelenti, hogy az érintett termékek megfelelnek az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és eleget tesznek az ezen irányelvben szereplő, rájuk irányadó követelményeknek.

208.§ A termék minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelőség

Az E. modult a 2014/34/EU ATEX irányelv VII. melléklete tartalmazza termék minőségbiztosításán alapuló típus-megfelelőség néven, (a korábbi 94/9/EK irányelvben "Termék minőségbiztosítási modul"), és egyike azoknak a moduloknak, amelyek a B. modul (EU-típusvizsgálati tanúsítvány, III. melléklet) után alkalmazhatók.

Ez a megfelelőség-értékelési eljárás valamely bejelentett szervezet által a berendezések végső ellenőrzésére és tesztelésére jóváhagyott minőségbiztosítási rendszeren alapul, mely folyamatos felügyelet alatt álló.

2. Gyártás

A gyártó az 3. pontban meghatározott, jóváhagyott minőségbiztosítási rendszert működtet az érintett termékek végső ellenőrzésének és vizsgálatának céljából. A gyártót a 4. pontban meghatározott módon kell felügyelet alá vonni.

209.§ Gyártás

A gyártónak a termékei gyártására, valamint a végtermékek ellenőrzésére és tesztelésére jóváhagyott minőségbiztosítási rendszert kell bevezetnie és működtetnie annak biztosítása érdekében, hogy a gyártott termékek megfeleljenek a jóváhagyott EU-típusnak (a B. modul alapján) és a jogszabályi követelményeknek.

A gyártók általános kötelezettségeit ld. a 74.§-ban.

3. Minőségbiztosítási rendszer

3.1. A gyártó az általa választott bejelentett szervezetnél az érintett termékekkel kapcsolatban kérelmezi minőségbiztosítási rendszere értékelését.

A kérelem az alábbiakat tartalmazza:

- a) a gyártó neve és címe, illetve ha a kérelmet a meghatalmazott képviselő nyújtja be, akkor annak neve és címe is;
- b) írásos nyilatkozat arról, hogy a kérelmet más bejelentett szervezethez nem nyújtották be;
- c) a tervezett termék kategóriára vonatkozó minden lényeges információ;
- d) a minőségbiztosítási rendszerrel kapcsolatos dokumentáció; valamint
- e) a jóváhagyott típus műszaki dokumentációja és az EU-típusvizsgálati tanúsítvány egy példánya.

3.2. A minőségbiztosítási rendszer biztosítja, hogy a termékek megfeleljenek az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak és ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek.

A gyártó által alkalmazott összes elemet, követelményt és rendelkezést módszeresen és rendszerezetten kell dokumentálni, írásos elvek, eljárások és utasítások formájában. A minőségbiztosítási rendszer dokumentációjának lehetővé kell tennie a minőségbiztosítási programok, terv, kézikönyvek és nyilvántartások következetes értelmezését.

Különösen a következők pontos leírását tartalmazza:

- a) minőségbiztosítási célkitűzések és szervezeti felépítés, a vezetőségnek a termék minőségével kapcsolatos felelőssége és hatásköre;
- b) a gyártás után elvégzendő vizsgálatok és tesztek;
- c) a minőségbiztosítási nyilvántartás, mint például az ellenőrzési jelentések, vizsgálati adatok, kalibrálási adatok, az érintett személyzet képzéséről szóló jelentések stb.;
- d) a minőségbiztosítási rendszer hatékony működésének figyelemmel kísérésére szolgáló eszközök.

3.3. A bejelentett szervezet értékeli a minőségbiztosítási rendszert annak megállapítása érdekében, hogy megfelel-e a 3.2. pontban említett követelményeknek.

A vonatkozó harmonizált szabvány megfelelő előírásait teljesítő minőségbiztosítási rendszer elemei tekintetében a bejelentett szervezet vélelmezi az ezeknek a követelményeknek való megfelelést.

A minőségirányítási rendszerekkel kapcsolatos tapasztalatok mellett az auditcsoportban legalább egy olyan tag van, aki tapasztalattal rendelkezik az érintett termékterület és gyártástechnológia területén, és ismeri ezen irányelv alkalmazandó követelményeit. Az ellenőrzés részét képezi a gyártó telephelyén tett értékelő látogatás. Az auditcsoport felülvizsgálja a 3.1. pont e) alpontjában említett műszaki dokumentációt annak ellenőrzése érdekében, hogy a gyártó képes-e meghatározni ezen irányelv alkalmazandó követelményeit, és hogy el tudja-e végezni a szükséges vizsgálatokat a termék ezen irányelv követelményeinek való megfelelésének biztosítása tekintetében.

A határozatról értesíteni kell a gyártót. Az értesítés tartalmazza a vizsgálat következtetéseit és az indokolással ellátott értékelési döntést.

3.4. A gyártó vállalja, hogy teljesíti a jóváhagyott minőségbiztosítási rendszerből eredő kötelezettségeit, továbbá hogy azt úgy tartja fenn, hogy megfelelő és hatékony maradjon.

3.5. A gyártó folyamatosan tájékoztatja a minőségbiztosítási rendszert jóváhagyó bejelentett szervezetet a minőségbiztosítási rendszert érintő minden szándékolt változtatásról.

A bejelentett szervezet értékeli a javasolt módosításokat, és eldönti, hogy a módosított minőségbiztosítási rendszer továbbra is megfelel-e a 3.2. pontban említett követelményeknek, vagy újbóli értékelésre van szükség. Döntéséről értesíti a gyártót. Az értesítés tartalmazza a vizsgálat következtetéseit és az indokolással ellátott értékelési döntést.

210.§ Minőségbiztosítási rendszer

A minőségbiztosítási rendszernek a következő dokumentálandó elemeket kell tartalmaznia:

- minőségügyi célkitűzések,
- szervezeti felépítés,
- tesztek (melyeket a gyártást követően végeznek),
- minőségügyi feljegyzések és
- ellenőrzési módszerek.

A gyártás előtt vagy alatt elvégzett tesztek, valamint a gyártási technikák nem képezik az E. modul szerinti minőségbiztosítási rendszer részét (úgy mint a D. modul esetében), mivel az E. modul a végtermékre vonatkozik és nem a teljes gyártási folyamatra (mint a D. modul).

4. A bejelentett szervezet feladatkörébe tartozó felügyelet

4.1. A felügyelet célja annak biztosítása, hogy a gyártó megfelelően teljesítse a jóváhagyott minőségbiztosítási rendszerből eredő kötelezettségeket.

4.2. A gyártó az értékelés céljából beengedi a bejelentett szervezetet a gyártás, ellenőrzés és vizsgálat, valamint a raktározás helyszíneire, és rendelkezésére bocsát minden szükséges információt, különösen az alábbiakat:

- a) a minőségbiztosítási rendszer dokumentációja;

b) a minőségbiztosítási nyilvántartások, mint például az ellenőrzési jelentések és vizsgálati adatok, kalibrációs adatok és az érintett személyzet képezéséről szóló jelentések stb.;

4.3. A bejelentett szervezet időszakos ellenőrzéseket végez, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a gyártó fenntartja és alkalmazza-e a minőségbiztosítási rendszert, továbbá ellenőrzési jelentést juttat el a gyártónak.

4.4. Emellett a bejelentett szervezet váratlan látogatásokat is tehet a gyártónál. E látogatások alkalmával a bejelentett szervezet szükség esetén termékvizsgálatokat végezhet – vagy végeztethet – a minőségbiztosítási rendszer megfelelő működésének ellenőrzése céljából. A bejelentett szervezet erről a látogatásról jelentést juttat el a gyártónak, és ha vizsgálatokra került sor, vizsgálati jegyzőkönyvet is készít.

211.§ A bejelentett szervezet feladatkörébe tartozó felügyelet

A bejelentett szervezet rendszeres auditokat végez a minőségbiztosítási rendszer felmérése és értékelése céljából. Az auditok az alábbiakat foglalják magukban:

- a minőségbiztosítási rendszer ellenőrzését,
- ellenőrzéseket és
- termékeszteket.

A bejelentett szervezet figyelembe veszi a műszaki dokumentációt, de nem vizsgálja meg, mivel azt már a B. modul alapján megvizsgálták.

5. CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

5.1. A gyártó feltünteti a szükséges CE-jelölést minden olyan terméken, amely nem alkatrész és – a 3.1. pontban említett bejelentett szervezet felelősségére – a bejelentett szervezet azonosító számát, amely megfelel az EU-típusvizsgálati tanúsítványban leírt típusnak, és amely eleget tesz ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek.

5.2. A gyártó a nem alkatrésznek minősülő termék mindegyik modelljére vonatkozóan írásos EU-megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az olyan termék, amely nem alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. Az EU-megfelelőségi nyilatkozat azonosítja a termék azon modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat egy példányát valamennyi olyan termékhez, amely nem alkatrész csatolni kell.

5.3. A gyártó az alkatrész mindegyik modelljére vonatkozóan írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. A megfelelőségi nyilatkozat azonosítja az alkatrész modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették. Valamennyi alkatrészhez csatolni kell a megfelelőségi nyilatkozat egy példányát.

212.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

Mivel ebben a megfelelőség-értékelési modulban (E) a bejelentett szervezet részt vesz a gyártási szakaszban, a CE-jelölés után fel kell tüntetni a bejelentett szervezet azonosító számát.

A CE-jelölést alkatrészen tilos elhelyezni, csak a gyártási szakaszban részt vevő bejelentett szervezet azonosító számát szabad feltüntetni.

A gyártónak (vagy annak meghatalmazott képviselőjének) az alkatrészek kivételével írásbeli EU megfelelőségi nyilatkozatot kell kiállítania. Az alkatrészekre írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot kell kiadni.

6. A gyártó a termék forgalomba hozatalának időpontjától számított tíz éven keresztül a nemzeti hatóságok részére elérhetővé teszi a következőket:

- a) az 3.1. pontban említett dokumentáció;
- b) az 3.5. pontban említett jóváhagyott módosításra vonatkozó információ;
- c) a bejelentett szervezetnek a 3.5., 4.3. és 4.4. említett határozatai és jelentései.

213.§ A gyártó kötelezettségei

A "10 évvel a termék forgalomba hozatala után" kitétel a forgalomba hozott termékmodell utolsó darabjától számítandó.

7. Mindegyik bejelentett szervezet tájékoztatja bejelentő hatóságát a minőségbiztosítási rendszerek kiadott és visszavont jóváhagyásairól, továbbá – rendszeres időközönként vagy kérésre – elérhetővé teszi bejelentő hatósága számára a minőségbiztosítási rendszerek visszautasított, felfüggesztett vagy más módon korlátozott jóváhagyásainak jegyzékét.

Mindegyik bejelentett szervezet tájékoztatja a többi bejelentett szervezetet a minőségbiztosítási rendszerek általa visszautasított, felfüggesztett vagy visszavont jóváhagyásáról, valamint – kérésre – a minőségbiztosítási rendszerek általa kiadott jóváhagyásáról.

214.§ A bejelentett szervezet kötelezettségei

A bejelentett szervezetek kötelesek együttműködni és koordinálni tevékenységeiket. Különösen fontos általános kötelezettségük, hogy tájékoztassák a nemzeti piacfelügyeleti hatóságokat és a többi bejelentett szervezetet a minőségbiztosítási rendszerek általuk elvégzett értékeléseiről

8. Meghatalmazott képviselő

A gyártónak a 3.1., 3.5., 5. és 6. pontban meghatározott kötelezettségei a gyártó nevében és felelősségére eljáró meghatalmazott képviselője révén is teljesíthetők, amennyiben ez szerepel a megbízásban.

215.§ Meghatalmazott képviselő

A gyártóval kötött megbízási szerződés szerint a meghatalmazott képviselő feljogosítható a minőségbiztosítási rendszer értékelésére vonatkozó kérelem benyújtására, az információkkal, a jelöléssel, a megfelelőségi nyilatkozattal és az EU-megfelelőségi nyilatkozat kapcsolatos kötelezettségek teljesítésére, valamint a vonatkozó dokumentáció megőrzésére.

VIII. MELLÉKLET

A. MODUL: BELSŐ GYÁRTÁSELLENŐRZÉS

1. A belső gyártásellenőrzés az a megfelelőség-értékelési eljárás, amellyel a gyártó eleget tesz a 2., 3. és 4. pontban megállapított kötelezettségeknek, továbbá biztosítja azt, és saját kizárólagos felelőssége mellett nyilatkozik arról, hogy a szóban forgó termékek megfelelnek ezen irányelv rájuk irányadó követelményeinek.

216.§ Belső gyártásellenőrzés

Az A. modult az 2014/34/EU ATEX irányelv VIII. melléklete tartalmazza "Belső gyártásellenőrzés" címen (a korábbi 94/9/EK irányelvben "belső gyártásellenőrzés modul"). Ebben a megfelelőség-értékelési eljárásban a termék és a minőségbiztosítási rendszer értékelését a gyártó végzi.

A 13 (1)b) pont ii. alpontja szerinti berendezések esetében (I. és II. felszereléscsoport, M2 és 2. kategória, nem belső égésű motorok és nem villamos berendezések) a műszaki dokumentáció szövegét közölni kell a bejelentett szervezettel, vagy a dokumentációt a bejelentett szervezetnél kell elhelyezni és ezt a dokumentációt a bejelentett szervezetnek meg kell őriznie.

2. A műszaki dokumentáció

A gyártónak el kell készítenie a műszaki dokumentációt. A dokumentáció lehetővé teszi annak értékelését, hogy a termék megfelel-e a vonatkozó követelményeknek, és tartalmazza a kockázat(ok) megfelelő elemzését és értékelését.

A műszaki dokumentáció meghatározza az alkalmazandó követelményeket, és – az értékelés szempontjából szükséges mértékben – ismerteti a termék tervét, gyártását és működését. A műszaki dokumentáció legalább az alábbiakat tartalmazza:

- a) a termék általános leírása;
- b) az alkatrészek, részegységek, áramkörök stb. tervezési és gyártási rajzai és vázlatai;
- c) a rajzok és vázlatok megértéséhez szükséges magyarázatok, beleértve a termék működésének ismertetését;
- d) a részben vagy egészben alkalmazott olyan harmonizált szabványok jegyzéke, amelyek hivatkozásait az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétették, illetve azon esetekben, ahol ezeket a harmonizált szabványokat nem alkalmazzák, azoknak a megoldásoknak a leírása, amelyeket az Irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek teljesítése érdekében alkalmaztak, az egyéb alkalmazott vonatkozó műszaki előírásokat is ideértve. A csak részben alkalmazott harmonizált szabványok esetén a műszaki dokumentációban fel kell tüntetni, hogy mely részeket alkalmazták;
- e) az elvégzett tervezési számítások, vizsgálatok stb. eredményei; valamint
- f) a vizsgálati jegyzőkönyvek

217.§ A műszaki dokumentáció

Ebben a modulban a bejelentett szervezet nem vesz részt a megfelelőség-értékelési tevékenységekben. A szükséges vizsgálatokat maga a gyártó vagy bármely, a gyártó által megfelelőnek ítélt független laboratórium elvégezheti.

A tesztekre az elfogadott műszaki megoldás és/vagy az alkalmazott (harmonizált vagy más) szabványok követelményei miatt lehet szükség.

Az I. és II. felszereléscsoport M2 és 2. kategóriai esetén a gyártmányt azonosító műszaki dokumentáció szövegét közölni kell egy bejelentett szervezettel, amely azt az Európai Unióban található létesítményében megőrzi.

A bejelentett szervezet nem vizsgálja meg az ilyen dokumentáció megfelelőségét. Bizonyos esetekben kérhető a dokumentációs fájl titkosítása is. A dokumentációs fájlt a gyártó (vagy annak meghatalmazott képviselője) kérésére a bejelentett szervezet az irattárában megőrzi.

A beérkezett és tárolt dokumentációkhoz a bejelentett szervezet "Termékdokumentációs fájl megőrzésének/letétbe helyezésének visszaigazolása" űrlapot ad ki, amely általában kódszámok és/vagy betűk alapján azonosítható.

3. Gyártás

A gyártónak minden szükséges intézkedést meg kell tennie annak érdekében, hogy a gyártási eljárás és ennek figyelemmel kísérése biztosítsa azt, hogy az előállított termékek megfeleljenek a 2. pontban említett műszaki dokumentációnak és ezen irányelv rájuk irányadó követelményeinek.

218.§ Gyártás

A gyártónak el kell készítenie a műszaki dokumentációt, és biztosítania kell a gyártott termékek jogszabályi megfelelőségét.

A gyártók általános kötelezettségeit ld. a 74.§-ban.

4. CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

4.1. A gyártó feltünteti a szükséges CE-jelölést minden olyan terméken, amely nem alkatrész, amely eleget tesz ezen irányelv rá alkalmazandó követelményeinek.

4.2. A gyártó a nem alkatrésznek minősülő termék mindegyik modelljére vonatkozóan írásos EU-megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az olyan termék, amely nem alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a műszaki dokumentációval együtt a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. Az EU-megfelelőségi nyilatkozat azonosítja a nem alkatrésznek minősülő termék azon modelljét, amelyre vonatkozóan elkészítették.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat egy példányát valamennyi olyan termékhez, amely nem alkatrész csatolni kell.

4.3. A gyártó az alkatrész mindegyik modelljére vonatkozóan írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot készít, és a műszaki dokumentációval együtt az alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. A megfelelőségi nyilatkozat azonosítja az alkatrészt, amelyre vonatkozóan elkészítették. Valamennyi alkatrészhez csatolni kell a megfelelőségi nyilatkozat egy példányát.

219.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

Mivel az „A” megfelelőség-értékelési modulban a gyártási szakaszban nem vesz részt bejelentett szervezet, a CE-jelölést nem követheti bejelentett szervezet azonosító száma.

A CE-jelölést tilos alkatrészen elhelyezni.

A gyártónak (vagy meghatalmazott képviselőjének) az alkatrészek kivételével írásbeli EU megfelelőségi nyilatkozatot kell kiállítania. Az alkatrészekre írásbeli megfelelőségi nyilatkozatot kell kiadni.

5. Meghatalmazott képviselő

A gyártónak a 4. pontban meghatározott kötelezettségei a gyártó nevében és felelősségére eljáró meghatalmazott képviselője révén is teljesíthetőek, amennyiben ez szerepel a megbízásban.

220.§ Meghatalmazott képviselő

A gyártóval kötött megbízási szerződés szerint a meghatalmazott képviselő feljogosítható a gyártónak a CE-jelöléssel, az EU-megfelelőségi nyilatkozattal és a megfelelőségi igazolással kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítésére.

IX. MELLÉKLET

G. MODUL: AZ EGYEDI TERMÉKELLENŐRZÉSEN ALAPULÓ MEGFELELŐSÉG

1. Az egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelés az a megfelelés-értékelési eljárás, amellyel a gyártó eleget tesz a 2., 3. és 5. pontban megállapított kötelezettségeknek, továbbá biztosítja és saját kizárólagos felelősségére kijelenti, hogy az érintett – a 4. pont rendelkezéseinek hatálya alá tartozó – termék megfelel ezen irányelv rá alkalmazandó követelményeinek.

221.§ Az egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelés

A G modult az ATEX 2014/34/EU irányelv IX. melléklete tartalmazza „egyedi termékellenőrzésen alapuló megfelelés” címen (a korábbi 94/9/EK irányelvben: „egyedi ellenőrzési modul”). Ebben a megfelelés-értékelési eljárásban a bejelentett szervezet alapvetően minden terméket teljeskörűen értékel és tesztel. Valójában a bejelentett szervezet megvizsgálja az egyes berendezéseket vagy védelmi rendszereket, és elvégzi a harmonizált szabványokban (ha léteznek ilyenek) vagy az európai, nemzetközi vagy nemzeti szabványokban meghatározott vizsgálatokat, vagy ezekkel egyenértékű teszteseteket végez az Irányelv vonatkozó követelményei szerinti megfelelés biztosítására, és elkészíti a megfelelési igazolást. Az egyedi termékellenőrzés az egyedi gyártásra és a korlátozott sorozatgyártásra is alkalmazható.

2. A műszaki dokumentáció

2.1. A gyártó elkészíti a műszaki dokumentációt, és a 4. pontban említett bejelentett szervezet rendelkezésére bocsátja. A dokumentáció lehetővé teszi annak értékelését, hogy a termék megfelel-e a vonatkozó követelményeknek, és tartalmazza a kockázat(ok) megfelelő elemzését és értékelését. A műszaki dokumentáció meghatározza az alkalmazandó követelményeket, és – az értékelés szempontjából szükséges mértékben – ismerteti a termék tervét, gyártását és működését. A műszaki dokumentáció legalább az alábbiakat tartalmazza:

- a) a termék általános leírása;
- b) az összetevők, részegységek, áramkörök stb. tervezési és gyártási rajzai és vázlatait;
- c) a rajzok és vázlatok megértéséhez szükséges magyarázatok, beleértve a termék működésének ismertetését;
- d) a részben vagy egészben alkalmazott olyan harmonizált szabványok jegyzéke, amelyek hivatkozásait az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétették, illetve azon esetekben, ahol ezeket a harmonizált szabványokat nem alkalmazzák, azoknak a megoldásoknak a leírása, amelyeket az Irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek teljesítése érdekében alkalmaztak, az egyéb alkalmazott vonatkozó műszaki előírásokat is ideértve. A csak részben alkalmazott harmonizált szabványok esetén a műszaki dokumentációban fel kell tüntetni, hogy mely részeket alkalmazták;
- e) az elvégzett tervezési számítások, vizsgálatok stb. eredményei; valamint
- f) a vizsgálati jegyzőkönyvek.

2.2. A gyártó a műszaki dokumentációt a termék forgalomba hozatala után tíz évig az illetékes nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi.

222.§ Műszaki dokumentáció

Az Irányelv szerinti műszaki dokumentációt a bejelentett szervezet rendelkezésére kell bocsátani, hogy a termék megfelelő vizsgálata és tesztelése elvégezhető legyen.

3. Gyártás

A gyártó minden szükséges intézkedést meghoz annak érdekében, hogy a gyártási eljárás és ennek figyelemmel kísérése biztosítsa a gyártott terméknek ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek való megfelelését.

223.§ Gyártás

A gyártónak el kell készítenie a műszaki dokumentációt, és biztosítania a gyártott termékek jogszabályi megfelelőségét.

A gyártók általános kötelezettségeit ld. a 74.§-ban.

4. Ellenőrzés

A gyártó által választott bejelentett szervezet elvégzi a vonatkozó harmonizált szabványokban megállapított megfelelő vizsgálatokat és/vagy az egyéb vonatkozó műszaki előírásokban meghatározott, ezekkel egyenértékű teszteknek annak ellenőrzése érdekében, hogy a termék megfelel-e ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek. Ilyen harmonizált szabvány hiányában az érintett bejelentett szervezet dönt azokról a megfelelő vizsgálatokról, amelyeket el kell végezni.

A bejelentett szervezet megfelelőségi tanúsítványt állít ki az elvégzett vizsgálatokra és tesztekre vonatkozóan, és a jóváhagyott terméken feltünteti, illetve saját felelősségére feltünteteti azonosító számát.

A gyártó a megfelelőségi tanúsítványokat a termék forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi.

224.§ Ellenőrzés

A bejelentett szervezet elvégzi a megfelelő vizsgálatokat, beleértve a rutin specifikációkat és tesztek is. Néhány összetettebb termék esetében (például tokozott gyártmányok) a tesztet esetleg a gyártási folyamat során is el kell végezni.

A gyártónak a termék azonosítására szolgáló eljárásokat kell bevezetnie és működtetnie a gyártás, a tesztelés, a végső ellenőrzés és a forgalomba hozatal minden szakaszára.

5. CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

5.1. A gyártó minden olyan terméken, amely nem alkatrész feltünteti a szükséges CE-jelölést és – a 4. pontban említett bejelentett szervezet felelősségére – a bejelentett szervezet azonosító számát, amely eleget tesz ezen irányelv alkalmazandó követelményeinek.

5.2. A gyártó EU-megfelelőségi nyilatkozatot készít, és azt az olyan termék, amely nem alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. Az EU-megfelelőségi nyilatkozat azonosítja a termék azon modelljét, amely nem alkatrész, és amelyre vonatkozóan elkészítették.

Az EU-megfelelőségi nyilatkozat egy példányát valamennyi olyan termékhez, amely nem alkatrész csatolni kell.

5.3. A gyártó írásos megfelelőségi nyilatkozatot készít, és az alkatrész forgalomba hozatala után tíz évig a nemzeti hatóságok számára elérhetővé teszi. A megfelelőségi nyilatkozat azonosítja az alkatrészt, amelyre vonatkozóan elkészítették. Valamennyi alkatrészhez csatolni kell a megfelelőségi nyilatkozat egy példányát.

225.§ CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat és a megfelelőségi nyilatkozat

A gyártó minden gyártmányon fel kell tüntetnie a CE-jelölést és – a bejelentett szervezet felelősségére – a bejelentett szervezet azonosító számát.

A gyártó írásbeli EU megfelelőségi nyilatkozatot állít össze, és a műszaki dokumentációval, a megfelelőségi tanúsítvánnyal és az egyéb vonatkozó információkkal együtt megőrzi a nemzeti hatóságok számára.

6. Meghatalmazott képviselő

A gyártónak a 2.2. és 5. pontban meghatározott kötelezettségei a gyártó nevében és felelősségére eljáró meghatalmazott képviselője révén is teljesíthetők, amennyiben ez szerepel a megbízásban.

226.§ Meghatalmazott képviselő

A gyártóval kötött megbízási szerződés szerint a meghatalmazott képviselő feljogosítható a gyártónak a műszaki dokumentáció megőrzésével, valamint a CE-jelöléssel, az EU megfeleléségi nyilatkozattal és a megfeleléségi nyilatkozattal kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítésére.

X. MELLÉKLET

(XXXX. sz.) (1) EU-MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT

1. Termékmodell/termék (termék-, típus-, tétel- vagy sorozatszám):
2. A gyártó vagy adott esetben meghatalmazott képviselőjének neve és címe:
3. Ezt a megfeleléségi nyilatkozatot a gyártó kizárólagos felelőssége mellett adják ki.
4. A nyilatkozat tárgya (a nyomon követhetőséget lehetővé tevő termék azonosítója; a leírás képet is tartalmazhat, amennyiben a termék azonosításához erre szükség van):
5. A fent ismertetett nyilatkozat tárgya megfelel a vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályoknak:
6. Az alkalmazott harmonizált szabványokra való hivatkozás vagy az azokra az egyéb műszaki leírásokra való hivatkozás, amelyekkel kapcsolatban megfeleléségi nyilatkozatot tettek:
7. Adott esetben: a(z) ... (név, szám) ... bejelentett szervezet elvégezte a ... (a beavatkozás ismertetése) ..., és a következő tanúsítványt adta ki: 8. További információk: A nyilatkozatot az alábbi nevében és megbízásából írták alá: (a kiállítás helye és dátuma): (név, beosztás) (aláírás):

227.§ EU-megfeleléségi nyilatkozat

Az EU megfeleléségi nyilatkozatot, amelyet a gyártónak kell elkészítenie és aláírnia, a 2014/34/EU ATEX irányelv 14. cikke írja elő (ld. 93.§).

Az EU-megfeleléségi nyilatkozat mintáját a X. melléklet tartalmazza a 768/2008/EK határozat III. melléklete alapján.

Az EU-megfeleléségi nyilatkozat mintájának egyes pontjaira vonatkozó rövid megjegyzéseket a **8. táblázat: EU megfeleléségi nyilatkozat** tartalmazza.

8. táblázat: EU megfeleléségi nyilatkozat

(XXXX. sz.) EU-MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT	Az EU-megfeleléségi nyilatkozat címe. A gyártó nem köteles megszámozni a nyilatkozatot, de ez hasznos lehet nyomon követhetőség szempontjából.
1. Termékmodell/termék (termék-, típus-, tétel- vagy sorozatszám):	Ennek lehetővé kell tennie a termék egyedi azonosítását.
2. A gyártó vagy adott esetben meghatalmazott képviselőjének neve és címe:	Egyértelmű, bár meg kell jegyezni, hogy a terméken feltüntetett név (és/vagy azonosító jel) a megnevezett szervezetet a gyártóként (vagy annak az Európai Unióban meghatalmazott képviselőjeként) pozicionálja.
3. Ezt a megfeleléségi nyilatkozatot a gyártó kizárólagos felelőssége mellett adják ki.	A gyártó az EU piacon forgalomba hozandó vagy üzembe helyezendő termékért vállalt általános felelősségének megerősítése.
4. A nyilatkozat tárgya (a nyomon-követhetőséget	Az érintett termék leírása: lehet leíró termékjelölés, pl. ABC 123 típusú motorvezérlő egység és rendeltetésszerű használata.

<p>lehetővé tevő termék azonosítója; a leírás képet is tartalmazhat, amennyiben a termék azonosításához erre szükség van):</p>	<p>Szerelvények esetében fel kell sorolni azokat a berendezéseket, amelyek önmagukban az ATEX irányelv hatálya alá esnek, és amelyeket külön értékelték.</p> <p>Ha a berendezés az összes vonatkozó rendelkezést teljesíti, akkor a terméken jelöléseket helyeztek el, pl. II. felszerelés csoport, 2 G kategória (IIB T4).</p>
<p>5. A fent ismertetett nyilatkozat tárgya megfelel a vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályoknak:</p>	<p>Azon jogalkotási aktusok (rendeletek vagy irányelvek) hivatkozásai, amelyekre a termék megfelelőségét kijelentik.</p> <p>Ha a nyilatkozat több irányelvet is érint, akkor már a címsorból világossá kell válnia, hogy a termék mely irányelveknek felel meg.</p> <p>Elegendő a jogalkotási aktus kodifikációját vagy számozását (pl. "2014/34 / EU irányelv", "2006/42 / EK irányelv" stb.) feltüntetni, szükségtelen a teljes címet és a közzétételi hivatkozásokat 14.3. cikk szerint megadni</p>
<p>6. Az alkalmazott harmonizált szabványokra való hivatkozás vagy az azokra az egyéb műszaki leírásokra való hivatkozás, amelyekkel kapcsolatban megfelelőségi nyilatkozatot tettek:</p>	<p>Itt kell feltüntetni a műszaki dokumentációban hivatkozott harmonizált európai szabványokat. Ezeket az Európai Unió Hivatalos Lapjában a megfelelő kiadásba jelölt módon kell feltüntetni, vagyis elegendő a szám és a megjelenés évének megadása (pl. "EN 1010-1:2004+A1:2010", "EN IEC 60079-0:2018" stb.). A nemzeti kiadásokat (BS, DIN, NF, UNI, UNE, MSZ, stb.) nem kell feltüntetni, különösen figyelembe véve, hogy ezeknél a kiadás éve is más lehet.</p> <p>Adott esetben fel kell tüntetni a műszaki dokumentációban hivatkozott egyéb szabványokat és/vagy műszaki előírásokat is (ha voltak ilyenek), a nem harmonizált szabvány alkalmazásának indokolásával együtt.</p>
<p>7. Adott esetben: a(z) ... (név, szám) ... bejelentett szervezet elvégezte a ... (a beavatkozás ismertetése) ..., és a következő tanúsítványt adta ki:</p>	<p>Az EU-típusvizsgálatot végző bejelentett szervezet(ek) neve és száma. A bejelentett szervezet azonosító számának feltüntetése, (ha a bejelentett szervezet a gyártási szakaszban részt vett), a piacfelügyeleti tevékenységek támogatásának tekinthető.</p> <p>A 2. kategóriába tartozó nem villamos berendezések esetében a műszaki dokumentációt megőrző bejelentett szervezetet fel kell tüntetni.</p> <p>Ha a minőségbiztosítási rendszer felügyeletéért felelős szerv nem azzal, amelyik az eredeti tanúsítványt kiadja, akkor külön meg kell nevezni. A gyártási szakaszban részt vevő bejelentett szervezet nevének és címének megadása azonban nem kötelező követelmény.</p> <p>A bejelentett szervezet tanúsítványára kizárólag akkor lehet hivatkozni, ha az az Irányelv hatálya alá tartozik. A bejelentett szervezetek, mint "privát" tanúsító testületek által kiállított önkéntes tanúsítványokat a megfelelőségi igazolás részeként be kell építeni a műszaki dokumentációba, de nem kell idézni a megfelelőségi nyilatkozatban.</p>
<p>8. További információk:</p>	<p>Bármilyen egyéb, a nyilatkozat szempontjából fontosnak ítélt információ</p>
<p>A nyilatkozatot az alábbi nevében és megbízásából írták alá: (a kiállítás helye és dátuma): (név, beosztás) (aláírás):</p>	<p>Annak az aláíró személynek az azonosító adatai, akinek felhatalmazása van arra, hogy kötelezettségeket vállaljon a gyártó nevében. Az aláírónak a gyártó vagy a meghatalmazott képviselő felelős tisztviselőjének kell lennie.</p>

XI. MELLÉKLET

A. RÉSZ

**A hatályon kívül helyezett irányelv és a hozzá fűzött módosítások listája
(hivatkozás a 43. cikkben)**

Az Európai Parlament és a Tanács 94/9/EK irányelve
(HL L 100., 1994.4.19., 1. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács 1882/2003/EK Rendelete
(HL L 284., 2003.10.31., 1. o.), kizárólag az I. melléklet 8. pontja

Az Európai Parlament és a Tanács 1025/2012/EU rendelete
(HL L 316., 2012.11.14., 12. o.), kizárólag a 26. cikk (1) bekezdésének c) pontja

B. RÉSZ

**A nemzeti jogba való átültetésre és alkalmazásra előírt határidők listája
(hivatkozás a 43. cikkben)**

Irányelv Az átültetés határideje
94/9/EK 1995. szeptember 1.

Az alkalmazás kezdete
1996. március 1.

228.§ A hatályon kívül helyezett irányelv és a hozzá fűzött módosítások listája

Ezek a hivatkozások a korábbi 94/9/EK ATEX irányelvből és annak módosításaiból származnak.

XII. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

XII. MELLÉKLET
MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

94/9/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk, (1) bekezdés	1. cikk, (1) bekezdés, a) pont
1. cikk, (2) bekezdés	1. cikk, (1) bekezdés, b) pont
—	1. cikk, (1) bekezdés, c) pont
1. cikk (3) bekezdés	2. cikk, (1)–(9) bekezdés
—	2. cikk, (10)–(26) bekezdés
1. cikk, (4) bekezdés	1. cikk, (2) bekezdés
2. cikk	3. cikk
3. cikk	4. cikk
4. cikk	5. cikk
5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	—
5. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés	12. cikk, (2) bekezdés
5. cikk, (2) bekezdés	12. cikk, (1) bekezdés
5. cikk (3) bekezdés	—
—	6–11. cikk
—	—
6. cikk (1) és (2) bekezdés	—
6. cikk (3) bekezdés	39. cikk (1)–(4) bekezdés
—	39. cikk (5) bekezdés, első albekezdés
6. cikk (4) bekezdés	39. cikk (5) bekezdés, második albekezdés

7. cikk	—
8. cikk, (1)–(6) bekezdés	13. cikk, (1)–(6) bekezdés
8. cikk, (7) bekezdés	—
—	14. cikk és 15. cikk
9. cikk	—
10. cikk (1) bekezdés	—
10. cikk (2) bekezdés	16. cikk, (1) bekezdés
10. cikk (3) bekezdés	—
—	16. cikk, (2)–(6) bekezdés
—	17–33. cikk
11. cikk	—
—	34–38. cikk
12. és 13. cikk	—
—	40. cikk
—	41. cikk, (1) bekezdés
14. cikk, (1) bekezdés	—
14. cikk, (2) bekezdés	41. cikk, (2) bekezdés
14. cikk (3) bekezdés	—
15. cikk, (1) bekezdés	42. cikk, (1) bekezdés
15. cikk, (2) bekezdés	—
—	42. cikk, (2) bekezdés
—	43. és 44. cikk
16. cikk	45. cikk
I–IX. melléklet	I–IX. melléklet
X. melléklet	—

XI. melléklet	—
—	X. melléklet
—	XI. melléklet
—	XII. melléklet

229.§ Megfelelési táblázat

Átdolgozott jogszabályként a 2014/34/EU ATEX irányelv egy megfelelési táblázatot is tartalmaz, amely összekapcsolja az új cikkeket és melléleteket a korábbi 94/9/EK irányelv megfelelő rendelkezéseivel. Csak a közvetlen korrelációval rendelkező szakaszok vannak feltüntetve; más esetekben a "-" jelzi, ahol adott szakaszokat átírtak és átstrukturáltak, vagy új szakaszok kerültek be az irányelvbe. Például a 94/9/EK irányelv XI. melléklete nagyjából megfelel a 2014/34/EU irányelv 4. fejezetének (17–33. cikk). A 2014/34/EU irányelv 2. fejezete (6–11. cikk) teljesen új szakaszokat tartalmaz, amelyek nem szerepelnek a 94/9/EK irányelvben.

AZ EURÓPAI PARLAMENT NYILATKOZATA

Az Európai Parlament úgy véli, hogy csak amikor és amennyiben a 182/2011/EU rendelet értelmében vett végrehajtási aktusokról tárgyalnak bizottsági üléseken, tekinthetők e bizottságok „komitológiai bizottságoknak” az Európai Parlament és a Bizottság közötti kapcsolatokról szóló keretmegállapodás I. melléklete értelmében. A bizottságok ülései így a keretmegállapodás 15. pontjának hatálya alá tartoznak, amikor és amennyiben más kérdésekről tárgyalnak.

230.§ Az Európai Parlament nyilatkozata

A zárónyilatkozattal az Irányelvet az Európai Parlament látta el, amikor véglegesen jóváhagyta a 2014/34/EU ATEX szövegét. A nyilatkozat a komitológiával, azaz az ATEX Bizottság helyzetével és hatáskörével foglalkozik, az EU társjogalkotói (Európai Parlament és Tanács) és az Európai Bizottság közötti kapcsolatok vonatkozásában.

A 2014/34/EU IRÁNYELV EGYÜTTES ALKALMAZÁSA EGYÉB VONTAKOZÓ IRÁNYELVEKSEL

Elvileg, ha egy termék egyszerre több uniós harmonizációs jogszabály (irányelv, rendelet) hatálya alá tartozik, mindegyiket párhuzamosan kell alkalmazni, hogy rendelkezéseik teljesüljenek.

Ebben az összefüggésben fontos megjegyezni, hogy a bejelentett szervezet ebben a minőségében egynél több irányelvvel kapcsolatos feladatokat csak akkor végezhet, ha a szervezetet a megfelelő alkalmazási területekre az összes irányelv alatt bejelentették.

231.§ Elektromágneses összeférhetőség irányelv, 2014/30/EU (EMC)

A **2014/30/EU elektromágneses összeférhetőségi (EMC) irányelv** esetében a „robbanásveszélyes légkörökre” vonatkozó biztonsági követelmények teljesítéséhez a 2014/34/EU ATEX irányelvet kell alkalmazni. Az EMC-irányelvet is alkalmazni kell annak biztosítása érdekében, hogy a termék ne okozzon elektromágneses zavarokat, és hogy normál működését ne befolyásolják az ilyen zavarok. Vannak olyan alkalmazások, amelyekben a 2004/108/EK irányelv által biztosított elektromágneses zavartűrési "normál" szintje nem feltétlenül elegendő a 2014/34/EU irányelv szerinti biztonságos működéshez. Ebben az esetben a gyártónak meg kell határoznia, hogy a gyártmány esetében a 2014/34/EU irányelv II. mellékletének 1.2.7. pontja szerint mekkora elektromágneses zavartűrési valósult meg. Példa: védelmi rendszerek, ahol az adatgyűjtő és az adatátviteli rendszerek működése közvetlen hatással lehet a robbanásbiztonságra.

A korábbi 2004/108/EK irányelv helyébe lépő 2014/30/EU elektromágneses összeférhetőségi irányelvet 2016. április 20-tól kell alkalmazni.

232.§ Kisfeszültségű irányelv, 2014/35/EU (LVD)

A robbanásveszélyes légkörben történő használatra szánt termékeket kifejezetten kizárják a 2014/35/EU **kisfeszültségű irányelv (LVD)** hatálya alól, ezért a 2014/34/EU irányelvnek ki kell terjednie az "alacsony feszültséggel kapcsolatos alapvető célkitűzésekre" (lásd a II. melléklet 1.2.7. pontját). A 2014/34/EU irányelv II. melléklete 1.2.7. pontjában szereplő követelmények teljesítéséhez az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett, 2006/95/EK irányelvvel összefüggő szabványokat fel lehet sorolni az EU-megfelelőségi nyilatkozatban. Az LVD hatálya alól nem zárják ki a 2014/34/EU 1. (1)b) alatt említett biztonsági, vezérlő és szabályozó eszközöket, amelyeket robbanásveszélyes légkörökön kívüli használatra szántak, de szükségesek a berendezések és védelmi rendszerek biztonságos működéséhez. Ilyen esetekben mindkét irányelvet alkalmazni kell.

Megjegyzés: Ezeket a követelményeket a robbanásveszélyes légkörben történő használatra szánt villamos berendezésekre vonatkozó harmonizált európai szabványok tartalmazzák. Az ATEX és az LVD megfelelésértékelési rendszereivel való összehangolás érdekében a harmonizált szabványok nem írják elő, hogy az ATEX EU-típusvizsgálati tanúsítványt kiállító bejelentett szervezet ellenőrizze ezen követelmények teljesülését, ehelyett erről a gyártónak kell nyilatkoznia. Ez a fent említett megfeleléségi nyilatkozat tartalmában is tükröződik.

A korábbi 2006/95/EK irányelv helyébe lépő 2014/35/EU kisfeszültségű irányelvet 2016. április 20-tól alkalmazandó.

233.§ Gépekről szóló irányelv, 2006/42/EK (MD) és Géprendelet (EU) 2023/1230 (MR)

A 2006/42/EU gépdirektíva helyébe 2027. január 14-től a 2023/1230 (EU) géprendelet lép (az MR VI. fejezete már 2023. július 13-tól alkalmazandó). A 2014/34/EU ATEX irányelv és a 2006/42/EK **gépek** irányelv valamint a Géprendelet (EU) 2023/1230 közötti kapcsolat különbözik a többitől. A 2014/34/EU irányelv, amely a gépekről szóló irányelv 3. cikke értelmében "egyedi irányelv", nagyon konkrét és részletes követelményeket tartalmaz a robbanásveszélyes légkörök okozta veszélyek elkerülésére, míg a gépi irányelv csak nagyon általános követelményeket fogalmaz meg a robbanásveszély vonatkozásában (lásd a 2006/42/EK irányelv és a 2023/1230 (EU) Géprendelet I. mellékletének 1.5.7. pontját).

A potenciálisan robbanásveszélyes légkörökkel összefüggő robbanásvédelem tekintetében a 2014/34/EU irányelv élvez elsőbbséget és mindenképp alkalmazni kell. Tehát feltételezhető, hogy az ATEX-nek megfelelő gépi berendezés meg fog felelni a gépekről szóló irányelv robbanásveszélyes légkörökben fennálló gyújtási kockázatokra vonatkozó különleges alapvető biztonsági követelményeinek is. A gépekkel kapcsolatos egyéb

releváns kockázatok esetén a gépekről szóló irányelv követelményeit is alkalmazni kell. *Ld. még a §34-t a rendeltetésszerű használat helyéről.*

234.§ Veszélyes áruk szállítása irányelv, 2008/68/EK és 98/91/EK (ADR)

A **veszélyes áruk szállításáról** szóló 2008/68/EK és 98/91/EK irányelvekkel való esetleges átfedések elkerülése érdekében a legtöbb szállítóeszközt kizárták a 2014/34/EU irányelv hatálya alól (1(2)(f)). Általában azok a járművek, amelyek továbbra is a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartoznak, nem hagyják el a felhasználó létesítményét. Jellemző példák a „gázos” bányákban síneken közlekedő szállítóeszközök, a targoncák és más mobil gépek, ahol a belső égésű motor, a fékrendszerek és az elektromos áramkörök potenciális gyújtóforrások lehetnek.

Lehetséges, hogy mindkét irányelvet párhuzamosan kell alkalmazni. Például, ha a gyártó olyan szállítóeszközt tervez és épít, amely veszélyes (ebben az esetben tűzveszélyes) áruk közúti szállítására szolgál, vagy olyan területeken használják, ahol robbanásveszélyes légkör jöhet létre.

A 2014/34/EU irányelv alkalmazhatóságához a járműnek a következő követelményeket kell teljesítenie:

- az Irányelv 1(1) szerinti berendezésként, védelmi rendszerként vagy biztonsági eszközként is meghatározható;
- saját potenciális gyújtóforrással rendelkezik;
- robbanásveszélyes környezetbe szánják (kivéve, ha a 2014/34/EU 1(1)b) pontjában meghatározott biztonsági eszköznek minősül).

A mindkét irányelv alkalmazhatóságát feltételező körülmények meghatározásához figyelembe kell venni a 2014/34/EU irányelv 1(2)f) pontjában szereplő kizárást.

Az 1. cikk (2) bekezdése kifejezetten meghatározza a szállító eszközök kizárását, ugyanakkor „a robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt járművek ennek az irányelvnek a hatálya alól nem vonhatók ki”.

A „szállítás” meghatározását a 98/91/EK irányelv 2. cikke részletesebben tartalmazza, és tágabb értelemben úgy kell értelmezni, mint közúton vagy közterületen végzett szállítási tevékenységet, beleértve az áruk be- és kirakását is.

Az ATEX Bizottság ezért úgy vélte, hogy a 2014/34/EU ATEX irányelv a Bizottság iránymutatásában leírtak szerint a 98/91/EK irányelv hatálya alá tartozó járművekre is vonatkozhat.

Ha egy ilyen járművet robbanásveszélyes környezetben való használatra szánunk, mindkét irányelvet alkalmazni kell. Ez azonban nem foglalja magában azokat az eseteket, mikor az ilyen környezetek valószínűleg kizárólag a 98/91/EK irányelvben leírt be- és kirakodási műveletek eredményeként alakulnak ki. Erre példa lehet egy benzinszállító tartálykocsi, amikor a rakodási/kirakodási helyen annak tároló létesítményéhez viszonyított elhelyezkedése miatt alapvetően nem feltételezhető a robbanásveszélyes légkör kialakulása. Mint fentebb megjegyeztük, ha ez a környezet a be- és kirakodás miatt válik robbanásveszélyessé, akkor csak a 98/91/EK irányelv követelményeit kell alkalmazni.

Ezenkívül megállapodás született arról, hogy a 2008/68/EK megfelelőség-értékelési és műszaki követelményei, melyeket a 98/91/fejleszt tovább, nincsenek teljesen összhangban a 2014/34/EU irányelvnek való megfeleléshez teljesítendő követelményekkel.

Ebben az összefüggésben felmerült a kérdés, hogy a járművekbe (pl. benzinszállító tartálykocsikba) beépített vagy azokra kívülről rögzített ellenőrző vagy egyéb eszközök gyártóinak alkalmazniuk kell-e a 2014/34/EU ATEX irányelvet és a CE-jelölést. Az alábbiakat állapították meg:

1. Az EK-Szerződés 75. cikke (jelenleg az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 95. cikke) alapján és az ADR átültetésével a 2008/68/EK irányelv teljes mértékben harmonizálja a veszélyes áruk biztonságos közúti szállítását.

2. Ezen túlmenően, az EK-Szerződés 95. cikke (jelenleg az EUMSZ 114. cikke) alapján a 98/91/EK irányelv az alábbiak szerint teljes mértékben harmonizálja a veszélyes áruk közúti szállítására szolgáló járművek következő kategóriáira vonatkozó műszaki követelményeket:

- N kategória: Legalább négykerekű járművek, amelyek maximális tömege meghaladja a 3,75 tonnát, vagy három kerekűek, ahol a legnagyobb tömeg meghaladja az 1 tonnát, és amelyeket áruk szállítására használnak.
- O kategória: Pótkocsik (beleértve a félpótkocsikat is).

A 4. cikk szerint, ha ezen irányelv mellékleteinek követelményei a teljes járműre teljesülnek, a tagállamok nem tagadhatják meg az EU-típusjóváhagyás vagy a nemzeti típusjóváhagyás megadását, illetve nem tilthatják meg ezen járművek a regisztrálását, értékesítését vagy az üzembe helyezését a veszélyes áruk szállítására hivatkozva.

3. A 98/91/EK irányelv a 2008/68/EK irányelvre való hivatkozással követelményeket tartalmaz a veszélyes áruk szállítására kialakított járművek olyan a villamos (pl. vezetékek, akkumulátorok) és nem villamos (pl. motorok hővédelme, belső égésű fűtőeszközök) berendezéseire, amelyek hozzájárulhatnak a robbanásveszélyes légkör kialakulásához.

4. Feltéve, hogy:

- Az ilyen járműveket csak a be- vagy kirakodás által ideiglenesen okozott robbanásveszélyes környezetben való felhasználásra szánják, más ilyen környezetbe nem.

- A szállítandó áruk a 2008/68/EK irányelv 2. cikkében meghatározott anyagok és tárgyak.
- A 2008/68/EK irányelv A. mellékletének 1.1.3. pontjában szereplő mentességek és az ADR-megállapodás nem relevánsak.

Ilyen körülmények között a 2014/34/EU irányelv 1. cikke (2) bekezdésének f) pontjában szereplő kizárás a jármű EGÉSZÉRE vonatkozik, beleértve a veszélyes áruk szállításához szükséges ÖSSZES kapcsolódó felszerelést (pl. Búvónyílások fedeleinek "légzőszelepei", jármű nyomkövető rendszerek).

A 2014/34/EU ATEX irányelv minden egyéb esetben alkalmazható.

1. megjegyzés: Egyes helyeken a tartálykocsiknak zónákba sorolt (pl. Zóna 1) területekre is bejuthatnak. Ebben az esetben az adott helyszínért felelős felhasználók megkövetelhetik a szállítótól az ATEX-kompatibilis gyártmányokkal felszerelt tartálykocsik használatát.

2. megjegyzés: Még ha a járművet vagy annak részeit tartósan valamilyen robbanásveszélyes környezetben kívánják is használni, az olyan eszközök, mint például a búvónyílások „légzőszelepei”, általában nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá. Ezeknek az eszközöknek általában nincs saját gyújtóforrása, az ATEX értelmében nem biztonsági felszerelések, és általában nincsenek védelmi rendszerrel, például lángfogóval ellátva.

235.§ Egyéni védőeszközök rendelet (EU) 2016/425 (PPE)

Az egyéni védőeszközökről szóló (EU) 2016/425 rendelet (PPE) hatálya alá tartozó felszereléseket kifejezetten kizárják a 2014/34/EU irányelvből. A robbanásveszélyes légkörbe szánt egyéni védőeszközök gyártására azonban vonatkoznak az egyéni védőeszközökről szóló rendelet II. mellékletének 2.6. pontjában megadott alapvető egészségügyi és biztonsági követelmények. A robbanásveszélyes légkörben történő felhasználásra szánt PPE-eket úgy kell megtervezni és gyártani, hogy ne lehessenek olyan villamos, elektrosztatikus vagy ütés által kiváltott ív vagy szikra forrásai, amelyek a robbanóanyag-keverék meggyulladását okozhatják. A megfelelés bizonyításának egyik módja a 2014/34/EU irányelvben szereplő EHSR-ek teljesítése.

Az egyéni védőeszközökről szóló rendelet 2018. április 21-től alkalmazandó. Az egyéni védőeszközökről szóló 89/686/EGK irányelv ettől az időponttól hatályát veszti.

236.§ Nyomástartó berendezések irányelv (2014/68/EU (PED)) és Egyszerű nyomástartó edények irányelv (2014/29/EU (SPVD))

A **nyomástartó berendezésekről** szóló 2014/68/EU irányelv (PED) a 2014/34/EU irányelvhez hasonló egységes piaci irányelv. Az irányelv kevés példát tartalmaz a biztonsági kiegészítőkre, amelyek lehetnek önálló védelmi rendszerek vagy esetleg felszerelések. A lángfogókat a PED értelmében nyomástartó tartozéknak is tekintik, ha azokat 0,5 bar feletti nyomás mellett kívánják használni. A lángfogó elemekre a PED alatt nem vonatkoznak további követelmények. A PED kifejezetten kizárja a hatálya alól azokat a berendezéseket, amelyek a PED 13. cikke alapján nem haladják meg az I. kategóriát; az ilyen típusú termékek az ATEX hatálya alá tartozhatnak.

A nyomástartó berendezésekről szóló irányelv csak a nyomásveszéllyel foglalkozik, és nem veszi figyelembe a nyomás által kiváltott robbanások/tüzek megelőzését és az ellenül való védekezést. Feltételezhető, hogy a PED berendezésnek nincs saját gyújtóforrása, viszont robbanásveszélyes környezetben használt biztonsági tartozékainak meg kell felelniük az ATEX irányelvnek. Ha az ilyen típusú berendezést a 2014/34/EU irányelvvel összhangban teljes egészében tanúsítják, akkor azt a gyártó utasításainak megfelelően kell felszerelni (ideértve a csatlakozó eszközök, például szelepek, karimák karbantartásával és javításával kapcsolatos információkat is). Ha a PED berendezés használata során forró felületek kizárólag az edények tartalmának hőmérséklete miatt önnel létre, akkor a berendezés nem tartozik a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá. A végfelhasználónak kockázatértékelést kell végeznie többek közt a forró felületekkel és az elektrosztatikus töltésekkel kapcsolatban, annak biztosítása érdekében, hogy a robbanásveszélyes légkör ne gyulladhasson meg.

A nyomástartó berendezésekről szóló korábbi 97/23/EK irányelv helyébe lépő 2014/68/EU irányelv 2016. július 19-től alkalmazandó.

Az **egyszerű nyomástartó edényekről** szóló 2014/29/EU irányelv (SPVD) ugyanakkor a berendezések egy korlátozott tartományára, mégpedig a levegőt vagy nitrogént nyomás alatt tartó berendezésekre vonatkozik. Az ATEX berendezések tartalmazhatnak egyszerű nyomástartó edényeket adott szerelvény részeként, ám úgy vélik, hogy viszonylag kevés olyan eset fordul elő, amikor ugyanazon termékre mind a két irányelv vonatkozik.

Az egyszerű nyomástartó edényekről szóló korábbi 2009/105/EK irányelv helyébe lépő 2014/29/EU irányelv 2016. április 20-tól alkalmazandó.

237.§ Rádióberendezések irányelv, 2014/53/EU (RED)

A **rádióberendezésekről** szóló 2014/53/EU (RED) irányelv olyan Új Jogszabályi Keretbe illeszkedő Új Megközelítést alkalmazó irányelv, amely a rádióberendezések egységes piacát azzal biztosítja, hogy meghatározza az alapvető biztonsági és egészségvédelmi, illetve az elektromágneses összeférhetőségre és a rádióspektrum hatékony használatára vonatkozó követelményeket. Az irányelv minden olyan termékre vonatkozik, amely rádiófrekvenciát használ.

A rádió- és telekommunikációs végberendezésekről szóló korábbi 1999/5/EK irányelv felülvizsgálatának eredményeként létrehozott 2014/53/EU irányelvet 2016. június 13-tól kell alkalmazni.

A RED hatálya alá tartozó, de robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt berendezéseknek meg kell felelniük a 2014/34/EU ATEX irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek, különös tekintettel a "villamos" jellemzőikre, hogy megelőzhető legyen a gyújtási pontok szikra vagy hasonló tényező miatti kialakulása (ld. még a 255.§-t a Wi-Fi hozzáférési pontokról, és a "Határterületi gyártmányok - ATEX gyártmányok" listát).

A rádióberendezéssel működő, de nem rádióknak minősülő készülékekkel kapcsolatos útmutatás kérdését, ideértve számos olyan ATEX relevanciával is rendelkező témakört, mint pl. a kockázatértékelést, az EU-megfeleléségi nyilatkozatot, a CE-jelölést stb.) jelenleg tárgyalják az érintett munkacsoportokban a rádióberendezésekről szóló irányelv kapcsán.

238.§ Gázüzemű berendezések rendelet (EU) 2016/426 (GAR)

A **gáz-halmazállapotú tüzelőanyagokat égető berendezésekről** szóló (EU) 2016/426 rendelet vagy **gázüzemű berendezésekről** szóló rendelet (GAR) a háztartási és nem kereskedelmi célú berendezésekre vonatkozik, az ipari folyamatok céljaira tervezett berendezésekre viszont nem. A GAR hatálya alá tartozó legtöbb berendezés képes meggyújtani a környező robbanásveszélyes légkört, és nem feleltethető meg az ATEX előírásoknak.

Fel kell hívni a figyelmet a 2014/34/EU irányelv 1.(2) c) pontjában foglalt, „fűtőgáz véletlen szivárgásával” kapcsolatos kizárásra is.

Felmerült a kérdés, hogy ez kimondatlanul azt a jelentést is magában foglalja-e, hogy ezek a berendezések, amennyiben nem a fűtőgáz szivárog, az ATEX irányelv hatálya alá tartoznak. Ezzel kapcsolatban az a megállapodás született, hogy főszabályként az ilyen típusú készülékek nem tartoznak az Irányelv hatálya alá, mivel azokat nem szánják robbanásveszélyes környezetbe.

A gázkészülékekről szóló rendelet 2018. április 21-től alkalmazandó. A 89/686/EGK gázkészülékekről szóló irányelv ettől az időponttól hatályát veszti.

239.§ Építési termékek rendelet, 305/2011/EU (CPR)

A 305/2011/EU rendelet (CPR) 2013. július 1-i hatállyal leváltotta a 89/106/EGK **építési termékekről** szóló irányelvet. A rendelet és a 2014/34/EU ATEX irányelv közti kapcsolatot tekintve azt állapították meg, hogy a jogszabályok (néhány, de nem túl sok) területen átfedésben lehetnek. A már azonosított területek:

- ahol a robbanásvédelmi és tűzoltó rendszerek ugyanazt a közeget használják;
- a két rendszer közös hardvert használ az elosztáshoz (pl. csövek és szerelvényeik, fűvókák stb.)

Általánosságban elmondható, hogy kétség esetén az építési termékekről szóló rendelet alkalmazandó, ha a kérdéses egység épülethez van rögzítve (ekkor az épület részének tekintik), vagy ha maga is épületnek tekinthető (pl. siló). Ilyen esetekben a CPR és a 2014/34/EU ATEX irányelv párhuzamosan alkalmazandó. A gyújtási veszélyek tekintetében a 2014/34/EU irányelv EHSR előírásainak való megfelelés általában a CPR EHSR-nek való megfelelést is jelent.

240.§ Tengerészeti felszerelések irányelv, 2014/90/EU (MED)

A tengerészeti felszerelésekről szóló 2014/90/EU irányelv (MED) nem "Új Megközelítés" szerinti irányelv, mivel a "globális megközelítés" elvein alapul, és nem ír elő CE-jelölést (ehelyett a „kerék szimbólum” használatát írja elő). A 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alól kifejezetten ki vannak zárva a " tengerjáró hajók és mozgó tengeri létesítmények az ilyen hajók vagy létesítmények fedélzetére telepített felszerelésekkel együtt". A hajók fedélzetén való használatra szánt berendezésekre csak a MED irányelv vonatkozik, az összes többi hatálya kizárt. Ennek ellenére a tengeri használatra szánt robbanásvédelemmel berendezésekre vonatkozó gyártási követelmények általában megegyeznek a szárazföldi berendezésekre vonatkozókkal: ezt szemlélteti az is, hogy a MED ugyanazon vagy nagyon hasonló szabványokra hivatkozik, mint amelyeket az ATEX irányelv harmonizál. Valójában bizonyos termékeket (például gázérzékelő berendezéseket) tengeren és szárazföldön egyaránt használnak, így az ATEX irányelv és/vagy a MED szerint kell őket tanúsítani, rendeltetészerű használatuknak megfelelően.

A korábbi 96/98/EK irányelvet leváltó, tengerészeti felszerelésekről szóló 2014/90/EU irányelvet 2016. szeptember 18-tól kell alkalmazni.

A 2014/34/EU IRÁNYELV ALKALMAZÁSA BIZONYOS BERENDEZÉSEKRE

Mint már jeleztük (*ld.* 32.§), bizonyos különleges körülmények között tisztázásra van szükség annak eldöntéséhez, hogy egy adott gyártmány a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozik-e vagy sem. Ezt az ATEX irányelv meghatározott berendezésekre való alkalmazhatóságát bemutató különféle példák segítségével lehet tisztázni, a "Consideration Paper" dokumentumok és az ATEX Bizottság által megvitatott és jóváhagyott egyéb útmutató dokumentumok segítségével.

Ezenkívül számos termék (berendezések, védelmi rendszerek, alkatrészek, biztonsági vezérlő vagy szabályozó eszközök és egyéb) esetében a "Határterületi termékek - ATEX termékek" lista is hasznos lehet a 2014/34/EU ATEX irányelv szerinti státusz tisztázásához.

241.§ Inertizáló rendszerek

Ha tisztázni akarjuk, hogy az inertizáló rendszerek a 2014/34/EU irányelvnek a hatálya alá tartoznak-e, három különböző esetet kell figyelembe venni:

a) Robbanásveszélyes légkör kialakulásának megakadályozása

Az inertizáló rendszerek célja a robbanásveszélyes légkör kialakulásának korlátozása vagy teljes megakadályozása bizonyos területeken. Az inertizáló rendszereknek azonban nem célja a robbanás kialakulásának megállítása vagy korlátozása; ezért a 2014/34/EU irányelv értelmében nem tekintendők védelmi rendszernek. Az inertizáló rendszerek célja eltér a robbanáselfojtó rendszerekétől, amelyeknek ugyan lehetnek hasonló részeik, de alapvetően a kezdeti robbanás elfojtására irányulnak.

Általánosságban: az üzemek stb. működtetése során alkalmazott inertizáló rendszerek többnyire nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá.

Példa: Egy tartályt inertizáló rendszer szándékolt hatása csak akkor értékelhető, ha megismerjük az inertizálandó térfogat összes működési paramétereit. Ez az értékelés és az ilyen rendszerek funkcionális szempontjai nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá, ehelyett a felhasználó számára jelentenek olyan kötelezettséget, melyet például az 1999/92/EK irányelv és annak nemzeti átültetett megfelelője szerinti robbanásvédelmi dokumentumban kell rögzíteni.

b) Inertizáló rendszerek, mint berendezések

Az inertizáló rendszer (részben) olyan részekből is állhat, amelyeket robbanásveszélyes légkörben való használatra szántak, és saját potenciális gyújtóforrással rendelkeznek. Ezek a részek - külön-külön vagy esetleg kombinálva - „felszerelésként” a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartoznak, de a robbanásveszélyes légkör kialakulását inertizálással megakadályozó funkciójuk ebben az esetben sem értékelendő az irányelv értelmében.

c) Inertizáló rendszer a gyújtásvédelmi koncepció részeként

Egyes esetekben ezek a rendszerek a „robbanásvédelem” berendezések gyújtásvédelmi koncepciója részét képezhetik a 2014/34/EU irányelv II. mellékletében részletezett követelmények teljesüléséhez, azaz működésükkel megakadályozzák a berendezés lehetséges gyújtóforrásainak érintkezését a meglévő robbanásveszélyes légkörrel. Az ilyen berendezés, beleértve annak inertizáló rendszerét, a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó berendezés részét képezi. Ez az inertizáló rendszer nem az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti védelmi rendszer. A rendszer tartalmazhat a 2014/34/EU irányelv 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti biztonsági, ellenőrző és szabályozó eszközöket, ha azokat külön hozták forgalomba.

Általánosságban: a 2014/34/EU irányelv akkor vonatkozik az adott inertizáló rendszerre, ha ezt a rendszert a berendezés gyújtásvédelmi koncepciójába integrálják - vagy erre a célra szánják -, és ily módon megelőzi a berendezés gyújtóforrásainak aktiválódását.

Példa: Ha a robbanásveszélyes környezetbe szánt berendezés gyártója védekezni kíván a berendezés gyújtóforrásainak aktiválódása ellen, akkor alkalmazhatja pl. az EN 60079-2 44 szerinti "túlnyomásos" védelmet.

Ez a típusú védelem magában foglalhatja az inert gázok védőgázként való felhasználását. Ebben az esetben az inertizáló rendszer a berendezés része, és mint ilyen a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozik. A gyakorlatban a következő eset fordulhat elő: a 2014/34/EU irányelv 1. cikke szerinti berendezés olyan tokozattal vagy tartállyal rendelkezik, amelyben gyújtóforrások vannak. Hogy a robbanásveszélyes légkör ne érintkezessen a gyújtóforrásokkal, inertizáló rendszer alkalmazható, amelyet mint biztonsági eszközt a 2014/34/EU irányelv szerint értékelték.

242.§ Festékszóró kamrák

A festékszóró kamra egy zárt területet jelent, az üzemeltető pedig ezen belül vagy kívül dolgozhat. Voltaképp olyanok, mint egy "egyszerű doboz". A gyújtóforrás nélküli "dobozok", melyeket nem szántak robbanásveszélyes környezetbe, nem tartoznak a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá.

Üzemi körülmények között potenciálisan robbanásveszélyes légkör alakul ki, és a zárt területet, a nyílásokat és az elszívó rendszereket általában értékeli a robbanásveszély szempontjából. Az ebbe az értékelt robbanásveszélyes légkörbe szánt felszerelések, védelmi rendszerek és alkatrészek, beleértve a biztonsági és ellenőrző eszközöket, amelyek robbanásveszélyes légkörön kívül találhatók, de hozzájárulnak biztonságos működéshez, a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartoznak.

Összegezve, a festékszóró fülkék, mint szerves egészek, nem tartoznak a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá, és mint ilyeneken, nem helyezhetők el rajtuk a robbanásvédelemhez kapcsolódó és a II. mellékletben az EHSR 1.0 alatt részletezett egyéb jelölések.

243.§ Szűrőegységek és szellőztetett silótartályok

Felmerül a kérdés, hogyan kell az Irányelvet alkalmazni a szűrőegységekre és a szellőztetett silótartályokra. A legtöbb szűrőben és silótartályban normál működés közben bizonyos időpontokban robbanásveszélyes porfelhő keletkezik.

A belső rész olyan terület lehet, ahol a levegő-por keverékek által okozott robbanásveszélyes légkör folyamatosan, hosszú ideig vagy gyakran van jelen/ az üzemeltetési körülményektől függően valószínűleg kialakul.

Számos szűrő és siló található szabadban vagy épületek olyan helyiségeiben, amelyet nem kell veszélyesnek tekinteni.

Az 5) a) és 7) kivételével a különféle esetek alábbi leírásainál azt feltételezzük, hogy a szűrők és a silók önmagukban nem a környező térben robbanásveszélyes légkört eredményező porkibocsátási források.

A leírások azt is figyelembe veszik, hogy számos belső szűrőkkel rendelkező készülék fel van szerelve robbanásvédelmi eszközökkel, például lefúvató panelekkel, ajtókkal vagy elfojtó készülékekkel.

1) A szűrőben vagy silótartályban nincs mozgó alkatrész vagy villamos berendezés, és nem veszélyes helyen található.

Következtetés: Ezek a szűrők vagy silók nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá.

A szűrők belső szigetelő felületei, a szűrőelemek vagy a silók feltöltése során jelentkező kisülések elektrosztatikus veszélyt jelenthetnek. Ez a kockázat például az összegyűlt por tulajdonságaitól és más működési feltételektől függ. Az elektrosztatikus kockázatok azonban nem tekinthetők a szűrő vagy siló saját potenciális gyújtóforrásainak, tehát ezek a szűrők vagy silók nem felelnek meg a „berendezések” 1(3)a) szerinti meghatározásának.

Megjegyzés: Ezek a szűrők vagy silók nem teljesítik a meghatározásban szereplő többi kritériumot.

Az elektrosztatikus kockázatokat más irányelvek is lefedhetik, így például a gépekről szóló irányelv, ha a szűrő egy gép része. Ebben az esetben a gép gyártója felelős ennek a kockázatnak a 2006/42/EK gépi irányelv

rendelkezéseinek megfelelő elkerüléséért (ld. 233.§). Ezeket a kockázatokat minden esetben a felhasználónak kell ellenőriznie az 1999/92/EK irányelv alapján. Az elektrosztatikus kockázatokat az EN ISO 80079-36 „Robbanóképes közegekben használt nem elektromos berendezések - Alapmódszer és követelmények” szabvány fedi le.

2) A szűrő belsejében mozgó alkatrészek vannak, amelyeket mechanikus berendezésnek lehet tekinteni, például zsákrázó mechanizmus vagy csiga a gyűjtött por eltávolításához. A szűrő teljes egészében a veszélyes helyen kívül.

Következtetés: A gyártónak fel kell mérnie, hogy a mozgó alkatrészek saját potenciális gyújtóforrást hoznak-e létre. Ha a mozgó alkatrészek nem hoznak létre potenciális gyújtóforrást, (például azért, mert gyengeáramúak, vagy nagyon lassan mozognak), akkor a helyzet megegyezik az 1. esettel, és a szűrő nem tartozik az Irányelv hatálya alá.

Megjegyzés: A gyengeáram kitétel ebben az értelmezésben nem teljesül, ha például az áramforrás maga erős, és csak a berendezésben belül csökkentik le a védelmi módszerekkel, a gyújtási kockázat elkerülése érdekében. Hasonló a helyzet akkor is, ha a villamos védelem "gyújtószikra-mentes védelmet" jelent.

Ha a belső gépi berendezés gyújtásveszélyt jelent, akkor ennek a berendezésnek (mint a teljes készülék részének) meg kell felelnie a 2014/34/EU ATEX irányelvnek (ld. a34.§-t a rendeltetésszerű használat helyéről).

Ha a szűrő belsejében a levegő/por keverékek által okozott robbanásveszélyes légkör folyamatosan, hosszú ideig vagy gyakran van jelen, a belső berendezésnek az I. mellékletének megfelelően az 1. kategóriának kell megfelelnie, viszont ez a technika jelenlegi állása mellett nem mindig lehetséges. Ezekben az esetekben:

- II. A. melléklet, a technológiai ismereteket kell figyelembe venni, és
- II. melléklet 1.0.1., az integrált robbanásbiztonsági elveket kell alkalmazni.

Ez azt jelenti, amikor nem lehetséges a gyújtóforrás megakadályozása - a "tudomány általánosan elismert jelenlegi állása szerint" – vagyis nem érhető el az 1. kategória, akkor a 2. kategória is megfelelhet, ha a gyártó további intézkedéseket tesz "...a robbanás azonnali megfékezésére, és/vagy a robbanás lángjai és nyomása terjedésének hatékonyan korlátozására, biztosítva a megfelelő biztonsági szintet "(ld. a II. melléklet 1.0.1. pontjának harmadik bekezdését). A döntés meghozatala a gyártó felelőssége.

A lefúvató nyílások a II. melléklet 1.0.1. szerinti integrált robbanásvédelem példájának tekinthető.

Ebben az esetben, valamint ha a teljes készüléket (lefúvató panellel vagy ajtóval ellátott szűrőt) ugyanaz a gyártó gyártja és építi be, akkor nem csak a mechanikus részek, hanem a teljes berendezés a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozik. Következésképpen a gyártó a következő intézkedéseket hozza:

- megfelelő mértékben megakadályozza a belső gyújtóforrások aktiválódását (a tudomány általánosan elismert jelenlegi állása szerint);
- megfelelő védelmi rendszert választ a robbanási lángjainak és nyomásának korlátozására;
- a szűrőt úgy tervezi meg, hogy felhasadás nélkül képes ellenállni a belső robbanásnak (csökkentett robbanási nyomás kialakítását célzó tervezés nyomáscsökkentő szeleppel vagy a robbanás elfojtásával).

3) A teljes szűrő vagy a silótartály belső villamos berendezéssel rendelkezik. A szűrőkben ezek a villamos berendezések a port összegyűjtő tartályon elhelyezett nyomáskapcsolót vagy szintkapcsolót foglalhatnak magukban. A silónál széles körben használják a szintjelzőket.

Következtetés: A fenti villamos berendezés a 2014/34/EU irányelv 1.1. cikke értelmében vett berendezés, ezért meg kell felelnie az Irányelvnek.

4) A silótartályt vagy a szűrővel felszerelt teljes készüléket a gyártó egy másik gyártó által szállított lefúvató panelekkel vagy ajtókkal szereli fel.

Következtetés: Ezek a panelek vagy ajtók a 2014/34/EU irányelv értelmében védelmi rendszereknek minősülnek, és a rendszerek gyártójának alkalmaznia kell az Irányelvet, amikor ezeket önálló rendszerként forgalomba hozza. Ez azt jelenti, hogy a 13(2)-ben meghatározott eljárást kell alkalmazni, és a gyártmányon CE és Ex jelölést kell

elhelyezni. A megfelelő panel vagy ajtó kiválasztása (például méret, minőség, funkció) az alkalmazástól függ, és a készülék gyártójának kell elvégeznie.

5) A silótartályt vagy a szűrővel ellátott teljes készülék lefúvató panelekkel vagy ajtókkal van felszerelve, amelyeket maga a szűrő/siló gyártója gyárt és épít be a szűrőbe vagy a silóba.

Következtetés:

A szűrők esetében két esetet kell megkülönböztetni:

- a) A teljes készülék a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozik.
- b) Nem a teljes készülék tartozik a 2014/34/EU irányelv hatálya alá.

Silókra általában a b) eset alkalmazandó.

A) eset:

Ezek nem a 2(2) szerinti önálló védelmi rendszerek, mivel az 1(1) értelmében vett berendezés részeként, és nem külön-külön hozzák őket forgalomba. Ezért a 13(2)-t nem kell alkalmazni. A védelmi rendszer önmagában nem tartozik az Irányelv hatálya alá, az egész berendezés viszont igen. Ez azt jelenti, hogy a berendezésre lefolytatott megfelelőségi eljárás magában foglalja a védelmi rendszert is.

Ha azonban egy másik gyártó teljes paneleket vagy ajtókat árusít pótalkatrészként, akkor ezek külön forgalomba hozott önálló védelmi rendszereknek tekintendők, és vonatkozik rájuk a 2014/34/EU irányelv. Ez azt jelenti, hogy azokat például ugyanúgy kell őket vizsgálni, valamint CE és Ex jelöléssel ellátni, mint a többi gyártó által külön forgalomba hozott komplett paneleket vagy ajtókat.

B) eset:

Ezek a teljes készülékek vagy lefúvató panelek vagy ajtók a 2(2) szerint önálló védelmi rendszereknek minősülnek, mivel az Irányelv értelmében külön hozták őket forgalomba, ezért a 13(2)-t alkalmazni kell. Ennek oka az, hogy ezeket nem az 1(1) szerinti berendezés részeként hozzák forgalomba.

Megjegyzés a szűrőkhöz: a 4. vagy 5. esetben a gyártó minden esetben felelősséget vállal annak biztosításáért, hogy a szűrőtest robbanás esetén ne sérülhessen meg, annak ellenére, hogy erre nincs külön EU jogszabály. A felhasználóknak meg kell kérdezniük a gyártót, hogyan győződhetnek meg arról, hogy a szűrő megfelel a 95/63/EK és a 2001/45/EK rendeletekkel módosított 89/655/EK irányelvet leváltó, munkaeszközökről szóló 2009/104/EK irányelvnek, különös tekintettel az I. melléklet 2.7. pontjára.

Megjegyzés a silókhöz: Még azok a védelmi rendszerek (mint pl. a lefúvatók), amelyeket beépítenek a silók cellás mennyezetébe vagy a beépített könnyű szerkezetek is védelmi rendszereknek minősülnek a 2014/34/EU irányelv alkalmazásában, és önálló védelmi rendszerekként külön kell őket forgalomba hozni, ezért a megfelelőség értékelése és a jelölés szempontjából is ebben a minőségükben kell őket kezelni.

6) Egy - általában kicsi - készülék, amelyben csak szűrőfoglat, műanyag gyűjtőtásak és ventilátor található, fém tokozat nélkül.

Következtetés: Ha a rendeltetésszerű használat során nem alakulhat ki veszélyes robbanási nyomás egy ilyen kis készülékben, amikor a szűrő belsejében a porfelhő begyullad, a belső teret nem kell veszélyes területként besorolni, és a benne használt berendezés nem tartozik a 2014/34/EU irányelv hatálya alá.

Ez vonatkozik néhány fűrészpor és fahulladék gyűjtésére használt szűrőre is.

7) A silót vagy egy szűrővel ellátott készüléket olyan helyre kívánják telepíteni, ahol levegő/por keverékek valószínűleg nem fordulnak elő, vagy ha mégis, akkor valószínűleg csak ritkán és csak rövid ideig.

Következtetés: Ha az Irányelv értelmében vett berendezésről van szó, a teljes készüléket illetően a 2014/34/EU irányelv csak a gyártóra vonatkozik. Annak megállapításához, hogy az egész készülék ilyen berendezésnek

tekinthető-e, a készülék gyártójának például meg kell vizsgálnia, hogy létrejönnek-e olyan lehetséges gyújtóforrások, amelyek a külső robbanásveszélyes légkört meggyújthatják. Ha ez nem zárható ki, alkalmazni kell a 2014/34/EU irányelvet.

A berendezésnek ebben az esetben meg kell felelnie a 3. kategóriának.

Megjegyzés: Az ilyen típusú berendezésre akkor lehet szükség, ha például más berendezések a közelben port bocsátanak ki.

Mivel a silók nem rendelkeznek olyan lehetséges gyújtóforrással, amely a robbanásveszélyes légkört meggyújthatja, nem felelnek meg a 3. kategóriának.

Általános megjegyzés az önálló védelmi rendszerekhez:

A közvetett lefúvatást szolgáló intézkedések az épületek esetében, mint például az ablakok, könnyűszerkezetes falak vagy hasonló szerkezetek, nem tartoznak a 2014/34/EU irányelv hatálya alá. A munkáltató/üzemeltető maga felelős az ilyen intézkedések végrehajtásáért. Ennek során prioritást kell adni az építési szabályok szerinti követelményeknek.

244.§ Gázturbinák

1. Valamennyi érintett egyetértett azzal, hogy:

- a gázturbinákat általában nem hozzák forgalomba egyetlen funkcionális egységként, hanem más gépekkel egybeépítik őket, mielőtt üzembe lehetne helyezni őket, és csak akkor működnek rendeltetés szerint, ha megfelelően vannak telepítve.
- 2003. június 30-tól kezdve a gázturbinák gyártóinak és felhasználóinak a gépi irányelv mellett be kell tartaniuk az ilyen berendezések tervezéséről és gyártásáról, valamint a robbanásveszélyes légkör által veszélyeztetett munkavállalók egészségéről és biztonságáról szóló valamelyik, dátum szerint hatályos ATEX irányelv (94/9/EK illetve 2016. április 20-tól a 2014/34/EU) valamint az 1999/92/EK követelményeit.
- A gázturbina üzemanyag-ellátása robbanásveszélyes légkört hozhat létre a turbina közelében. Robbanásveszélyes légkör más források, így pl. kenőolajok kapcsán is megjelenhet. Ilyen területeken általában a II. felszerelési csoport 3. kategóriájába tartozó berendezésekre van szükség.
- Normál körülmények között a gázturbinában forró felületek alakulhatnak ki a használt folyadékok öngyulladásai hőmérséklete felett. A hibás üzemeltetés növelheti a felületek hőmérsékletét.
- Az olyan gázturbina, amelynek felületi hőmérséklete meggyújthatja a robbanásveszélyes légkört, nem felel meg a 2014/34/EU irányelv vonatkozó rendelkezéseinek. Ilyen körülmények között további intézkedésekre van szükség.

2. Meg kell jegyezni, hogy az alábbi útmutatások mindegyike esetében érvényesek a "Rendeltetésszerű használat helye" (§ 34) és az "Érintkező felület különböző robbanásveszélyes légkörök esetén" (§35) általános fogalmai (pl. a gépek belsejében ATEX kompatibilis berendezést kell használni, ahol ez értelmezhető).

- Bár a gyártóknak tudomány általánosan elismert jelenlegi állása szerint meg kell szüntetniük vagy ellenőrizésük alatt kell tartaniuk a gyújtóforrásokat, technikailag nem lehetséges minden forró felület hőmérsékletét csökkenteni a 2014/34/ EU ATEX irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek való megfeleléshez.⁴⁵
- Számos biztonsági alternatívából lehet választani (pl. a robbanásveszélyes légkör mennyiségének csökkentése hígító szellőzéssel⁴⁶, robbanási nyomás csökkentése, robbanás elfojtása, vagy ezek kombinációi).
- A kockázatértékelésért és a kiválasztott 2014/34/EU szerinti biztonsági megoldás megvalósításáért a gázturbinák gépeit és a kapcsolódó biztonsági eszközöket szolgáltató szállító (ez lehet a turbina gyártója, csomagolója, telepítője, végső beszállító stb., illetve egyes esetekben a végfelhasználó) a felelős. A választott biztonsági megoldástól függetlenül a turbina közelében robbanásveszélyes légkör alakulhat ki, ezért gondoskodni

⁴⁵ II. Melléklet, EHSR 1.3.1. "Nem fordulhatnak elő olyan potenciális gyújtóforrások, mint például..., magas felületi hőmérséklet ...".

⁴⁶ A hígító szellőztetés a gyúlékony felhők méretét a gyulladás esetén veszélyes robbanást okozó érték alá csökkenti. Annak érdekében, hogy a hígító szellőztetés a robbanásveszélyes légkör kockázatát mindig elhanyagolható mértékűre csökkentse, a szellőztető rendszernek kiegészítő biztonsági funkciókkal kell rendelkeznie, például: 100% készenléti ventilátor; szünetmentes tápegység a szellőztető ventilátorok számára; olyan reteszelés, melynek eredményeként a gázturbina nem indul el megfelelő szellőztetés nélkül; az üzemanyag-ellátás bevált automatikus leválasztása, ha a szellőzés nem sikerül.

kell a gyújtási kockázat minimalizálásáról. A fentiek szerinti szállító felelős a biztonságos használatról szóló utasítások biztosításáért és a kockázatértékelés elvégzéséért, ha a végfelhasználót érintő fennmaradó kockázatok mértéke ezt a vonatkozó munkahelyi irányelvek szerint indokolja.

- Az érdekelt feleknek figyelembe kell venniük a 2014/34/EU ATEX irányelv rendelkezéseit és az iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokat, amelyek további információkat tartalmaznak a vonatkozó felelősségekről.

3. Ugyanakkor az olyan gázturbina, mint teljes gép, amelynek gyújtóforrásai nem érintkeznek a tokozaton kívüli robbanásveszélyes légkörrel, nem tartozik a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá, és mint ilyen, nem látható el a II. melléklet EHSR 1.0.5. pontja szerinti speciális robbanásvédelmi és egyéb jelölésekkel.

4. Robbanásveszélyes környezetbe szánják.

245.§ Gőzturbinák

1. Valamennyi érintett egyetértett azzal, hogy:

- a gőzturbinákat általában nem hozzák forgalomba egyetlen funkcionális egységként, hanem más gépekkel egybeépítik őket mielőtt üzembe lehetne helyezni őket, és csak akkor működnek rendeltetés szerint, ha megfelelően vannak telepítve.

- 2003. június 30-tól kezdve a robbanásveszélyes légkörökbe elhelyezett gőzturbinák gyártóinak és felhasználóinak a gépi irányelv mellett be kell tartaniuk az ilyen berendezések tervezéséről és gyártásáról, valamint a robbanásveszélyes légkör által veszélyeztetett munkavállalók egészségéről és biztonságáról szóló valamelyik, dátum szerint hatályos ATEX irányelv (94/9/EK illetve 2016. április 20-tól a 2014/34/EU) valamint az 1999/92/EK követelményeit.

- A gőzturbinák önmagukban nem hozhatnak létre robbanásveszélyes légkört, viszont külső forrásokból származó potenciálisan robbanásveszélyes légkörökbe telepíthetők (pl. ahol turbógenerátor hűtőközegként használt gáznemű hidrogén szabadul fel és keveredik a levegővel, és hozzájárul a turbina körüli terület zónába sorolásához).

- Normál körülmények között a gőzturbinában forró felületek alakulhatnak ki a külső robbanóképes légkör öngyulladásai hőmérséklete felett. A felületi hőmérséklet a bejövő gőz hőmérsékletétől függ, amely egy külső forrás, például egy kazán felől érkezik.

- Az olyan gőzturbina, amelynek felületi hőmérséklete meggyújthatja a robbanásveszélyes légkört, nem felel meg a 2014/34/EU irányelv vonatkozó rendelkezéseinek. Ilyen körülmények között további intézkedésekre van szükség.

2. Meg kell jegyezni, hogy az alábbi útmutatások mindegyike esetében érvényesek a "Rendeltetésszerű használat helye" (34. §) és az "Érintkező felület különböző robbanásveszélyes légkörök esetén" (35. §) általános fogalmai (pl. a gépek belsejében ATEX kompatibilis berendezést kell használni).

- A gyártó ATEX tanúsítással láthatja el az olyan külső robbanásveszélyes légkörbe szánt gőzturbinát, melynek öngyulladásai hőmérséklete meghaladja a gőz megadott maximális bemeneti hőmérsékletét.

- Bár a gyártóknak tudomány általánosan elismert jelenlegi állása szerint meg kell szüntetniük vagy ellenőrizésük alatt kell tartaniuk a gyújtóforrásokat, technikailag nem lehetséges minden forró felület hőmérsékletét csökkenteni a 2014/34/EU ATEX irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeinek való megfeleléshez.

- A legfontosabb biztonsági intézkedés az, hogy megakadályozzuk a robbanásveszélyes légkör érintkezését a gőzturbina forró felületeivel, pl. túlnyomásos tokozással.

- A kockázatértékelésért és a kiválasztott 2014/34/EU szerinti biztonsági megoldás megvalósításáért a gőzturbinák gépeit és a kapcsolódó biztonsági eszközöket szolgáltató szállító (ez lehet a turbina gyártója, csomagolója, telepítője, végső beszállító stb., illetve egyes esetekben a végfelhasználó) a felelős. A választott biztonsági megoldástól függetlenül a turbina közelében robbanásveszélyes légkör alakulhat ki, ezért gondoskodni kell a gyújtási kockázat minimalizálásáról. A fentiek szerinti szállító felelős a biztonságos használatról szóló utasítások biztosításáért és a kockázatértékelés elvégzéséért, ha a végfelhasználóra vonatkozó fennmaradó kockázatok mértéke ezt a vonatkozó munkahelyi irányelvek szerint indokolja.

- Az érdekelt feleknek figyelembe kell venniük a 2014/34/EU ATEX irányelv rendelkezéseit és az iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokat, amelyek további információkat tartalmaznak a vonatkozó felelősségekről.

3. A fenti útmutatások teljes körű figyelembevételével mellett ugyanakkor az olyan gőzturbina, mint teljes gép, amelynek gyújtóforrásai nem érintkeznek a tokozaton kívüli robbanásveszélyes légkörrel, nem tartozik a

2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá, és mint ilyen, nem látható el a II. melléklet EHSR 1.0.5. pontja szerinti speciális robbanásvédelmi és egyéb jelölésekkel.

4. Nyilvánvaló, hogy a gőzturbina, amelyet a szállító teljes gépként szállít, a 2014/34/EU irányelv értelmében szerelvénynek tekintendő, és ennek megfelelően meg kell jelölni, ha robbanásveszélyes légkörbe szánják.

246.§ Töltőállomások

Míg a berendezések osztályozása mindig a gyártó kizárólagos felelőssége volt, az ATEX Bizottság többsége úgy vélte, hogy normál körülmények között a benzinszivattyúkat megfelelő a 2. kategóriába sorolni.

Emiatt, illetve figyelembe véve, hogy a szerelvény megfelelően komplikált és magában foglal egy villanymotort - a szivattyú és a motor összeszereléséből adódóan további gyújtásveszélyt képviselve - a tagok többsége arra a következtetésre jutott, hogy a teljes szerelvényhez bejelentett szervezet beavatkozása szükséges, a 2014/34/EU ATEX irányelvben bemutatott megfelelőség-értékelési eljárásokkal összhangban (III. melléklet: EU-típusvizsgálat).

Ld. még a 44 (kombinált berendezések (szerelvények) 2c. pontját)

247.§ Kábelek

Felmerül a kérdés, vajon a kábeleket meg kell-e jelölni az ATEX irányelv szerint.

A kábelekre nem vonatkozik a termékekre vonatkozó ATEX irányelv (sem mint berendezésre, sem mint az alkatrészre), mivel a legtöbb esetben a létesítmények területére esnek, és mint ilyeneket, megfelelő mechanikus és elektromos védelem megléte esetén soha nem tekintették őket veszélyes területeken jelen lévő jelentős kockázatú gyújtóforrásoknak.

Ezenkívül, tekintettel a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó berendezésekre jellemző lehetséges alkalmazási helyzetek rendkívüli változatosságára, az ATEX-kompatibilis kábelek megbízható és komoly listájának összeállítása nem tűnik megvalósíthatónak. A kábeleket a végfelhasználók és a szerelők a tudomány általánosan elismert jelenlegi állásának és a 2014/35/EU alacsony feszültségről szóló irányelv követelményeinek megfelelően választhatják ki. Az utóbbi irányelvnek megfelelő kábelek a 2014/34/EU irányelv hatálya alá tartozó gyártmányokhoz megfelelőnek tekintendők.

Következésképpen a kábeleket nem jelölhetők a 2014/34/EU ATEX irányelv szerint.

248.§ Forgó mechanikus tömítések

Felmerül a kérdés, mikor tekinthető a mechanikus tömítés⁴⁸ gépelemnek, és mikor ATEX alkatrésznek?

Meghatározás: A mechanikus tömítés olyan eszköz, amely a forgó tengelyek mentén megakadályozza a folyadékok szivárgását. Az elsődleges tömítő funkciót a forgástengelyhez képest derékszögben elhelyezkedő álló és forgó gyűrű biztosítja.

Gépelem: Ezek a gépek olyan részeit alkotják, amelyekre a 2014/34/EU irányelv nem ad meghatározást.

A legtöbb mechanikus tömítés gépelem. Általában ezek a tömítések:

- Katalógusban szereplő mechanikus tömítések és alkatrészeik, amelyeket a berendezés gyártója választ ki, egyedül vagy a mechanikus tömítések gyártójának segítségével.
- A berendezés gyártója vagy a végfelhasználó különböző általános alkalmazásokhoz raktáron tartja őket.
- Olyan alkalmazásokhoz használják őket, ahol a szolgáltatási feltételeket nem határozták meg pontosan.
- Nem patronos tömítések és alkatrészek.
- Szabványos patronos tömítések.

⁴⁸ Ez a szakasz a mechanikai tömítés vezérlő rendszerekkel nem foglalkozik

A mechanikus tömítések akkor is gépelemek lesznek, ha a mechanikus tömítés vagy a berendezés gyártója által elvégzett kockázatértékelés azt mutatja, hogy a tömítés várhatóan még hibás körülmények esetén sem válik gyújtóforrássá.

ATEX alkatrész:

Az alkatrészek meghatározásának két alapeleme, hogy:

- nélkülözhetetlenek a berendezések és a védelmi rendszerek biztonságos működéséhez a robbanás elleni védelem szempontjából (különbön nem esnének az Irányelv hatálya alá);
- önálló funkciójuk nincs (különbön az 1. cikk szerint felszerelésnek, védelmi rendszernek vagy eszköznek kellene tekinteni őket).

Az egyedi mechanikus tömítéseket ATEX alkatrészekként is be lehet sorolni, illetve el lehet adni. Tipikus példák:

- Mechanikus tömítések olyan speciális alkalmazásokhoz, ahol szoros együttműködésre van szükség a mechanikus tömítések gyártója és a berendezés gyártója között, és ahol gyakran egyedi tervezésű mechanikus tömítésekre van szükség.
- Mechanikus tömítések néhány 1. kategóriájú berendezéshez.

Ebben az esetben a mechanikus tömítés gyártójának elegendő információt kell szolgáltatnia a tömítés teljesítményéről, hogy a berendezés gyártójának ne kelljen bizonyos tevékenységeket, például a mechanikus tömítéssel kapcsolatos teszteseteket vagy számításokat feleslegesen megismételnie annak érdekében, hogy a berendezés megfeleljen az ATEX követelményeknek. A berendezés gyártójának elegendő információt kell szolgáltatnia a tervezett alkalmazásról és a berendezésről.

Felelősségek:

A) Mechanikus tömítések gyártója:

1. eset: Gépelemként szállított mechanikus tömítések

Általános gyakorlat, hogy a gépelemként szállított mechanikus tömítések gyártója teljes dokumentációt mellékel a termék biztonságos használatához, azaz a beépítéshez olyan használati utasítást ad, amely a biztonsági szempontokat és az üzemeltetési korlátozásokat is tartalmazza.

2. eset: ATEX alkatrészekként szállított mechanikus tömítések

A mechanikus tömítéseknek meg kell felelniük a 2014/34/EU ATEX irányelv 13. cikke (3) bekezdésének.

Az ATEX alkatrészként szállított mechanikus tömítésekhez legalább a következő információkat mellékelni kell:

- az 1. esetnél felsorolt összes információ/dokumentáció
- a vonatkozó számítások és/vagy elvégzett vizsgálatok eredményei
- hőmérsékleti besorolás, amennyire lehetséges
- kategória megjelölése
- azoknak az alapvető ATEX biztonsági követelményeknek listája, amelyeknek a mechanikus tömítés megfelel
- 1. vagy 2. kategóriába tartozó mechanikus tömítés esetében a figyelembe vett mérési feltételek
- szigorú előírások a rendeltetésszerű használatához, például gázcsoport
- megfelelőségi tanúsítvány
- alkatrészek megfelelőségi jelölése az Irányelvvvel összhangban.

B) Berendezésgyártó:

A kiszállított teljes csomagért minden esetben a berendezés gyártója felel, ezért kötelessége betartani a 2014/34/EU ATEX irányelv 13. cikke (1) bekezdését.

249.§ Serleges felvonók

Felmerül a kérdés, hogyan kell kezelni a serleges felvonókat a 2014/34/EU irányelv keretében, különös tekintettel arra, hogy a serleges felvonók környezetében nem feltétlenül van jelen robbanásveszélyes légkör?

A 2014/34/EU irányelv célja, hogy elkerülhető legyen, hogy a robbanásveszélyes légkört a berendezések, védelmi rendszerek és alkatrészek meggyújtják. A lehetséges veszélyek és a megelőző intézkedések alapján a termékeket kategóriákba sorolják.

A 2014/34/EU irányelv szerint a robbanásveszélyes légkör olyan légkör, amely a helyi és működési feltételek miatt robbanásveszélyessé válhat. Ez azt jelenti, hogy a robbanásveszélyes légkör vagy a kezdetektől fogva jelen van, vagy a munkafolyamat során alakul ki (például az energia átalakításával vagy az anyagok feldolgozásával kapcsolatban).

A serleges felvonók esetében a robbanásveszélyes területet általában házak és/vagy burkolatok határolják, ha a szerkezet kialakítása miatt nagyszámú potenciális gyújtóforrás válhat aktívvá (pl. dörzsölődés vagy csapkodás miatti szikra vagy túlhevülés).

A serleges felvonók gyártójának gyújtásveszély-értékelést kell végeznie, melynek során fel kell mérni a berendezéshez kapcsolódó az összes olyan potenciális gyújtóforrást, amely a robbanóképes légköröket begyűjthetja (pl. szíjak, serlegek, ferde fogaskerekek, hajtóegységek, szabályozó eszközök – a gyújtóforrások listáját az EN 1127-1 sorolja fel) és meg kell tennie a megelőzésre irányuló intézkedéseket a tervezés, a szállított anyag, a szállítási sebesség és a berendezés rendeltetése szerint.

A burkolaton belüli berendezések és alkatrészek szükséges szintű védelme (pl. a kategória) a robbanásveszélyes légkör előfordulási gyakoriságától és jelenlétének időtartamától függ.

A szükséges biztonsági szintnek megfelelően, illetve a burkolatba való beépítéstől és az általánosan figyelembe vett zavaroktól vagy hibáktól függően bizonyos (nagyobb kockázatot jelentő) alkatrészeket a serleges felvonó egészére megadott kategóriától eltérő kategóriába lehet sorolni. A CEN/TC 305 Műszaki Bizottság által kidolgozott CEN/TR 16829:2016 dokumentum azokra a serleges felvonókra vonatkozik, amelyek olyan éghető termékeket továbbíthatnak, amelyek működés közben a serleges felvonón belül robbanásveszélyes porlégkört hozhatnak létre.

Zóna (A végfelhasználó felelőssége)		Robbanóképes légkör megjelenésének valószínűsége		Kategória
A serleges felvonón belül	A serleges felvonón kívül	A serleges felvonón belül	A serleges felvonón kívül	
20	-	hosszú ideig vagy gyakran	-	II 1/- D
20	21	hosszú ideig vagy gyakran	előfordulhat	II 1/2 D
21	22	előfordulat	ritkán és rövid időtartamban	II 2 D
21	22	előfordulat	ritkán és rövid időtartamban	II 2/3 D
22	22	ritkán és rövid időtartamban	ritkán és rövid időtartamban	II 3 D
22	-	ritkán és rövid időtartamban	-	II 3/- D

Ha néhány gyújtóforrást jelenléte tervezési megoldásokkal nem elkerülhető, a serleges felvonó gyártójának el kell kerülnie a robbanás szétterjedését a teljes folyamatra.

A felhasználó/munkáltató általában a kategória (a belül kialakuló zóna) alapján választja ki a serleges felvonót. Ezután a helyi körülmények alapján kockázatértékelést kell végeznie, melynek ki kell terjednie annak valószínűségére, hogy a serleges felvonóba kívülről gyújtóforrás juthat be, illetve a robbanás lehetséges

következményeire. A kockázatok elfogadhatóságától függően a megelőző intézkedések mellett (a serleges felvonó kategóriája alapján) robbanásvédelmi intézkedésekre is szükség lehet.

Az 1999/92/EK ATEX "munkahely" irányelv, amely a robbanóképes légkörök által potenciálisan veszélyeztetett munkavállalók egészségvédelme és biztonsága szintjének javítására vonatkozó minimumkövetelményekkel foglalkozik, a felhasználó/munkáltató felelősségeinek meghatározásával kiegészíti a gyártók 2014/34/EU irányelv szerinti felelősségeit.

250.§ Targoncák

Az EU piacon forgalomba hozandó, robbanásveszélyes környezetbe szánt targoncákat kombinált berendezésnek vagy szerelvénynek kell tekinteni (*ld. 44.§*). Ahol ez értelmezhető, az egyéb vonatkozó irányelveknek is meg kell felelniük (pl. 2006/42/EK gépi irányelv – *ld. 233.§*; 2014/30/EU elektromágneses összeférhetőségi irányelv – *ld. 231stb.*)

Az összes alkalmazandó irányelvnek megfelelő targoncát egyetlen felelős személynek kell forgalomba hoznia. Egnél több CE-jelölés, EU-megfelelőségi nyilatkozat, stb. esetén többé nem volna egyértelmű, hogy ki felelős a végtermék megfelelőségéért, és ez nem elfogadható.

A felelős személynek eszközökkel kell rendelkeznie annak bizonyítására, hogy az alkalmazandó irányelvek teljes mértékben teljesülnek (azok is, melyek teljesítése az esetleges alvállalkozók feladata volt).

A megfelelőség-értékelési eljárások kiválasztása

A 2014/34/EU irányelv szerinti megfelelőség-értékelési eljárás a termék kategóriájától függ. A robbanásbiztos villás targoncákat minden közismert esetben a 2. vagy a 3. kategóriába kell sorolni.

A villás targoncákat a megfelelőség-értékelési eljárás kiválasztásának szempontjából kombinált berendezésnek kell tekinteni, amely adott esetben belső égésű motort, valamint különféle villamos és nem villamos eszközöket tartalmaz.

2. kategóriájú targoncák:

- A belső égésű motorokat és a villamos berendezéseket megfelelőség-értékelési eljárásnak kell alávetni a 2014/34/EU irányelv 13(1b)(i) szerint. A 13(1b)(i) szerinti megfelelőség-értékelési eljárást mindenképp bejelentett szervezetnek kell végrehajtania.

- A gyártónak meg kell győződnie arról, hogy a villamos berendezések kombinálása nem hoz-e létre további gyulladási kockázatokat. Ez például a hőmérsékleti osztály megváltoztatását jelenti. Az alkatrészek kombinációja (az alkatrészek EU-típusvizsgálati tanúsítványa) általában nem felel meg ezeknek a követelményeknek.

- A kombinált berendezés (targonca) nem villamos berendezés, és nem egyéb belső égésű motor, ezért a 2. kategória megfelelőség-értékelési eljárására a 2014/34/EU irányelv 13(1b)(ii) vonatkozik. A gyártónak a VIII. melléklettel összhangban (a tervezést és gyártást is beleértve) belső gyártásellenőrzést kell alkalmaznia, és a műszaki dokumentációt a 13(1b)(ii) szerint le kell adnia a bejelentett szervezetnél, a bejelentett szervezetnek pedig haladéktalanul vissza kell igazolnia a dokumentumok kézhezvételét.

3. kategóriájú villás targoncák:

A 3. kategória esetében a gyártónak a 2014/34/EU irányelv VIII. mellékletével összhangban belső gyártásellenőrzést kell alkalmaznia.

Valamennyi villástargonca-kategória esetében:

A gyártó minden kategóriában választhatja a 2014/34/EU irányelv IX. melléklete szerinti egyedi termékellenőrzést.

Egyéb alkalmazandó irányelvek

A gyártónak teljesítenie kell a termékére vonatkozó összes irányelv követelményeit. A gyártónak garantálnia kell, hogy a villás targonca megfelel a 2006/42/EK gépi irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek, ha a villás targoncát robbanásbiztossá alakítják.

EU-megfelelőségi nyilatkozat

A gyártónak lehetőleg el kell készítenie egy EU-megfelelőségi nyilatkozatot, amely összefoglalja az összes alkalmazandó irányelvre vonatkozó EU-megfelelőségi nyilatkozatokat. Alternatív megoldásként külön is ki lehet adni a 2006/42/EK gépi irányelv és/vagy a 2014/30/EU elektromágneses összeférhetőségi irányelv szerinti EU-megfelelőségi nyilatkozatokat.

251.§ Hordozható túlnyomásos kabinok ("modulok")

Ez a szakasz a 2014/34/EU ATEX irányelvnek a hordozható túlnyomásos kabinokra (vagy "modulokra") történő alkalmazásáról szól, mivel ezek a termékek az Irányelv hatálya alá tartoznak.

Kabinok leírása

Az ilyen kabinokat gyakran a Zóna 1. vagy Zóna 2. veszélyes területekre szánják, és mind szárazföldi, mind a tengeri alkalmazásokban használják (pl. rögzített fúróplatformok). A kabinokban légzésre alkalmas, de túlnyomásos levegő van, ami megakadályozza a gyúlékony gázok bejutását, miközben biztonságos légkört biztosít a kezelők számára a kabin belsejében történő munkavégzéshez.

A kabinokat különféle célokra használják, pl. laboratóriumi használatra, irányító kabinként, irodaként vagy műhelyként. Használatra készen, de "üresen" kerülnek forgalomba, hogy az ügyfél saját berendezéseit a kabinba telepíthesse, és ott használhassa.

Kialakításuk számos ATEX-tanúsítással rendelkező elem beépítését magában foglalja, így például tűz- és gázérzékelő rendszereket, automatikus leállítási rendszereket és szellőztető ventilátorokat.

A kialakítás a modulon belül pozitív nyomást biztosít, megakadályozva a gyúlékony gázok bejutását. Mindaddig, amíg nincs belső kibocsátási forrás, a belső zárt terület nem veszélyes területnek tekinthető (ld. pl. UK Institute of Petroleum Code, IP 15, 6. szakasz, 2002).

A kabin belsejét gyakran nem védett elektromos szerelvényekkel szerelik fel (pl. világítótestek, kapcsolók és aljzatok). Ha a kabinban nyomáscsökkenés tapasztalható, ezek az elemek potenciálisan kapcsolatba léphetnek a kabin belsejébe jutó, és ott esetleg robbanásveszélyes légkört képző gyúlékony gázzal.

Ennek a helyzetnek a megakadályozására a kabinok számos biztonsági funkcióval rendelkeznek, például füst- és gázérzékelőkkel és riasztókkal, valamint automatikus kikapcsoló rendszerekkel a kabinban használt, nem tanúsított villamos berendezésekhez.

A 2014/34/EU alkalmazása

Ha egy gyártó olyan terméket szerel össze és szállít, amely több ATEX-tanúsítvánnyal rendelkező elemet is tartalmaz (mint ebben az esetben is), felelős annak biztosításáért, hogy a tervezési/gyártási folyamat során ne jöhessen létre új gyújtóforrások vagy egyéb releváns veszélyek, valamint azért, hogy a szerelvény ATEX tanúsítványt kapjon.

A kabinok szellőztető rendszerét az Irányelv meghatározása alapján védelmi eszköznek kell tekinteni. A rendszerhez nyomásszabályozó ventilátor és egy hosszú vezeték tartozik, így a ventilátort távoli, biztonságos helyre lehet telepíteni. Mindezek miatt a túlnyomást létrehozó rendszer biztonságos működését is biztosítani kell. Maga a modul alkotja a túlnyomásos tokozatot is, ezért el kell végezni rá a megfelelőség-értékelést, igazolandó a nyomásfokozás koncepciójának hatékony alkalmazását (figyelembe véve a nyomásvezérlő rendszer

biztonsági integritását is), hogy a modul megfeleljen a 2014/34/EU irányelv szerinti alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeknek.

Az EN 50381: 2004 „*Belső kibocsátó forrással rendelkező vagy nem rendelkező, hordozható, szellőztetett kamrák*” harmonizált európai szabvány lefedi a 2014/34/EU irányelv alapvető egészségügyi és biztonsági követelményeit, és azokra a kabinokra vonatkoznak, amelyekkel ez a dokumentum foglalkozik. Ebben a szabványban a "szellőztetés" a robbanás elleni védelem egyik eszközét jelenti (ezekben a modulokban a "szellőztetést" szintén használják a belső levegő bent dolgozók számára megfelelő minőségének biztosítása érdekében. Ez a szempont azonban a szabvány hatályán kívül esik).

A gyártó a megfelelést úgy is megoldhatja, hogy teljesíti a 2014/34/EU irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeit. Ez magában foglalja a nyomásfokozás koncepció hatékony alkalmazásának igazolását, figyelembe véve a nyomásszabályozó rendszer biztonsági integritását is.

Az EN 50381: 2004 szabványnak saját megállapítása szerint nem célja az EN 61285: 2004 „*Ipari folyamatirányítás - Az analízátor házak biztonsága*” szabvány szerinti analízátor házak lefedése.

A felhasználó felelősségei

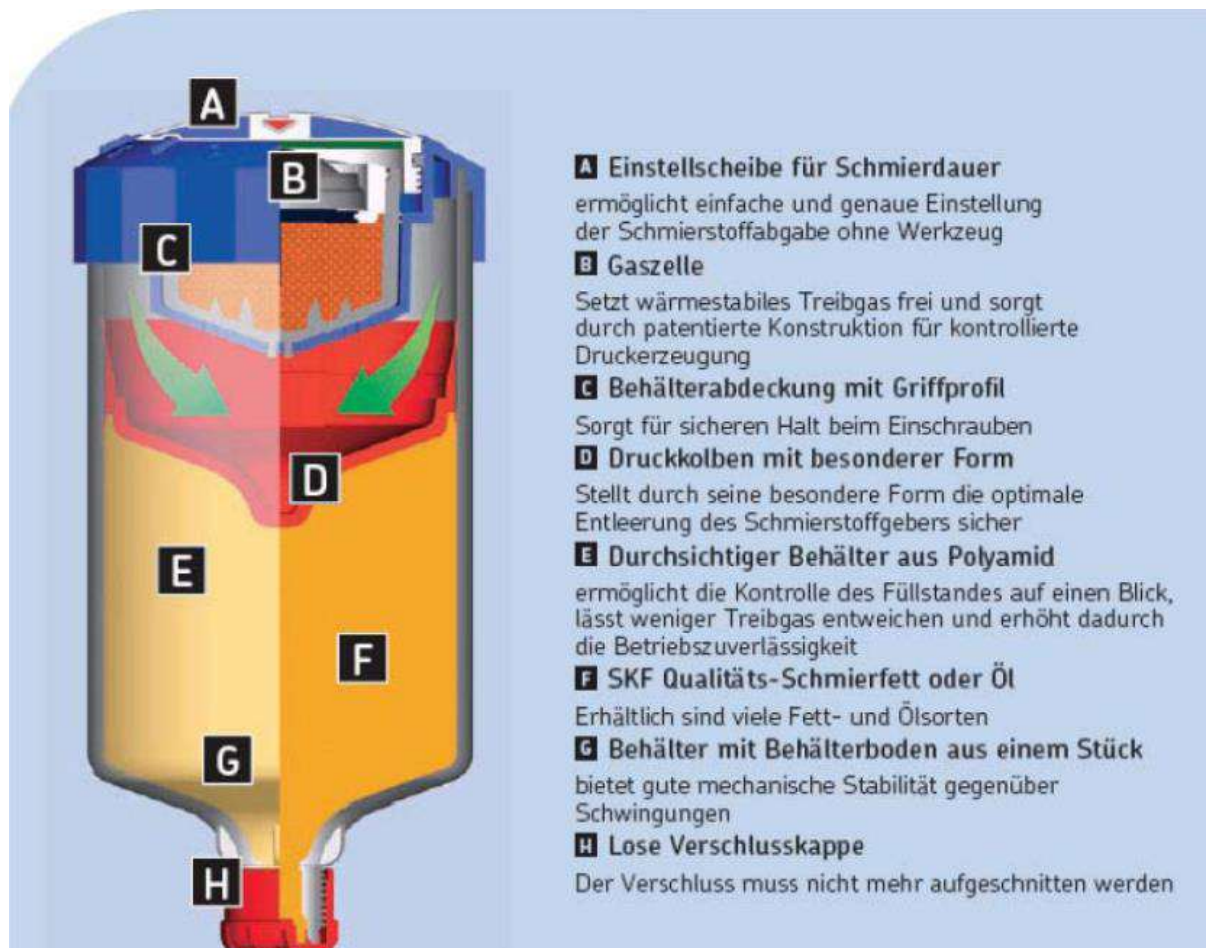
A kabinnak a gyártó utasításainak megfelelő telepítése ugyanaz, mint más ATEX termékekénél, ezért nincs szükség a végfelhasználó által végzett vagy neki szánt további tanúsításra. Az egyetlen körülmény, amikor a végfelhasználónak a 2014/34/EU irányelv alapján ATEX szerinti megfelelésértékelést kell elvégeznie, az lenne, ha olyan változtatásokat hajtana végre a kabinon, amelyek befolyásolnák a termék robbanásbiztonsági jellemzőit, vagy ha olyan módon kellett telepíteni a terméket, amely nem volt összhangban a gyártó utasításaival. Ezeknek az utasításoknak meg kell határozniuk a (nem védett) berendezések kabinbeli használatára vonatkozó korlátozásokat is.

252.§ Automata kenőrendszerek

Tények:

Az automatikus kenőanyag-adagolók házzal rendelkeznek, melyet egy dugattyú két rekeszre oszt, ezek egyike általában zárt, a másik pedig a kenést igénylő géphez történő csatlakoztatást biztosítja.

(ld. az alábbi képet: Automatikus kenőrendszer példája)

A zárt rekeszben a pozitív-negatív pólusok érintkezésbe kerülnek egy géllal, a gáztermelést pedig a rövidre zárt elektromos áramkör aktiválja. A gáz időegység alatt termelődő mennyiségét egy elektromos ellenállás szabályozza. Minél nagyobb az ellenállás, annál lassabb a gáztermelés. A gáz mennyisége arányos az akkumulátoron átáramló árammal. Ha az áramellátás megszakad, a gáztermelés rövid időre leáll.

A kenőrendszereknek egy vagy két elektromos akkumulátorcellája van. Az akkumulátorcellák elektromos értékei meghaladják az EN 60079-11, 3.11. és 5.7. fejezetben meghatározott értékeket.

Az automatikus kenőrendszer a 2014/34/EU ATEX irányelv értelmében villamos berendezés, az akkumulátorcellák pedig a rendszer szerves részét képezik.

Magyarázat: Más lehetséges (mechanikus vagy elektrosztatikus) gyújtóforrásokkal nem kell számolni.

Kifejtés:

- 43.§: „Ebben az értelemben a villamos berendezés meghatározás szerint olyan villamos elemeket tartalmazó berendezés, amelyet villamos energia előállításához, tárolásához, méréséhez, elosztásához és átalakításához, más berendezés működésének elektromos eszközökkel történő vezérléséhez vagy az anyagok villamos energia

közvetlen felhasználásával történő feldolgozásához használnak. Meg kell jegyezni, hogy a villamos és mechanikai elemek felhasználásával összeszerelt végterméket nem feltétlenül kell villamos berendezésként értékelni, feltéve, hogy az elemek kombinációja nem eredményezi gyújtási veszélyt kialakulását az így létrehozott szerelvényben".

• 38.§: „Az "egyszerű" villamos gyártmányok esetében az európai harmonizált szabványok jó alapot nyújtanak az elektromos gyújtóforrások hatékonyságának felméréséhez, tehát annak meghatározásához, hogy ezek hatékonyak tekinthetők-e vagy sem.”

• 42.§: "A mechanikus berendezéseket termoelemmel vagy hasonló mérőkészülékkel is fel lehet szerelni, amelyek csak nagyon alacsony feszültségeket és áramokat generálnak. Ha ezeket a mérőberendezéseket (a 38.§-ban leírtak szerint) "egyszerű készülékeknek" lehet tekinteni, és a berendezésnek nincsenek más villamos alkatrészei, akkor a berendezés esetében a nem villamos berendezések megfelelőség-értékelési eljárását kell alkalmazni".

• prEN 60079-11⁴⁹ (IEC 31/782/CD) szabványtervezet:

"5.6 Egyszerű készülék

A következő készüléket egyszerű készüléknek kell tekinteni:

- passzív alkatrészek, például kapcsolók, csatlakozódobozok, ellenállások és egyszerű félvezető eszközök;
- tárolt energia forrásai jól meghatározott paraméterekkel, például kondenzátorok vagy induktorok, amelyek értékeit figyelembe kell venni a rendszer általános biztonságának meghatározásakor;
- generált energia forrásai, például termoelemek és fotocellák, amelyek legfeljebb 1,5 V, 100 mA és 25 mW értékben generálnak energiát. Az ezekben az energiaforrásokban jelen lévő induktivitást vagy kapacitást a b) pontban leírtaknak megfelelően kell figyelembe venni.

Az egyszerű készülékeknek meg kell felelniük a szabvány valamennyi vonatkozó követelményének, de nem kell őket tanúsítani, és nem kell megfelelniük a 12. pontnak. Különösen fontos a következő szempontokat mindenkor figyelembevétele.”

Következtetés:

Az akkumulátorok a kenési rendszer szerves részét képezik, tehát villamos berendezésnek kell őket tekinteni. A kenési rendszerhez 2. kategóriájú EU-típusvizsgálati tanúsítvány szükséges.

Megjegyzések:

- Léteznek cella nélküli kenőrendszerek is; ahol elektrokémiai reakció során gáz képződik. Ezek a kenési rendszerek se villamos, se nem villamos berendezések nem tekinthetők.
- Az ExNB Csoport jóváhagyta az automatikus kenési rendszerekre vonatkozó nyilatkozatot.

253.§ Villamosellenállás-fűtési rendszerek

Megjegyzések:

- Ez a szakasz csak azokra a villamosellenállás-fűtési rendszerek vonatkozik, amelyeket a gyártó a 2014/34/EU irányelv szerint villamos berendezésként hozott forgalomba.
- Nem célja foglalkozni olyan villamosellenállás-fűtési rendszerekkel, amelyeket a tagállamok sajátos nemzeti előírásainak megfelelően terveztek, telepítettek és hagytak jóvá.

Különböző típusú villamosellenállás-fűtési rendszerek megfelelőség-értékelése

(1) A robbanásveszélyes légkörben történő felhasználásra tervezett villamosellenállás-fűtési rendszerek⁵⁰ a 2014/34/EU irányelv értelmében villamos berendezések. Sok esetben a biztonságos üzemeltetés szempontjából releváns jellemzőket, különösen a hőmérsékleti osztályt a tervezés és a telepítés határozza meg, ezért a

⁴⁹ A jelenleg érvényes harmonizált szabvány az EN 60079-11:2012 Robbanóképes közegek. 11. rész: Gyártmányok gyújtószikramentes védelemmel "I"

⁵⁰ Villamosellenállás-alapú fűtési rendszer: A rendszert főleg kívülről alkalmazzák a csővezetékben, tartályokban és edényekben lévő anyagok hőmérsékletének fenntartására (vagy emelésére). A teljes villamosellenállás-fűtési rendszer a következőkből áll:

- villamosellenállás-alapú fűtőegység (fűtővezeték vagy betétek),
- esetlegesen nyomon követett hőmérsékletszabályozók és/vagy határoló szabályozók
- telepítési kiegészítők, például kapcsok, csatlakozók és összekötő elemek,
- hőszigetelés és időjárás körülmények elleni védelem (burkolat).

A rendszer magában foglalja a megfelelő jelölést és a rendszer dokumentációját (üzemeltetési kézikönyv, tervezési dokumentáció, vizsgálati tanúsítványok, megfelelőségi nyilatkozatok stb.).

Rendszer-összetevők: a villamosellenállás-alapú fűtési rendszer rendeltetészerű biztonságos használatához szükséges összes alkatrész. Ezeknek az alkatrészeknek vagy külön EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal kell rendelkezniük, vagy szerepelniük kell a fűtési rendszer tanúsítványában

forgalomba hozatal során figyelembe kell vennie ezeket a különleges feltételeket, és a gyártmányok telepítésekor bizonyos különleges követelményeket kell alkalmazni. Különösen fontos meghatározni a felelős személyt/gyártót, a szállítót (tervezőt vagy a telepítést végző személyt), aki biztosítja, hogy villamosellenállás-fűtési rendszer megfeleljen a 2014/34/EU irányelv követelményeinek, és ezért átvállalja a gyártó felelősségét. Ezekre a kérdésekre nem lehet egyértelműen és átfogóan válaszolni az összes villamosellenállás-fűtési rendszer vonatkozásában, mivel különbséget kell tenni az egyedi kialakítások és technikák között.

(2) A villamosellenállás-fűtési rendszerek robbanásvédelméhez szükséges intézkedések a kategóriától (a megfelelő zóna besorolástól), a robbanási csoporttól és a hőmérsékleti osztálytól függenek.

A 2014/34/EU irányelv nem követeli meg, hogy a 3. kategóriájú rendszereket bejelentett szervezet tanúsítsa. A gyártónak a VIII. mellékletben (Belső gyártásellenőrzés) bemutatott modulokat kell alkalmaznia a megfelelőség-értékeléshez. A gyártó összeállítja az EU megfelelőségi nyilatkozatot és a műszaki dokumentációt, amely lehetővé teszi az Irányelv követelményeinek való megfelelőség értékelését. A terméken éppen ezért tilos feltüntetni a bejelentett szervezet számát, kivéve, ha a IX. melléklet szerinti egyedi termékellenőrzést végeztek.

A meglévő ipari szabványok nem foglalkoznak villamosellenállás-fűtési rendszerek telepítésével a Zóna 0 (1. kategória) területeken, ezért ezzel nem foglalkozunk. A következő állítások kizárólag a 2. kategóriájú villamosellenállás-fűtési rendszerekre vonatkoznak.

(3) Meg kell jegyezni, hogy az olyan EU-típusvizsgálati tanúsítványok megléte, amelyek csak a villamosellenállás-fűtési rendszer egyes alkotóira vonatkoznak, nem elegendő. Mivel a hőmérsékleti értékek a fűtőkábelek típusától és a beépítés körülményeitől függően változhatnak, minden rendszert külön-külön meg kell vizsgálni. A tervezés során a megfelelő EU megfelelőség-értékelési eljárást kell alkalmazni.

A villamosellenállás-fűtési rendszer gyártójának a fentiek miatt alkalmaznia kell a 2014/34/EU irányelv villamos berendezésekre vonatkozó lehetséges megfelelőség-értékelési eljárásainak egyikét. A 2. kategóriát illetően ezek a következő modulok:

- III. és VI. melléklet, vagy
- III. és VII. melléklet, vagy
- IX. melléklet

(4) Villamosellenállás-fűtési rendszerek⁵¹ különböző típusai:

a) "Stabilizált kialakítás"

Az villamosellenállás-fűtési rendszert úgy kell megtervezni, hogy a felületi hőmérsékletet várható működési zavar esetén is a hőmérsékleti osztályozásnak megfelelő értéken belül maradjon:

- mínusz 5 K, 200 °C-nál alacsonyabb vagy azzal egyenlő hőmérsékleten, vagy
- mínusz 10 K, 200 °C-ot meghaladó hőmérsékleten.

Vagy a termék (önszabályozó fűtőkábel), vagy a rendszer (a rendszerparaméterek meghatározásával elért stabilizált kialakítás) stabilizált kialakítását kell tanúsítani. A bejelentett szervezet ezen az alapon EU-típusvizsgálati tanúsítványt adhat ki, amely a hőmérsékleti osztályt is tartalmazza. A gyártó a villamosellenállás-fűtési rendszer alkatrészeit EU-megfelelőségi nyilatkozattal, a kialakítás részleteit is tartalmazó használati útmutatóval és a jelölő táblával szállítja. A gyártó a villamosellenállás-fűtési rendszer forgalomba hozatala előtt felhelyezheti a CE-jelölést.

A telepítést és üzembe helyezést megfelelő robbanásvédelmi ismeretekkel rendelkező villanyszerelő is végezheti, hacsak a gyártó a használati utasításban másként nem rendelkezik. A gyártónak a használati utasításban meg kell határoznia a személyzet szükséges képesítését. A használati utasításban szereplő ezen követelményeket a bejelentett szervezet az EU-típusvizsgálat során értékeli.

b) "Ellenőrzött kialakítás"

Az ellenőrzött kialakításhoz hőmérséklet-szabályozó eszköz használata⁵² szükséges a maximális felületi hőmérséklet korlátozására. A határoló eszköznek a hőmérséklet-szabályozótól függetlenül kell működnie. Ha az érzékelő meghibásodik, a villamosellenállás-fűtési rendszert addig nem szabad áram alá helyezni, amíg a hibás eszközt ki nem cserélik.

⁵¹ Ld. még az A és B típust a 2. mellékletben

⁵² Szükség esetén a hőmérséklet helyett más paraméter (pl. áramerősség) is mérhető

A határoló kialakításának lehetővé kell tennie a rendszer lekapcsolását az áramellátásról a maximális megengedett felületi hőmérséklet túllépésének elkerülése érdekében. Hibás határoló rendszer esetén a villamosellenállás-fűtési rendszert addig nem szabad áram alá helyezni, amíg a hibás eszközt le nem cserélik.

Az villamosellenállás-fűtési rendszer hőmérsékleti osztálya az elrendezéstől (például a határoló eszköz meghatározott beállítási pontjától) és a megfelelő telepítéstől függ (például a "forrópont" mérési pont meghatározása és a hőmérséklet-érzékelő helyes elhelyezése) függ. A rendszer gyártójának a használati utasításban pontos utasításokat kell adnia a kialakításra, telepítésére és telepítő személyzet szükséges képesítéseire.

A határolóval rendelkező rendszer helytelen használat esetén téves biztonságérzetet adhat. A hőmérséklet-határoló használata önmagában nem elegendő, ha más tényezőket nem veszünk figyelembe. Függetlenül attól, hogy a határoló érzékelőjét hogyan telepítik, mindig eltérés lesz a rendszer legforróbb pontján mért hőmérséklet és a határolón beállított határhőmérséklet között. Ez az eltérés jelentős is lehet, és az alábbiaktól függ:

- az érzékelő pozíciója a fűtőelem geometriájához vagy helyzetéhez képest;
- az érzékelő elhelyezkedése a rendszerben;
- a hőmérséklet-határoló pontossága és konfigurációs tartománya;
- hőátadás a villamosellenállás-alapú fűtőelem és az érzékelő, valamint a felmelegítendő munkadarab és a közvetlen környezet között.

Az EU-típusvizsgálati tanúsítványban előírt hőmérsékleti osztály a gyártó ellenőrzött tervezési számításain alapszik, amelyek figyelembe veszik a határoló beállítása és a villamosellenállás-alapú fűtőelem tényleges maximális felületi hőmérséklete közötti eltérést. Ebben az esetben a maximális felületi hőmérséklet az érzékelő helyes telepítésétől, helyes elhelyezésétől és helyzetétől függ, valamint attól, hogy az alkalmazandó hőmérsékleti eltolást hogyan építik be a biztonsági eszköz beállításába.

A bejelentett szervezetnek fel kell mérnie ezeket a követelményeket, és figyelembe kell vennie őket a rendszer EU-típusvizsgálati tanúsítványának értékelési eljárásában.

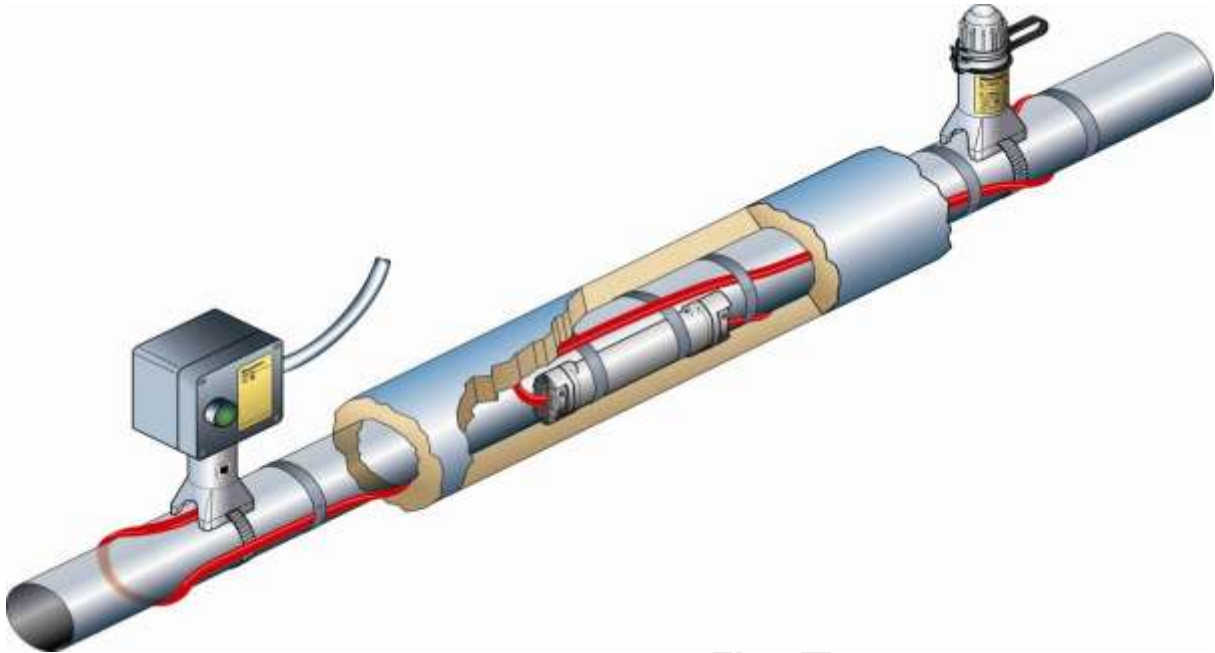
A rendszert a gyártó a telepítés alkalmával hozza forgalomba (azaz: telepítés a megadott alkatrészekkel, az adattábla és a CE-jelölés felhelyezése, az EU megfeleléségi nyilatkozat és a használati utasítás átadása).

Ezt megfelelő szerződéses előírások alapján alvállalkozók is megvalósíthatják a gyártó felelősségére. Az alvállalkozónak meg kell felelnie a dokumentációban ismertetett összes, készségekre és képesítésekre vonatkozó követelménynek. Ezt az alvállalkozót az EU-típusvizsgálati tanúsítvánnyal rendelkező gyártó jóváhagyhatja.

Megjegyzés: A fentiek nem helyettesítik az üzembe helyezés előtti ellenőrzéseket, amelyeket az 1999/92/EK irányelv területén a tagállami jogszabályok előírnak.

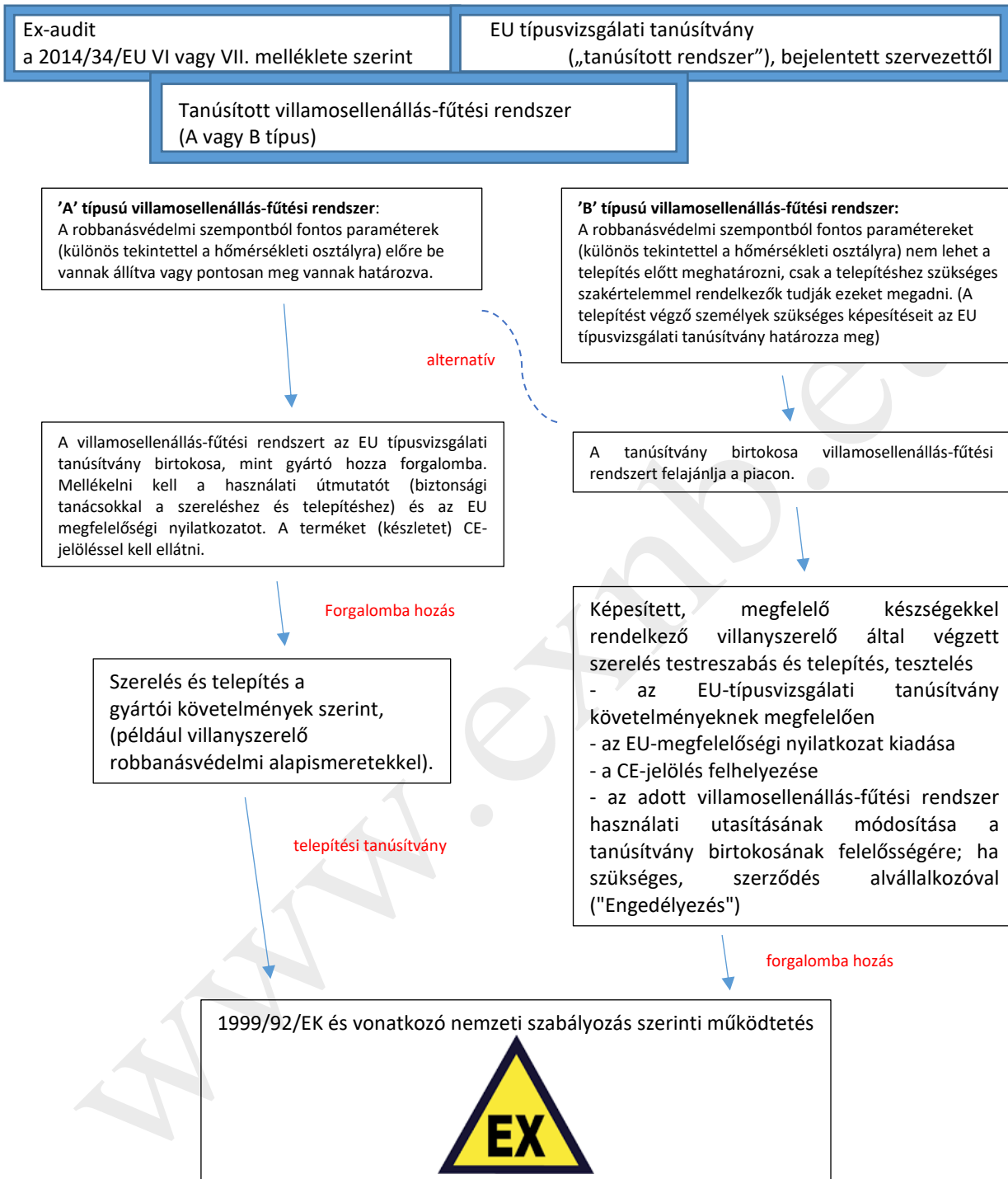
1. melléklet

Példa villamosellenállás-fűtési rendszerre:

A tervezéshez, telepítéshez és karbantartáshoz az EN 60079-30-2 alkalmazási útmutatót lehet használni. Ezt az útmutatót az EN 60079-30-1 szabvánnyal összefüggésben dolgozták ki, mely utóbbi szerint a robbanásveszélyes légkörökben használt fűtőrendszereket általában értékelik és tanúsítják.

2. melléklet

254.§ Motorvédelem 3. kategóriájú motorok esetében

Az ATEX-szel kapcsolatban felmerül a motorvédelem kérdése - vagyis pontosabban az a dilemma, hogy a 3. kategóriájú motorok motorvédelme a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá tartozik-e.

Az 1(1)b) szerint az Irányelv hatálya alá tartoznak a "biztonsági eszközök, vezérlő eszközök és szabályzó eszközök, amelyeket nem robbanásveszélyes légkörben való használatra szántak, de amelyek a robbanási kockázatra tekintettel szükségesek a felszerelések és védelmi rendszerek biztonságos működéséhez." Itt általában a szikramentes géteket, a motorvédő eszközöket, a termisztor-reléket, a változó sebességű hajtást (VSD) soroljuk a "biztonsági eszközök, vezérlőberendezések és szabályzó eszközök" közé.

Az I. mellékletben a 2. szakaszban a II(c) berendezéscsoportnál a következők szerepelnek "A 3. felszereléskategóriába tartoznak a gyártó által megállapított működési paraméterekkel összhangban működőképes és normál szintű védelmet nyújtó felszerelések.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszereléseket olyan területeken tervezik használni, ahol levegő és gázok, gőzök, permet vagy levegő/por keveréke által képzett robbanásveszélyes légkör feltételezhetően nem, vagy csak ritkán és csak rövid időre alakulhat ki.

Az ebbe a kategóriába tartozó felszerelések normál szintű védelmet nyújtanak. "

A motor túlterhelését „normál” működésnek tekintjük?

A válasz: az S1 és S2 üzemtípusokra vonatkozóan nem; az S3 – S10 üzemtípusokra vonatkozóan igen.

A 3. kategóriájú forgógépek műszaki előírásait és követelményeit az EN 60079-15 harmonizált szabvány 8. pontjának ("Kiegészítő követelmények szikramentes elektromos forgógépekre", 8.1 szakasza ("Általános előírások") tartalmazza:

MEGJEGYZÉS: Jelen szabvány követelményei feltételezik, hogy a robbanóképes gáz légkör és a motor indítófrekvenciája nincsenek egyszerre jelen, a szabványkövetelmények pedig esetleg nem felelnek meg azoknak a körülményeknek, amikor ez a helyzet mégis fennáll. A „normál” üzemi körülmények a villamos gépek esetében az alapfeltételezés szerint a teljes névleges terhelés melletti állandó körülményeket jelentik. A villamos gépek indítása (gyorsítása) az S1 és S2 üzemtípusoknál nem tartozik a „normál” üzemi körülmények közé. Mivel az S3-S10 üzemtípusoknál az indítás várhatóan gyakoribb, a forgórész okozta szikrákra vonatkozó követelmények esetében az indításkor előforduló szikrákat, mint „normál” üzemi körülményekre jellemző kockázatot vesszük figyelembe. Az S1-S10 üzemtípusok meghatározását az IEC 60034-1 tartalmazza.

Az S1 és S2 üzemi típust többé vagy kevésbé úgy határozzák meg, mint legfeljebb naponta egyszer beindított villamos gépeket.

Az IEC/EN 60034-sorozat ipari szabványai szerint a gyártónak fel kell tüntetnie a motor típusát a motor típustábláján.

Ezt a követelményt és specifikációt az elmúlt évtizedekben állapították meg, és a 3. kategóriájú villamos gépek hőmérsékleti tesztjei nem foglalták magukba a túlmelegedést indítás vagy leállítás közben.

A TC 31 WG 27 "Villamos gépek" területén egyetértés született abban, hogy a hőmérsékleti osztály meghatározásához csak a fokozott biztonságú "e" típusú villamos gépeknél kell mérni és figyelembe kell venni az extra hőmérséklet-emelkedést az állórész és a forgórész indításakor és leállításakor.

Az túlterheléshez vezető egyéb lehetőségeket, például a szennyeződés vagy a külső hőforrások miatti csökkent hatékonyságú hűtést a berendezés felhasználójának kell kezelnie (1999/92/EK, és olyan nem harmonizált szabványok, mint például az EN 60079-14 és -17).

Kiegészítő megjegyzés: az EN 60079-14 „Villamos berendezések tervezése, kiválasztása és szerelése” 11. cikke "Forgó elektromos gépekre" a következő előírást tartalmazza:

11.1 Általános követelmények

A forgó elektromos gépet ezenkívül meg kell védeni a túlterhelés ellen, kivéve, ha az képes névleges feszültség és frekvencia mellett folyamatosan ellenállni az indítóáramnak, vagy - generátorok esetén – túlhevülés nélkül a rövidzárlati áramnak. Túlterhelés elleni védőeszközöknek minősülnek az alábbiak:

- a) áramerősségtől függő, mindhárom fázist nyomon követő, időrelés védelmi eszköz, amelynek beállítása nem haladhatja meg a gép névleges áramerősségét, és amely legfeljebb 2 órán át üzemel a beállított áramerősség 1,20-szorosa mellett, és 2 órán belül nem üzemel a beállított áramerősség 1,05-szerese mellett, vagy
- b) beépített hőmérséklet-érzékelők révén közvetlen hőmérsékletszabályozást végző eszköz, vagy
- c) más egyenértékű eszköz.

A veszélyes területeken használt villamos gépeket védik a túlterheléstől. A fent említett 3. kategóriájú (Zóna 2) alkalmazásokhoz használt védőberendezések megfelelnek az általános ipari követelményeknek, és az ATEX irányelv értelmében nem tekintendők biztonsági eszközöknek.

255.§ Wi-Fi hozzáférési pontok

Felmerül a kérdés, hogy a 2014/34/EU ATEX irányelvnek milyen szempontok mentén felelhetnek meg az olyan elektronikus eszközök, mint a Wi-Fi hozzáférési pontok, ha olyan létesítménybe kell telepíteni őket, ahol minden eszköznek, amely bekerül a gyárba, ATEX-kompatibilisnek kell lennie.

Megerősítették, hogy a távközlési berendezéseknek is meg kell felelniük az ATEX irányelv alapvető egészségvédelmi és biztonsági követelményeinek, ha azokat robbanásveszélyes légkörbe szánják, különös tekintettel a "villamos" jellemzőikre, hogy megelőzhető legyen a szikrák és hasonló által okozott esetleges gyújtás. Az ATEX határterületi listában szerepelnek "telefonok és hasonló berendezések, például rádiótelefonok, fejhallgatók stb." is, melyek az Irányelv hatálya alá tartozó "villamos berendezések olyan potenciális gyújtóforrásokkal, mint például hő és elektromos eredetű szikra".

Következésképpen az ATEX irányelv a Wi-Fi hozzáférési pontokra is vonatkozik, ha veszélyes zónákban használják ezeket, a készülékeknek a gyújtóforrások potenciális keletkezéséhez vezető elektromos és elektromágneses tulajdonságai miatt, és a robbanási kockázat megelőzését szolgáló biztonságos körülmények kialakításához meg kell tenni a hő és szikrák elleni intézkedéseket.

Erre vonatkozóan nincs külön harmonizált szabvány - az EN 60079 sorozat általános követelményei mellett -, de ugyanabban a sorozat tartalmazza a CENELEC által kidolgozott, nem harmonizált szabványokat is, amelyek hasznosak lehetnek, mint pl. a „Veszélyes területeken működő villamos berendezések”-ről szóló 14. rész, mely a frekvencia, a távolság stb. különféle szempontjaival foglalkozik.

Az Ex-zónákban használt távközlési berendezések ATEX verziójának néhány konkrét példája megtalálható az interneten, főleg a "vezeték nélküli alkalmazások veszélyes területeken" témakörben.

256.§ Illékony anyagok hűtő és tároló berendezései

Ld. még az ATEX határterületi gyártmányok listáját.

A hűtőszekrények és szekrények illékony anyagok tárolására is alkalmazhatók, ezért robbanásveszélyes légkört tartalmazhatnak. A hűtőszekrény villamos berendezés, és lámpát is magában foglalhat. Néhány szekrény potenciális gyújtóforrásokat tartalmaz, például elektromos motorral működő ventilátort.

Általában magukat a gyártmányokat nem szánják robbanásveszélyes légkörben történő üzemeltetésre (lásd az a) megjegyzést), ezért nem tartoznak a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá. A 2014/35/EU kiefeszültségű irányelv vonatkozik rájuk (LVD – ld. 232.§). Az LVD előírja a gyártó számára, hogy foglalkozzon azokkal a gyártmányban lévő lehetséges gyújtóforrások képviselte veszélyekkel, ésszerűen előre látható használati körülmények (vagy előre látható helytelen használat – ld. a b) megjegyzést) esetén felmerülhetnek.

A robbanásveszélyes légkörben ATEX tanúsítvánnyal rendelkező alkatrészeket lehet használni, vagy teljesen ki kell zárni a gyújtóforrásokat.

A) *megjegyzés:* a hűtőszekrény vagy a szekrény körüli robbanásveszélyes légkör kialakulásának lehetőségét a gyártónak kell értékelnie a kockázatelemzése során (ha lehetséges, a felhasználóval egyeztetve), figyelembe véve a folyadékok lobbanáspontját, a kibocsátások várható gyakoriságát, időtartamát és mennyiségét, a koncentrációt, a sebességet, a szellőzést és egyéb tényezőket, amelyek befolyásolják a robbanásveszélyes légkör jelenlétének valószínűségét a rendeltetésszerű használat során. Ha valószínűsíthető, hogy robbanásveszélyes légkör alakul ki a hűtőszekrény vagy a szekrény körül az ajtó kinyitásokor az egységből kilépő és az egység körül felgyűlő gőzök eredményeként, akkor a berendezést úgy kell tekinteni, hogy robbanásveszélyes környezetben működik, és a 2014/34/EU, nem pedig az LVD irányelv hatálya alá tartozik. Ha a gyártó megállapítja, hogy nem várható olyan nagy mennyiségű robbanásveszélyes légkör jelenléte, amely a hűtőszekrény vagy a szekrény tervezésére vagy felhasználására vonatkozóan különleges óvintézkedéseket tenne szükségessé a rendeltetésszerű használat körülményei között, a terület nem veszélyesnek minősül, és a termékre az LVD vonatkozik, nem a 2014/34/EU irányelv. A használati utasításnak minden esetben tájékoztatnia kell a felhasználót a termék biztonságos használatának előfeltételeiről. A végfelhasználónak figyelembe kell vennie a használati utasításokat és az 1999/92/EK ATEX "munkahely" irányelv szerinti saját felelősségét.

B) *megjegyzés:* észszerűen előre látható, hogy a hűtőszekrényt vagy a szekrényt illékony anyagok nyitott tartályainak tárolására is használni lehet. Ez helytelen használatnak minősül, és veszélyes helyzetekhez vezethet. A használati utasításnak erre vonatkozóan figyelmeztetéseket kell tartalmaznia.

HATÁRTERÜLETI GYÁRTMÁNYOK LISTÁJA – ATEX GYÁRTMÁNYOK

Utoljára frissítve: 2017 július

Megjegyzés: a lista nem teljes, célja mindössze bizonyos általános kérdések tisztázása, illetve példák bemutatása a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá tartozó, és azon kívül eső gyártmányokra. A lista nem helyettesíti a minden egyes gyártmány esetében létfontosságú kockázatértékelését. Minden esetben figyelembe kell venni továbbá a gyártmányok használatával összefüggő gyújtóforrásokat és robbanási veszélyeket is.

Gyártmány	2014/34/EU hatálya alá tartozik? (V = villamos)	Példa	Megjegyzés
Berendezések			
Automata kenőrendszerek	Igen (V)		Igen, ha a rendszert akkumulátor tölti és az akkumulátorcellák száma legalább egyvel meghaladja az EN 60079-11 "Egyszerű berendezés" szakaszában meghatározott értékeket, és ha az egyszerű berendezésekre vonatkozó többi kritérium sem teljesül.
Óraművek	-		Ld. az ATEX Útmutató 38.8-t (Egyszerű termékek).
Számítógépek	Igen (V)		
Egyszerű földelő saruk vezetékes és vezeték nélküli kivitelben	Nem		Az "egyszerű földelő saruk" egyetlen földelő csatlakozással rendelkeznek. Rendszer szinten igazolni kell, hogy a csatlakozás valóban létrejött (fordítói megjegyzés). Nincs saját önálló gyújtóforrása, a további megfontolásokat ld. a 2. megjegyzésben."
Komplex földelő saruk vezetékes és vezeték nélküli kivitelben	Igen (V)		Az önállóan alkalmazott földelő kapcsos visszajelzés szükséges, hogy a csatlakozás valóban létrejött. A gyújtóforrások jelenléte nem kizárható a gyújtásveszély értékelése alapján – egyedi tanúsítás szükséges.
Villanymotorok	Igen (V)		Villamos berendezések potenciális gyújtóforrásokkal, mint például a hő, illetve az elektromos eredetű (pl. tekercsek, csatlakozók) és mechanikus eredetű (pl. csapágyak) szikrák.

Elektromos szivattyúk beépített villanymotorral (pl. centrifugál vagy osztott csövű szivattyú, benzinkutak szivattyúi és kútoszlopai)	Igen (V)		Villamos berendezések potenciális gyújtóforrásokkal, mint például a hő, illetve az elektromos eredetű (pl. motor áramkör) és mechanikus eredetű (pl. szivattyú járókereke) szikrák. Szivattyúzás/szűrés közben elektrosztatikus kisülés léphet fel.
Nem-elektromos ventilátor beépített villanymotorral (pl. elektromos axiálventilátor)	Igen (V)		Villamos berendezések potenciális gyújtóforrásokkal, mint például a hő, illetve az elektromos eredetű (pl. motor áramkör) és mechanikus eredetű (pl. ventilátor apátok) szikrákkal.
Elektromos ventilátor beépített sűrített levegős motorral (pl. nem-elektromos axiálventilátor)	Igen (Nem Villamos)		Nem villamos berendezések mechanikus eredetű potenciális gyújtóforrásokkal, mint például súrlódási hő és szikra (pl. csapágyak, ventilátorlapátok).
Kézi működtetésű szelepek	Nem		Ld. az ATEX Útmutató 38.§-t (Egyszerű termékek). Fontos: motoros működtetésre átalakítás esetében tanúsítás köteles (fordítói megjegyzés).
Fűtőkábelek	Igen (V)		A fűtőkábelek a villamos energiát hővé alakítják, míg a kábelek "csak" szállítják az áramot. A fűtőkábelek alkatrészek is lehetnek, pl. ellenőrzött kialakítású fűtőkábelek villamosellenállás-fűtéses kísérőfűtő-rendszerek részeként.
Mechanikus fékek	Igen (Nem Villamos)		Nem villamos berendezések mechanikai eredetű potenciális gyújtóforrásokkal, mint például súrlódási hő.
Mechanikus hajtóművek	Igen (Nem Villamos)		Nem villamos berendezések mechanikus eredetű potenciális gyújtóforrásokkal, mint pl. súrlódási hő és szikra.
Telefonok és hasonló eszközök, pl. walkie-talkie, fejhallgatók stb.	Igen (V)		Villamos berendezések potenciális gyújtóforrásokkal, mint például a hő, illetve az elektromos eredetű szikrák.
Hűtők és illanó anyagok tároló szekrényei	Nem (De ld. az 1. megjegyzést) (V)		Ld. 256.§-t az ATEX Útmutatóban.

Villamos dugók és aljzatok	Igen (V)		Potenciális gyújtóforrásokkal (pl. villamos szikra csatlakoztatáskor vagy leválasztáskor) rendelkező villamos berendezések. Figyelembe kell venni, hogy minden ország külön előírásokkal rendelkezik a háztartási dugókra és aljzatokra.
Forgó elosztószелеp	Igen (Nem Villamos)		Csak adagoló berendezésként használható, a robbanás szétterjedésének megállítására (mint pl. robbanás elszigetelő rendszert) nem. Robbanás-biztos kialakításának kell lennie.
Fixen telepített villamos kapcsoló	Igen (V)		Villamos berendezés potenciális gyújtóforrásokkal pl. villamos szikrák (melyek pl. ki- vagy bekapcsoláskor keletkeznek).
Zseblámpák	Igen (V)		Villamos berendezés potenciális gyújtóforrásokkal pl. hő vagy villamos szikrák (kapcsolóknál keletkező szikrák, izzó vagy akkumulátor hője).
Hosszabbító villamos dugóval	Igen (V)		Villamos berendezés potenciális gyújtóforrásokkal pl. hő vagy villamos szikrák. Csak ideiglenes használatra.
Kábeldob	Igen (V)		Villamos berendezés potenciális gyújtóforrásokkal pl. hő vagy villamos szikrák. Csak ideiglenes használatra.
PT 100 szenzor	Nem/Igen		Gyújtószikramentes áramkörökben pl. Zener-gátakkal együtt használva nem. Minden egyéb helyzetben eseti értékelés alapján kell eldönteni.
Védelmi rendszerek			
Tűzoltókészülék	Nem		Rendeltetése: robbanás utáni tűzoltásra.
Lángzárak	Igen		Rendeltetés: robbanás szétterjedésének megakadályozására. A lángfogókat például a benzinkutak gőzviszanyerő rendszereiben használják annak megakadályozására, hogy egy esetleges robbanás a földalatti tartályra vagy a járművekre átterjedhessen.

Forgócellás adagoló	Igen		Csak adagoló berendezésként használható, a robbanás szétterjedésének megállítására (mint pl. robbanás elszigetelő rendszert) nem. Robbanás-biztos kialakításúnak kell lennie.
Lefúvató panelek (robbanási nyomás csökkentésére)	Igen		Rendeltetése a robbanások hatásainak korlátozása.
Robbanás elfojtó rendszerek érzékelő és beavatkozó elemekkel	Igen (V)		Az 2014/34/EU belül az 1. cikk 1.1. pont vonatkozásában, az ESHR 1.5. és 1.6. szerinti funkcionális és megbízhatósági követelmények vonatkozásában A beavatkozó elemek külön, villamos berendezésként tanúsíthatók.
Ex alkatrészek			
Üres tokozatok	Igen (V)		Rendeltetése: potenciális gyújtóforrásokkal rendelkező villamos berendezésekhez robbanásveszélyes térben történő üzemeltetéséhez.
Betekintő üvegek	Nem		Nincs saját gyújtóforrása. A betekintő üvegek azonban részét képezhetik az Ex berendezések tokozatának, és megkövetelhető, hogy teljesítsék a vonatkozó követelményeket, például az Ex 'd' berendezések ablakaiként használják őket, vagy Ex 'o' és Ex 'k' berendezéseknél ütésállóság követelményét.
Szikrafogók	Igen		Rendeltetése a robbanás megakadályozása, és nem a korlátozása. Ha ATEX tanúsított berendezésbe vagy védelmi rendszerbe építik, akkor alkatrésznek tekintendő.
Mágneses ajtózárok stb.	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX tanúsított berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elengedhetetlen.

Biztonsági, vezérlő és szabályozó eszközök			
Gyúlékony anyagokat kezelő ipari folyamatok szokásos biztonsági határértékeit ellenőrző eszközök, például nyomás-, szint- és hőmérséklet-jeladók	Nem		Mint önmagukban is potenciális gyújtóforrást jelentő elemeket kell őket védeni, ha veszélyes közegben vannak elhelyezve. Ugyanakkor a gyújtási kockázattól különböző kockázatokat képviselő biztonsági eszközök + a riasztási jelet szolgáltatató, de a közvetlen vezérlő funkcióval nem rendelkező megfigyelő berendezések az irányelv hatályán kívül esnek (a megbízhatóság és funkcionális követelmények tekintetében az ESHR 1.5. és 1.6. pontja szerint).
Túlterhelés és túlhevülés ellen védő eszközök, melyek megakadályozzák a gyújtóforrások aktiválódását (Ex motor áramerősségtől függően működő eszköze)	Igen (V)		Az 2014/34/EU, 1.1. hatálya alá esnek (a megbízhatóság és funkcionális követelmények tekintetében az ESHR 1.5. és 1.6. pontja szerint).
Egyéb gyártmányok			
Kábelek	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elegendhetlen
Kábeltráék és láncok/kezelő rendszerek	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elegendhetlen; Nincs saját gyújtóforrás. A további megfontolásokat ld. a 2. megjegyzésben.
Erőátviteli szíjak, szíjhajtás, hajtószíjak	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elegendhetlen. Nincs saját gyújtóforrás, and A további megfontolásokat ld. a 2. megjegyzésben. A működéssel kapcsolatos veszélyeket (pl. túlmelegedés, üzemi hőmérséklet határértékeinek túllépése, lángállósági tulajdonságok, elektrosztatikus szikrák) annak a gyártónak kell figyelembe vennie, amely a szíjakat tartalmazó berendezést gyártja.
Csővezetékek/csövek/tömlők: pl. füstelszívók és vezetékek villamos létesítményekhez (kivéve a nyomásálló tokozatok és összekötéseik közé szántakat), Fém-tömlő	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elegendhetlen.

szervény vagy nem vezető tömlő szervények fémszervényekkel vagy anélkül			
Kábelsaruk vezetékkel vagy anélkül	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elengedhetetlen.
Elektrosztatikus kisülések (ESD) – elleni védelem: pl. védőcipők, szőnyegek, antisztatikus zsákok stb.	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elengedhetetlen.
Ajtók	Nem		Az automatikus ajtókat a rögzített falak részének nem tekintik, és robbanásveszélyes légkörökben nem működtetik. A további megfontolásokat ld. a 2. megjegyzésben.
Nem vezetőképes szűrőbetét gyúlékony folyadékok és gázok esetén történő használatra	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elengedhetetlen. Nincs saját gyújtóforrása. További megfontolásokért lásd a 2. megjegyzést. Üzem közbeni veszélyeket, pl. a lehetséges elektrosztatikus kockázatokat a szűrőket magában foglaló berendezés gyártójának figyelembe kell vennie.
Szűrőház (nem vezetőképes és vezetőképes) gyúlékony folyadékokhoz és gázokhoz és/vagy robbanásveszélyes területen történő használatra.	Nem		Önálló funkciója nincs, ATEX berendezés vagy védelmi rendszer biztonságos működéséhez nem elengedhetetlen. Nincs saját gyújtóforrása. Üzem közbeni veszélyeket, pl. az esetleges elektrosztatikus kockázatokat a 2014/34/EU hatálya alá tartozó berendezés gyártójának kell figyelembe vennie, amelyre a szűrőházat felszerelik. További megfontolásokért lásd a 2. megjegyzést.
Létrák, anyaguktól függetlenül	Nem		Nincs saját gyújtóforrás.
Festés	Nem		Nincs saját gyújtóforrás.

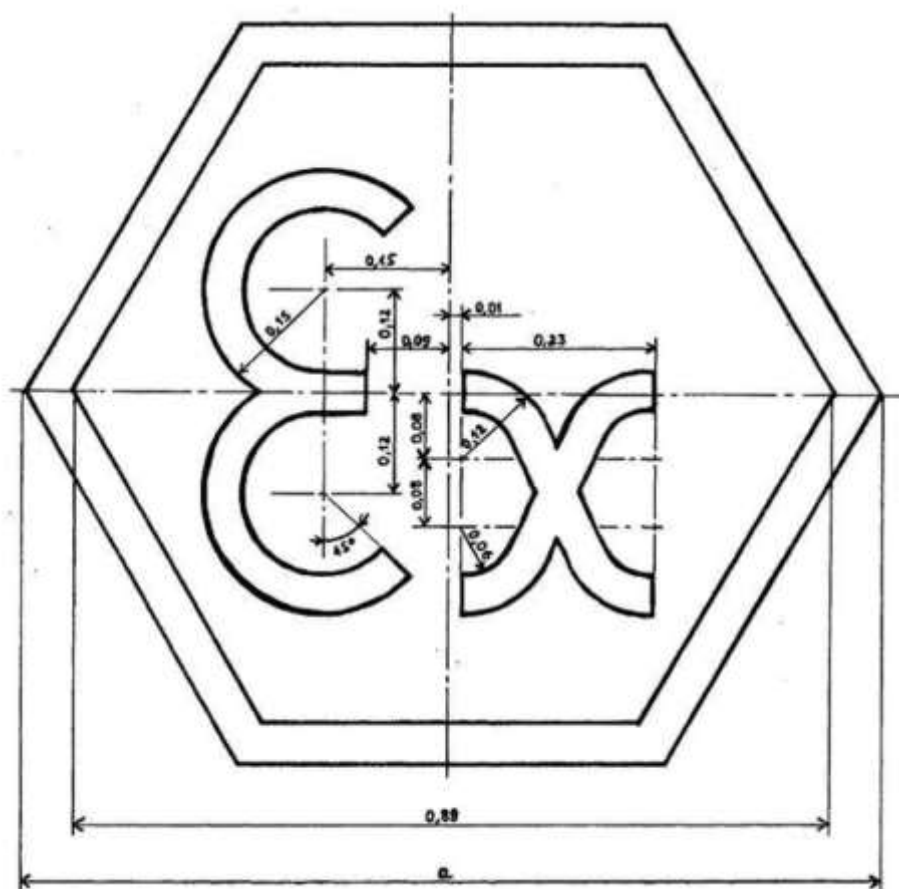
Tartályok	Nem		Nincs saját gyújtóforrás.
Szerszámok: kalapács, fogó stb.	Nem		Nincs saját gyújtóforrás.
Olyan termékek, amelyeket nem robbanásveszélyes légkörben való használatra szántak, de a termék belsejében robbanásveszélyes légkör alakulhat ki.			
Légsugaras malom	Nem		Folyamatos áramlású vagy mozgó alkatrészeket tartalmazó fluidágyas malmok esetében. A malom belsejében lévő olyan berendezéseknek (pl. a teljes berendezés részét képező mechanikus alkatrészeknek), amelyek gyújtási kockázatot hozhatnak létre, meg kell felelniük a 2014/34/EU irányelvnek (lásd a rendeltetésszerű használat helyéről szóló 34. §-t). A működés során az őrölt anyag által okozott elektrosztatikus veszélyekkel kapcsolatban be kell tartani a 2006/42/EK irányelv (gépekről szóló irányelv) rendelkezéseit, illetve a végfelhasználónak alkalmaznia kell az 1999/92/EK irányelvet.

1. megjegyzés: További információk nemcsak az ATEX irányelvből (2014/34 / EU) szerezhetők be, hanem a „Non-binding guide to good practice for implementing the European Parliament and Council Directive 1999/92/EC” (Nem kötelező érvényű útmutatás az Európai Parlament és a Bizottság 1999/92 / EK irányelvének megvalósítását szolgáló jó gyakorlatokhoz) útmutatóból is.

2. megjegyzés: Az olyan berendezések, védelmi rendszerek, Ex alkatrészek, biztonsági, vezérlő, szabályozó eszközök és/vagy egyéb gyártmányok esetében, amelyek a fenti táblázat szerint nem tartoznak a 2014/34/EU ATEX irányelv hatálya alá, a felhasználással kapcsolatos gyújtóforrásokat és robbanási veszélyeket figyelembe kell venni. Rozsda és könnyűfémek (például alumínium, magnézium) vagy ötvözeteik jelenlétében a súrlódás és dörzsölés aluminotermikus (termit) reakciót indíthat be, amely különösen erős gyújtóképességű szikrát okozhat.

SPECIÁLIS ROBBANÁSVÉDELMI JELÖLÉS (EX) A 84/47/EGK IRÁNYELV ALAPJÁN

A robbanásveszélyes légkörben használható, bizonyos típusú védelmet nyújtó villamos berendezésekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 79/196/EGK tanácsi irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló, 1984. január 16-i 84/47/EGK bizottsági irányelv érvényessége (HL L 31., 1984.2.2., 19. o.) 2003. július 1-jén járt le, amikor a 94/9/EK ATEX irányelv hatályba lépett; de a hatszögben lévő Ex jelölés leírása - noha az új jogszabályban nem szerepel - hasznos útmutatóként szolgál a gyártók és az összes érdekelt fél számára.

HASZNOS ATEX WEBOLDALAK

Ágazati/vertikális:

- A 2014/34/EU irányelv (több nyelven) az EUR-Lex-en: <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?qid=1460102657898&uri=CELEX:32014L0034>
- Az Európai Bizottság honlapja a robbanásveszélyes légkörbe szánt berendezésekről (ATEX): <http://ec.europa.eu/growth/sectors/mechanical-engineering/atex/>
 - ATEX 2014/34/EU Útmutató: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/52840>
 - Az ATEX és a szabványok kapcsolata: <http://ec.europa.eu/growth/singlemarket/european-standards/harmonised-standards/equipment-explosiveatmosphere/>
 - ATEX bejelentett szervezetek a NANDO-ban: <https://webgate.ec.europa.eu/single-market-compliance-space/#/notified-bodies/notified-body-list?filter=legislationId:153101,notificationStatusId:1>
 - Kapcsolattartó pontok: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/57818>
 - Piacfelügyeleti hatóságok: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/57817>
- CEN/TC 305 Potenciális robbanóképes közegek. Robbanásmegelőzés és -védelem: https://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:7:0:::FSP_ORG_ID:6286&cs=1DBA2E1F81140C9AE9D8C65E805416228
- CLC/TC 31 Robbanásbiztos villamos gyártmányok: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:7:1487418331647801:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:1257157,25
- ATEX Érdekcsoportok a CIRCABC rendszerben:
 - ATEX Bizottság: <https://circabc.europa.eu/w/browse/7e5ba403-cd84-4c2c96c7221ec695c9b9>
 - ATEX Szakértői csoport: <https://circabc.europa.eu/ui/group/760d4533-952c-431b-b0d0-21e1ef347ef7>
 - ATEX irányelv: <https://circabc.europa.eu/w/browse/0cb52e92-2074-480c8235-a4cac539d591>
 - ATEX Administrative Co-operation group (Közigazgatási Együttműködési Csoport): <https://circabc.europa.eu/w/browse/95700477-ba5c-4b52-9552-2375dc1a808d>
 - ATEX Bejelentett Szervezetek Csoportja: <https://circabc.europa.eu/w/browse/33b0bed8-1c65-4d9e-b857-1f34d2d91c04>

Ágazatközi/horizontális:

- Új Jogszabályi Keret: <http://ec.europa.eu/growth/singlemarket/goods/new-legislative-framework/>
 - Megfelelőség-értékelés: http://ec.europa.eu/growth/singlemarket/goods/building-blocks/conformity-assessment_en
 - Bejelentett szervezetek: http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/buildingblocks/notified-bodies_en
 - A termékek piacfelügyelete: http://ec.europa.eu/growth/singlemarket/goods/building-blocks/market-surveillance_en
 - Piacfelügyeleti Információs és Kommunikációs Rendszer (ICSMS): http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/icsms_en
- „Kék könyv” az EU 2022. évi termékszabályainak végrehajtásáról: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2022:247:TOC>
- CE-jelölés: <http://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking/>